

نامه های تاریخی

گزیده ای از نامه های رجال دین و سیاست به
حضرت آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی (مدظله العالی)

به کوشش
سید محمود خسرو شاهی

مقدمه و باورقی
ناصر الدین انصاری قمی

سرشناسه : خسروشاهیان، سیدمحمود، ۱۳۵۵ - ، گردآورنده
 عنوان و نام پدیدآور : نامه‌های تاریخی: گزیده‌ای از نامه‌های رجال دین و سیاست به حضرت آیت‌الله‌العظمی
 سیدمحممصداق روحانی مدظله‌العالی/به کوشش سیدمحمود خسروشاهیان: با مقدمه از
 ناصرالدین انصاری‌قمی.
 مشخصات نشر : قم: کلبه شروق، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۵۲۸ ص: مصور، نمونه.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۵۵-۴۷-۹ : ۲۰۰۰۰۰ ریال.
 وضعیت فهرست نویسی : فینیا
 عنوان دیگر : گزیده‌ای از نامه‌های رجال دین و سیاست به حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدمحممصداق
 روحانی مدظله‌العالی.
 موضوع : روحانی، سیدمحممصداق، ۱۳۰۵ -
 موضوع : خوئی، سیدابوالقاسم، ۱۲۷۸ - ۱۳۷۱ - نامه‌ها
 موضوع : مجتهدان و علما - ایران
 موضوع : فقیهان شیعه - ایران
 موضوع : نامه‌های فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
 شناسه افزودن : انصاری، ناصرالدین، ۱۳۴۶ - مقدمه‌نویس
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ خ ۵ / ۳ / ۵۵ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۹۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۰۴۳۳۴

نامه‌های تاریخی

گزیده‌ای از نامه‌های رجال دین و سیاست به حضرت آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی

به کوشش: سید محمود خسروشاهی
 مقدمه و پاورقی: ناصرالدین انصاری قمی
 ناشر: کلبه شروق
 نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲
 چاپخانه: طه
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸_۹۶۴_۷۲۵۵_۴۷_۹

مرکز پخش: قم، ابتدای خیابان صفائیه، پلاک ۶۹۲، کلبه شروق
 تلفن: ۷۷۳۶۴۲۴ - ۰۲۵۱

فهرست

-
- فصل اول: مجموعه نامه‌های مرحوم آیت الله العظمی خوئی ◀ ۱۳
- فصل دوم: مجموعه نامه‌های مراجع عظام و علمای اعلام ◀ ۲۲۷
- فصل سوم: مجموعه نامه‌های شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی ◀ ۳۶۳
- فصل چهارم: تلگراف‌ها ◀ ۴۴۳
- فهرست اعلام ◀ ۵۲۳
- فهرست اماکن ◀ ۵۲۶
- فهرست کتب ◀ ۵۲۷
-

یادداشت

مکاتبات میان علما و مراجع، رجال و شخصیت‌های برجسته روحانی و سیاسی، در هر عصر و زمانی، می‌تواند به عنوان اسناد تاریخی، نشان دهنده حقایق تاریخی آن دوران باشد.

مجموعه کنونی - نامه‌های تاریخی - که هم اکنون در اختیار علاقمندان قرار می‌گیرد شامل بخشی از نامه‌ها و تلگراف‌های واصله به محضر شریف آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی (دام ظلّه) می‌باشد که از بحران‌ها!! و حوادث گوناگون روزگار، در امان مانده و به دست ما رسیده است و نشر آنها، می‌تواند برای اهل تاریخ مفید و ارزشمند باشد.

البته باید اشاره کرد که متأسفانه متن نامه‌های حضرت آیت الله العظمی روحانی (دام ظلّه)، به علت مرور زمان و عدم دسترسی به اسناد و بایگانی بیوت مراجع عظام بلاد، در اختیار ما نیست، ولی پاسخ‌های آن بزرگواران، که در دفتر خاص معظم له نگهداری می‌شد، هم اکنون، چاپ و منتشر می‌گردد.

همانطور که ملاحظه می‌نمایید، در نقل متن نامه‌ها، امانتداری کامل رعایت شده است و این امر می‌تواند الگوی خوبی برای کسانی باشد که اسناد تاریخ معاصر را جمع‌آوری نموده و منتشر می‌سازند.

این مجموعه با تلاش و پی گیری مستمر اینجناب آماده چاپ و نشر گردیده و مقدمه و توضیحات جناب حجت الاسلام ناصرالدین انصاری نیز در توضیح بعضی نکات مطرح شده در نامه ها کمک شایانی به استفاده محققین از مطالب کتاب می نماید.

در خاتمه بر خود لازم می دانم که از ارشادات و اظهارنظرهای ثاقب و مثبت والد ماجد، در انتخاب و تنظیم اسناد این مجموعه، سپاسگزار باشم که خود در پژوهش مسائل تاریخی صاحب نظر و مثبت اندیش و حافظ حقوق حقه همه بزرگان در حد امکان و توان هستند.

سید محمود خسروشاهی

سر آغاز

مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی (دام ظلّه)، از خاندانی کهن و ریشه‌دار - که در شهر قم از سابقه دیرین علمی و اجتماعی برخوردار است - برخاسته، و در جهان تشیع، نامی است آشنا. خدمات ایشان و تألیفاتشان، مواضع و نظریاتشان، بیش از نیم قرن است که در دنیای اسلام مطرح و مورد توجه همگان است. معظم له، در پنجم محرم الحرام ۱۳۴۵ ق (۱۳۰۵ ش)، در پایگاه جهاد و اجتهاد: شهر مقدس قم و در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدر بزرگوارش آیت الله حاج میرزا محمود روحانی^۱ (۱۳۰۷-۱۳۸۱ ق) و نیای پدری‌اش آیت الله حاج سید صادق قمی^۲ (۱۲۵۵-۱۳۳۸ ق) و نیای مادری‌شان آیت الله حاج آقا احمد طباطبایی قمی^۳ (۱۲۷۱-۱۳۳۴ ق) بوده است. ایشان، در کودکی به تحصیل علوم دینی روی آورده و در نوجوانی - در حالی که نبوغ و استعدادشان زبازترد حوزه علمیه نجف شده بود - سطوح عالیّه را در مدت اندکی پشت سر نهادند و به درس خارج اساطین حوزه همانند آیات عظام: شیخ محمد حسین غروی اصفهانی، سید ابوالحسن اصفهانی، شیخ محمد کاظم شیرازی، شیخ محمدعلی کاظمی خراسانی، شیخ محمدرضا آل یاسین و بیش از همه سید الطائفه آیت الله العظمی خوئی (ره) حاضر شدند و سالیان فراوان (۱۵ سال) از بحث‌ها و درس‌های آنان بهره بردند و اجتهادشان مورد تأیید آیت الله العظمی خوئی (ره) قرار گرفت. ایشان در سال ۱۳۶۹ ق، به زادگاهشان بازگشتند و در آنجا علاوه بر حضور در درس حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره)،

۱. انصاری، ناصرالدین، اختران قم، ص ۴۹۷-۵۰۰

۲. همان، ص ۱۶۱-۱۷۲

۳. همان، ص ۱۴۹-۱۵۴

به تدریس خارج فقه و اصول پرداختند و به زودی در زمره علمای برجسته حوزه علمیه قم درآمدند و ستاره اقبالشان، درخشیدن گرفت و در همان زمان کتاب فقهی ایشان «فقه الصادق» به تدریج به چاپ رسید و مورد توجه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره) قرار گرفت.^۱ از آن پس بود که کتابها و بحث‌هایشان در حوزه قم شهرتی به‌سزا یافت و پس از وفات آیت الله بروجردی (شوال ۱۳۸۰/ فروردین ۱۳۴۰ ش) به عنوان یکی از علمای بزرگ حوزه قم مطرح شده و مواضع و بیانه‌ها و اعلامیه‌هایشان راهگشا و روشنگر مردم مسلمان ایران بود. معظم‌له، در پنجاه سال گذشته ضمن مکاتبه با رؤسای کشورها نسبت به مسائل جهان اسلام - همچون: فلسطین، لزوم اتحاد مسلمین در برابر اسرائیل، مسائل عراق و وضع قوانین ضداسلامی در آن، ساخت فیلم زندگی رسول الله (ص) - حساسیت نشان دادند و نامه‌هایی به: انور سادات رئیس جمهور مصر، حافظ اسد رئیس جمهور سوریه، ملک فیصل پادشاه عربستان نگاشتند. همچنین مواضع انقلابی معظم‌له از سال ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ ش، که اگر بطور کامل گردآوری شود مجلدی بزرگ خواهد شد، و رنج‌ها و زندان‌ها و تبعیدهای ایشان از اذهان مردم مسلمان ایران هرگز فراموش نخواهد شد.

معظم‌له، در سال ۱۳۴۵ ش به دنبال سخنرانی افشاگرانه و اعتراض آمیزشان به لایحه کاپیتولاسیون و اعمال ضد دینی و ملی دولت، دستگیر و به شهرهای: زابل و یزد و سپس روستای میگون (تهران) تبعید شدند. پس از آزادی، در سال ۱۳۵۶ با اعلامیه‌های توفنده- ایشان مجدداً وارد عرصه مبارزه صریح با رژیم شدند و اطلاعاتی شدید اللحنشان باعث سختگیری و تندی بیشتر رژیم با ایشان شد و باعث شد از ۲۶ اردیبهشت تا شهریور ۱۳۵۷ ایشان را در حصر خانگی قرار دادند، که مردم قهرمان قم در این زمان به خانه‌اشان رفتند و حصر را شکستند و نماز عید فطر را با شکوه هر چه تمامتر به امامت ایشان به جای آوردند، به دنبال این رویدادها رژیم پهلوی ایشان را مجدداً دستگیر کرده و تا دی ماه، در بازداشت به سر بردند و با پیروزی انقلاب اسلامی، با استقبال باشکوه وارد شهر و محل اقامتشان شدند. آیت الله العظمی روحانی، پس از پیروزی انقلاب هم، ارشادات و راهنمایی‌های خود را به رؤسای جمهور وقت، مراکز قانون گذاری، رؤسا و وزرا دنبال نمودند و علیرغم همه فشارها ایشان هرگز از مواضع بر حق خود کوتاه نیامده‌اند «و لا یخافون لومة لائم».

۱. حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره) دوبار از کتاب فقه الصادق در منبر تدریس خود مطالبی نقل فرمودند و حضرت آیت الله العظمی خوئی (ره) در وصف این کتاب طی نامه‌ای مرقوم فرمودند که: من کتاب فقه الصادق را شخصاً برای آیت الله کاشف الغطاء بردم و گفتم: ببینید من چه خدمت بزرگی به عالم اسلام و فقاقت نمودم و چنین عالم محققى را تربیت کرده‌ام.

در همه سال های مبارزه و زندان، ایشان به فعالیت های علمی و تألیفات علمی و تألیف کتب فقهی و اصولی ادامه داده اند که همواره جاودانه خواهد ماند از جمله می توان به:

فقه الصادق (۴۱ جلد) * زیادة الاصول (۶ جلد) * منهاج الفقاهه (۶ جلد)
 * منهاج الصالحین (۳ جلد) * مسائل المستحدثه و دهها جلد کتب استفتائی شرعی،
 اعتقادی و قضایی به زبان های فارسی عربی و انگلیسی.

* * *

درباره کتاب

این کتاب، مجموعه ای از نامه های علما و مراجع بزرگ جهان تشیع، رؤسا و پادشاهان کشورهای اسلامی، علمای اهل سنت جهان، رجال سیاسی ایران به حضرت آیت الله العظمی روحانی است، که جایگاه بلند معظم له را در جهان اسلام، در نیم قرن گذشته می-نمایاند. این استاد تاریخی - که اینک حجاب برانداخته است - دریایی است مشحون از در و جواهر، که تواضع و فروتنی ایشان، مانع از ظهور و بروز آنها در سالیان گذشته بوده است. آدمی با مطالعه آنها از میزان علاقه و ارادت و شیفتگی و امید اعلام تشیع مانند آیات عظام: آقای خوئی، امام خمینی، آقای حکیم، آقای میلانی، آقای خوانساری، میرزا مهدی شیرازی، سید عبدالهادی شیرازی رحمة الله علیهم و دهها نفر از علمای ایران، عراق، لبنان به آیت الله العظمی روحانی آگاه می شود.

قسمت نخست این کتاب، شامل نامه های متعدد حضرت آیت الله العظمی خوئی رحمة الله به معظم له است، که البته این به دلیل شناخت عمیق و دقیق استاد از این شاگرد پراستعداد و نابغه اشان و ریشه در سوابق علمی و تاریخی اشان دارد. آیت الله العظمی خوئی (ره) از دربار با بیت عظیم و فخیم روحانی ارادت و آشنایی داشته و این دو برادر بزرگوار (حضرات آیات: سید محمد (ره) و سید صادق روحانی) سالیان فراوان در تمام درس های استاد شرکت داشتند و آیت الله العظمی خوئی (ره) هم در سفر تاریخی خود در نیمه قرن چهاردهم به قم، به منزل پدر بزرگوارشان آیت الله حاج میرزا محمود روحانی وارد، و تمام علمای قم - از جمله آیت الله العظمی بروجردی - در این منزل به دیدار آقای خوئی آمدند، این نامه ها، خواننده را با عمق علاقه و ارادت آیت الله العظمی خوئی (ره) به

حضرت آیت الله العظمی روحانی آشنا می‌سازد. بدون شک این تعابیر: (شما خود من هستید)، (شما عن من هستید)، (من با بودن شما هیچ غمی از موت ندارم)، (من خوشحالم که اگر روزی نباشم شما جایگزین من خواهید بود)، (شما نور چشم احقر هستید)، (عز شما عز من است). در هیچ جا سابقه ندارد. آیت الله العظمی خوئی (ره) با هیچ یک از شاگردانش این همه نامه نگاری و اظهار ارادت نداشته‌اند، و از این نامه‌ها روشن می‌شود که تثبیت و تحکیم مرجعیت آیت الله العظمی خوئی (ره) در ایران و در حوزه علمیه قم، کار حضرت آیت الله العظمی روحانی بوده است. من در شگفتم که: حضرت آیت الله العظمی روحانی با چه سعه صدر و روحیه بالایی این نامه‌ها را در این سال‌ها پوشیده داشته است؟ این کتاب، علاوه بر آنکه حقایق سیاسی را در تاریخ معاصر روشن می‌سازد، نشان از هوش سیاسی و زمان شناسی فقیه بزرگ شیعه می‌دهد.

این مجموعه از چند بخش تشکیل شده است که عبارتند از:

- ۱) بخش نخست: دربرگیرنده مجموعه نامه‌های مرحوم آیت الله العظمی خوئی (ره) است، این مراسلات که تعداد آنها ۱۰۵ نامه می‌باشد از سال ۱۳۶۷ ه. ق آغاز و آخرین آن به تاریخ ۱۴۰۹ ه. ق می‌باشد، تعداد نامه‌ها و مطالب مطرح شده در آنها و رابطه نزدیک میان طرفین موجبات قرار گرفتن این مجموعه از بخش نخست شده است.
- ۲) بخش دوم: دربرگیرنده نامه دیگر مراجع عظام تقلید گذشته، و علمای بلاد مختلف در ایران و خارج آن می‌باشد که با ملاحظه تاریخ درگذشت آنان تنظیم گردیده، در این بخش نامه‌هایی از آیات عظام خمینی - میلانی - حکیم و... قرار دارد.
- ۳) بخش سوم: دربرگیرنده نامه‌های شخصیت‌های سیاسی و اجتماعی می‌باشد، نامه‌های این بخش نشان دهنده طیف وسیع و گسترده مرتبطین با حضرت آیت الله العظمی روحانی می‌باشد، که شامل سران احزاب سیاسی و فعالین اجتماعی و مذهبی با مشرب‌های گوناگون و تفکرات سیاسی و اجتماعی متنوع، و دیدگاه‌های متفاوت است. از این رو نامه‌های این بخش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.
- ۴) بخش چهارم: دربرگیرنده مجموعه تلگراف‌هایی است که در پاسخ نامه یا پیام یا تلگراف حضرت آیت الله العظمی روحانی داده شده است.

ناصرالدین انصاری قمی

اردیبهشت ۱۳۹۲

فصل اوّل

مجموعه نامه‌های

مرحوم آیت الله العظمی خوئی (قدس سره)

عنه شریفی
۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

این نامه مبارک و دعا خود مبارک است بابت درم خذاده محمد در زین
 حضرت و در ابدیت و کائنات درین صحت و دعای و صلوات بر محمد و آل محمد و در آن
 نمیشد اگر چه در آن است مستی از آنجا بان به طعم دل غایب و طعم حجاب بر سر خردانم و بیده از
 آنجا بان طبع و سبوق میباشم از در آن غایت آن کجاست که حوزة بحث حجاب است بعد از آن
 تم فایده است که کار آتش و شوق استفاده میشود و بعد ما این بجز برف است و در
 چند نصیر الهی و تمدیران حوزة علمیه کتب و تم نصیب شد علی حال امید داریم آنچه خیر است
 پیش میاید و میگرداند چه در روز محبت برف عرصه حضوره و در اول روز است
 و علم تمام عرض کرده در عرض عرصه حضرت میاید و در هر روز از آن است
 متاسفانه حال نجواب هیچ یک نماندیم، همین عرصه حدت همه این عالم مسلم
 ذنات و اطراف حضرت و رفیق شکر و من میباشم حدیث حضرت و بیت کائنات
 عرصه لهران خدمت و رفیق لکزانیم از نکت عرصه و شمس حجاب آنهم نماندیم
 عارضی هم داریم اما در تمام حضرت است آیه بر جوری دام طعمه و بیهوده
 حذره که نماندیم عارضی هم داریم تمام حضرت و چیزی دعا نماندیم

چه در روز محبت
 در آن روز
 در آن روز
 در آن روز

غره شهر جمادی الاولى

۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تبارک و تعالی وجود مبارک آن جناب و عموم خانواده محترمه در زیر سایه حضرت آقای والد^۱ - دامت برکاته - قرین صحت و عافیت و منظور نظر مقدس حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - بوده باشد. اگرچه مدتی است مستقیماً از آن جنابان بی‌اطلاعم، ولی غالباً توسط جناب آقای اخوی^۲ - دام تأییده - از حالات آن جنابان مطلع و مسبوق می‌باشم. از قرار نقل ایشان بحمدالله تعالی حوزه بحث جنابعالی اهمیت پیدا کرده و طلاب قم فی الجمله به مقام سرکار آشنا و مشغول استفاده می‌باشند. ولی امید ما این بود که به نجف اشرف مراجعت و بعد از چندی به فضل الهی از مدیران حوزه علمیه نجف یا قم بوده باشید. علی کل حال امیدواریم آن چه خیر آن جناب باشد، پیش بیاید. دیگر این که احقر بعد از مراجعت به نجف اشرف عریضه‌ای حضور آقای والد سرکار - دامت برکاته - و عموم اعمام عرض کرده و در ضمن عریضه حضرت آقا به جنابعالی و آقای آقا مهدی هم اظهار ارادت نمودم. ولی متأسفانه تا حال به جواب هیچ یک نائل نشده‌ام. با همین عریضه خدمت همه آقایان عارض سلام و از زحمات و الطاف حضرت آقا، زیاده متشکر و ممنون می‌باشم. حسب الامر حضرت آقا - دامت برکاته - در جواب عریضه تهران خدمت آقای فاضل لنکرانی^۳ هم از نجف عریضه نوشتم. جواب آن هم نرسیده. به خدمتشان عارض سلام و از همگی التماس دعا دارم. محضر مقدس حضرت آیت الله بروجردی دام ظلّه و بقیه آقایان که حضرت تعالی مناسب ببیند، عارض سلام و التماس دعا دارم. حضرت آقای اخوی و عائله‌شان سلامت و همه روزه به خدمتشان می‌رسیم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. آیت الله حاج میرزا محمود روحانی.

۲. آیت الله العظمی حاج سید محمد روحانی.

۳. مرحوم آیت الله فاضل از اطرافیان آیت الله العظمی بروجردی و داماد باجناق آیت الله میرزا محمود روحانی (حاج سید عباس فقیه مریقی) بود.

۱۸ شهریور
۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

بمعرض برسد
انشاء الله بحمد و بركات قرین صحت و عهده ال و عزت و سعادت لعل با محبت و محبت و محبت

معرضه ما اثرهای دهنده از سدای نواج شریف و بنا بر شرح به بحث حاج میرزا سردار انشا الله که پیوسته توفیق در این خصوص
از ناخبر عرضیه بهتر به غیره اعتقاد بر آنست که هر طایفه از این دسته امکا نیز از هر زوده و در این باب ابراهیم که در این خصوص
و ناسی که در این باب و امثال شما به افتخار هر طایفه است و اینها که خیره آفرین است و اینهمه اعراض است که در این خصوص
این باقی نباشد بل این خوش است هر دو که است که از همه هم در عظمت و بزرگی خواهد است و اینها نیز هر دو در یک است
همستد هر چه شرف است تا بلیغ عزم از عزم دین تو می نماید و با کجوتن از امثال شما که در دنیا بگردن خوش لب هم دستم
عزیزتر است و قدم داشته و در که تا اینکه با هر اعراض غیره داشته باشد با نجاب و تجویس زنده البته
حق دارد زیرا که در است چرا که در هر جا که با کجوتن خود بهتر است که چه جانی که با کجوتن هر جا که هر جا که باشد و در
استفاده خواهد شد و البته در دنیا در کتب و جهات تجزیه انتخاب خواهد بود و در صورت امکان میسر است
تو در این نکته بهتر باشد عدوه بر اینکه ما هم نمیشودن خواهیم رسید از راه گذشته ایام تطلیل با این اعراض
مستری و در این آن شروع کرده ام گمان میکنم فائده آن عالم و بیانت عامه و با هم تشیع فاضله بیشتر از گذشته است
در کتب لعل باشد که بعضی آنهاست و ما در زمانه هر موفقی با تمام آن لعل با هم در حقیقت فضل الهی را در
المدرف علوم به هدیه جوهر است همزه که هم نگارن عماد هر کس که صحیح برانند و حضرت را در دردی دانی
داند و در اجوی حضرتها محض مسلم آنهاست دعا دارم با این عرضیه جدا گانه محضر فار والد است که
عرضیه عرض کردم در اجوی و تعلیق نشان همه هدایت است و در هیچ موردی از دانه در اکثر عرض دانی
اگر نسبت این عازم حرکت ظاهر است ما در در تمام متصرف باشد و اسد علم و حجت هم در کاتب
الربکم الامری الکتونی

۱۸ شهر ح ۲

۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک قرین صحت و اعتدال و عزت و سعادت بوده باشد. محترم رقیمة کریمه مورخه ۱۴ شهر ماضی واصل، از سلامتی مزاج شریف و بنای شروع به بحث خارج بسی مسرور، ان شاء الله تعالی پیوسته موفق و مؤید بوده باشید. از تأخیر عریضه احقر با ضمیمه اعتقاد بر این که احقر مکاتیب زیاد نوشته‌ام، گمانی را که فرموده بودید، از باب الجواد قد یکبو بوده، چه طور چنین گمانی فرمایید؟ با این که جنابعالی و امثال شما مایه افتخار احقر، بلکه ان شاء الله تعالی ذخیره آخرت من و نتیجه عمر احقر می‌باشید. اگر عمر بیش از این باقی نباشد، دلم به این خوش است که به زندگی شماها زنده هستم و زحمات و بی‌خوابی‌های شب‌های من هدر نرفت. کسانی هستند که به نشریات نتایج عمر من از علم و دین ترویج نمایند و بالجمله غیر از امثال جنابعالی در دنیا به چه دلخوش بوده و هستم. عز شما عز من است. مرقوم داشته بودید که آقایانی که به احقر اعتراض علمی یا غیره داشته باشند، به آن جناب متوجه می‌سازند، البته حق دارند. زیرا که درست احراز کرده‌اند که جنابعالی به منزله خود احقر می‌باشید. اگر چه جنابعالی بحمدالله تعالی هر جا که باشید، مورد استفاده خواهید شد، ولی البته بودن در نجف بر جهات ثبوتی آن جناب خواهد افزود. در صورت امکان به نجف مشرف شوید، گمان می‌کنم بهتر باشد. علاوه بر این که ما هم به خدمتتان خواهیم رسید. از ماه گذشته ایام تعطیل بالمعنی الأعم به مباحثه تفسیری و نوشتن آن شروع کرده‌ام. گمان می‌کنم فایده آن به عالم دیانت عامه و به عالم تشیع خاصه بیشتر از خدمات دیگر بوده باشد. مخصوصاً التماس دارم، دعا فرمایید که موفق به اتمام آن بوده باشم در حقیقت به فضل الهی دایرة المعارف علوم اسلامی خواهد شد. حضور محترم آقایان عموماً هر کس که صلاح بدانید و حضرت آقای بروجردی و آقای والد و آقای اخوی خصوصاً - عارض سلام و التماس دعا دارم. با همین عریضه جداگانه به محضر آقای والد - دامت برکاته - عریضه عرض نمودم آقای اخوی و متعلقینشان همه سلامت هستند. آقای آقا شیخ محمدتقی ابروانی در اثر مرض دایی اهل یتش عازم حرکت، ظاهراً دو سه ماه در قم مشرف باشند.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۴۴ شهر قندهار
۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

موضوع این نامه
 آنست که به تالیف و تصحیح این کتاب و تالیف و تصحیح این کتاب و تالیف و تصحیح این کتاب
 در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 بر حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 یا ایست طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 زود که از حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 ایست طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 نه از حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 که ایست طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 بسیار باطل و باطل است فقط در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 و عطا الله به حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 انرا که از حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما

این نامه در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 ایست طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 نه از حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 که ایست طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 بسیار باطل و باطل است فقط در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 و عطا الله به حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما
 انرا که از حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما در حدیث طلب ما

۲۴ شهر ذیقعدة الحرام

۱۳۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک قرین عزت و سعادت و عافیت بوده و در بث علوم دینیه و تربیت طلاب معارف اسلامیة مستدام باشید. مرقومه محترمه مورخه غرة جاری واصل از سلامتی وجود مبارک و اشتغال به تدریس و عزم به تدریس تفسیر مسرور شدم، امید است پیوسته به خدمات دینیه موفق باشید. فرمایشات عالی را به جناب آقای اخوی سرکار تبلیغ نمودم. راجع به استنساخ جزوات تفسیر، آقای آقا شیخ سلمان حاضر شدند که با به مباشرت یا بالتسیب استنساخ نمایند، ولی نوشتجات احقر در تفسیر قابل این که کسی غیر احقر استنساخ کند نیست زیرا که زیاده قلم زده و حاشیه رفته دارد. گاهی احقر هم به زحمت پیدا می‌کنم مباحثی که تا حال مناکره شده در مقدمات تفسیر است و این سنخ مطالب غالباً در کتب منتظم نیست لذا خیلی تغییر و تبدیل می‌شود. امید است که به فضل الهی خودم موفق به تبیض شوم که بعد از آن استنساخ سهل خواهد شد. غرض این که نه از قبل احقر و نه از قبل آقا شیخ سلمان مانع هست ولی خود مطلب میسور نیست. چندی قبل کسی حاضر شد برای احقر تبیض کند چند صحیفه نوشته و عاجز شد. این اقدام جنابعالی بسیار قابل تقدیر است ان شاء الله تعالی بعد از شروع، فوائد روحیه آن را مشاهده خواهید فرمود. راجع به طبع جزوات سرکار بسیار با محل و با موقع است، فقط در عبارت آن نظر ثانی و ثالث فرمایید که مغلق و غلط ادبی نداشته باشد و از حیث کاغذ و طبع و قطع خوب باشد. راجع به مباحث اقل و اکثر احقر موفق به نوشتن نشدم استنساخ آن از جزوات آقایان ممکن است، هر که را میل داشته باشید معین فرمایید عملی شود و محل اثر را معین فرمایید که چه قدر لازم است. زیاده عرض قابلی نداشته و مخصوصاً التماس دعا دارم. این ایام با این که هوا بسیار گرم، یومیه علاوه بر بحث منزل سه مباحثه در ایام تحصیل و یک مباحثه شب‌های پنج شنبه و جمعه اداره می‌نمایم، بحث سیمی بحث معاملات است که تازه شروع نموده‌ایم حقیقتاً محتاج به دعا هستم.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مرحوم آیت الله حاج شیخ سلمان بن عبدالمحسن خاقانی از علمای بزرگ خرمشهر، متوفای سال ۱۳۶۷ ش.

بسم الله الرحمن الرحيم

روضه طریقه
 این دو به تالی وجود مبارک توین صمت و عزت و سعادت
 معصومین و حضرت زین العابدین علیه السلام
 تا زمانه کثرت بهشت برادر او و خود به عرقه هم حال غنچه پازان
 سعادت و از لطافت عالی متشکر خداست بهرست هر قصه در اظهار
 ارادت است و وجود مانع است نه عدم بعضی در روز و هر شرمی رایج
 مظهر بعضی هر روز و در کتب و مکتب داشته بودید جواب بعضی شرم بعداً
 مدخله کردم در در کتب و مکتب داشته بودید جواب بعضی شرم بعداً
 رفیع و این عرقه را تا ما نداشتیم بهرست را بر این گفته ام هر چه
 امکان از جهول و فرج دین حمایت تمام و این جوانان و بهر کمال است
 امر و دنیا بهرست بهرست خواهد بود خود بعد از این را بعضی نیست بیخ
 که در ادبیه رضاه بنام ملک مثل نقاشان در پیش و این معراجی
 سرود و در کتاب و این مذکور است با یک خطی است و این
 که بر اینسان فتنه ساخته حقوق صادره است بهرست در این صورت
 آن تا نزد یک یا در رقبه نماید از لایه چون نامش مرتب است
 دکن گمان بود از فریاد است عالی که از هر روز در هر روز است
 و حق شناس هست متشکر و ممنون شدم خداوند ببارک و تعالی

و شرح اول
 ۱۳۷
 این دو به تالی وجود مبارک توین صمت و عزت و سعادت
 معصومین و حضرت زین العابدین علیه السلام
 تا زمانه کثرت بهشت برادر او و خود به عرقه هم حال غنچه پازان
 سعادت و از لطافت عالی متشکر خداست بهرست هر قصه در اظهار
 ارادت است و وجود مانع است نه عدم بعضی در روز و هر شرمی رایج
 مظهر بعضی هر روز و در کتب و مکتب داشته بودید جواب بعضی شرم بعداً
 مدخله کردم در در کتب و مکتب داشته بودید جواب بعضی شرم بعداً
 رفیع و این عرقه را تا ما نداشتیم بهرست را بر این گفته ام هر چه
 امکان از جهول و فرج دین حمایت تمام و این جوانان و بهر کمال است
 امر و دنیا بهرست بهرست خواهد بود خود بعد از این را بعضی نیست بیخ
 که در ادبیه رضاه بنام ملک مثل نقاشان در پیش و این معراجی
 سرود و در کتاب و این مذکور است با یک خطی است و این
 که بر اینسان فتنه ساخته حقوق صادره است بهرست در این صورت
 آن تا نزد یک یا در رقبه نماید از لایه چون نامش مرتب است
 دکن گمان بود از فریاد است عالی که از هر روز در هر روز است
 و حق شناس هست متشکر و ممنون شدم خداوند ببارک و تعالی

۲۹ شهر ربیع الاول

۱۳۷۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک قرین صحت و عزت و سعادت بوده باشد. چندی قبل مرقومه محترمه زیارت، قبل از آن هم عازم عریضه نگاری بودم. متأسفانه کثرت ابحاث برای امور ضروریه عرفیه هم مجال نمی‌دهد. از تأخیر، معذرت و از الطاف عالی متشکر، خدا شاهد است که قصور در اظهار ارادت مستند به وجود مانع است، نه به عدم مقتضی. در مرقومه محترمه شرحی راجع به گلایه بعضی دور و نزدیک مرقوم داشته بودید. جواب مفصلی نوشتم. بعداً ملاحظه کردم که در سکوت شاید رضای الهی بهتر باشد. از آن عریضه رفع ید و این عریضه را ثانیاً نوشتم. احقر همت را بر این گماشته‌ام که به قدر امکان از اصول و فروع دین حمایت نمایم و این امر ان شاء الله تعالی کفایت امور دنیا و آخرت احقر را خواهد نمود. بعد از این ما را غمی نیست و علی الظاهر کما فی الروایة رضاء الناس لایملک، مثل لقمان و پسرش و الاغ سواری معروف و در کتاب وافی مذکور است. بلی یک مطلب هست و این که گاهی از انسان غفلة منافی حقوق صادر شود. البته در این صورت لازم است آن آقای نزدیک یا دور تنبیه نماید، از گلایه چه فایده مترتب خواهد شد و کیف کان جداً از فرمایشات عالی که از دور در فکر احقر هستید و حق شناس هستید، تشکر و ممنون شدم. خداوند تبارک و تعالی بر توفیقات آن جناب بیفزاید. و اما در موضوع بحث مکاسب بسیار پشیمان شده‌ام و مزاج تحمل ندارد. چیزی که احقر را بر این مطلب وادار نمود، این که جمعی از مستعدین طلاب اظهار داشتند که بحث مکاسب متروک شده و مورد حاجت آنها است. تقریباً خود را ملزم بر این بحث دیدم. خیال دارم تابستان را تعطیل کنم، تا زمستان آینده خدا چه بخواهد.

محضر شریف آقای والد - دامت برکاته - و جناب آقای آقا مهدی^۱ - حفظه الله تعالی -

عارض سلام و مخصوصاً التماس دعا دارم والسلام علیکم و رحمة الله برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مرحوم دکتر سید مهدی روحانی.

۶ شهر ربیع الثانی / ۱۳۷۰ بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: بعد از تقدیم مراتب مرسومه و استعلام از صحت مزاج شریف خاطر شریف را مستحضر می‌دارد که یک هفته قبل عریضه‌ای به خدمت عالی ارسال، الیوم هم رقیمة محترمه غیر موزّخه زیارت، ضرورت ایجاب کرد که جواب او را فوری بنویسم. ان شاء الله تعالی از حقیر نسبت به جنابعالی بی‌ارادتی نخواهد شد.

اگر در جواب رقیمة تأخیر می‌شود از بی‌اخلاصی و العیاذ بالله از بی‌اعتنایی نیست. غالباً احقر نمی‌رسم و جواب مکاتیب تعطیل می‌شود. چندی قبل ملاحظه کردم که جواب‌های لازمه تأخیر شده، قسم خوردم تا ده شب هر شبی یک مکتوب بنویسم. یکی از آنها مکتوبی بود که به خدمت عالی ارسال داشتم. جنابعالی نور چشم احقرید. عزت شما عزت من است. بعد از مردن، حیات من به حیات شماها است. نتیجه عمر و زحمات احقر جنابعالی و امثال آن جناب است. چگونه متصوّر است که احقر کم‌اعتنایی به شماها بنمایم. احقر که از دنیا خیری ندیده‌ام به جز تربیت چند نفر که به منزله اولاد و ثمره قلب احقرند. دو مطلب مرقوم داشته بودید که بعضی از طلاب مراجعین یکی راجع به رساله جبر و تفویض و دیگری راجع به سفارش بعضی و تشویق طلاب به حضور بحث ایشان از احقر نقل نموده‌اند. جای عجب نیست. زیرا که تا حال از قبل احقر از این نقلیات زیاد بوده و لیس هذا بأول قاروره، بلکه جای تعجب این که جنابعالی باور فرموده‌اید. هر دو مطلب برخلاف واقع و کذب محض است. اگر ناقل اشتباه نکرده باشد، دروغ گفته است. بنده از هر دو مطلب خبر ندارم. به فرض محال اگر احقر راجع به مقامات سرکار در مواضع مناسبه اظهاراتی هم ننمایم، بایستی نمود بالله توهین کنم؟ بسیار تعجب می‌کنم که چه طور جنابعالی باور کردید و به احقر نوشته و تقریباً یا تحقیقاً گلایه فرمودید؟ به قدری که جنابعالی از سماع این دو مطلب متأثر شده‌اید، شاید از باور کردن شما، احقر بیشتر متأثر شدم. راجع به طبع حاشیه مکاسب از قبل احقر مانعی نیست و مقتضی هم دارد و گمان می‌کنم بعد از تبیض اگر احقر ملاحظه نمایم، بهتر باشد، ولی به شرط این که جناب آقای اخوی سرکار یا شخص دیگر که از این مطالب سابقه داشته باشد، روزی مقداری از آن را در معرض ملاحظه بگذارد و اگر چنین باشد که خود جنابعالی ایام تعطیل را مشرف شوید و این مطلب انجام داده شود، شاید اولی باشد و ضمناً معلوم باشد که اگر امر تبیض را به دیگری واگذارید، بهتر خواهد شد، زیرا که هر چه خط خوانا باشد، برای ملاحظه ←

→ و طبع بهتر خواهد شد. زیاده از این تصدیع ندهم، خدمت حضرت آقای والد - دامت برکاته - و جناب عمده الافاضل آقای آقامهدی - حفظه الله و کل من رأیت الصلاح فی تبلیغ سلامی الیه -، عارض سلام و از همگی التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

مجدداً معروض می‌دارد، چنانچه آقای ایروانی نقل کرده، اخیراً نظر احقر بر این شد که در موارد عدم قدرت به تمام اجزای صلوة و اضطرار به ترک یکی از دو یا سه جزء مثلاً از موارد تعارض است و از حسن نظر عالی که به این مطلب برخورد، بسیار مشعوف و شکر الهی نمودم که بحمدالله توانستم چنین افکاری را به راه ترقی وادارم. ذلک فضل الله و له المنة والحمد.

و اما نتیجه این تعارض این که مقتضای اطلاق کل من الدلیلین ثبوت مفاده فی مفروض المثل و التعارض بما انه بالعموم من وجه، فلامحالة یسقط کل من الاطلاقین فیرجع الی الاصل و یرفع خصوصية کل من الامرین مثلاً باصالة البرائة فیثبت التخییر هذا فیما کان لكل من الدلیلین اطلاق و الا فالمتبع هو ما له الاطلاق فاذا دار الامر بین ترک الاستقرار الثابت وجوبه بالاجماع و ترک شیء آخر مبادل دلیل لفظی علی وجوبه کان المتعین سقوط الاستقرار. نعم لو فرض العموم اللفظی فی کل من الدلیلین وجب الرجوع الی مرجحات باب المعارضة كما انه اذا کان العموم فی احدهما دون الاخر لزم الاخذ به و لیبان التفرقة فی موارد التعارض بالعموم من وجه بین کونهما عامین و کونها مطلقین حیث ان مقتضی القاعدة فی الاول الرجوع الی المرجحات و فی الثانی التساقط و الرجوع الی الاصل او العموم او الاطلاق الفوقیین. محل آخر که این مختصر گنجایش بیان آن را ندارد. به آقای اخوی عرض می‌کنم به خدمتتان بنویسند، قبول می‌کند یا نه، خود می‌داند. اگر قول نداد کسی دیگر را و ا می‌دارم بنویسد.

مرقومه‌ای که این مسئله را داشت، تاریخ نداشت. البته بعد از این تمام مکاتیب را تاریخ هم بگذارید، فواید زیاد دارد.

مشهد
۱۳۷۰

سید علی

حاج میرزا میرزا حسن خان صاحب داماد و داماد اول

و نام و لقب او در عهد باک از جمیع بیایا معقول و مؤمن در اول
 درجه است و هر دو علم او از علمین بعهداء مرفوق به نثر و تاریخ
 نثر است که بعد به بیست و از طب است و هر قدر به شست و با کار و
 حاصل و کمالیت و کسب در جمیع اقسام علم و کار و باطن
 بهر دو بیایا بیست و هفتا و نیز در بعضی از ممالک در کمال کمال
 در چند ممالک که حاصل و در نثرش کمال حاصل نثرش که در کمال
 در ارجح به نثر است که در کمال نثر و بیست و هفتا و در نثر
 نثر نثر و نثر از نثر نثرات پس نثر نثر اول و نثر
 صاحب کمال و در ارجح به نثرش که در ارجح به نثرش که
 نثر نثر این اولین نثر است بیست و هفتا و نثر نثر نثر
 در عهد نثر نثر نثر نثر و چون نثر نثر او نثر نثر
 از نثر نثر نثر و نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر
 که نثر نثر نثر نثر نثر و نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر
 در ضمن نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر

حاج میرزا میرزا حسن خان صاحب داماد و داماد اول
 صاحب کمال و در ارجح به نثرش که در ارجح به نثرش که
 نثر نثر این اولین نثر است بیست و هفتا و نثر نثر نثر
 در عهد نثر نثر نثر نثر و چون نثر نثر او نثر نثر
 از نثر نثر نثر و نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر
 که نثر نثر نثر نثر نثر و نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر
 در ضمن نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر نثر

۸ شهر شوال المکرم

۱۳۷۰

بسمه تعالی

عرض می‌شود: پیوسته صحت‌مندی و تندرستی جنابعالی را از درگاه ایزد متعال خواسته و خواهانم و ان شاء الله وجود مبارک از جمیع بلیات مصون و محروس و در ظل عنایات و توجهات خاصه ولی عصر - ارواح العالمین له الفداء - موفق به نشر و ترویج شریعت مقدسه بوده باشید. از حالات داعی خواسته باشید تا حال صحت جسمانی حاصل و ملالی نیست و به سلامت در حرم مطهر مولی الموالی دعاگو و نایب الزیارة بوده و می‌باشم. ضمناً رقیمه شریفه حضرت تعالی که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود در چند یوم قبل واصل و از مضمونش اطلاع حاصل نموده، خیلی خوشوقت شدم. اما راجع به تفسیر که نوشته بودید، قدریش مبینه شده و هنوز مقدمات تکمیل نشده و قبل از تکمیل مقدمات میل به نشرش ندارم، ان شاء الله دعا کنید که تکمیل شود. و اما راجع به نوشتن جواب نامه که فرموده بودید کسی دیگر بنویسد، این اولین مرحله است. تبلیغ سلام خدمت آقای اخوی - سلمه الله تعالی - که در عهده مرحمت سرکار می‌گذارم و چون مدتی بود که از احوالات حضرت اخوی اطلاع نداشتم و در نیمه شعبان خدمت حضرت حجة الاسلام آقای ابوی - دام ظل - کاغذی نوشته و تبریک ورود ایشان و استفسار حالانشان که نموده بودم، در ضمن عرض سلام به جناب محترم آقای اخوی و به حضرت تعالی عرض کرده بودم. و بحمدالله تعالی از خود حضرت آقای اخوی کاغذی داشتم، رفع نگرانی شد. ولی تا حال از خود حضرت آقای والد جواب نرسیده و به خدمتشان عرض سلام و اظهار ارادت می‌نمایم. خدمت جناب آقای آقا مهدی - حفظه الله تعالی - عارض سلام و از همگی التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۵ آصفی الحی
۱۳۶۱

بسم الله الرحمن الرحیم

مرضی که می‌گذرد
 انش و بهانه که وجود بزرگ ترین صفت و عفت و عاقبت بصیرت
 مسمی برودند که مرضی ۱۳۶۱ که از سوی مزاج شریف و از عواطف آن باب و همی سرور و مشکو
 که به بی بی زینب از برکت ادعیه ها که آقا یان در قیامت خالصه حضرت و عصمت علی آن که
 رخ شد فکر الهی و ادب و احوال و الا چنین از این لایات جانگس بر سرور خوشتر و بیاد
 بفضل الهی عیادت موقوف که نیست شرح معنی باشد حقیقتی دلم با این خوش است مرا اگر اصل است

نموده ام که به پیش از آن که در حوزه علمیه با دیگران گذشت ام خدمت شریف

و در بلاد است بر گشته و حساب بطریق صحیح موقوفی است و عاقبت آن

و احوال و عاقبت از هر چه صادق بر سر مستحق و پیش از آن است بجهت آن

نشده ولی از مزاج بهتر و گزینده رزق پادشاه جامع دارد در بیست و فضل الهی

امروز به صلح نمود ز لایع مرضی عیادت و احوال و عاقبت و احوال و عاقبت و احوال

او که اسم الهی است

۲۵ شهر صفر الخیر

۱۳۷۱

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک قرین صحت و سعادت و عزت و عافیت بوده باشد. محترم مرقومه مبارکه مورخه ۱۳ جاری حاکیه از سلامتی مزاج شریف و از عواطف آن جناب واصل، بسی مسرور و متشکر، بحمدلله بلایی رسیده بود از برکت ادعیه صالحه آقایان و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - رفع شد. فشکراً له مادامت السماوات و الارض.

از اشتغالات جنابعالی بسی مسرور و خوشنود می‌باشم. امید است به فضل الهی پیوسته موفق به خدمت شرع مقدس باشید. حقیقه دلم به این خوش است که اگر اجل رسید، بی‌نتیجه نمرده‌ام و بحمدلله امثال جنابعالی را در حوزه علمیه به یادگار گذاشته‌ام. خدمت شریف آقای والد - دامت برکاته - و جناب مستطاب آقا آقا شیخ صادق خوئی^۱ - دامت توفیقاته - عارض سلام و التماس دعا دارم.

از آقای آقا شیخ صادق بسی معذتر، حق با ایشان است. محبت‌های ایشان فراموش نشده، ولی از موانع احقر و گرفتاری‌های فوق العاده اطلاع ندارند. امید است به فضل الهی همه امور اصلاح شود. زیاده عرض قابلی نداشته و التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مرحوم آیت الله حاج شیخ صادق خوئی، از فضیله مشهور حوزه درسی آیت الله العظمی حجت و عالم بزرگ شهر خوی.

روز و هجرت سلاج

بسم الله الرحمن الرحيم

بمهر علی بن ابراهیم روز و هجرت سلاج که از تاریخ هجرت سلاج است

بابت کثرت قبضه زیارت و جواب تکلیف از دست

از امامان که در شهر باشد این است حضرت علی بن ابراهیم

مروم عزیز است در خانه امام علی بن ابراهیم و عزت و درین

عذرت فرموده و هر که از اهل صابین مخوم یا اهل

دشمنان که در شهر مروم رفته بود بر قسم است که هر که از

دشمنان است که در شهر مروم رفته بود بر قسم است که هر که از

مردان شماره نموده بود و تعبیه آن هم باید رفته از این

ایشان عمر و طایفه خود بگنجد و در این است که هر که از

یاسر در این شهر را که بر کتب محاکم علی بن ابراهیم

صاحب الطایفه از آن در این صحبت نموده اند و شکر

و عنونم و از حضرت کار و به در قیاس است حضرت

قبل زیارت و جواب تکلیف شد در خانه سلاجی

بسم الله الرحمن الرحيم
روز و هجرت سلاج
بابت کثرت قبضه زیارت و جواب تکلیف از دست
از امامان که در شهر باشد این است حضرت علی بن ابراهیم
مروم عزیز است در خانه امام علی بن ابراهیم و عزت و درین
عذرت فرموده و هر که از اهل صابین مخوم یا اهل
دشمنان که در شهر مروم رفته بود بر قسم است که هر که از
دشمنان است که در شهر مروم رفته بود بر قسم است که هر که از
مردان شماره نموده بود و تعبیه آن هم باید رفته از این
ایشان عمر و طایفه خود بگنجد و در این است که هر که از
یاسر در این شهر را که بر کتب محاکم علی بن ابراهیم
صاحب الطایفه از آن در این صحبت نموده اند و شکر
و عنونم و از حضرت کار و به در قیاس است حضرت
قبل زیارت و جواب تکلیف شد در خانه سلاجی

مورخه ۹ شهر صیام سنه ۷۱

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه محترمه که حاکی از تأثرات قلبی آن جناب در این فاجعه^۱ بود، با یک تلگراف قبلاً زیارت و جواب تلگراف ارسال شد، شاید از لحاظ مبارک گذشته باشد. امید است حضرت حق سبحانه آن مرحوم را غریق رحمت و جنابعالی را طول عمر و عزت و توفیق عنایت فرموده و احقر را از اجر صابرين محروم ننماید. اما اشکالاتی که بر بنده مرقوم رفته بود، بر سه قسم است. بعضی مبنی بر تسامح و بعضی از جهت کثرت مشاغل و معذوریت و برخی چون اصلاً وظیفه احقر نبوده. اما راجع به تلگراف به طهران آقا زاده حاج میرزا عبدالله خودش مخبره نموده بود و بقیه آقایان هم باید رفقای اینجایی ایشان عمل به وظیفه خود بکنند و مناسب نیست که احقر سبباً یا مباشرتاً در این تلگرافاً مخبره کنم. علی کل حال بنده از آقایان که اظهار لطف و اشتراک در این مصیبت نموده‌اند متشکر و ممنونم و از حضرت آقای والد رقیمه تسلیت چند روز قبل زیارت و جواب تقدیم شده. در خاتمه سلامتی آن جناب و عموم متعلقین را از درگاه حضرت احدیت - جلّت عظمته - خواستارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مقصود، ضایعه درگذشت مرحوم آیت الله حاج سید علی اکبر خویی - والد معظم آیت الله العظمی خویی - است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به عرض عالی می‌رساند: انشاء الله تعالی با صحت و عافیت مشمول الطاف خاصه حضرت حق سبحانه و منظور نظر مقدس حضرت ولی عصر- عجل الله تعالی فرجه - بوده باشید و امید است به فضل الهی در اثر مجاهدات دینیه عزیز الدارین و در ضمن مجاهدین محسوب گردید. دو مرقومه محترمه مورخه ۵ شهر جاری و بیستم زیارت، گویا مرقومه اولیه بلکه ثانیه نیز در پست قدری تأخیر کرده بود. از مطالب مندرجه هر دو مطلع و از درگاه حضرت احدیت به آن جناب طلب خیر و عافیت و حسن عاقبت نمودم. راجع به آقای حاجی سید موسی مازندرانی^۱ شرحی مرقوم داشته بودید معلوم شد همان طوری که فرموده‌اید به مقداری که با تکلیف منافات نداشته باشد احقر در تجلیل و تجمیل ایشان حاضر و این مطلب هم متوقف بر اظهار لطف ایشان نیست ولی این مطلب واضح است که برای احقر معامله نمودن با مردم با حسابی که خودشان نسبت به خودشان می‌کنند، میسر نیست ولی البته بعد از جهات شرعیه ملاحظه جهات عرفیه نیز بشود و به قدر امکان نباید خلاف توقع رفتار نمود و اما راجع به اجازه اجتهاد، جنابعالی مسبوقید که احقر این باب را بر خود سزا نموده‌ام، بلی اگر کسی را مجتهد بدانم در مواقعش لسانا گفته و خواهم گفت انشاء الله تعالی اگر جناب آقای معظم له به اجازه امور حسبیه مجلله حاضر باشند از قبل احقر مانع نیست، عاجلاً چیزی برای ایشان ننوشتم تا از جناب عالی خبر برسد. اجازه آقای سید جلیل در جوف ارسال می‌شود، از آن جایی که مکاتبه ابتدائیه را میل نداشتم فقط اجازه را به خدمتان ارسال نمودم جنابعالی بفرستید. عدم ارسال غلط نامه و تقریرات از جهت مسامحه واسطه شد فردا انشاء الله تعالی با همین عریضه ارسال می‌شود. راجع به خودداری از اجازه دادن البته همین طور است که مرقوم داشته‌اید کمال ملاحظه را دارم. از گزارشات خوی مطلع شده از آقایان متشکر امید است حضرت حق سبحانه جزای خیر عنایت فرماید. از معامله قند ریز و مشهدی عبد مناف مسبوق، قبض در جوف ارسال خدمت است. علی الظاهر برای طبع حاشیه عروه که از حواشی معموله خیلی مفصل تر است حاجت بر وجه خواهد شد، اگر وجهی رسید برای آن جهت باشد.

۱. مرحوم آیت الله حاج سید موسی مازندرانی - شوهر خواهر آیت الله العظمی روحانی - صاحب کتاب «العقد المنیر فی ما يتعلق بالدرهم والدنانیر».

در راجع به آنکه در بعضی مآخذ آمده است که حضرت علی علیه السلام
 در وقت روزه دهی عاشره مندم در آن روز با بعضی هاشمی را سقید طبع و کتاب بنفسم آنرا
 تفسیر فقه غیر مرتب و سواد کثیر را ناقص ماند و نه زشته ام ایام عمر و این است در همه بهر را
 تهنیت کرده طبع بود در در وقت غیر از مریجات مکتوبه و کثرت است و تهنیت بر یک است
 از حضرت حق سبحانه و تعالی می خواهم و از آنکه در وقت بر روی کرم و صفات شما منزل کرده
 بسیار میروشم زیرا که زاهد و فکر شما بودم و کار از حضرت حق سبحانه استمداد و تهنیت بفرم
 امید است متردن با جابت گردد عنایت را ختم کرده و کفر با اله و راه را بدیدم در همه اله
 در ایام بندگان خود

عطف نامه؟ در حروف تفرقات ارسال شد

و راجع به آقا شیخ ابوالفضل خونساری^۱ آنچه صلاح بدانید عمل نمایید، ممضی است آقای ما کوئی رساله منتخب الاحکام آقای حجت را فرستاده بود، حاشیه نمودم و فرستادم. بنا بود حاشیه را مستقلاً طبع و به کتاب منظم نمایند. تفسیر فعلاً غیر مرتب و مقدار کثیری هم ناقص مانده و نوشته‌ام، اهتمام حقیر بر این است که مقدمه را تهذیب کرده، طبع شود. در وضعیت غیر از مراجعات مکتوبی و کثرت استفتاء تغییر ظاهری نیست. از حضرت حق سبحانه توفیق می‌خواهم و از این که مرقوم داشته بودید بحمدالله وضعیات شما تنزل نکرده است بسیار مسرور شدم زیرا که زیاد در فکر شما بودم و کراراً از حضرت حق سبحانه استمداد و استعانت نمودم. امید است مقرون به اجابت گردد، عریضه را ختم کرده و مخصوصاً التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

غلط نامه‌ها در جوف تقریرات ارسال شد.

۱. آیت الله حاج شیخ ابوالفضل خوانساری - از علمای حوزه علمیه قم -

بسم الله الرحمن الرحيم
 بحسب توفیق اراده عیب نیست باراده حضرت حق هر دو صدق
 نظر در کم مدتی است نزد پسرانم جوینده ایست که گمانی از دیده است
 که از عهد آنها وقت بر عزم تا مع شای بر در رسیده تا گزین از این اهل
 غیر ترقیه تا شرافت و انانیت را چون در وقت مذکور در وقت مذکور
 آن را چ که بکسب عیب بطرف خود و تمام شرف خود در دست بودیم
 از طرف ایشان چیزی با حق رسید است و حسب دست هم نخواهد
 که به هر موفقی شد امید در ایام عید تقسیمین طبع شده امید
 آن را به بینه موفقی خواهد شد و اما آخر از آن که داشته باشد
 اسال خوانسته بودیم تقسیم کنیم خواهر خود بر در راه بیک تقسیم کرده
 و از تاریخ آن حال نیز جهت تمام داده ام که هر ارضاع عالی دنیا
 یک مرتبه دارد و در ذلک که متر تمام ندیدیم که اگر از جهات
 در وقت تمام از جهات دیگر که به خوب است در وقت تمام
 بودید از قرار موعود و همی بر اهل طبع خوبی و طبع کسب
 غیر انجاب در آن ده ام از صفت این عمر است و زود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بر حسب مقهوریت اراده بنده نسبت به اراده حضرت حق جل و علا عرضۀ ظهر ورقه مدتی است نزد احقر مانده خواسته ام تکمیل کنم، مانع رسیده است که از جمله آن ها فوت مرحوم آقا علی شاهرودی بود. تاکنون از این حادثه غیرمترقبه متأثر، انا لله و انا الیه راجعون. در مرقومه ای که در خود مرقومه و پاکت آن راجع به مکتوب سمعی به طرف خود در قم و شرحی مرقوم داشته بودید تا حال از طرف ایشان چیزی به احقر نرسیده است و حسب عادت هم نخواهد رسید. بحمدالله موفق شده اید در ایام عید تقسیمی بین طلاب نمودارید، امید است ان شاء الله بیشتر موفق خواهید شد. و اما احقر از ماه شوال گذشته تا ماه مبارک امسال نتوانسته بودم تقسیمی بنامم خواهی نخواهی در ماه مبارک تقسیمی کرده و از توابع آن تا حال نیز راحت نشدم والامر الی الله، اوضاع مالی بنده هیچ تعریف ندارد و مع ذلک شکایتی ندارم زیرا که اگر از جهات مادی در زحمت باشم از جهات دیگر بحمدالله خوب است. مرقوم داشته بودید از قرار مسموع احقر وجهی برای طلاب خوی و طسوج توسط غیر آن جناب فرستاده ام از مصلحت این عمل استفسار فرموده بودید. چنین مطلبی واقعیت ندارد البته ملاحظه می فرمایید جایی که این مسموعات کاذبه در آن جناب تأثیر کند در دیگران چه خواهد کرد و قس علی ذلک باب فعلل و تفعلل.

در موضوع صبیۀ آقای حاجی سید موسی، آقای اخوی آن جناب با احقر مذاکره ای نمودند. بعضی از آقایان تجار امسال در نجف اشرف مشرف بودند، با آنها مذاکراتی شد شاید نسبت به طلاب قم و آذربایجانی ها بی نتیجه نباشد و در صورت انتاج البته توسط آن جناب خواهد شد. مرقومه اخیره که غیر از طلب دعا چیزی نداشت زیارت و مخصوصاً برای آن جناب دعای خیر نمودم، امید به فضل الهی این که مقرون به اجابت گردد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

بسم الله الرحمن الرحیم
 در جواب نامه جناب عالی
 که در تاریخ ۱۳۰۲/۱۰/۲۵
 به اینجانب رسید و در آن
 در خصوص امری که در
 آنجا ذکر شده است
 توضیحاتی را درج می
 نمایم.

بنا بر این واقعیت که هر شش و سه مرتبه در روز جمعه
 زیارت شده است که در آن روزها به جهت حاجت
 از تمام آفات و بدین معنی در تمام بارها از آنجا که
 با هر مرتبه که منعم میبودم از آنجا که منعم میبودم
 بعد از آنکه در آن روز که منعم میبودم از آنجا که
 میگردند و منعم زاده ناسیه جلال از آنجا که
 هر چه است که در آن روزها در آن روزها در آن روزها
 نیز جواب میفرماید که منعم میبودم از آنجا که
 نظر آنرا میباشند تا تمام آنها که در آنجا که
 آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که
 این مطلب را به شما اطلاع فرماده اند و لازم است

مورخه ۱۳ محرم الحرام سنة ۷۲

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: رقیمه شریفه که مشعر بر سلامتی آن وجود محترم بود واصل و زیارت شد. امید است حضرت حق سبحانه جنابعالی را با سایر متعلقین از تمام آفات و بلیات محفوظ و سالم بدارد، از احوالات حقیر جويا باشید بحمدالله به نعمت صحت متنعم امیدوارم از آن جانب نیز بدین منوال درگذر بوده باشد ولی از قراری که چندی قبل آقای اخوی آقای آقا سید محمد می‌فرمودند و بنده زاده آقا سید جمال نیز از تهران نوشته بودند که جواب تلگراف شما و آقایان انصاریان^۱ نرسیده ولی بنده جواب را مخابره نموده بودم ولی چون کوبیه بوده، شاید تلگرافچی اشتهاً تمام آنها را خدمت مرحوم حضرت آیه‌الله آقای خوانساری تقدیم نموده و از ایشان نیز متعجبم که چرا این مطلب را به شما اظهار نفرموده‌اند. لذا از شما خواهشمندم که این مطلب را به آقایان انصاریان نیز ابلاغ نمایید. راجع به موضوع آقای کاشانی حسب الامر به خدمت ایشان عریضه‌ای ارسال و به مناسبت قدوم از سفر حج تبریک عرض کردم تا حال جواب نرسیده ولی دیر هم نشده بسیار میل دارم که جنابعالی که محبت شما به احقر الهی و جنبه دنیایی ندارد به نجف اشرف مشرف و حال احقر و کارهای زیاد بی‌معاون را ملاحظه فرمایید به رأی العین خواهید دید که عدم ادای وظیفه نسبت به آقایان قصور است نه تقصیر و ما غلب الله علیه فهو أولى بالعتذار انالله و انا الیه راجعون. محضر محترم حضرت آقای والد - دام بقاه - و آقایان اعمام آقای آقا مهدی و سایر فامیل محترم و آقایان دوستان تبلیغ سلام منوط به لطف سامی است. التماس دعا داریم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. حضرات آیات: حاج شیخ احمد انصاری و حاج شیخ محمود انصاری قمی - قدس سرهما - هر دو از علمای نجف اشرف و اعیان تلامذه آیت الله العظمی خوئی بودند، حاج شیخ احمد انصاری به دست رزمی بعث عراق به شهادت رسید.

۱۲۰۵۲
۱۳۷۵

بسم الله الرحمن الرحيم

مرفوع میان
 انش و بهانه که در کتاب تعقیبات حضرت ولی عصر علیه السلام نامه های فخریه موجود است
 و عدم نامیده شدن بقیه قرین عزت و سعادت بعد از امام فاطمه زهرا که مؤلفه ۱۱ شهر فاطمیه است
 از لطافت مندی که بزرگواران تعقیبات و تالیفات علی از اولاد حضرت است
 جوابی را صحیح به آنها که آنجا واقع شده تا به بدین حد و حفظ تعقیبات و غیره مؤلفه اندیشه بر
 صاحب مضمونی است که از روز اول از خود گذشته در راه دین و حقیقت و غیره مؤلفه شهر فاطمیه
 مؤلفه و کلمه مضمونی پیدا شود در مصحف دینی را بصورت شخصی تمام برآورد و کلمه حق فاطمه و عدلی
 مصحف آن به اینتر نسخه فخریه و در نهایت آثار و عهد مؤلفه را حضرت ابی عبد الله علیه السلام
 نیز با اینک عبدالدین و الدین لیس عیسی هم برآورده است ما در کتابهای اخیر و کتب
 از حضرت است جوابی در آخر راجع به آنکه و سایر اقدام دین اطراف بر حضرت دین مرفوع و از
 شرح این سخن محفوظ با در راجع باشد عروقه اثری مرفوع داشته بودیم حاشیه کتاب صلوة
 منقوشه و حاشیه کتاب طهاره در مورد و حقیقت است با کثرت است و اینان که در
 ششم است بعد از این تا آخر هر صفا داشته است تمام بگیرد و در آنرا به طریقه آنچه لازم
 باشد سایر کتب و هر چه بعد از محمد که در در طهران مرفوع را بر هر نسخه از این
 میآورد نیز زیاد و سایر مال جواب مؤلفه را با در ضمن بیان عریضه یا مستند ارسال
 نماید مخصوصاً حضرت فاطمه حضرت مولود است که با حق فاطمه بر تمام
 و در این راه به آنکه در علم و دیگر در علم و این علم و در علم هر دو کتاب
 از کتاب ابی عبد الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی در تحت توجهات حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - وجود مبارک و عموم فامیل محترم به سلامتی قرین عزت و سعادت بوده باشد. محترم مرقومه مبارکه مورخه ۱۱ شهر جاری زیارت از الطاف مبذوله بسی تشکر و زیاده بر سابق توفیقات و تأییدات عالی را از درگاه حضرت احدیت خواستار شدم. راجع به تنهایی آن جناب و اینکه نانی پیدا نشده و ملاحظه جهات دنیویه نموده‌اند، البته بر جنابعالی مخفی نیست که از روز اول از خود گذشتن در راه دین و حقیقت و عمل به وظیفه شرعی کار هر کس نبوده و کم شخصی پیدا شود که مصلحت دینی را بر مصلحت شخصی مقدم بدارد و لکنه جلت عظمته و عد فی صریح کتابه العزیز بنصره من ینصره و هو الغالب القاهر؛ و جد بزرگوار ما حضرت ابی عبدالله الحسین - علیه السلام - می‌فرماید: الناس عبید الدنیا و الدین لعق علی السننهم یدورونه حیث مادرت معایشهم الخ. و کیف الحال از حضرت احدیت خواستارم که احقر و جنابعالی و سایر خدام دین مظهر را بر خدمت دین موفق و از شر انس و جن محفوظ بدارد. راجع به حاشیه عروة الوثقی مرقوم داشته بودید حاشیه کتاب صلوة خلاص شده و حاشیه کتاب طهارة در حدود ثبت است با کثرت ابحاث و اشغال به جدیت مشغولم امید است به فضل الهی تا آخر شهر صیام ان شاء الله تعالی انجام بگیرد. و اما رساله مطبوعه آنچه لازم باشد به جناب مستطاب آقای حاجی سید عبدالحمید ماکویی در تهران مرقوم دارید خدمت شما ارسال می‌دارد، بنده زاده سید جمال جواب مرقومه عالی را یا در ضمن همین عریضه یا مستقلاً ارسال می‌نماید. مخصوصاً محضر محترم حضرت آقای والد - دامت برکاته - و جناب ثقة الاسلام آقای آقا مهدی - ایده الله تعالی - عارض سلام و التماس دعا دارم، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۳ صفر ۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحیم

بمعرض عالی برین
نیت بود که مزاج مبارک حضرتت درین
فرمود

روز

و ملائکه میسودند ایستادند بر سر درخام و با عزت
و تاسیه بغیر مؤید در از زجبات غاصه کلمات و در عسر
فرمود مرفق و از جمیع بیات محفوظ باشد از هر چه
هر چه هست مست ترون بقدر ضعف و عجز و از آن
که کما از نیت و شعور جودت اینست بتم بود و در
حاضر گردیده اند محبت تا من و تو شکم بود این
از لحاظ مبارک خود کرامت غنما سه عدد در جازه
بودید ایام زنده و حیات تقدیم شد - راجع بعقد
کامنه که کائنات از طرف ایشان است که
سنة عسکر از چاره بود و همیشه از یک
نظر ندانم که هر کول بصیرت دیدن کجاست -

۳ صفر الخیر

۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته خوش و خرم و با عزت و سعادت قرین و توأم و به تأییدات غیبی مؤید، در اثر توجهات حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - موفق و از جمیع بلیات محفوظ باشید. از احوالات اینجانب خواسته باشید، بحمدالله نعمت صحت مقرون به قدری ضعف، برقرار و تازه‌ای نیست. رقیمه کریمه که حاکی از سلامتی و مشعر بر عودت آن جناب به قم بود، واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردیده، از محبت‌های شما ممنون و متشکرم.

لا بد این کاغذ در قم از لحاظ مبارک خواهد گذشت. ضمناً سه عدد اجازه نامه خواسته بودید، آنها را نوشته و جوفاً تقدیم شد. راجع به عکس برداری کاغذ آقای کاشف‌الغطاء یکی از اطرافیه‌های ایشان اصل کاغذ یا یک نسخه عکس از ما خواسته بود و اما بیشتر از یک نسخه احقر نظری ندارم، امر موکول به صلاح دید آن جناب است.

فیه از مراد لذت حاصل تمام آبروت در این جا می بینم که مورد نظر خود در ملاحظه
 عزم تبرین به واسطه این تعبیه ثابت نماندند بقصد ازین مطلب بعد
 داشتیم منگسحی که خدمت سلطانه شد و در نهایت نامیه رسیده
 چشمه و بطن در نظر برد و لذت در نظر نامه خوب فرستادم در زین عرض شد و در
 بجای کرده نیام که در کتاب طارثا از نام شده و به خوب بعد از آن
 وطارت از حضرت طبع تبرین در خدمت تا خروج بخواند
 میرایسه هم قریبت خوبید فرد

- ۱- تقدم على ریح که رفیق دینت بود به و در شغلات زیرا که مراد و در است
- و لذت به شروع در تجارت تعیین میباید که وجود تغییر در حج در نسبت و نسلم
- منقصات قطع از ان تمام است خسته در این بر که هر جا در خدمت در ملاحظه نماید
- ۲- و باشد و اجماع تفضل مراد تا درین مستد است که در شکر میباید
- تعلیق تا نهایت مگر کرده و در این خدمت که به خود در نهایت است و معروف
- هم غریب و کسرم معلوم و اگر بخور غریب است که ما خبر ندیم

در این نامه از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه
 از مراد یاد شده که در بعضی از اینها در این نامه

که حاصل این نامه خود آوردن به تبرین از این نامه است که حاصل اینها کرده
 باشد و که اینها که صورت حق سبحانه و تعالی در خدمت اول در خدمت کرده
 و اسم حکم در خدمت هم در بیان او که اهل کمال است

نمی دانم مراد از ارجاع تمام امورات در ایران چه بوده که مورد اعتراض گردید. آقای آقا رضا خلخالی^۱ عازم تهران بود. توسط ایشان عباي تابستانی ارسال شد. قبلاً از این مطلب سابقه نداشتم. مناسک حج که خدمت عالی ارسال شده بود، امید است تا حال رسیده باشد. واسطه در نظرم بود، ولی فعلاً در نظرم نیامد. جواب دو مسئله هم در ذیل عرض می شود. راجع به حاشیه عروه خیلی کم از کتاب طهارت مانده که تمام شود. ان شاء الله عنقریب بعد از اتمام صلوٰه و طهارت را از جهت طبع به تهران ارسال خواهم داشت. تأخیر جواب را خودتان منشأ آن را می دانید، البته قبول معذرت خواهید نمود.

۱- تقدیم سال ریح که مرقوم داشته بودید، محل اشکال است، زیرا که سال امر واقعی است و از مبدأ شروع در تجارت تعین پیدا می کند و جواز تغییر محتاج به دلیل است و آن هم مفقود است. فعلی هذا لازم است آن دو شریکین هر کدام سال خودش را ملاحظه نمایند.

۲- و اما مسئله راجعه به تلفن، اگر مراد شما در این مسئله این است که گوشی و سیم هایی که اتصال تلفن به آنهاست، مال کسی بوده و دیگری غصب کرده، البته مجرد استعمال آن هم تصرف در مال غیر است و حکمش معلوم و اگر به نحو دیگری است که ما خیر نداریم.

در موضوع اقدامات از نجف اشرف بر علیه احقر شرحی مرقوم داشته بودید، این موضوع تازگی نداشته و از اوایل سن احقر ادامه دارد. کثیراً متذکر فرمایش حضرت علی اکبر - سلام الله علیه - می شوم، عرض کرد به محضر والدش - اروحنا له الفداء - اولسنا علی الحق؟ قال بلی. فقال اذا لانبالی اوقعنا علی الموت ام الموت وقع علينا. امیدوارم به فضل الهی یک چیزی از این معنی در احقر هم باشد. اگر عمل تکلیف شده باشد، باقی سهل است و این مطلب هم نزد احقر واضح است که اگر انسان یک دوست داشته باشد که جامع بین آنها خدا و دین باشد، بهتر از دوست های کثیر است که جامع آنها امور دنیوی باشد و بحمد الله تعالی حضرت حق سبحانه به احقر از قسم اول مرحمت فرموده است، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. شهید آیت الله سید رضا خلخالی از علمای نجف اشرف و نویسنده تقریرات آیت الله خوئی به نام «معتمد العروة الوثقی».

غره ج ۲
۱۳۷۲

به عرض عالی می‌رساند: ان‌شاء الله تعالی وجود مبارک قرین صحت و عافیت و به توفیقات خاصه الهیه موفق و منظور نظر مقدس حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - بوده باشید. محترم مرقومه مورخه ۲۲ شهر ج ۱ زیارت، از آن جایی که مشتمل به مطالب عدیده است یکی یکی جواب عرضه می‌دارم:

۱- از الطاف آن جناب بسی متشکر، گمان می‌کنم اگر یکی از دعاهای احقر در حق جنابعالی مستجاب شود و هو المأمول منه سبحانه برای دنیا و آخرت شما کافی شود.

۲- در موضوع دعوت احقر به قم شرحی مرقوم داشته بودید از احساسات آقایان که کاشف از تقدیر علم و علاقه آنها به تحصیل و اقامه حوزه مقدسه است، زیاده مسرور، در این موضوع سه مطلب است: یکی اینکه بی‌اشکال جهات دنیویه در قم مربوط به جهات نجف اشرف نیست و البته از همه لحاظات دنیوی برای احقر آنجا خوش‌تر است ولی این جهت در وقتی مرجح است که خلاف رضای الهی نباشد. دیگری اینکه حرکت احقر از نجف، حوزه اینجا را صدمه فوق العاده وارد خواهد ساخت بلکه به نظر بعضی‌ها بیش از این است. سیمی اینکه حرکت احقر موجب خدمت به حوزه مقدسه قم خواهد شد البته این دو جهت مزاحمت می‌نماید، نمی‌دانم ترجیح کدام فعلاً موجب رضای الهی است. البته بعد از تمامیت مقتضی به فضل الهی از تکلیف تجاوز نکرده و آنچه را که رضای الهی را در آن احراز کرده باشم ترجیح خواهم داد. لابد جنابعالی می‌دانید در فرضی که احقر به قم حرکت نمایم جمعی هم از اهل علم نجف حرکت خواهند کرد و البته این کار به ضرر نجف تمام خواهد شد. پس باید با کمال دقت و مطالعه و مشاوره و استخاره چیزی گفته شود. از حضرت حق سبحانه خواستارم که رضای خود در هر چه باشد او را در حق احقر مقدر فرماید. مطالب دیگر می‌گذرد آنچه که اهمیت دارد تحصیل مرضات حق سبحانه می‌باشد.

۳- راجع به رساله مرقوم داشته بودید دوباره چاپ شود، فعلاً حاجتی نیست زیرا که نسخ آن زیاد است و به بنده زاده سید علی می‌نویسم هر قدر جنابعالی خواسته باشید خدمتتان از تهران بنویسد. میل دارم اگر ثانیاً طبع شد ابط از این بوده باشد. مکتوبی در جوف به بنده زاده ارسال می‌شود توسط مسافر یا پست به ایشان ایصال فرمایید و خودتان هم چیزی مرقوم دارید هر مقدار نظر مبارکتان باشد تعیین نمایید. جناب آقای میرزا ابوطالب فاضلی و آقا میرزا آقا بستان آبادی تبریزی که از رفقای آقای آقا میرزا محمدعلی شرایبانی است و خود آقای شرایبانی هم مقداری رساله خواسته‌اند. البته آنها را هم ملحوظ داشته به تهران مرقوم دارید اگر غلط نامه آنجا باشد فیها و الا از نجف خدمتتان می‌فرستم در صحیفه ۶۱ سطر ۳ چنین نوشته شد:

پس آنکه در رسیده آن روز نزل و موجب نصرت الهی و جوی جمع سده مراتب ارفوا نیاید مصلحت
 بخونیکه اختر مصلح بنام منظر ملکای را خطا کشند در بانه این باشد در (پس در رسیده روز نزل و جوی جمع)
 میام نزد مصطفی را که بعد یا خبر در فضیله کعبه و با بر حجابی گرفته شد معنی است و ظاهر بیرون دادن است
 نصیر را بنده زاده ده صفر سید عبد الحمید را که رسیده ۴ راجع خبر شریقی رفته باشد و در سید محمد شریف است
 ما غیر بر طبقه خود بکنیم و گران خود میدانند و خدا را خوشتران میداریم خداوند عالم همه را نصرت بفرماید ۵ خانه عمده
 با همیت و آسایش شوق امام هم است در تالی تا آخر ماه مبارک اسباب بسیار در نصرت آن ارباب میدارم ۶ راجع
 با صدق عاشره نصیحتی رفته باشد و در زلفه شکر اسرار نصیر الهی که از این باشد خدا را نصیر عرضی است
 و عاودم مفضلها محضر حضرت ۵ مرد در دست راسته جان منم و آهاسر را از جبهه این ارباب میدارم ۷

و حکمت است در یک اسم او ایام اهدای آن

فقه در ساعت دهم غیر باقی است از این فرضیه فایده شکر دارد
 بدست نهائی است این حکایت است که بر بگریز و اگر از خود صواب
 آتاسر در امام در ستم باشد که از روز و تعدادی است خوب
 در ایام رجب بگزارند تا باشد و چهارم می خواهم در کمال
 نامیم به جنب زاده و در سید هم کعبه سینه حضرت تا بنرسد
 هر یک از کایان در گورین است لکن لطف نالیه در اصل
 حضرت حجاب باشد ما هم لازم داشته باشد و رفته ناله اول

و اندک

(پس درمیانه آن دو منزل احوط جمع) مستدعی است امر فرماید اصلاح کنند به نحوی که احقر اصلاح می‌نمایم یعنی کلماتی را خط بکشند که باقی این طور باشد که (پس در میانه دو منزل احوط جمع).

نمی‌دانم نزد آقای مصطفوی رساله بوده یا خیر در فرضی که بوده و به امر جنابعالی گرفته شد ممضی است و حاجتی به پول دادن نیست تفصیل را بنده زاده و آقای حاجی سید عبدالحمید ماکویی می‌دانند.

۴- راجع به خوی شرحی مرقوم داشته بودید معلوم شد ان‌شاء الله تعالی ما عمل به وظیفه خود می‌کنیم دیگران خود می‌دانند و خدای خودشان. امیدواریم خداوند عالم همه را عاقبت به خیر نماید.

۵- حاشیه عروه را با جدیت و اهتمام مشغول اتمام هستم ان‌شاء الله تعالی تا آخر ماه مبارک انجام می‌یابد و به خدمتان ارسال می‌دارم.

۶- راجع به اخلاق معاشرتی نصیحتی مرقوم داشته بودید زیاده‌مشکر، امید است به فضل الهی بهتر از سابق باشد. فعلاً زیاده عرض قابل‌ی نداشته و التماس دعا دارم، مخصوصاً محضر حضرت آقای والد- دامت برکاته - عارض سلام و التماس دعا از جنابعالی و ایشان دارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

فعلاً دو ساعت و نیم به فجر باقی است از این عریضه فارق شدم کار زیاد با دست تنهایی البته این مکاتیب را هم به دیگری واگذار نمود جداً التماس دعا دارم.

ولی معلوم باشد که از روز مقداری تهیه خواب را دیده‌ام موجب نگرانی شما نباشد و عجالاً هم می‌خواهم قدری استراحت نمایم به بنده زاده دستور می‌دهم یکصد نسخه خدمت شما بفرستد. به هر یکی از آقایان مذکورین بیست نسخه لطف نماید و چهل نسخه هم خدمت جنابعالی باشد. باز هم لازم داشته باشید مرقوم فرماید ارسال دارند.

بسم الله الرحمن الرحيم ۱۳۷۴
۱۳۷۴

بر من که می بیند
 مرقوم که در روز ۱۴ در زیارت دارالکتاب وجود مبارک سرود و از لطافت
 سبزه در کتب و توفیق است بر ما از درگاه محبت چو آب دم چو نوزد قهر و غضب است که ارباب
 دوا و زه ناسد و کتب را چو سیم میهن و دولت عظمی که در حروف تعریف ظاهر است که برین آیه جرات
 آید و در کلمات و قاصی و سید میهن خوانی و غیره مسلم شده و قدیم است در اسلام و در کل جنتی در
 من که با ما مستقیم الفخیرات لغزین میهن بر من که ارجاع نموده اند و احقر در کتب که در این منی
 با تفریح فرموده است زو که مراد این است که در کتب که بعضی از جهات ترجمه است پس تا که به تفریح
 مترجم شد و امر در جزیره را در نظر گرفته و سابق تا نایب است نصیر الهی مقصد به جزیره باشد
 مگر آنکه که با بعد از آنجا با حقره و حکم بر شاد مع لطافت بر آن ترجمه زیرا که جواب از تفریح احقر
 من است بر شرف و مع لطافت بر این هم ظاهر جواب نیست و در این موارد جمیع جاه رسیدم که
 این سوال که از آن کلمات است و نیز با کلمه بر تمام خوش جواب بود زیرا که این
 در کتب آن است میهن در معط ناسد و حقره مترادف است با این معنی ارباب حرفت شرف است
 از زبان و طرآن نسبت به شرف تا حال اثر خط بر شرف است بعد از عید ما مد مسلم خرد
 شد در عهدی که تفریبات و تحصیل است با ما در ارباب حرفت بنیوه و در هر کسی که شرف
 این شرف است احتمال میهن در رسد و زهد و از کتب بر حرکت نایب بر از زودت سرکار با آن
 در چهار قاعه مطلع می دانم جواب است نایب مطلع شوم در صورتیکه میهن در شرف است باشد
 و سید میهن خوانی چو سید را چو آب بلکراف از هر کلمه که کرده بود بعد
 با این مسلم شده در شرف است از کلمات فانه بعد در کتب هم در این معنی نوشته است
 باز بعد از کلمه شرف یا چنانچه نایب تازه میهن شرف است علی کل حال در شرف است و میهن

۲ ج ۲۸

۱۳۷۲

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه محترمه مورخه ۱۲ جاری زیارت و از سلامتی وجود مبارک مسرور و از الطاف مبذوله متشکر توفیقات آن جناب را از درگاه حضرت احدیت خواستارم. چند روز قبل عریضه‌ای به خدمت عالی ارسال و اجازه نامه و مکتوبی راجع به آقا شیخ علی اصغر سلامت - حفظه الله تعالی - در جوف بود ان شاء الله تعالی رسیده باشد. جریانات آجا و مذاکرات آقای قاضی و آقا سید علی اصغر خوئی و غیرهم معلوم شد و قبلاً هم مقداری معلوم بود و لکل وجهه هو مولیها فاستبقوا الخیرات. مفسرین ضمیر هو به خدا ارجاع نموده‌اند و احقر در بحث گفتیم که این معنی با تفریع مزبور نمی‌سازد بلکه مراد این است که هر کس به جهتی از جهات متوجه است پس شما به جهت خیرات متوجه شوید و امور خیریه را در نظر گرفته و استباق نمایند امید است به فضل الهی مقصد همه خیر باشد. تلگرافی که به امضای آن جناب به احقر و آقای حکیم شده بود علی الظاهر بی اثر بوده زیرا که جواب از قبل احقر مناسب نداشته و علی الظاهر ایشان هم حاضر بر جواب نمی‌شد وداعی هم ندارد بلی احتمال می‌دهم اگر این سؤال کتباً از آقای کاشف الغطاء بشود و با تحفظ بر مقام خودش جواب بدهد زیرا که ایشان به دیگران اهمیت نمی‌دهند. غلط نامه نزد حقیر مقداری است با این عریضه ارسال خدمت شریف می‌شود از تجار تهران نسبت به نجف اشرف تا حال اثر ظاهری نیست البته بعد از عید کاملاً معلوم خواهد شد.

جلد ثانی تقریرات را تحصیل با پست یا مسافر ارسال خدمت می‌شود. آقای حاجی یحیی سلماسی خوئی اینجا مشرف است احتمال می‌دهم دو سه روز بعد از تحویل حرکت نماید. از مرقومه سرکار به آقای دهخوارقانی مطلع میل دارم جواب ایشان را هم مطلع شوم در صورتی که محذور شرعی نداشته باشد. آقای آقا سید علی اصغر خوئی^۱ چندی قبل راجع به جواب تلگراف، از احقر گلایه کرده بود بعداً به ایشان معلوم شد که اشتباه از تلگراف خانه بوده و مرقومه‌ای هم در این موضوع به احقر نوشته بود نمی‌دانم باز جدیداً گلایه شده یا جنابعالی تازه مسبوق شده‌اید علی کل حال در حق ایشان دعا می‌نمایم.

حدیثی است که در آن آمده است که هر که از این جهت در راه حق ایستد و هر
 چه که از او در راه حق بر او می آید، آنکه به نفع خود برسد، در آن راه که از او می آید، هر
 گدی که بعضی از او بر او می آید، و به هر چه که در راه حق می آید، این را حق می گویند.
 البته اگر این حدیث حفظ از دست بعضی نزد ایشان در راه حق ایستد و ایستد در راه حق
 راجع به شهادت مردم بی ادب و مردم بد مشرب بود، بعد از آن حرف گویید که من از خدا دعای خود کرده ام
 روزی در مردم مطهر بنامت حق تعالی از نام شما صدقه با حق تعالی بفرستید و هر کس که از او
 دعای خود را در این راه ایستد، بعد از آنکه در راه حق ایستد، و بعد از آنکه در راه حق ایستد،
 هر قسم باشد قسمی در وقت سابق آمده شود، هر چند در نظر او این است که مردم در راه حق
 در راه حق ایستد، اما از هر روز در راه حق ایستد، و هر کس که از او در راه حق ایستد،
 در حدیث مطهرش قطع شد و ما مردم در وقت مردم ایستد، هر کس که از او در راه حق ایستد،
 حق ذلک چهل روز سال پیش نیست، در آن راه که از او در راه حق ایستد، چنین نوشته شده است.
 و اما ایستد و سیلم الذین ظلموا آل عین حقهم ایستد متقلب متقلب گنجه ایستد
 در حق این مطالب هم مرد نوشته است، آینه نش ظلم میگوید، دعوی میکند هر چه که
 عاقل و عاقل باطل بنام این دعوی بر صدف جرات است، زیرا که از وقت مردن هنوز
 یک سال گذشته و مرد معروف و نامها در حق و شهادت است، اما صاحب لجه و اگر میگوید هر چه
 مشرب است، و این دعوی بر صدف واقع است، اولاً خودش هم میداند دروغ میگوید، تا هر
 ملک کند، خرم بر عدم محبت دارد و تا نباشد، در صخره ایستد، منت هر مصلی نوشته شود
 البته خجسته که میداند هر از مردم این زمانه را که کشیدیم، این که را هم بر حق عطف بنام چون
 عطف این است، در این مصائب در سخن ادب رفت، در خانه سعادت و رفعت است، این را
 از دلگاه حضرت است، حیات مردم و بساطت و حکم هم در آن است. او که است از حق

جناب مستطاب حجة الاسلام آقای آقا محمد آقا - دامت تأییداته- از سابق به احقر محبت داشته و اظهار التفات می نمایند و احقر هم کماکان در اظهار محبت کوتاهی نمی نمایم آنچه نشده قصور است مخصوصاً در اثر تمجیداتی که از ایشان می نمودم مورد گلایه بعضی از حاضرین بحث شده و بالاخره به تکدر آنها منتهی شد و این مطلب را هم تا حال به ایشان عرض نکرده ام البته اگر ایشان ملاحظه اذیت بعضی نبود بیش از این شاید اظهار التفات می نمود ولی معذور می باشند. راجع به شبهه عدم سیادت مرقومه داشته بودید مبدأ این حرف کیست می دانم غیر از حسد داعی نبوده، مخصوصاً روزی در حرم مطهر به مناسبت اقتضای مقام از تمام اشخاصی که به احقر تعدی و ظلم نموده اند عفو کردم ولی از این شخص و آخرین تابعین او نتوانستم بگذرم البته در محکمه عدل الهی حساب صاف می شود البته جنابعالی مسبوقید سادات دو قسم می باشند قسمی عادی و قسمی اجاق نامیده می شود. احقر خود در نظر دارم که شب یازدهم محرم الحرام به درگاه منزل ما، از دور و نزدیک شمع می آوردند و می گذاشتند، به مناسبت این که چراغ حضرت سید الشهداء به وجود نسل مطهرش قطع نشد و ما مورد نذورات بودیم البته پیرمردهای خوی از علما و غیرهم در نظر دارند مع ذلک چهل و دو سال بیش نیست که از آن بلد مهاجرت کرده ایم، چنین مناقشه شود انا لله و انا الیه راجعون و سیعلم الذین ظلموا آل محمد حقهم ای منقلب ینقلبون. بگذارم و بگذرم فرض کنیم این مطالب هم مورد مناقشه است آیا مناقش ظالم چه می گوید، دعوی می کند که احقر عالماً عامداً دعوی باطل می نمایم این دعوی بر خلاف بداهت است زیرا که از فوت پدر من هنوز یک سال نگذشته و مرد معروف و سالها در خوی و مشهد مقدس، امام جماعت بوده و اگر می گوید که احقر مشته هستم و این دعوی به خلاف واقع است اولاً خودش هم می داند دروغ می گوید، غایبه الامر شک کند جزم بر عدم چه علت دارد و ثانیاً اشتباه که مضر به جایی نیست که محل مناقشه شود. البته جنابعالی می دانید احقر از مردم این زمانه، زیاد کشیده ام این یکی را هم بر سابق، عطف می نمایم مهون خطاب این است که این مصائب هدر نخواهد رفت.

در خاتمه تسبیدات و توفیقات آن جناب را از درگاه حضرت احدیت خواستارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۳ شهر ذیحجه الحرام

۱۳۷۲

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه محترمه مورخه ۲۰ شهر ذیقعدة الحرام که مزوج از مهر و قهر ناشی از مهر بود، واصل؛ امید است پیوسته قرین صحت و عزت و سعادت بوده باشید. جواب اعتراض جنابعالی را در ضمن دو مقدمه بیان می‌نمایم:

الاولی: این که احقر قبل فوت مرحوم آقای حجت - قدس سره - بیکار نبوده و برای اوقات خود کارهای معینی که اغلب آنها راجع به جهات علمیه از اباحت و غیرها صرف می‌شد و آن جهات فعلاً باقی و طبعاً مکاتیب و استفتاء و غیرها که از جمله توقعات آقایان در حضور تشیع و حضور مجلس فاتحه و نحوها می‌باشد، زیاد شده است.

الثانیة: جنابعالی گویا به حسن نیت و صفای باطنی و طیب نفس، دیگران را هم به خود قیاس می‌فرمایید و گمان می‌فرمایید اشخاصی که در ترقی آنها اگر زحمات احقر علت تامه نبوده، مقتضی بوده است، تا حال لساناً هم با احقر تعارف ننموده‌اند که در کارهای احقر کمک بنمایند. بلی! بعضی از آنها گاه گاهی از رسیدن پول از تهران و غیره سؤال می‌نمایند. با این دو مقدمه معلوم می‌شود که احقر مسامحه نمی‌کنم. وقت احقر وفای به مطالب ندارد. آقای شیخ کاظم خوانساری را که به خدمتتان رسید و یکصد و پنجاه تومان حواله داشت، برای نوشتن جواب مکاتیب عادی معین کرده بودم. فی الجملة فرجی شده بود. آن هم به ایران مسافرت کرد. تا حال سه مکتوب نوشته و هنوز جواب هیچ یکی را نتوانسته‌ام بدهم. در صورتی که دوران امر بین حفظ موضوع که وجود باشد و حفظ بعض جهات دیگر، البته اولی اولی خواهد بود. بلی از آقایان بعضی است که به تمام معنی الکلمه از جواب مکاتیب و استفتانات را حسب الظاهر حاضر است انجام بدهد، ولی مساعده کامله لازم دارد که امور معاشیه او را اداره نماید. آن هم که برای احقر میسر نیست. علی ذلک غیر از ایکال امر به حضرتش چاره‌ای نیست. آنچه پیش آید، خوش آید.

چندی قبل استفتاناتی که از آقای آقا سید جلیل ملکی بود، با جواب مکاتیب اش و هم چنین آقای آقا سید جعفر مرقاتی که علاوه بر مکتوب چند اجازه هم خواسته بود، ارسال نمودم. گمان می‌کنم تا تاریخ صدور مرقومه مبارکه رسیده باشد. راجع به حاشیه عروقه، صلوة تمام شد و نسخه خطی او را به مرند فرستادم، مشغول اتمام طهارت بودم. از بعضی از آقایان مساعدت خواستم که شب‌ها بیاید

[The main body of the page contains a large area of extremely low-resolution, pixelated text that is illegible.]

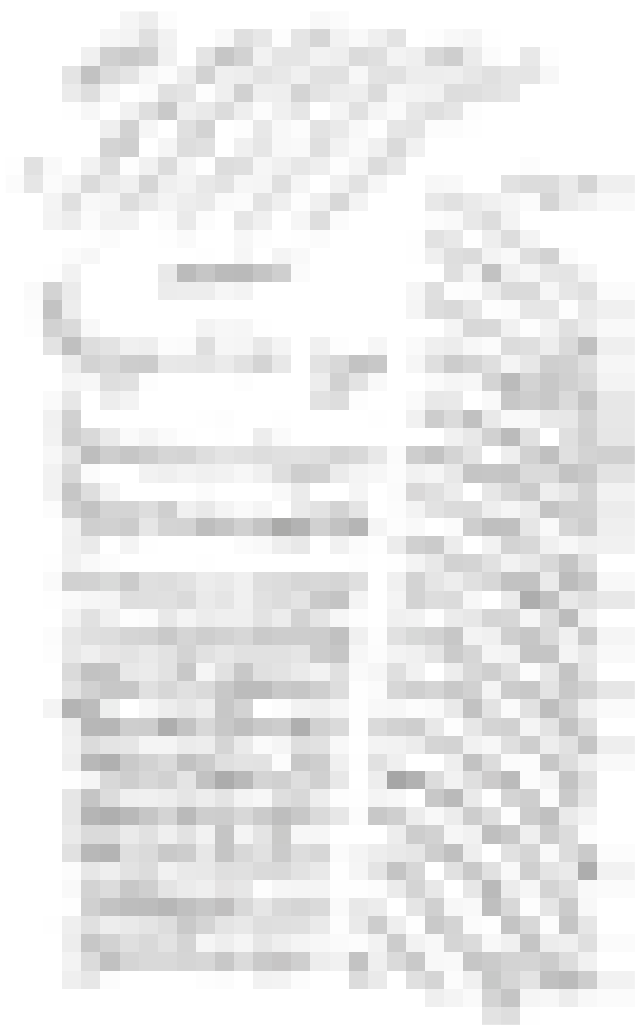
با احقر کمک نماید. البته با معین زودتر پیش می‌رود. دو سه شب تشریف آورده و بعداً ترک فرمودند. گمان نفرمایید، این شخص، آقای اخوی جنابعالی است، بلکه شخصی است خود را از ایشان نسبت به احقر اولی به رعایت می‌دانند. ماه شوال از آقای ماکویی خیر رسید که حاشیه عروه را متارکه نموده، مشغول مناسک باشم. چنین نمودیم، مع الاسف آن هم تمام نشده، موسم حج رسید اگر زنده بمانیم به سال دیگر افتاد.

ملخص عرض احقر در جواب این که ان شاء الله تعالی از وظیفه کوتاهی نمی‌کنم و امور خود را به حضرتش می‌سپارم و از جنابعالی مخصوصاً التماس دعا دارم که حضرت حق سبحانه توفیق عطا فرماید که حرکات و سکنات بر طبق رضای حضرتش باشد.

البته جنابعالی مسوقید که منتخب الاحکام مرحوم آقای حجت را حاشیه نمودم، در خیال هستم که تعطیل‌های آینده بین آن رساله و رساله خود جمع می‌نموده، فی الجملة مفصل تر باشد. گویا در خوی و طهران اسباب طبع اش مهیا باشد.

آقای حاجی آقا احمد به نجف اشرف مشرف، گویا یکی دو ساعت بیشتر نبوده‌اند، به خدمتشان نرسیدم. البته نتیجه کاغذ آقای شالچیلر را که مظنون العدم است، مرقوم خواهید فرمود، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

مورخه ۱۱ ع ۲ سنه ۷۳ بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: رقیمه محترمه که حاکی از سلامتی وجود محترم و استقامت مزاج مبارک بود واصل و زیارت گردید امید است حضرت حق - جلت آلائه - جنابعالی را از جمیع بلیات و نامالایمات مصون و محروس داشته و به تأییدات غیبی خود مؤید بدارد. اینجانب نیز بحمدالله سالم و [خبر] تازه‌ای ندارم. راجع به جناب آقای مقبره‌ای شرحی مرقوم داشته بودید از اقدام آن جناب در استخلاص ایشان و مذاکره با حضرت آقای بهبهانی - دامت برکاته - و ارسال رقیمه به جناب معظم له و بیان گزارشات بسی متشکرم. در موضوع ایشان چنان چه مرقوم داشته بودید و از خارج نیز مسموع شده بود گمان می‌کنم مقدار کثیری از آنها واقعیت نداشته و در اثر تبلیغات معارضین ایشان بود، علی کل حال وجود ایشان برای حوزه علمیه نافع اگر در جهات سیاسیه اشتباهی شده مربوط به جهات دینیه نیست از این جهت احقر بسیار میل دارم که ایشان با عزت و احترام به آن بلد مراجعت نموده مشغول تنظیم وظائف شرعیه و امور طلاب علوم دینیه بوده باشند. البته آنچه میسور جنابعالی بوده باشد مضایقه نخواهید فرمود و ضمناً میل دارم دانسته باشم که در جواب مرقومه مبارکه چه نوشته‌اند البته تفصیل را بعداً مرقوم می‌فرمایید.

راجع به مبلغ بیست و شش تومان که به آن شخص مروج لطف نموده‌اید البته بجا و در محل بوده است و راجع به دویست تومان آنچه عمل فرموده‌اید ممضی است. در پشت پاکت عریضه سابقه چیزی نوشته بودم گویا مغفول عنه شده و آن راجع به جواب مرقومه سرکار به آقای کاشف الغطاء بوده است و فعلاً در جوف ارسال می‌شود، البته این مرقومه را محفوظ دارید. بنا بود بهتر از این بنویسند مع ذلک همین مقدار هم که نوشته‌اند بد نیست و این کاغذ و پاکت به خط خود آقای کاشف الغطاء است.

راجع به مباحثات آن جناب بسی مسرور شدم. امیدوارم حضرت حق سبحانه عزت دنیا و آخرت به شما عطا فرماید و مطمئن هستم که عطا خواهد فرمود... .

ابوالقاسم الموسوی الخویی

[The main body of the page contains a large, extremely low-resolution and pixelated image or document scan. The content is illegible due to the poor quality of the scan.]

۹ ج ۱

۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه محترمه که حاکی از سلامتی آن جناب بود واصل و زیارت گردیده از مضمونش اطلاع حاصل شد. اقداماتی که از جهت جناب آقای مقبره‌ای نموده‌اید، بسیار موجب تشکر، امید است به فضل الهی منتج و به بشارت مراجعت ایشان به خوی مسرورم فرماید.

فوت مرحوم حجة الاسلام آقای آقا شیخ خلیل را قبلاً مسبوق شده و به آقا زادگان‌ش تسلیت نوشته و مجلس فاتحه نیز اقامه نمودم. در فوت مرحوم آیه الله آقای صدر تلگراف تسلیت به آقا زاده‌شان مخابره شده و جواب تلگراف جناب عالی نیز مخابره شد. ولی از باب سوء اتفاق طریق بسته بوده، چند روزی تلگراف در تلگرافخانه معطل و مخابره نشده، لذا طبعاً دیر رسیده است. مستدعی است در موقع مناسب در فرضی که خود جناب آقا رضا مذاکره می‌فرمایند، سبب تأخیر تلگراف را به ایشان بگویید و جواب مخابره جناب آقا رضا تا حال نرسیده است. اگر فرضاً تلگراف نرسیده باشد، از کیفیت مسبوق شوند.

مناسبت عرض دیگر این که آقای مقبره‌ای دفعه دوم از تبریز مرقوم داشته و جریانات را نوشته است. ولی اعتماداً به مرقومه اول آدرس نوشته‌اند. من باب اتفاق مرقومه اولی در ضمن کاغذها بوده و فعلاً مفقود است. لذا جواب نامه ایشان را در جوف عریضه عالی ارسال می‌دارم. مستدعی است سریعاً به ایشان ارسال دارید. کتاب فقه الصادق مرقوم داشته بودید، تا حال زیارت نکرده‌ام. نمی‌دانم نزد کی است و به که نوشته‌اید به اینجانب برساند. امید است که ان شاء الله بقیه اجزای آن از طبع درآمده و برای آن جناب اثر باقی باشد. کاغذ حضرت آقای کاشف الغطاء که البته تحفظ می‌فرمایید و فائده آن بر جناب عالی مخفی نیست. زیاده عرض قابلی نداشته و التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

مورخه ۱۱ ع سنه ۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت و از هرگونه ملالی خالی خواهد بود. مدتی است که از طرف آن جناب اطلاعی ندارم ان شاء الله مانع به خیر است. از احوالات اینجناب خواسته باشید، بحمدالله نعمت صحت برقرار و خیر تازه‌ای ندارم. غرض از تصدیع پس از استعلام از احوالات جنابعالی آن که از قرار مسموع در این اواخر به واسطه بعضی انقلابات از باب غلطانداز جناب مستطاب آقای آقا میرابراهیم مقبره‌ای را از خوی به تبریز آورده‌اند و اجازه مراجعت به خوی به ایشان تاکنون داده نشده و البته نبودن ایشان در خوی موجب انحلال حوزه علمیه آن محل است. مقامات و خدمات مشارالیه نیز بر جنابعالی مخفی نیست. لذا ممکن است با حضرت آقای والد - دام‌طله - در این باب صحبت بنمایید و تلفوئاً با به واسطه دیگر از حضرت آقای کاشانی - دامت برکاته - ارجاع ایشان را به خوی درخواست نمایید، امید است این اقدام بی‌نتیجه نماند.

دیگر آن که کاغذی که در جوف است مدتی بود آمده بود و جناب آقای حاج میرزا هادی^۱ که بنده هرچه منتظر شدم تا آمدن، که ایشان را ملاقات نموده کاغذ را برسانم اتفاق نیفتاد، نمی‌دانم ایشان نجف مشرف نشده‌اند یا این که از تشریف ایشان بنده مطلع نشده‌ام، به هر حال کاغذ را جوفاً فرستادم. اگر ایشان قم باشند، برسانید و الالبید ارسال به میانه خواهید نمود. در خاتمه سلامتی آن جناب مطلوب است و در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مرحوم آیت الله حاج میرزا هادی نیری میانجی

۲۹ ج ۲

۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی پیوسته قرین صحت و عافیت و در ترویج شرح مبین و حمایت از حوزه مقدسه اسلامی مستدام باشید. مرقومه محترمه مورخه ۲۲ شهر جاری دیشب واصل از سلامتی آن جناب و اظهار الطاف کریمه، مسرور و متشکر می‌باشم. استفتایی که جناب آقای آقا شیخ غلام حسین، امام جمعه طسوجی چندی قبل ارسال داشته بود، مدتی است جواب آن را ارسال نموده‌ام اگر به محل نفرستاده باشد خوب است جنابعالی آن را ملاحظه فرمایید. راجع به طلاب خوی نه حواله‌ای داده و نه شهریه مرتب نموده‌ام فقط کتباً و لساناً مقداری که متمکن از مساعدت آنها بوده مضایقه نکرده‌ام در چندی قبل صورت واردات حقیر را به خدمت آن جناب نوشته، مطلب از همان قرار است که عرض شده با این پول‌های جزئی و موانع کثیره منویات انجام داده نخواهد شد. مرقوم داشته بودید بعضی از آقایان نجف اشرف، بین طلاب خوئی تقسیم نموده‌اند البته اگر میسور باشد بسیار کار خوب و مناسبی است تا خدا چه بخواهد. برای نمونه همین کافی است که نسبتاً رساله مفصله‌ای که ترتیب داده‌ام که مدت زیادی صرف وقت و نوشتن شده، چند ماه است که در تهران معطل و مصرف طبع آن از غیر سهم امام - علیه السلام - مهیا نمی‌شود. جناب آقای آقا سید جلیل ملکی - دام تأییده - مرقوم داشته بودید مرد موثق و متدین که گویا مرتباً به وسیله تهران برای احقر پول می‌فرستد و به وظایف لازمه عمل می‌نماید، بلی ایشان از همه جهت آراسته و در اظهار الطاف خود مستمر می‌باشند. و اما راجع به پول غیر از یک مرتبه که جنابعالی هم سابقه دارید برای احقر پول نفرستاده‌اند از آن جایی که مرقوم داشته بودید مطلب را

عزیز من
 و پس که هر چه
 خالی بماند از دست
 علفیه نیت این باره
 نامه به قوت
 غریب
 غرضت
 علامه

خنده و بازرقم خجسته از زنده بود در بسیار نام و مختصرات بوده مرآت
 خبا که این چنین است بیست و نه روز و سه روز به شنبه منبر زاده سه مهر هجری
 و بعضی هم در اردات مصححات رابع کاشیه عروه ایسه لغضه که هر ماه مبارک
 طهارت نیز ختم سر شده و ضمیمه صده در بعضی طبع و آید از این کاشیه مشغول ترین ملک
 مع بود که وضع دلش به مرتب و نظم به پیش آمده از حالت عروه تا آخر شده است و در همه
 احوال خود در همه عمر هر یک که است بر حجات و استقامت با بعضی دیگر هم نمیده
 کارها که این با و از قبر حاضر نماید در باختر آن بعد در که هر چند شده ام واقع شود
 زبیر عرض قبا داشته تا هر دو دارم و به علم و حکم و رحمت و در کائنات او کفایت بود که
 قهر بود و اطراف فضا را فراگرفته بود که عزم رهن ختم می شد و جوی بر نیز
 داشته شد و به این است
 اگر رسیدن این نامه خدا علی
 ایشان حرکت کرده باشد
 معدوم است که در این
 و در آن روز که رسیدند از آن

عرض کردم و الا مسلک حقیر را جنابعالی بهتر آشنا هستید. چندی قبل عریضه به خدمت آن جناب ارسال و در جوف نامه‌ای به آقای آقا سید ابراهیم مقبره‌ای ارسال نموده بودم، از وصول آن اطلاع نداده‌اید مستدعی است به وصول این عریضه به فوریت چگونگی را اطلاع و آدرس ایشان را کاملاً مرقوم دارید که موجب امتنان خواهد شد، قبوض سه فقره وجه، در جوف ارسال شد. مسیری را که در موضوع اختلاف بازار قم اختیار فرموده بودید بسیار مناسب و مقتضی متانت بوده مترقب از جنابعالی نیز همین بوده، امید است پیوسته مؤید و مسدد بوده باشید. بنده‌زاده سید جمال حاضر و به عرض سلام و ارادت مصدع است. راجع به حاشیه عروه امید به فضل الهی تا آخر ماه مبارک، طهارت نیز خلاص شده و به ضمیمه صلاة در معرض طبع برآید از آن جایی که مشغول ترتیب مناسک حج بودم که واضح و نسبتاً مرتب و منظم بوده باشد، مقداری حاشیه عروه تأخیر شد ان شاء الله همه امور اصلاح خواهد شد عمده چیزی که هست مباحثات و استفتانات با اشغال دیگر مجال نمی‌دهد کارهایی که انسان باید از قبل حاضر نماید در تأخیر آن به محذوری که احقر مبتلا شده‌ام واقع می‌شود. زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

آقای آقا میرزا ابوطالب فاضلی نامه‌ای نوشته بودند که عازم رفتن خوی می‌باشند و جوابش نیز نوشته شده و با همین پست ارسال شد اگر تا رسیدن این نامه خدمت عالی ایشان حرکت کرده باشند معلوم است که نامه به ایشان نخواهد رسید لذا به احقر اطلاع دهید تا تدارک شود. والسلام.

۲۶ شهر شعبان المعظم

۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: رقیمه کریمه که حاکی از سلامتی آن جناب بود، واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است حضرت حق سبحانه آن جناب را از جمیع بلیات محفوظ و به تأییدات غیبی خود مؤید بدارد. راجع به آقای شالچیلر شرحی مرقوم داشته بودید، بعد از ورود ایشان به نجف اشرف، سه چهار روزی به بنده منزل تشریف آورده، مدتی با هم صحبت داشته، مشغول مذاکرات دینی و غیره بودیم. بعداً هم احقر بازدید نموده، تقریباً نیم ساعت در منزل ایشان بودم. از آنجایی که این مرد منشأ آثار خیریه است، البته وجودش مغتنم است. چه منافع شخصی بر آن مترتب باشد، چه نباشد. جناب آقای آقا میرزا محمد حسین شیرازی میل داشتم بفهمم که گلایه ایشان از احقر از چه رو بوده تا تدارک شود. احقر که در موضوع ایشان تقصیری برای خود تصور نمی‌کنم و مقام ایشان را نیز اجل از تقصیر می‌دانم. موضوع چه بوده، نمی‌دانم، خوب بود اشاره به موضوع می‌فرمودی. آقا زاده ایشان چند روز قبل نجف مشرف بوده و به واسطه مشارالیه به والد ماجدشان اظهار ارادت نمودم.

آقای اتفاق^۱ امسال به زیارت مشرف، روزی هم به بنده منزل تشریف آورده و بنا شده بود که بازدید از ایشان بنمایم. در اثر پیش آمد سفری از ایشان میسر نشد. مراجعاتی به احقر نداشتند، فقط اظهار ارادت و رفاقت است. راجع به وجه طبع رساله که از سهم امام علیه السلام - اجازه نموده‌ام، وجه آن این است که اکثراً رساله را مجانی می‌خواهند و اغلب اشخاص که می‌گیرند، مورد سهم مبارک نیستند. ولی بحمدالله چنانچه مرقوم داشته بودید، حضرت حق سبحانه اسباب فراهم آورده، مبلغی از خوی برای طبع آن فرستاده‌اند. شاید ان شاء الله تعالی تکمیل شده و طبع گردد. آقای مشهدی عبدالمناف حقیقی و آقای اخروی که به خدمتتان رسیده‌اند همان طور است که به جنابعالی اظهار داشته‌اند مقدار معتدبه که در حدود سه هزار و هفتصد تومان از خوی به تهران فرستاده‌اند که به احقر برسد و آن وجه تا حال نرسیده، خیال دارم که تا چند روز دیگر که ان شاء الله می‌رسد، تنمیم کرده برای ماه مبارک تقسیمی نموده باشم. در اثر گرانی دینار و کمی عواید، امور اهل علم در شدت، امید به فضل الهی آن که فرجی عنایت فرماید. آقایانی که امسال به ایران حرکت کرده‌اند، حسب المقدور با هر یکی مساعدت نموده‌ام، زیاده بر قدرت حد که مکلف نبوده‌ام.

۱. مرحوم آقای حاج محمدتقی اتفاق از بازرگانان و متمکنین نیکوکار تهرانی که باقیات الصالحات فراوانی در عراق از خود بر جای گذاشته از آن جمله ساختمان (جامعه النجف الدینیة) و برخی درهای طلای حرم مظهر امیرالمؤمنین(ع).

راجع به آقای مصطفوی در قم زیاد متأثر شدم. زیرا که احقر ابدأً حساسی با ایشان ندارم تا ایشان طلبی داشته و از مطالبه خجالت بکشند و تفصیل قضیه این که در سال گذشته توسط آقای حاج شیخ عبدالکریم تبریزی که در نجف اشرف دکان کتابفروشی دارد و خود نیز اهل علم است از قبل آقای شریانی کتابفروشی در قم چند جلد کتاب که عین همان کتاب‌هایی است که صورتش را ارسال داشته بودید به حقیر داد و بعد از مدت کمی آقا میرزا علی تبریزی که شاید فعلاً در تهران یا قم باشد و چند روزی است از نجف اشرف حرکت کرده، به احقر اظهار داشتند که آقای شریانی هفتاد و چهار تومان وجه آن کتاب‌ها را به عهده احقر حواله نموده، اتفاقاً وجه همراه داشتم و بلافصل اداء نمودم. در این موضوع با آقای مصطفوی حساسی نداشته‌ایم. آن قبض مرسولی را به جناب آقای حاج شیخ عبدالکریم مذکور که همین ایام عازم ایران است، دادم و تفصیل در پشت آن نوشته و وجه مزبور را حواله کردم که به حامل ورقه رد نمایند. قبلاً جنابعالی ایشان را مسبوق نمایید تا آقای آقا شیخ عبدالکریم برسد، فرضاً اگر کتاب‌ها در واقع ملک ایشان بوده و جهش را باید از آقای شریانی بگیرند، زیرا که در همان تاریخ وجه به ایشان پرداخته شده است، بسیار تعجب می‌کنم که آقای مصطفوی احتمال بدهند که احقر یکسال طلب ایشان را معطل کرده باشم، با این که اصلاً با ایشان محاسبه‌ای نداشتم. مرقومه قبلی که جواب آن با جواب رقیمه ثانیه عرض می‌شود. در جواب استفتاء قبلی که نوشته بودم، تصرفات از قبیل وضو و آشامیدن مانعی ندارد، در آن صورتی که نوشته شده بود، با منع مالکین نیز مانعی ندارد. ضمناً از قراری که نوشته بود، قبلاً اهل بلد حق چنین تصرفاتی را داشته و مالکین حبه حق منع نبوده است، پس به غضب غاصب حق اهل بلد از بین نمی‌رود.

و اما سقی مزارع با آن آب

قبر از مرور از بنده و بالعبد از مرور با خط باب سیر باید و خط
 قیام با عازله بگنید است راجع به آن و سیه مریدان از در کمر
 مرقم داشته بر در معلوم آنکه که صدح دیده اینست و صدح
 بر نشست راجع به فقده لیسوق مراد دعوتی است که مریدان
 بسیار سرور و از سر شدم ایستادند و به تکیه ایستادند
 آمد و با قویز طبع شود یک نشیمن از تنگ گرفته به تکیه ایستادند
 ایستادند در خدمات و بنده مرقم و مریدان به سینه زنی و غیره
 از است ایستادند از تکیه خیز است که با تکیه خیز است
 نمرده است و به سینه زنی و مریدان از تکیه خیز است
 بعضی هم صدح و سلم علیکم و رحمه الله و برکاته ایستادند
 راجع به موضوع ملک عوده کا زید مراد از عرض شده بقدر روح
 مستولی و از رضا او از من عطفه طلب رفیع خواست از لایالی
 که با این بیانیته وضع اوقات است غرض از هر چه خواهد بود
 و بسم خدای

قبل از مرور از بلد و یا بعد از مرور با آب دیگری یا بدون خلط محتاج به اجازه مالکین است. راجع به آقای آقا سید موسی مازندرانی^۱ شرحی مرقوم داشته بودید، معلوم شد آن چه را که صلاح دیده‌اید ان شاء الله صلاح بر آن است. راجع به فقه الصادق موارد عدیده آن را مراجعه کردم، بسیار مسرور و مأنوس شدم. امید است که ان شاء الله تعالی اسباب فراهم آمده و باقی نیز طبع شود. یک نسخه از آن را گرفته به آقای کاشف الغطاء دادم. امید است پیوسته در خدمات دینیّه موفق و مؤید بوده باشید. زیاده عرض قابلی نداشته، التماس دعا دارم.

اخوی آقای آقا مهدی چندی است که به آن طرف عزیمت نموده، ان شاء الله به سلامتی وارد شده‌اند. محضر مبارک آقای والد - دامت برکاته - به عرض سلام مصلعم. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخویی

راجع به موضوع حاشیه عروه کما این که مراراً عرض شده، به قدر وسع مشغول و از خداوند جلت عظمته طالب توفیقم. خوب است از آقایانی که به ایران می‌آیند، وضع اوقات و مشاغل احقر را جویا شوید.

والسلام خوئی

۱. مرحوم آیت الله حاج سیدموسی مازندرانی.

۲۳ شهریور
۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت بزرگوار
مورد توجه و کرامت است و بنام دعا و صلوات

و از سر حد آید تا طبع کتاب فقه اهل بیت (ع) و سایر دست نوشته ها

و از مجموع دست نوشته ها بردارد از آنجا که مصطفی و سایر دست نوشته ها

خطی که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست

و از آنجا که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست

و از آنجا که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست

و از آنجا که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست و خطی که در میان آنهاست

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including phrases like "بسم الله الرحمن الرحيم" and other religious or historical text.

۲۳ شهر شوال المکرم

۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: مرقومه محترمه که حاکی از سلامتی آن جناب و حاوی مطالب چندی که من جمله آنها بشارت (طبع جلد اول کتاب فقه الصادق بود) واصل و باعث مسروریت گردید. امید است حضرت حق جل و علا بر توفیقات آن جناب افزوده و به تأییدات غیبی خود مؤید داشته و از جمیع بلیات محفوظ بدارد. از این که حساب آقای مصطفوی روشن و باعث آسودگی خاطر گردید خیلی از شما ممنونم. جناب آقای آقا شیخ عباس مرندی را که جنابعالی توثیق و اجازه نامه خواسته بودید، مشار الیه به توسط آقای آقا میرزا یوسف ایروانی اجازه نامه گرفته‌اند چون اجازه نامه‌هایی که از اینجانب صادر می‌شود، تماماً مضبوط و در دفتر خاصی قید می‌شود، مع الوصف وجه اجازه نامه خواستن ایشان ثانیاً چه بوده با این که تقریباً یک سال است این اجازه نامه فرستاده شده ولی من باب این که عمل به احتیاط شود و شاید مشار الیه غیر از آن اولی باشد ممکن است جنابعالی اولاً از خود ایشان تحقیق فرمایید که مسبوق به اجازه بوده‌اند یا خیر یا آن که از آقای آقا میرزا یوسف ایروانی، به هر حال اگر غیر از اولی باشد مرقوم تا اجازه نامه فرستاده شود. احقر جنابعالی را همیشه در مظان استیجاب، مد نظر داشته و فراموش ننموده‌ام مأمول از جنابعالی نیز همین است. در خاتمه سلامتی و سعادت و موفقیت آن جناب را از درگاه حضرت احدیت مسئلت دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

ذی کعبه الحرام
۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

بعضی کسین این دلمه ها و جو شریف قرین صحت و علاج است

استغاثت و علاج نوبه است ایست درت آفتاب
 صحت و لاصه عوین که فرجه عروق و عیب استغیر بزرگ و از جمیع
 قوتها بشود این که بر پایه علم غیب است و مانند دلمه ها که
 است که از طرف ظاهر و درون بود، این که در کربلا
 نام که از طرف دیده از زبان ایست همیشه خوش و عطر
 و بخت و سعادت قرین و تمام بشود همان ملک نصیب که
 در دل فرود زهر بود و نظیم داده و طبع شود و لذت آنست
 و قیاس صحت قرین از سعادت نمود این دلمه ها که
 ایست عجب که بر جلد کعبه عروج مشرف در دلمه ها
 نمود که از دست مردم دیده است نسبت به حجر آورده
 و مانند از فرشت در کمالین عارض است ایست
 سارا که در باغ خورشید ایست که از دست آن

۶ ذیحجه الحرام

۱۳۷۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود شریف قرین صحت و مزاج مبارک در کمال استقامت و ملالی نخواهید داشت. امید است در تحت توجّهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از جمع بلیات محفوظ باشید. اینجانب بحمدالله تعالی متنعّم به نعمت صحت و تازهای ندارم. مدتی است که از طرف شما اطلاعی نداشته و نگران بودم تا این که اخیراً مسیوق شدم که تشریف برده‌اید زنجان. امید است همیشه خوش و خیرم و با عزّت و سعادت قرین و توأم باشید. امسال مناسک مفصلی که دارای فروع زیادی بود، تنظیم داده و طبع شد و سه نسخه از آن را به توسط آقای آقا سید حسن قزوینی ارسال خدمت نمودم، ان شاء الله به لحاظ مبارک می‌رسد. جناب آقای آقا میرجلیل ملکی به عزم حج مشرف بودند، مذاکره نمودند که از رساله‌های جدیده چند نسخه برای حقیر آورده‌اند، ولی در اثر فراموشی در کاظمین مانده است. نمی‌دانم تا حال خدمت شما ارسال شده یا خیر؟ عرض دیگر این که یکی از بستگان مرحوم آیه الله کاشف الغطاء - قدس سره - از حقیر خواهش نموده که از جنابعالی استدعا نمایم جواب سؤال جنابعالی را که ایشان نوشته و ارسال نموده‌اند عکسی برداشته، یک نسخه ارسال فرمایید. مستدعی است حسب اصرار آن شخص هر چه زودتر عملی فرمایید، موجب امتنان خواهد شد. زیاده عرض قابلی ندارم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

بسم الله الرحمن الرحیم
از آنکه در این روزگار
بسیار از این کلمات
و عبارات در کتب
مختلفه آمده است
و بعضی از آنها
در کتب قدیم
نیز دیده می شود
و اینها را در این
کتاب جمع کرده ام
تا در این روزگار
بسیار از این کلمات
و عبارات در کتب
مختلفه آمده است
و بعضی از آنها
در کتب قدیم
نیز دیده می شود
و اینها را در این
کتاب جمع کرده ام
تا در این روزگار

بیت

از عرفیه - زانکه در دهکده است
در این روزگار

که رقیب بود که در زبان زیارت
نحس که از زبان کوش و از این
سردر بسته است مثل اوقات
بهر چه بنشیند هر دو گمان
بیت فقیه بهر عورت دلین
واجب بود که از این عیسای
۹۹ زمان این بیت است
قوله که در این روزگار
چهارم که فقیه فرزند
بر این روزگار که در این
فقیه است که در این روزگار
و در این روزگار که در این
بر این روزگار که در این
تسلی است که در این روزگار
۱۰۰۰ روزگار که در این

بسم الله الرحمن الرحیم
از آنکه در این روزگار
بسیار از این کلمات
و عبارات در کتب
مختلفه آمده است
و بعضی از آنها
در کتب قدیم
نیز دیده می شود
و اینها را در این
کتاب جمع کرده ام
تا در این روزگار
بسیار از این کلمات
و عبارات در کتب
مختلفه آمده است
و بعضی از آنها
در کتب قدیم
نیز دیده می شود
و اینها را در این
کتاب جمع کرده ام
تا در این روزگار

۷ ذی حجة الحرام

بسمه تعالی شأنه ۱۳۷۳

این عریضه نوشته شده و در پاکت گذاشته شده و مهبای ارسال بود که رقیمه مبارکه از زنجان زیارت شده، بحمدالله رفع نگرانی گردید، تجلیلی که از جنابعالی شده و از این که مشغول مباحثه می باشید، بی نهایت مسرور امید است همیشه اوقات موفق و مؤید به تأییدات الهی بوده باشید.

حقیر را گمان بر این است که در اثر حسن نیت و نتیجه اعمال عزت دارین را حائز خواهید بود. راجع به اجازه آقای آقا شیخ عباس مرندی در دفتر اجازات، اجازه ایشان ثبت است و توسط جناب مستطاب آقای آقامیرزا یوسف ایروانی اجازه داده شده، مع ذلک جنابعالی تحقیق فرمایید به اینکه یا از جناب آقای آقا میرزا یوسف سؤال شود و یا به خودش مراجعه شود که قضیه چیست؟ اجازاتی که احقر می دهم اسماء اشخاص و محل و واسطه و خصوصیت اجازه و تاریخ در دفتر ثبت می شود. البته مناسب تحقیق جناب آقای ایروانی است. زیرا محتمل است مسمی به این اسم دو نفر باشند تا اگر چنین باشد، اجازه نامه نوشته شود. اجازه آقای آقا سید نعمت در جوف ارسال می شود. حاشیه عروه کتاب طهارت هم در شرف تمام است. امید است به فضل الهی تا اربعین تمام شود و طهارت و صلاة را در معرض طبع بگذاریم. چنان چه مرفوم داشته‌اید، ان شاء الله تعالی خطه خود را تغییر نداده و یک قدم هم پیش نخواهیم گذاشت. (آنچه پیش آید خوش آید)

ماشاء الله کان، فقط ما مسئول وظایف خود هستیم جهات خارجی با خدا است و ربطی به ما ندارد. بسیار میل دارم که جنابعالی را زیارت نموده باشم. امید است که همت فرموده چند روزی هم نجف مشرف شوید.

در خاتمه سلامتی و عزت و سعادت و موفقیت آن جناب را طالب و التماس دعا دارم.

والسلام علیکم و رحمة الله برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

از خوی تلگراف داشتیم که جناب آقای مقبره‌ای به خوی مراجعت فرمودند خیلی

مسرور شدم، لابد جنابعالی نیز از این مطلب مسوق شده بودید. والسلام خویی

۱۳۲۲ ع

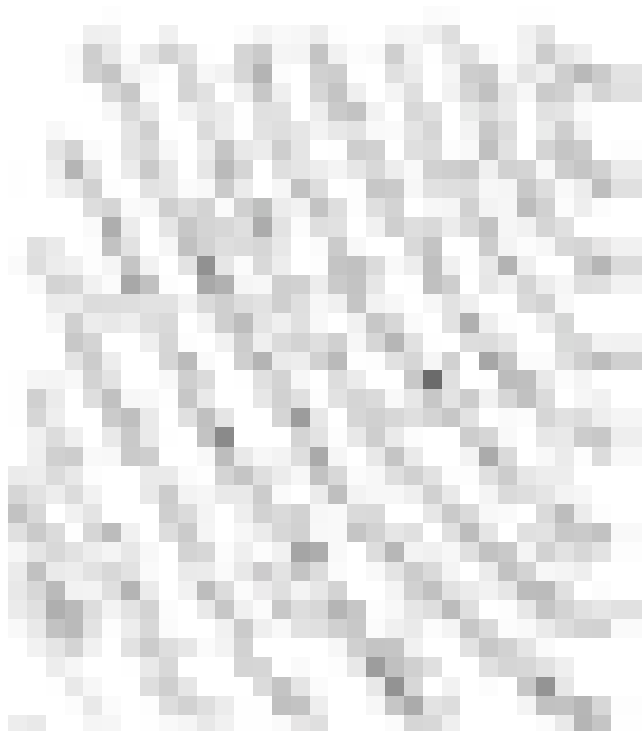
۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند:

رقیمه شریفه که حاکی از سلامتی آن جناب بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - موفق و از جمیع بلیات محفوظ و به تاییدات غیبی مؤید باشید. چندی قبل نیز نامه‌ای از طرف آن جناب واصل گردیده بود. اینک جواب هر دو نامه عرض می‌شود. راجع به اجازه آقای حاج میرزا عبدالرحیم در ورقه‌ای علی حده جواب نوشته می‌شود راجع به چهار نفر از اهالی اطراف خوی علی الهی بوده و فعلاً مشغول تحصیل می‌باشند، فعلاً با همین مکتوب اظهار مسرت از اشتغال به تحصیل آنها نموده و در همین نزدیکی ان شاء الله برای هر یک چیزی ولو مختصر باشد ارسال می‌دارم، چون فعلاً موردی ندارم. اگر بر جنابعالی زحمت نباشد مبلغ دوپست تومان قرض کرده به هریک آنها مبلغ پنجاه تومان برسانید و یا آنکه تأمل فرمایید تا خود احقر برسانم.

آقای اخوی چند روز قبل به سلامتی وارد نجف اشرف شده‌اند راجع به موضوع رساله ما با آقای ملکی صحبت نموده

و به آقای ماکویی هم مفصلاً یک چیزی نوشتم. نمی دانم این چه مشکله‌ای است که حل نشده، فقط مقدار پانصد نسخه برای احقر فرستاده شده با این که به قناعت صرف می کنیم ولی مع ذلک باز هم محل حاجت خواهد شد تا خدا چه بخواهد. امیدواریم ان شاء الله به زودی کتاب مستطاب فقه الصادق جلد اول آن نیز از طبع خارج و به زیارتش نائل گردیم.

مرقومه تاریخ ۲۲ صفر که جوابش به تأخیر افتاده بود، تأخیر آن مبنی بر گرفتاری‌های مرتب و پیشامدهای غیر مرتب و کسالت مزاج بود و الا البته معلوم است جواب مرقومه آن جناب خصوصاً اگر مطلب مهمی داشته باشد با اختیار و تعمد تأخیر نمی شود. چند عدد عکس که در جوف ارسال نموده بودید واصل شد. مناسک حج که مرقوم داشته بودید نرسیده. جناب آقای آقا سید حسین قزوینی شخص امینی است. گویا به قم تا حال نیامده و البته ایصال خواهند نمود. چند نسخه دیگر هم بعداً خدمتتان خواهم فرستاد. مقدمه تفسیر که چند صحیفه از او، یعنی به مقدار یک جزوه شخصی از جهت طبع برده است تهران و بقیه آن محتاج به مراجعه است، لذا به ایشان داده نشد، زیرا که در اصل مطلب طبع تردید دارم به هر حال مقدار قابلی نبوده که به قم فرستاده شود. امید است حضرت حق توفیق عطا فرماید که از مراجعه او فارغ شده و یک فکر اساسی برای طبع آن بنمایم. مطالب راجع به آقای میرزا عبدالرحیم زنجانی در ورقه مستقله نوشته شد، جنابعالی بعد از مطالعه مختارید که عین آن یا مضمونش را به ایشان برسانید.

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۶ ج ۱
۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: همواره سلامتی و تندرستی و توفیقات آن جناب را از درگاه ایزد متعال درخواست نموده امیدوارم در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر -عجل الله تعالی فرجه- موفق و به تأییدات غیبی مؤید باشید. مرقومه محترمه که حاکی از سلامتی آن جناب و حاوی مطالبی بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. مرقومه سابقه مورخه ۱۷ ع ۱۹ و ۱ نیز چندی قبل از این، واصل گردیده جواب هر سه مرقومه عرض می‌شود:

داماد آقای حاج میرزا عبدالرحیم که حامل رقیمه اخیره بود با چند نفر از همشهری‌ها به سلامتی وارد و مشغول تحصیل می‌باشند. دیشب را به بازدید داماد آقای مزبور رفتیم امید است ان‌شاء الله تعالی در موضوع ایشان کوتاهی نشود. جزء اول فقه الصادق تا حال به احقر نرسیده از قراری که آقای اخوی مذاکره نمودند نزد ایشان است احتمال می‌دهم که امروز لطف نمایند. زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم.

راجع به موضوع مرقومه آقای حاجی میرزا عبدالرحیم که به جنابعالی نوشته و در جوف تقدیم می‌شود ملاحظه نمودم حسب اطمینان می‌دانم آن شخص کیست که نامه به ایشان نوشته است. احقر هم به این معانی ملتفت می‌باشم ولی اهمیت نمی‌دهم. کار خود را به حضرت حق -جلت عظمت- واگذار نموده‌ام هر چه پیش آید خوش آید. ان‌شاء الله تعالی عامل به وظیفه بوده باشیم باقی سهل است لیس للانسان الا ما سعی. راجع به داماد آقای حاجی میرزا عبدالرحیم ان‌شاء الله تعالی از مساعدت مالی نیز کوتاهی نمی‌شود. کما این که با همشهری‌های دیگر که نیز توصیه فرموده بودید و فعلاً نجف مشرف هستند، همین طور خواهد شد ان‌شاء الله تعالی. راجع به چند نفر در قم فعلاً میسر نشد ان‌شاء الله تعالی در وقتش همراهی می‌نمایم فعلاً مبلغ جزئی از آقای حاجی شیخ نصرالله گرفته‌ام در جوف حواله آن ارسال می‌شود. امید است حضرت حق سبحانه، احقر را بر منویات خود موفق بدارد. عاجلاً دست ما کوتاه و خرما بر نخیل. دیشب خواب می‌دیدم جنابعالی به عراق تشریف فرما و در کربلا مشرف هستید مرحوم والد و حضرت آقای والد شما و احقر با آن جناب در مجلسی هستیم و احقر با جنابعالی عازم مسافرت به ایران می‌باشیم احقر به مرحوم والد عرض کردم که با معیت فلان، یعنی جناب عالی، عازم سفر ایران هستم امید است ان‌شاء الله تعالی این خواب احقر و جنابعالی به خیر باشد.

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

[The main body of the page contains several lines of text that have been heavily blurred or redacted, making the content illegible.]

قبول زحمت نموده کاغذهای جوفی را امر به ایصال فرمایید. استفتائی از قزوین از حاج نصرت الله معینی رسید. جواب آن در جوف ارسال خدمت می شود که به جناب آقا محمود آقا ارسال دارید اگر صلاح باشد به صاحبش ارسال دارند و الا ارجاع دهند.

والسلام
خوئی

خود جنابعالی نیز استفتا را ملاحظه فرمایید.

بسم الله الرحمن الرحيم

سخن نهم
۱۴۶۲

بعضی برین خاطر معلوم وجود تمهید نجیب ملاحظه فرمایند

و بعضی ملاحظه داشته و در اثر توجهات خاصه حضرت و آن حضرت سینه
فروید بر رفیق و خوت و سعادت نجیب بنیاد است حول عینه
سعیدین تبریک عرض نموده شود که در معرفت نجیب ملاحظه
نمایند و رفته از طرف جناب و همسر و جوانان تا آخر شکر
تشریف کم و زاج و عیال که تقریباً مشرف به خط بود بعضی
و یک از آنها نیز خدمت بدو نمودند و بعضی هم بهر جهت از جهت
بگفته رفته و نسبت برآوردند و گفتند خوب رفیق شایسته است که در
قاعه مقرر نگذارند برده بدین وقت و این همه با دلون جوانان
مسعدت مایه نیز خود نمود خوب عروقات است به برین آ
لب ا عرض می نمود در خانه در حی شده و از آنها تمهید و بعضی
عسک و در راه و در راه است از کلام اولی الخ

سلخ شهر رجب

۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: خدای متعال وجود محترم آن جناب را از کافه آلام و اسقام محفوظ داشته و در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر -عجل الله تعالی فرجه- به توفیق و عزت و سعادت آنجناب بیفزاید به مناسبت حلول عیدین سعیدین تبریک عرض نموده، شادکامی و موفقیت آنجناب را طالبیم. تا حال سه مرقومه از طرف جنابعالی واصل و جوابشان تأخیر شده و علت آن انحراف کلی مزاج اینجناب که تقریباً مشرف به خطر بود، بوده است و یکی از آنها نیز لازم بود خودم جوابش را بنویسم به هر حال مدتی از جهت استراحت به کوفه رفته و نسبتاً استراحتی نموده و اکنون جواب رقیمه ثالثه را که توصیه آقای آقا مرتضی زنجانی را نموده بودید نوشته و ان شاء الله با دادن جواب به مشارالیه مساعدت مالی نیز خواهم نمود. جواب مرقومات سابقه را نیز ان شاء الله بعداً عرض می‌نمایم در خاتمه در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

۱۲ شهر رمضان المبارک

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۳۷۴

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و از هرگونه ملالی خالی خواهید بود. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - در اعلائی کلمه حقّه و تبلیغ احکام اسلام موفق و مؤید و از جمیع بلیات محفوظ باشید. دو رقیمه سابقه آنجناب را بنا داشتم خودم به اسرع اوقات امکان جواب بنویسم ولی تصادف با ماه مبارک و بحث رضاع و اشتغال جدی به حاشیه عروه مانع شده و ان شاء الله تعالی در اول ازمه امکان جواب را عرض می‌نمایم. راجع به جناب آقای آقا سید ضیاء زنجانی توثیق و توصیه نموده بودید با مشار الیه ملاقات به عمل آمده و معلوم شد واقعاً شخصی آراسته هستند و بنا داشتم مساعدت مالی به ایشان بنمایم ولی یکی از اصحاب بحث که با معظم له مربوط بودند چنین اظهار داشت که ایشان از وجوه چیزی قبول نمی‌نمایند و از غیر آن که موردی نبود و گویا با این مقدمات تکلیفی دیگر بر اینجناب نباشد در خاتمه عزت و سعادت و سلامتی و توفیق آنجناب را طالب و در این ایام و لیالی متبرکه در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم آقای مستنبط^۱ و آقای ایمانی^۲ و بنده زاده سیدجمال بحمدالله وجوداً سالم و البته خدمت جنابعالی سلام دارند، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

۱. آیت الله حاج سید نصر الله مستنبط از علما و مراجع نجف اشرف و داماد آیت الله العظمی خوئی که به دست رژیم بعث به شهادت رسید.

۲. مرحوم حاج سید جلال الدین فقیه ایمانی از علمای اصفهان و داماد آیت الله العظمی خوئی.

شهرستان کرج
۱۳۶۴

بسم الله الرحمن الرحيم

بعضی برین است که با مزاج غریب در کمال کفایت و عین کفایت است
که ایستادت رفیق شریفه که گما از کمال کفایت است و در هر روز نظیر کمال است

در مرضی بخوان که سینه و زردی طوره و نرود و در این کفایت است و در این
دشتم و که در روز رفته در این که نرود و نرود و نرود و نرود
این کفایت است و در این که نرود و نرود و نرود و نرود
هم در این است و در این که نرود و نرود و نرود و نرود
نرود و نرود و نرود و نرود و نرود و نرود
بسم الله الرحمن الرحيم و در صورت کمال
دل در هر روز گرفته از هر دل و رایج است که کفایت است و در صورت کمال
استفاده نموده بود و در هر روز با جز اول کمال است و در صورت کمال
است و در هر روز با جز اول کمال است و در صورت کمال
دعا و دل و در هر روز با جز اول کمال است و در صورت کمال

۱۵ شهر شوال الکرّم

۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

بعرض می‌رساند: ان‌شاء الله تعالی مزاج شریف در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت رقیه شریفه که حاکی از سلامتی آن جناب بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. در موضوع جناب آقای سید ضیاء زنجانی اظهار تأثر نموده بودید اینجناب بنا بر مساعدت به مشارالیه داشتم ولی دو نفر از رفقای ایشان که ثقه نزد اینجناب هستند بعد از اینکه اینجناب ایراد این معنی را نمودم گفتند ایشان از وجوه قبول نمی‌کنند و بنده در این موضوع تقصیر بل قصوری هم نداشته‌ام زیرا که بنا داشتم و این حرف مانع شد و فعلاً ایشان شاید از عراق هم خارج نمی‌باشند و فعلاً تدارک این معنی را می‌شود نمود به اینکه خود جنابعالی در صورت سیر مبلغ یکصد تومان به معظم له پرداخته حواله اینجناب نمائید و در صورت عدم سیر مرقوم دارید حواله گرفته ارسال دارم راجع به کتاب مستطاب فقه الصادق جزء ثانی استفسار نموده بودید نظر احقر با جزء اول یک، سنخ و خیلی خوب است امید است ان‌شاءاله اسباب طبع باقی نیز به احسن الوجوه تهیه گردد زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

در مرقومه تاریخ ۷ شهر صیام چنین مرقوم نص عبارت (به طوری که تحقیق شد امسال وضع شما بسیار خوب بوده است ولی رفتارتان هنوز تغییر نکرده است) اگر مراد شما از وضع، وضع غیر مادی است همانطور بر طبق تحقیقات شما است و اگر مراد وضع مادی است اتفاقاً امسال برعکس پارسال وضع خوبی نبوده است منشأ تحقیق شما از کجا بوده نمی دانم که چنین برخلاف تحقیق است راجع به جناب مستطاب آقای آفا شیخ ابوالفضل مرقوم داشته بودید احقر خیلی میل دارم با اینگونه اشخاص حتی المقدور مساعدت نموده و مضایقه ننمایم مقتضی موجود و مانع مفقود ولی شرط منتفی است به هر حال جنابعالی مبلغ یکصد تومان نیز به ایشان پرداخت نموده و به ضمیمه مبلغ سابق حواله نمایند و الا بنویسید تا راه دیگری در نظر بگیریم.

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند در دو سه مرقومه راجع به جهات مسامحه احقر اشاره فرموده و به اشاره ملیحه اعتراض می‌فرمائید و اینکه معاصرین احقر جدیت و فعالیت می‌نمایند نقض فرموده‌اید دلم می‌خواست جواب مفصلی عرضه بدارم مجال ننمودم ناچار بدین چند کلمه مصدع می‌شوم البته تصدیق می‌فرمائید احقر هم این مطالب را لاسیما بعد از تنبیه ملتفت می‌شوم ولی چیزی که احقر را از این مطالب صرف کرده این است که اگر احقر در این موضوعات اقدامی بکنم قطع نظر از جهات دیگر پیش خود منفعل و ناراحت هستم زیرا که بالعیان می‌بینم که این دنیا به کسی دست نداده و هنوز بکر است و هیچ ارزش ندارد انسان در راه این بی‌وفا قدمی بردارد بلکه به حال خود باید واگذاشت هر چه پیش آید خوش آید بسیار بی‌انصافی است که شخص عمری را در زحمت گذرانده و نتیجه او را به مفت بفروشد. اقدامات دیگران محمول به صحت است ولی ان شاء الله تعالی احقر نخواهم نمود و اگر جنابعالی در این موضوع ان قلت دارید امید دارم به جهت زیارت نجف اشرف مشرف شوید شفاها بحث می‌نمائیم.

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۷ ذبیعة الحرام

۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: مرقومه محترمه مورخه ۱۱ شوال که حاکی از سلامتی و تندرستی آن جناب بود، واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اعلائی کلمه حقه موفق و مؤید و از بلیات محفوظ باشید مطالبی را که نمره بندی نموده بودید جویباشان مرتباً عرض می‌شود: ۱- راجع به قضیه بهایی‌ها و تأثر حضرت آقای بروجردی در این موضوع شرحی مرقوم داشته بودید این موضوع در نجف اشرف فقط به وجهه دینی تلقی شده، اشخاصی که در این موضوع تلگراف نمودند که از جمله آنها احقر بودم فقط به لحاظ دین بوده و مخصوصاً در آن ایام وجدی داشتم که این فرقه ضاله مضمحل و نابود گردند، اگر خدای نخواستہ واقع امر مطلب دیگری بوده و آقای بروجردی هم اغفال شده، البته معذور خواهم بود میزان در تحسین و تقبیح مقام احراز است اعتباری به مصادفه و مخالفت واقع نیست. ۲- آقای آفاسید حسین قاضی، بنده هم چنان چه مرقوم فرموده‌اید ایشان را مرد پاک و با واقعیت یافتن آن قدری که معظم له خدمت شما نسبت به اینجناب اظهار لطف نموده‌اند، اینجناب نیز اظهار ارادت می‌نمایم و در خصوص بقای ایشان در نجف بنا به اشاره بعضی از رفقا که اظهار میل احقر را نسبت به بقای ایشان تحسین می‌نمودند، اظهار میل شد ولی عملی نگردید مقتضای عبارات جنابعالی آن بود که رسماً دوباره ایشان از قبل احقر طلبیده شوند که در دستگاه مفید است، ولی لابد لوازم این مطلب را از هر جهت در نظر گرفته و امکانش را به نظر خود تجویز نموده‌اید. این صدای دهل است که از دور شنیدنش خوش است. احقر با ملاحظه وضع مادی فعلی خود علی الخصوص امسال نمی‌توانم بر چنین موضوعی اقدام نمایم و لابد جنابعالی از کثرت عائله مشارالیه خبر دارید. به هر حال به کار خوردن ایشان در دستگاه اینجناب یا لازم داشتن احقر ایشان را در دستگاه خود نمی‌دانم عبارت از چیست. به هر حال راه حل این مطلب آن است که جنابعالی از قبل خودتان با ایشان مذاکره نموده و اظهار میل احقر را در اینجا به مشارالیه تذکر داده و قراری که اینجناب از عهده برآیم گذاشته و به اینجناب اطلاع بدهید تا جواب عرض نمایم و بعداً تکلیف معلوم شود و اینجناب از مساعدت مقدوره مضایقه ندارم ولی تکفیه مؤنه مقدور اینجناب نیست.

۳- موضوع آقای آقا شیخ ابوالفضل ان شاء الله عرایض احقر خلاف واقع نیست. علاقه احقر نسبت به مشارالیه زیاد است و در این موضوع به خودشان عریضه‌ای نوشته‌ام و منشأ رد ایشان ظاهراً مستند به شنیدن صدای دهل بوده، امید است که ان شاء الله حضرت حق تسهلی در امور فرماید و تمکن بدهد تا از خدمت نسبت به اینگونه اشخاص کوتاهی ننمایم.

۴- راجع به موضوع آقای آقا سید ضیاء زنجانی وجهی به توسط بنده زاده سید جمال فرستادم، شاید تا حال به ایشان رسانیده باشد. ۵- موضوع دو اجازه و دو آقا را نفیاً و اثباتاً نمی دانم چیست زیرا که تا حین تاریخ آنچه از مرقومجات آن جناب واصل گردیده جوابش عرض شده و موضوعی مهمی نمانده، اگر چنان چه جنابعالی این دو آقا را اهل می دانید ثانیاً به صورت فوری معرفی نموده و مرقوم دارید که اجازه بنویسم شاید در این موضوع شما چیزی نوشته‌اید و به احقر نرسیده یا این که جوابش نرسیده باشد. علی ای حال اینجناب مطلوب نیست فقط جواب این رقیمه است که آن هم الساعه ان شاء الله تمام می شود.

۶- موضوع تقریرات را غیر از تقریر آقای سلامت چیزی دیگر در نظر ندارم اگر مراد این است که به خود ایشان جواب نوشتم و کما این که عرض شد از جنابعالی رقیمه‌ای بی جواب نمانده.

۷- از سلامتی و تندرستی خود و رضایت بخشی مباحثاتان مژده فرما شده بودید، باعث مسرت گردیده حمد الهی را به جا آورده امیدوارم بیش از پیش در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - تقدم داشته و از هر حیث در ترقی باشید. تبلیغ سلام خدمت حضرت آقای والد - دامت برکاته - به عهده آن جناب است زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخویی

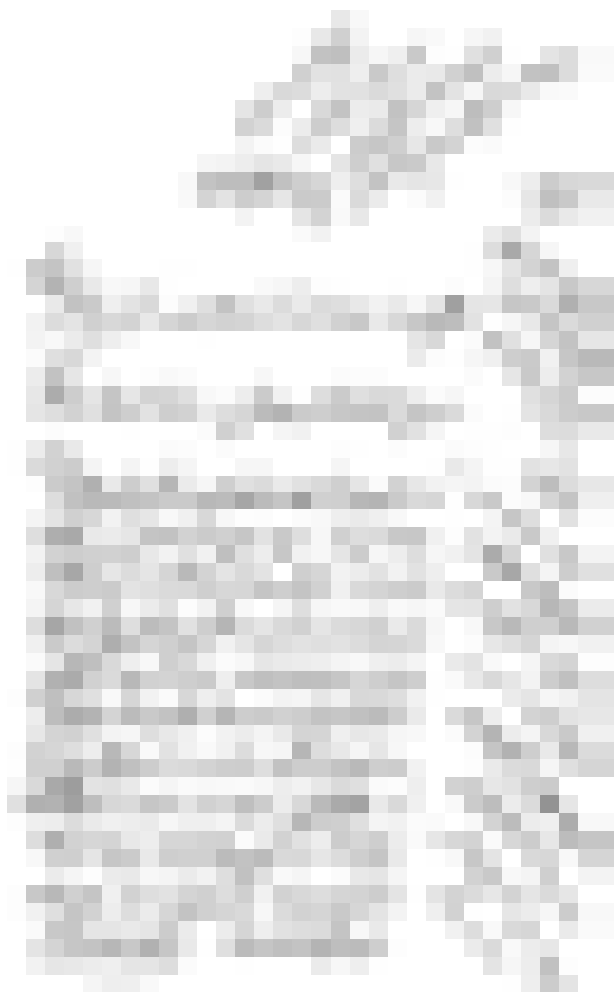
سکه

از مطالب برده و منزه که طلب با آن مانده که خود بهتر باید جواب بدهیم
 و آن طلب را هیچ شخص نمی است که اظهار نماید فرموده اید در بعد از این زحمات
 نسبت به این طور باشد و ضمناً در غایت فرموده اید که بهتر نمیشد بی رفته و وجه قیام
 نکریم و بهمانه نامیم البته بدانید اگر احتمال تأثیر بدارم البته امر کافی است
 بدارم ولی قاطع میگویم که اصله فایده ندارد باید که در روزی رفت و نمود آنقدر
 چه خواهد شد به فاله اصرار حسب وظیفه تر قسم رفت و مسلمت بعد از آن میسر
 پیش آید خوش آید و بحالی و موردی دیگرانی اجتم و بین با آن کسب کنیم
 زانکه عرض ما به آنست و آنها سر دعای نام و بسهم علی که در همه آن در آنست
 اینهمه بندگان

بسمه تعالی

از مطالب مرقومه اخیره یک مطلب باقی مانده که خود احقر باید جواب بدهم و آن مطلب راجع به شخص نجفی است که اظهار تأثر فرموده اید که بعد از این زحمات نتیجه این طور باشد و ضمناً درخواست فرموده اید که احقر به منزلشان رفته و وجه قابلی تقدیم و استماله بنمایم. البته بدانید اگر احتمال تأثیر می دادم البته امر عالی را انجام می دادم ولی قاطع هستم که اصلاً فایده ندارد. باید کجدار و مریز رفتار نمود تا خدا چه خواهد. ان شاء الله تعالی احقر حسب وظیفه شرعیه رفتار می کنم بعد از آن هر چه پیش آید خوش آید. به افعال و تروک دیگران احقر و جنابعالی مکلف نیستیم زیاده عرض قابلی نداشته و التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

ج ۸

۱۳۷۵

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند که: مرقومه محترمه یکی به توسط پست و دیگری به توسط آقای آقا سید یحیی واصل و از مضمونشان اطلاع حاصل گردید از قرار صحبت مشارالیه معلوم شد که از سهم امام نمی‌خواهند و ان‌شاءالله بعداً تحقیق بیشتری می‌نمایم اگر خواستند مساعدتی خواهم نمود. راجع به موضوع آقای آقا سید مرتضی تبریزی شرحی مرقوم داشته بودید. این مطلب داستانی داشته و به این سادگی‌ها که مرقوم داشته بودید نیست و مقتضی بیان تفصیل هم نیست و آنچه پیش آمده امید است خیر باشد. راجع به بنده زاده سید جمال و دعوت رسمی شما از مشارالیه و اظهار لطف و مرحمت و کاغذ نوشتن به او شرحی مرقوم داشته و نوشته بودید که به ایشان سفارش کنم که با مخلصین این طور رفتار ننمایند کسی که با مخلصین این طور باشد عذر مخلصین خواسته است و مع ذلک ان‌شاءالله سفارشی خواهم نمود. زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

حاشیه عروه نه (۹) مرقومه‌اش طبع شده و تا یک ماه دیگر بقیه نیز انجام خواهد گرفت.
آقای مزبور اظهار کرد که امورشان از روضه‌خوانی می‌گذرد و وجوه نمی‌گیرند.
توصیه‌ای در موضوع مشاهره‌اش به یکی از تجار خواست احقر هم نوشتم.

بسم الله الرحمن الرحيم

۲۴ محرم ۱۳۰۴
۱۴۷۴

بعضی بر آن و در آن روز ۸ شهریور که از بدست
 و هم روز شنبه که عا در مطهر به طبع گاه بود همیشه
 در آن رجعت خاصه لغت و لاجم جبریه که فرجه در بعد و کله حدیث
 بین برقی و نوب و منند و کرم همیشه طایفه است و فرجه
 مسرت کثیر بود در روز پنجشنبه که در آن روز
 و در همیشه در صبح بود و راجع به وضعی که در آن روز
 دیده بود در آن روز که مورد بر آن همیشه دیده و در آن روز
 در نظر دارد بر آن همیشه دیده و در حدیث صلح در آن طبع همیشه
 همیشه باقیه تا در آن روز که در آن روز که در آن روز
 از آن طبع که در آن روز که در آن روز که در آن روز
 همان طبع که در آن روز که در آن روز که در آن روز
 قوه در آن روز که در آن روز که در آن روز که در آن روز
 در آن روز که در آن روز که در آن روز که در آن روز

۲۴ محرم الحرام

۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: مرقومه محترمه مورخه ۸ شهر جاری که حاکی از سلامتی آن جناب بوده واصل و از مضمونش که حاوی مطالبی بود، اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - در اعلائی کلمه حقه و اعزاز دین مبین موفق و مؤید و معزز و محترم باشید.

۱- جریان مسافرت را مرقوم داشته بودید مسرت بخش بود، در مرنده اگر چنان چه منزل آقا میرزا علی اکبر مرنده وارد می‌شدید، اصلح بود.

۲- راجع به وضعیت آقای میرزا محمد، شرحی مرقوم داشته بودید اگر چنانچه موردی برای تهیه وجه و ادای دیون مشار الیه در نظر دارید تهیه و آلا در صورت صلاح دید اطلاع دهید تا به میرزا علی اکبر آقا یا آقای حاج میرزا محمد بنویسیم از همان جا تهیه نماییم.

۳- از آقای طسوجی تاکنون نامه‌ای نرسیده ان شاء الله پس از وصول نامه همان طور که مرقوم داشته‌اید می‌نویسم.

۴- آقای مرقاتی^۱ از جهت قروض ایشان فکرش شده و مطمئن باشید، و البته در صورت میسر بودن مشار الیه به نجف بیابند والا همان قم باشند مانعی ندارد. جریان مراجعت

۱. مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج سید جعفر مرقاتی.

قه و در دست بگامه ۴۴ حرقم داشته بودید و بر حسب آنکه در این روزها
 که شنبه است میسر و دریم در وقت نوبت زیارت مدارک و عبادت
 ش راجع به رضایه حرقم داشته بودید و مدعی اینست که اگر چه خودتان
 حاج خدیجه را حاج خدیجه را مطالبه این مبلغ از زبان نمودند شخص
 برایتان که میبینید بقیع سیم خدمت کرده و در منزل مهری
 که حاجت قه جزو این است به بخدمت و گویا چهار خوری مانع است
 بهر حال خدمت اینک استم و بهر دعا دردم . چنانچه در این روزها
 بر خودم دل در دست مال خود در عرض نموده باشید لذا لغیر بقیع از
 توان قه میفرماید که بر این شکر است حاجت طلب حاج
 میرزا رحیم زکات میفرماید که دیگر به اینک خدمت و عبادت
 عملت شده که شایسته خودتان بود از برادران و جهت نامهربان
 منزلت قه نکرند باز در بدم در خانه بیست و اینست
 دینی که در این سفر نموده این ماجور و حساب بجمه و آنرا سر منزل
 غایب عرض نمایا نوشته در حق شما دعا در زما تا دردم دست بقیع
 است که به پروانه منزل نوبت نموده و عترت است به اندر
 تحسین تر و منتظران هم کردید و بقیع بقیع در دست بود در گامه
 ابراهیم الهی الحی

آقای والد - دامت برکاته - را مرقوم داشته بودید موجب تأسف گردید با این سوء تصادفی که شده، به هر حال امیدواریم در وقت تشریف به زیارت تدارک و تلافی مافات شود.

۵- راجع به رضایه مرقوم داشته بودید مُلأ می‌خواهند اگر چنان چه خود آقای حاج خلیل آقا یا حاج غفار آقا مطالبه این معنی را از اینجانب نمودند، شخصی را برایشان فکر می‌کنیم. تبلیغ سلام خدمت آقای والد موکول به عهده آنجانب است. از جناب آقای اخوی مدتی است بی‌اطلاعم و گویا آجیل خوری مانع است، به هر حال خدمت ایشان سلام و التماس دعا دارم.

جنابعالی در این سفر شاید برخوردار به واردات ما از خوی و مرند نموده باشید لذا تقبیل مبلغ هزار تومان آقای میرزا محمد برای من مشکل است.

جناب مستطاب آقای حاج میرزا رحیم زنجانی مشرف شده و یک مرتبه با ایشان ملاقات و جریاناتی صحبت شد که شاید خود ایشان ابراز بدارند و به جهت نامناسب بودن منزلشان قبول نکردند بازدید بروم در خاتمه امید است در این خدمات دینیه که در این سفر نموده‌اید مأجور و مثاب بوده و آثارش نیز ظاهر گردد. زیاده عرض قبلی نداشته در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم. مدت یک هفته است که به بیرونی منزل نوانتقال نموده و عنقریب ان‌شاء الله اندرونی تخلیه شده و منتقل خواهم گردید.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

غزه تیرگیب
۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

بمعرضه لیراند
دش و بهانه لیردی و فیت لیردی با لیردی
متره ۱۹۰۸، زیارت از مطاب همفادی همسراجی و قافیات
از تم سوال شد است نیتجه با حال نه نسبت بخود و نه نسبت به دیگر
نشیده ام و هیچ همسراجی در اطراف این موضع در اینها مذکره نشود مگر
انگیزه بجهت شری باشد و من سلبه نه شده باشم، آنکه در موضع است
مردی در عرض کرده بودم عرض اعتراض با نینجا ب نموده علیک
نظر خود بعد البته مسلم است که استجاب همه جهات را منوط خواهد
فرمود از رسیدگی با نموده چند روز قضا نامه رسید به شهر راز
مردم و مسلم علیهم و عهده به و بلائه ابوالکلام ابوالکلام

غرة شهر رجب

۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی به سلامتی و عافیت بوده باشید، مرقومه محترمه ۱۹ ج ۲ زیارت از مطالب استحضاری حاصل راجع به موقوفات که از قم سؤال شده است، نتیجه‌ای تا حال نه نسبت به خود و نه نسبت به دیگران نشنیده‌ام و هیچ صحبتی در اطراف این موضوع در این جا مذاکره نمی‌شود، مگر این که به صحبت‌های سرّی باشد و من سابقه نداشته باشم. آن چه در موضوع آیه‌الله بروجردی عرض کرده بودم، غرضم اعتراض به آن جناب نبوده، بلکه بیان نظر خودم بوده، البته معلوم است که آن جناب همه جهات را ملحوظ خواهند فرمود.

از آقای سید یحیی باغمیشه‌ای چند روز قبل نامه‌ای رسید، جوابش را ارسال نمودم.
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۷ شعبان المعظم

۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - در اعزاز دین مبین موفق و مؤید و از بلیات محفوظ باشید. ولادت باسعادت حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - و عید نوروز را تبریک عرض نموده سعادت و عزت و سلامتی آنجناب و فامیل محترم را طالبیم. غرض از تصدیع پس از استعلام از سلامتی وجود محترم آن که جناب مستطاب آقای آقا سید ابراهیم علوی^۱ - دامت برکاته - در اثر علو همت و شهامتشان در خدمت به امور دینیه مورد علاقه و تقدیر احقر بوده و خواهند بود ان شاء الله و چندین پیشنهاد ایشان تا حال داشته‌اند که من جمله شهریه قرار دادن اینجناب برای آقایان طلاب خوبی مقیم قم بود و این مطلب واجد مقتضی و مانع و فاقد شرط بود و علنش این است که جناب ایشان تاکنون از نزدیک به وضع بنده روشن نشده‌اند و از قراری که جناب آقای سعید (چهل ستونی) و آقای اخوی آن جناب اظهار می‌داشتند مشار الیه از اینجناب به علت عملی نکردن پیشنهاد مزبور گله‌مند هستند و لذا به طوری که معلوم نشود از قبل بنده است با ایشان مشافهتاً یا مکاتبتاً تماسی گرفته و موجبات تکدر ایشان را استفسار نموده و حتی المقدور در رفع آنها سعی فرمایید.

اینجناب تصمیم دارم ان شاء الله الرحمن در ماه مبارک رمضان مقدمه تفسیر را مراجعه و تکمیل نموده و بعد از ماه مبارک اقدام به طبع آن نمایم و ان شاء الله نسخه‌ای از آن ارسال خدمت جنابعالی و آقای معظم له ارسال خواهد گردید، زیاده عرضی نیست.

والسلام علیکم و رحمة الله برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. آیت الله آقای حاج سید ابراهیم علوی خوبی، از علمای شهرستان خوی.

۶ فروردین ۱۳۷۶
بسم الله الرحمن الرحیم

بزرگواران
بیت و بیتک فراج مبارک در حال استقامت و عزت
زیب

دیده کنی میداشت بیت پیوسته در از تو جفا همه حضرت وقت
عجب به کله خیزد در عسکه از این پس و عسکه کوه تخته مرفق
و مؤایه و لاریت محفوظ باشد اگر چه بد است مستحقا از طرف
بلط علم و بی پیوسته از گشته و کنار جوی سده ای است هم جوی
که در جوی تصحیح شده نام از جوی از این کله است
که است روح پیشرو ناگوار می بین آن در علم آتش در بد و در
به این سوره که عمر و به شهر با هم نموده و سر از تحقیقات
بعضات از ارتکاب نموده اند که انهم در است بر می رسد
معصوم شوم که اوده کتبی در طسب این طسب معصوم
در صده چاره شود است به حکم استی اگر کتبی
و هم هر قدر که باشد صورت گیرد در استم یکم در حجت است در است
ابوالقاسم ابروی انجلی

۶ ذی الحجة الحرام

۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و در عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - در اعزاز دین مبین و اعلاء کلمه حق موفق و مؤید و از بلیات محفوظ باشید. گرچه مدتی است مستقیماً از طرف جنابعالی بی‌اطلاعم ولی پیوسته از گوشه و کنار جویای سلامتی هستم. چیزی که موجب تصدیع شده آن است که نامه از خوی از یکی از آقایان طلاب داشتم که شارح پیش آمد ناگواری بین آقایان اهل علم آن بلده بود و منجر به این شده بود که عده‌ای را به شهربانی جلب نموده و پس از تحقیقات به ضمانت آزادشان نموده‌اند. لذا لازم دانستم بدین وسیله مصدع شوم که اولاً تحقیقی در اطراف این مطلب نموده و بعداً در صدد چاره‌ای شوید شاید اصلاح اساسی اگر ممکن باشد والا هر قدر ممکن باشد صورت بگیرد، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۱ من کج بحرام
بسم الرحمن الرحیم
۱۲۷۶

بعرض کایربند
مردود محترمه غفور و رحیم
که عازر سدی و نه سی و پنج
ببره

در حضور سوسر بلده حکم گردید پیوسته توصیفات دایمیت پنجاب زرد گاه
ایزد متعلقه لطیف جنبه قلمر حوضه بخت پنجاب لامل و جریان قضیه
طدب خوبی م تقید آثار بت خود عوض نمودم رفیق کایربند است عازر
آن م حاوی بود در جیب خود کفنی گردیدم حبه ایی بجا آوردم
حوضه مدت حضرت پیر پادشاهی بهیشت عوضه داشته شکر بت خود م
در از داشته لغا از مل حضرت گردید و انرا از جهت شکی بر طس سمیر
بود و در از نه با سقیم از مل حضرت کایربند است م او فرود بر چنانچه
در جاستر پنجاب محدود داشته بینه ستر در دریا تا از اینها برسد گردد
ایه و ام است و به با نام و تدبیر جسم مالم فکرم بنفاییه نامی
خوی م مطمنه و حب بر و راجع دیشتم نام از سن به منته
بظرف خرسک نیاید به میبصر که به قای ندر بدینم با می چیزی
نریسم و لیک خیر است بدون ندر پنجاب است در صورتیکه مسیح
چنین مرقوم دارم تا بابت ریزش نشو زایه حضرتان است
بمقر دادم و به عظیم و زید و بگفته ابراهیم ابرو را کجای

۲۱ ذی الحجة الحرام

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۳۷۶

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه محترمه غیر مورخه‌ای که حاکی از سلامت و تندرستی آن جناب بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید پیوسته توفیقات و تأییدات آن جناب را از درگاه ایزد متعال طالبم چندی قبل عریضه به خدمت آن جناب ارسال و جریان قضیه طلاب خوی را به ضمیمه تأثرات خود عرض نمودم. رقیمه عالی که بشارت تدارک آن را حاوی بود موجب خوشوقتی گردیده حمد الهی را به جا آوردم.

حسب الامر عریضه خدمت حضرت آیه الله آقای بهبهانی عرضه داشته تشکرات خود را ابراز داشتم لفاً ارسال خدمت گردید و این از جهت مشی بر طبق میل آن جناب بود والا اگر از اینجا مستقیماً ارسال خدمتشان می‌شد شاید اوقر بود. اگر چنانچه ارجاعش به اینجانب محذور نداشته باشد مسترد دارید تا از اینجا ارسال گردد.

امید دارم ان شاء الله با تأمل و تدبیر حسم ماده فساد را بفرمایید نامه‌های اخوی مطالعه و حسب الامر ارجاع داشتیم. نامه نوشتن به صدرالاشرف را به نظر احقر مناسب نیامد بی‌میل نبودم که به آقای نورالدین امامی چیزی بنویسم، ولی نخواستم بدون شور آن جناب باشم. در صورتی که صلاح بدانید مرقوم بدارید تا به مشار الیه نوشته شود زیاده عرض قابلی نداشته التماس دعا دارم. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۷ شهر محرم الحرام

۱۳۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک، قرین صحت و عافیت بوده باشد. مرقومه محترمه مورخه شهر ذیحجه الحرام چندی قبل زیارت، مقدمتاً مقداری وجه حاضر کردم تا حواله برسد زیرا که مطمئن بودم طرف، وقت وصول مطالبه خواهد کرد. چند روز بعد طرف مسجد آمده و اظهار کرد که به اسم شما کذا مقدار حواله آمده از آن جایی که مقدار حواله بیشتر از وجهی بود که احقر حاضر کرده بودم گفتم قبول دارم ولی همه وجه حاضر نیست برای مقداری چند روز مهلت بدهید. اظهار کرد منعی ندارد به تهران می‌نویسم که مقداری از وجه در ذمه ایشان یعنی احقر مانده. البته این مطلب در نظر احقر محدود داشت و وجه حاضر هم نداشتم ولی از آن جایی که حضرت حق نخواست خجل بشیم اسبابش را قبلاً فراهم فرموده بود و او این که مقداری وجه راجع به رفقای آقای ماکویی به اسم احقر به عهده ایشان حواله بود و صاحبان وجه از مکه مراجعت نموده بودند لذا وجه نزد ایشان موجود بود. گفتم بقیه را از آن وجه کسر کنید و حاجتی به نوشتن به تهران نیست غرض این که بحمدالله مطلب انجام گرفت. مطلبی که لازم است تذکر دهم این است که اوقات انسان همیشه یک نحو نیست و وضع بلد طوری شده که تحصیل وجه گاهی بسیار مشکل می‌شود از این جهت اولی این بود که جنابعالی قبلاً به احقر مراجعه و بعداً حواله بدهید و لا اقل در مرقومه مقدار حواله را معین فرمایید تا مهیا نمایم تا خدای نخواستگی طوری پیش نیاید که موجب انفعال احقر و جنابعالی فراهم شود. اما وضع خوی بسیار مرا پریشان کرده و چاره هم ندارم.

مرقومه ثانیة آن جناب فی الجملة موجب تسکین شد. امید است در اثر همت و عقل آن جناب به خوبی انجام یابد البته کمال جدیت را اعمال خواهید فرمود. راجع به آقای امامی فعلاً صلاح نمی‌دانم چیزی بنویسم اگر اقدامی نموده باشند بعداً تشکر می‌نمایم و البته جنابعالی چگونگی را اطلاع خواهید داد. آقای ناصر زاده تا حال نجف نیامده در وقت آمدن ایشان آنچه مقتضی است ان شاء الله تعالی عملی می‌شود. شخص پیرمرد معقولی در مسجد آمد و اظهار کرد که از آقای آقا سید ابراهیم نامه‌ای دارید دو نامه به احقر داد ملاحظه کردم دیدم یکی راجع به آقای حکیم است و دیگری راجع به اخوی عالی است نامه‌ها را به ایشان برگرداندم خیلی متعجب شد گفت نامه شما لابد در منزل مانده بعداً هم ملاقات نشد و مطلب مجهول ماند نفهمیدم

مکتوب به نیشتم با اینکه انتر از اصال پیش آمد کرد . تغییر که چهارم نوشته ام دارد لطیف است
 البته فتریب در متن احوال خواهد شد . فخر از طبع فاجع شد است البته حقیقتی
 طول دارد در ایام تطبیق اثر شمال صبر به تغییر بود تا آخر جواب بر گونه نامه ام است .
 مطلب بعد از همه عرض قبا به نیشتم و به آن کرد . دارم و به هم بکنم در همه مورد است
 او هم ایام الطول است

مکتوب نداشتم، یا این که مانعی از ایصال پیش آمد کرد. تفسیری که احقر نوشته ام وارد طبع شد ان شاء الله تعالی عنقریب خدمتتان ارسال خواهد شد فعلاً مختصری از طبع خارج شده است البته چند ماهی طول دارد. در ایام تعطیل، اکثر اشتغال حقیر به تفسیر بوده تأخیر جواب مرقومه عالی هم شد به این مطلب بوده. زیاده عرض قابلی نداشته و التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

بسم الله الرحمن الرحیم
 در این روزگار که همه چیز در حال تغییر است
 و هر کس که در این راه باشد باید مراقب باشد
 تا از خطای دیگران پند بگیرد و از موفقیت آن‌ها درس بگیرد
 و در این راه که پر از سختی و آزمون است
 باید با صبر و استقامت قدم برداشته و
 هرگز نباید از هدف خود دست بردارید
 زیرا موفقیت در پی پشتکار و تلاش است
 و نه در پی شانس و سرنوشت
 پس ای جوانان! در این راه
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید

بسم الله الرحمن الرحیم
 در این روزگار که همه چیز در حال تغییر است
 و هر کس که در این راه باشد باید مراقب باشد
 تا از خطای دیگران پند بگیرد و از موفقیت آن‌ها درس بگیرد
 و در این راه که پر از سختی و آزمون است
 باید با صبر و استقامت قدم برداشته و
 هرگز نباید از هدف خود دست بردارید
 زیرا موفقیت در پی پشتکار و تلاش است
 و نه در پی شانس و سرنوشت
 پس ای جوانان! در این راه
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید

بسیار است این روزگار که همه چیز در حال تغییر است
 و هر کس که در این راه باشد باید مراقب باشد
 تا از خطای دیگران پند بگیرد و از موفقیت آن‌ها درس بگیرد
 و در این راه که پر از سختی و آزمون است
 باید با صبر و استقامت قدم برداشته و
 هرگز نباید از هدف خود دست بردارید
 زیرا موفقیت در پی پشتکار و تلاش است
 و نه در پی شانس و سرنوشت
 پس ای جوانان! در این راه
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید
 و در این راه که پر از چالش است
 با هم یاری کنید و در کنار هم
 به سوی اهداف خود حرکت کنید
 تا در این راه که پر از پیروزی است
 به مقاصد خود برسید
 و در این راه که پر از امید است
 با خود عهد کنید که هرگز
 از یاد گرفتن و یاد دادن دست برندارید

ج ۷

۱۳۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند:

رقیمه شریفه مورخه ۲۱ ع ۲۶ واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته قرین عزت و سعادت و در اعزاز دین مبین موفق و مؤید باشید. از آمدن جناب مستطاب آقای ملکی به قم شرحی مرقوم داشته بودید. موقتاً بودن ایشان در آن جا خیلی خوب و بی‌مانع است. ولی اقامت دائمی ایشان در آن بلده طیبه گمان نمی‌کنم صلاح باشد. به هر حال مزید توفیق و تأیید ایشان را از درگاه حضرت احدیت - جلّت عظمته - درخواست دارم، تبلیغ سلام و احوالپرسی خدمت ایشان مستند به لطف جنابعالی است. و راجع به قضایای خوی که شرحی مرقوم داشته بودید، تا اندازه‌ای موجب سرور شد، امید به فضل الهی این است که سوء تفاهم به کلی مرتفع گردد. راجع به مرقومه سابقه مورخه غره ۱ ع که تسریع در جوابش نشد، علت مهم آن علاوه بر کارهای دیگر، اشتغال به طبع تفسیر است که تقریباً مانع از تمام کارهای دیگر شده به غیر از مباحثه ضروری و مانع دیگر این که مرقوم داشته بودید که به قرار اطلاع واردات امساله خیلی خوب بوده و نوشته بودید که اگر خلاف باشد، مسکوت عنه باشد که موجب ناراحتی نشود، با این که ناراحت می‌شوید، امسال بدترین سالهاست، زیرا که علاوه بر این که وجه درستی نرسیده، بعضی‌ها وجه گرفته و تاکنون آن را نپرداخته‌اند و نمی‌دانم این مخبرین که این قدر حسن ظن دارند، کیانند که این طور اخبار را به هم جور می‌کنند. مطلب دیگر این که به فرمایش سابق خود اشاره نموده و تالی فاسد عدم امتثال آن را مرقوم داشته بودید الآن که جناب آقای ملکی در آنجا تشریف دارند واردات سالیانه مرا از ایشان از آن ناحیه تحقیق نمایید. اگر مرادتان این باشد که از وجوه آن جا چیزی تعیین شود، احقر که در مورد ایشان گرفتگی ننموده‌ام و هر چه ایشان صلاح می‌داند امضا می‌نمودم و اگر مرادتان این بوده که از این جا وجهی ارسال شود (اگر تصدیق فرمایید) مقدر احقر نبوده است

دیدم مضایقه نیست راجع به ما بدو چون نفعاً دیناً، منظر نظری ندارم
 دل از این قدر است که اگر از شما کسی بنا داشته باشد با ایشان همراهی نماید
 در ترفیع و اجازة احترام ما نمی ندارم و اگر از شما از این جهت چیزی بخواهند
 معذرت در این باب راجع به آن هر چه تا این طلب خودمان باشد که به ایشان راه فرموده
 بودیم تا این وقت عنقریب انجام می برداشته و بعد از این تمام آن طلب خود میدادیم و در
 سردر شو با اینکه نمی خواستیم خاطر تریب هم بکنیم و دل از شما نمی گزافتا
 احترام شما را بکنیم نزدیک است از همه آن در برودم چه آهسته و چه نا
 طبع تقسیم هم از شما یافته است و هر سر از شما طبع ما را در این از شما بکنان
 از ما حضرت بنو در خانه سده تر در ترفیع دعوت و سعادت و سعادت
 جان ما هم طالع در رسم عیب و در هر دو در گمانه از شما بکنان

و الا مضایقه نمی شد.

راجع به آقای بلوچی نفیاً و اثباتاً بنده نظری ندارم ولی این قدر هست که اگر از آنجاها کسی بنا داشته باشد با ایشان همراهی نماید و متوقف بر اجازه احقر باشد، مانعی ندارم. ولی اگر از اینجا از بنده چیزی بخواهند مقدورم نیست. راجع به مشاهره آقایان طلاب خوبیها که اشاره فرموده بودید، بناء است عنقریب انجام بگیرد. ان شاء الله از انجام آن اطلاع دهید تا موجب سرور شود. با این که نمی خواستم خاطر شریف را مکدر نمایم ولی از آنجایی که گرفتاری احقر زیاد شده به حدی که نزدیک است از میدان در بروم، جداً ملتمس دعا هستم. طبع تفسیر هنوز انجام نیافته، ان شاء الله پس از انجام طبع در اولین ازمنه امکان ارسال خدمت می شود.

در خاتمه سلامتی و موفقیت و عزت و سعادت و سلامتی جنابعالی را طالبم.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۶ ج ۲

۱۳۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک قرین صحت و عافیت بوده و ملالی نخواهد داشت. دو رقیمه از جنابعالی زیارت شد، مشتمل بر مطالبی بود که تا اندازه‌ای متأثرم ساخت. جواب مطالب ذیلاً عرض می‌شود:

۱ - آن که راجع به قیمت عباي جنابعالی خاطر جمع باشید، به هر تقدیر به آقای کلباسی چند روز بعد پرداخته خواهد شد.

۲- پنجاه تومان بدهی آقای محدث‌زاده به ایشان نیز حسب الامر پرداخته می‌شود.

۳- راجع به آقای آقا شیخ عبدالعلی اهری به آقای سجاسی ثانیاً مراجعه نمایید، اگر پرداختند فیها و الا خودتان از قبل احقر برای ایشان ارسال دارید و اگر از خود ایشان نامه‌ای رسید، در جوابش خواهم نوشت که به عهده جنابعالی حواله شده.

۴- آن که در نامه مورخه ۱۱ ج ۱ آقای آقا میرزا اسماعیل رستگاری و آقای آقا سید علی اصغر موسوی را توصیه فرموده و امر نموده بودید، مساعدت مالی شود، امتثال خواهد شد.

۵- موضوعی بود که باعث تأثر احقر از وضع مردم و تعجب از خوش‌باواری جنابعالی شد، همان حرفی است که از بنده راجع به رفتن سامراء به سمع مبارک رسیده، کما این که در نامه‌های سابق دو قضیه نظیر این را مرقوم داشته بودید.

بنده که ناقل را نمی‌دانم چه کسی است، ولی از جنابعالی تعجب می‌کنم که چه طور احتمال این که یک همچو حرف‌هایی از دهن بنده بیرون بیاید، به ذهنتان خطور می‌نماید. بنده اگر قادر [باشم] جلو کلمات خودم را بگیرم، ولی قدرت بر جلوگیری از دهن مردم را ندارم که چیزهایی که موجب تأثر جنابعالی می‌شود، جعل نکنند. البته این معنی از قدرت بنده خارج است.

زیاد عرضی نداشته، التماس دعا دارم، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۳ شوال المکرم

۱۳۶۷

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت امید است پیوسته منظور نظر اعلی حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه بوده و قرین عزت و سعادت باشید عید سعید فطر را بدین وسیله تبریک عرض می‌نمایم رقیه شریفه واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید راجع به کتاب (البيان) شرحی مرقوم داشته و حسن ظن خود را بیان فرموده بودید گمان نمی‌کردم تا این اندازه مطبوع و منظور نظر عالی واقع شود به هر حال خواهشمند است دعا فرمائید تا در اثر دعای آنجناب توفیق اتمام آن حاصل گردد راجع به مسأله بقاء بر تقلید مدرک آن بناء عقلاء است و در بنای عقلا اگر چه بین بقاء و تقلید ابتدائی فرقی نیست ولی از جهت دعوای اجماع و ظهور ادله شرعیه در اعتبار حیاة عند السؤال و الأخذ تقلید ابتدائی را جائز نمی‌دانم و ان شاء الله تعالی یک نسخه از کتاب مصباح الاصول ارسال می‌شود این مطلب در آنجا مشروحاً درج شده خانم والده بحمدالله در نجف اشرف و حالشان خوب و تازۀ ندارند و از قرار مسموع حضرت آقای والد دامت برکاته به کربلا مشرف شده‌اند.

زیاده عرض قابلی نداشته در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۱ شهر ج ل

۱۳۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: بعد از تقدیم مراتب لازمه و تشکر از الطاف مبذوله سابقاً و لاحقاً که یکی از آنها قیام به امر فاتحه راجع به مرحوم آقای اخوی بود، چند مطلب بیان می‌شود:

(۱) تلگراف جنابعالی ضمن تلگراف به دیگری نبوده، در حضور احقر با تحفظ به جهات آداب نوشته شده و احقر امضا نموده و شخص امین و محل اعتماد برده و مخابره کرده است. اگر در تلگرافخانه قم و هو الظاهر یا نجف اشرف و هو المحتمل بعیداً اشتباه شده باشد، احقر تقصیری ندارم. در فوت مرحوم والد نیز با یکی از آقایان چنین پیش آمد کرد و بعداً مطلب ظاهر شد و از آنجایی که جنابعالی کار تلگرافخانه را حمل بر صحت نموده و احتمال اشتباه را اعتنا نکرده و مسلم دانسته‌اید که ماقع با اطلاع حقیر بوده است، مرقوم نداشتید که ماقع چه بوده، لذا من هم نفهمیدم. همین قدر دانستم که جواب مستقیماً به آن جناب نرسیده و خلاف احترام شده است و البته به تلگرافخانه مراجعه فرمایید شاید اشکال حل شود و در صورت عدم حل لازم است به آقای قبله‌ای که تلگراف را به جنابعالی نشان داده بنویسم که مطلب چنین نبوده، آیا این مطلب عادتاً محتمل است که حقیر جواب تلگراف جنابعالی را

ص ۲

در ضمن جواب دیگر بر من امیدند انکه ملاقات دیگر چنین نشود و شاید
این پیش آمد که مرغی سترگ بر او حیرت آید باشد . آنچه از حال خود میفرماید
دیگر دایم قلع از عمر حیرت نمانده و به عالم الهی آنچه از اسباب رقص حضرت حق
هر چه بد بیشتر فراهم شود اصح خواهد بود

(۳) در اثر قرأت لغت اول بر قدم ترنیم سبوح در در اثر قرأت لغت ثانیه چندین
در در رشته بر عارض و نظرها انکه عادت بخواب داشتیم تراستم سوام و جمال ابد
شب را تا آنجا بگفته اند و در کمال هر چه ترک نشد

(۳۱) انکه ملاقات کردن به حضرت آیه الهی بر وجود بر با حضرت که اگر چه در نسبت با
و اشکال جدا وارد است و شاید به این جهت باشد که از قبر حضرتان تزیین
هم ترسید است نه ملاقات که در کتب بود اصح است که این اشکال کثیر دارد بنوده
و مع ارسام و طینه اضر بنوده که اطعم میم و از قبر دیگران مستولین اندوم

(۴) در راه ترمیم از نشسته این خدمت عالی و صلح است و این سخن زینبانی
را در محرم صاحب کنایه خود آموز ارسال است ندیمان جز از رسیده است
گمان کنیم کسی داده است و رسید است در این موضع با این در چه میمانیم

(۵) به مرقوم در موضع ارسال کتب این در صورتی است که دره ای گمان میکرد
ارسال شده معلوم شد و رسید است مناسب غریبیم تا آن صحت علمیم است
انکب را مرقوم دارد از کتب غیره فریده و بر اثر ارسال برادم

(۶) التواضع الثلاث تعالی رسیده بجز آنچه نود تر برسد اول است مدتی است در
انتظار زینبانی است

در ضمن جواب دیگری بدهم؟ امید به خدا این که تلگرافات دیگر چنین نشود و شاید این پیش آمدهای غیر مترقب برای حقیر امتحانی باشد. آن چه از حال خود می فهمم چند صباح دیگر و ایام قلائلی از عمر حقیر بیش نمانده والله العالم. البته آنچه از اسباب توجه به حضرت حق جل و علا بیشتر فراهم شود، اصلح خواهد بود.

(۲) در اثر قرائت نصف اول مرقوم شریف، مبتهج و در اثر قرائت نصف ثانی چند ساعتی دردسر شدید عارض و ظهر را با این که عادت به خواب داشتم، نتوانستم بخوابم و احتمال می دادم شب را نتوانم مباحثه کنم، ولی بحمدالله ترک نشد.

(۳) این که تلگراف نکردن به حضرت آیه الله بروجردی یا به حضرتعالی اگر چه فی نفسه بی قاعده بوده و اشکال جداً وارد است و شاید به این جهت باشد که از قبل حضر نشان تعزیتی هم نرسیده است، نه تلگرافاً و نه کتباً ولی پرواضح است که اشکال به حقیر وارد نبوده و علی الرسم وظیفه احقر نبوده که اطلاع بدهم و از قبل دیگران مسئولیتی ندارم.

(۴) در دو ماه تقریباً دو نسخه الیاب خدمت عالی توسط جناب آقای ابوالحسن زنجانی نوده مرحوم صاحب کفایه خودآموز ارسال شده، نمی دانم چرا نرسیده است؟ گمان می کنم به کسی داده است و نرسیده است. در این موضوع به ایشان مراجعه می نمایم.

(۵) با آقای مقرر در موضوع ارسال کتب ایشان دو مرتبه صحبت کرده ام. گمان می کردم ارسال شده، معلوم شد نرسیده است. مناسب نمی بینم ثالثاً صحبتی بکنم. اسماء آن کتب را مرقوم دارید، از کتابفروشی خریده و برای شما ارسال بدارم.

(۶) القواعد الثلاث تا حال نرسیده، هر آنچه زودتر برسد، اولی است. مدتی است در انتظار زیارتش هستم.

- (۷) قبر من چون ایضا باشد در حقیقت است
- (۸) آنکه راجع به عره سوسج شد عذاف واقع است
- (۹) ایام هر عاری موجود و با حیات قطعی است تا قریب عرض من صدایم چون است
 بخوابد مگر آن قریب بنام و له احتمال دادم که نسبت با جناب ولید
 بن ابی له استخاره کردم با عدت نمود
- (۱۰) آنکه مزاج حضرت زین العابدین بوده و دولت هم بعد اوی رعایت پیدا کرده و شایسته
 امر نزدیک باشد و بعضی از این را در هم و غم را تبدیل بر بار فرج کردند
 بنام دعا که حال حیات از جناب الهام دارم
- (۱۱) چند سال قبل در حرم مطهر الاطهر از حضرت حق هر دو عهد خواهم
 بمرتب که از عهد آن بر بنام و تقسیم صدقه برین از جهات شرعیه است
 نصیب من نشود و در صورتیکه حیوة من عذوم با این امر گردد خداوند عالم
 مرگ را نصیب نماید و انچه بعد از ماتة آقا زکریا و شفا من تربیت شده
 گذشته بشیم که حساب رحمت برین باشد جزو جرم دعا برین مستجاب
 و کبر به از رحمت آقا زکریا که از عهد ایشان است و آقا زکریا هرگز
 از عهد جناب علی است بسیار مردم امید است جز اول مرتبه است
 شود و لایسا آنکه از جهات کثیره دنیا که از عهد آنها عدم ممکن از تمام
 بر طاعت نسبت با قایم طلب کثرت و غیر هم از رحمت مستجاب
 مگر بسیار در رحمت میباشم و دل خوشی با من از خدای عالم
 بجز آنکه بر آنم خدمتی میکنم

(۷) قبوض جوئی امضاء شده در جوف است.

(۸) آنچه راجع به مشاوه مسموع شده، خلاف واقع است.

(۹) الیوم آقای حمای^۱ مرحوم و میاحات تعطیل، به جنابعالی تعزیت عرضه می‌دارم، خواستم به جنابعالی تلگراف تعزیت بنمایم، ولی احتمال دادم که نسبت به آن جناب تولید اشکال بنماید، لذا استخاره کرده، مساعدت نمود.

(۱۰) این که مزاج حقیر زیاد تنزل کرده و دست هم مقداری رعشه پیدا کرده و شاید اجل نزدیک باشد و به فضل الهی این دار هم و غم را تبدیل به دار فرح و سرور بنمایم و علی کل حال حیا و متباً از جنابعالی التماس دعا دارم.

(۱۱) چند سال قبل در حرم مطهر کاظمین از حضرت حق جل و علا خواستم که مرجعیت به مرتبه‌ای که از عهده آن برنیایم و مستلزم صدمه بر من از جهات شرعیه باشد، نصیب من نشود و در صورتی که حیات من ملازم با این امر گردد، خداوند عالم مرگ را نصیب نماید و این که بعد از ممات آثار قلمی و اشخاص تربیت شده گذاشته باشم که اسباب رحمت بر من باشد. جزء دویم دعای من مستجاب و بحمدالله از جهت آثار قلمی که از جمله لیان است و آثار خیر علمی که از جمله جنابعالی هستید، بسیار مسرورم. امید است جزء اول نیز مستجاب شود و لایمما این که از جهات کثیره دنیا که از جمله آنها عدم تمکن از قیام به وظایف نسبت به آقایان طلاب نجف و غیرهم از جهت مساعدت مادی بسیار در زحمت می‌باشم و دل خوشی به این زندگانی ندارم، به جز این که بتوانم خدمتی بکنم.

۱. آیت الله العظمی حاج سیدحسین حمای از علما و مراجع تقلید نجف اشرف (م جمادی الاولى ۱۳۷۹ ق)

ص ۴

(۱۳) بسیار بد داشتیم تفسیر را تمام کنیم ولی صفت مزاج و کثرت اشغال اجازه نمیداد
 مدفوع نمودم تمام این تفسیر با وضع خودش بیست سال باشت ط و فوایح لازم دارد
 در این طلب بواسطه جبر و نسیب ملک ما صورتی نگذاختم کرده ام با تو فریق
 الهی آیات احکام را همان فتنه التران مع الذناب الحسنة بناسم
 شایان از مهم تر از آثار فکر دیگر شود انش و بهانه که دعا میزاید
 مدون می شوم و بعد در مبارک ۱۶۴ نام مطالب هر ضمیمه را ختم میکنم بعضی
 مطالب دیگر نیز است از قصه مع انبیا ب خود داری بنیام و بعد
 علمم در قلمه همه دو کاتبه باور کلام الهی اکمل

(۱۲) بسیار میل داشتم تفسیر را تمام کنم، ولی ضعف مزاج و کثرت اشتغال اجازه نمی دهد. ملاحظه نمودم اتمام این تفسیر با وضع خودش بیست سال با نشاط و فراغ لازم دارد و این مطلب برای احقر بدون شک حاصل نیست. لذا عزم کرده ام با توفیق الهی آیات احکام را به عنوان فقه القرآن علی المذاهب الخمسة بنویسم. شاید این اثر مهمتر از آثار قلمی دیگر بشود. ان شاء الله تعالی دعا می فرمایم موفق می شوم و به عدد مبارک ۱۲ امام مطالب عریضه را ختم می کنم. بعض مطالب دیگر نیز هست از تصدیع آن جناب خودداری می نمایم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۳ شهریور
۱۲۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم

بمیرزا ابوالفضل خان صاحبزاده درگاه عالی حضرت

و چه خوب است که به این سبب نظر حضرت در علم و ادب
بم درسیه با دین مبین و در پی بسته تفسیر خدا در آیه
سقطت علی زیارت و در حضور طبع کلمه است در راه
خدا و نور چشم آن آفرینی است درگاه در راه خود
بهدت در رسته از راه خود که در راه خود است
بسم الله است که در جهت زیارت چه از نظر
حیات آنهم در وقت دیدار کرده است که در وقت
حضرت و در راه است که در راه است و در راه است
بسیار است که در راه است که در راه است
نامه آنهم که در راه است که در راه است
زنده ام که حاضر نیستم هر چه باشد که در راه است
کسی که در راه است که در راه است
نظر است که در راه است که در راه است
در نظر است که در راه است که در راه است

بسم الله الرحمن الرحيم
بمیرزا ابوالفضل خان صاحبزاده درگاه عالی حضرت
و چه خوب است که به این سبب نظر حضرت در علم و ادب
بم درسیه با دین مبین و در پی بسته تفسیر خدا در آیه
سقطت علی زیارت و در حضور طبع کلمه است در راه
خدا و نور چشم آن آفرینی است درگاه در راه خود
بهدت در رسته از راه خود که در راه خود است
بسم الله است که در جهت زیارت چه از نظر
حیات آنهم در وقت دیدار کرده است که در وقت
حضرت و در راه است که در راه است و در راه است
بسیار است که در راه است که در راه است
نامه آنهم که در راه است که در راه است
زنده ام که حاضر نیستم هر چه باشد که در راه است
کسی که در راه است که در راه است
نظر است که در راه است که در راه است
در نظر است که در راه است که در راه است

۲۳ سوال المکرم

۱۳۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و مالی نخواهید داشت. امید است پیوسته منظور نظر حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - بوده در تشیید مبانی دین مبین موفق و مؤید باشید. تعلیق جنابعالی در هاشم نامه جناب مستطاب آقای علوی زیارت و از مضمونش اطلاع حاصل شد و از سلامتی جنابعالی خوشوقت شدم. آقای اخوی - دامت برکاته - که در این چند روز بحمدالله به سلامت وارد شدند از سلامتی حضرت تعالی مزده فرما شدند، خوبست جنابعالی هم مانند ایشان همت نموده و جهت زیارت اجداد طاهرين حرکت نموده و ضمناً دیداری تازه گردد. امید است تاکنون وضع مزاجی حضرت آقای والد - دامت برکاته - کاملاً بهبود یافته و نگرانی نداشته باشید. تبلیغ سلام خدمت ایشان مستند به لطف جنابعالی است. موضوع نامه آقای علوی را تأیید فرموده بودید بنده کراً به ایشان نوشته‌ام که حاضر نیستم مراجعه ابتدایی به تجار بنمایم علی الخصوص کسی که اصلاً مراسله‌ای ندارد. معظم له از علو همت خود هرچه به نظرشان می‌رسد مرقوم می‌دارند ولی محاذیر اشخاص دیگر را در نظر نمی‌گیرند، و چند روز قبل نامه‌ای از ایشان داشتم و جوابش عرض شد که اینک جواب نامه حضرت تعالی نیز در وقتش ارسال گردید شاید تا حال از لحاظ مبارک گذشته باشد و دو مطلبی که در آن بود جواب یکی از آنها تقریباً عرض شد و مطلب دوم تفصیلی داشت که مسکوت عنه ماند. زیاده عرضی نداشته ملتمس دعا و دعاگو بوده و هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۵ صفر المظفر

۱۳۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی پیوسته منظور نظر حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - بوده، قرین عزت و سعادت و از بلیات محفوظ باشید. نامه مورخ ۱۸ محرم الحرام سال جاری جنابعالی از خوی واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. جواب نامه تبریز را مطالبه فرموده بودید. از آنجایی که توقف جنابعالی را در تبریز نمی‌دانستم چه قدر است، لذا جواب را به قم ارسال و لایذ تا حال از لحاظ مبارک گذشته است و اینک بدین وسیله خیر مقدم عرض نموده، مزید عمر و عزت و سعادت آن جناب را طالبم. در آن نامه شرحی راجع به کتابفروشی محمدی نوشته بودم. پس از نوشتن نامه کسی به ایشان مراجعه و مقدار نود و چهار نسخه از ایشان استرجاع نموده و یکصد و شش نسخه را سند داده‌اند که تدریجاً به آقای گلپایگانی، آقای آقا سید محمدرضا - دامت برکاته - پردازند. این مطلب جهت سبق خاطر شریف عرض شد. گویا سند به اسم سید جمال بوده باشد. زیاد عرض قابلی نداشته، در حق شما دعا و از شما التماس دعا دارم، والسلام علیکم ورحمة الله در مرقومه خوی دو مطلب مرقوم داشته بودید. یکی این که جمعی از جنابعالی رساله عملیه خواسته و آن جناب امتناع نموده‌اید و دیگری این که بعد از ذکر بذل الطاف کریمه در موضوع احقر مرقوم داشته بودید (اما...) راجع به مطلب اول عرض می‌نمایم اگر جنابعالی فی نفسه با حفظ جهات نوعیه و شخصیه و عرفیه و شرعیه این امر را صلاح می‌دانید، اقدام نمایند و خدا را گواه می‌گیرم که از جهات احقر هیچ مانع نیست. بنده حسب ظاهر به اقتضای مزاج مهمان چند روزه هستم. راجع به جهات

فدتر که الله دله ایته آتیه راکه در نظر گرفته بودم حضرت حق سبحانه و تعالی
 دانا از جهات و غیر بر فرضی که دنیا بر ما اقبال کنه حال در ما مانده است
 دانا راجع بطلب حرم جواب کسی میورنت امیدت بفضله الله عز و جل است
 مدته شرف شوی در این موضع نه اگر آن میشود در هم کلیم در قلمه همه در کلامه
 ابو القاسم الجوی اخی

خدمتی، الحمد لله وله المنّة آنچه را که در نظر گرفته بودم، حضرت حق سبحانه بیشتر عطا فرمود و اما از جهات دنیوی بر فرضی که دنیا بر ما اقبال کند، حالی در ما مانده است و اما راجع به مطلب دویم جواب کتبی میسر نیست. امید است به فضل الهی به زیارت اعتاب مقدسه مشرف شوید، در این موضوع مذاکراتی می شود، والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

ج ۷

۱۳۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی پیوسته اوقات منظور نظر حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - بوده در اعزاز دین مبین و اعلائی کلمه حقّه موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید. غرض از تصدیع پس از استعلام از سلامتی وجود محترم آنکه جناب مستطاب ملاذ الانام حجة الاسلام آقای حاج شیخ عباس قوچانی - دامت برکاته - که یکی از مفاخر حوزه‌اند مدت هشت ماه قبل صبیبه حضرت حجة الاسلام آقای اخوی - دامت برکاته - را برای آفازاده‌شان خطبه نمود و ایشان جواب را موکول به قم نمود و تاکنون جواب صریحی نفیاً یا اثباتاً نداده‌اند و بنا به درخواست معظم له آقای قوچانی بدینوسیله مصدع شدم تا اگر از اصل موضوع و خصوصیات اطلاعاتی داشته باشید مرقوم دارید تا مطلب یکسره شود و آفازاده ایشان به قرار معلوم جوان مشغول و باکمالی است لذا خواهشمندم اطلاعات خود را در این باره مرقوم دارید و چنان چه محتاج باشد با حضرت آیه الله آقای والد - دام ظلّه - مذاکره نمایید. مطلب دیگر آنکه جناب مستطاب آقای محمدی کتابفروش هنگام تشرّف به نجف اشرف با اینکه خودشان می‌دانستند که قیمت تفسیر راجع به احقر نیست و مصرف دارد یکصد نسخه سفید به مبلغ نهصد تومان و یکصد نسخه زرد به مبلغ ششصد تومان خریداری و قرار شد که قیمت آنها را تا یک سال بفرستند و فعلاً که تقریباً مدت سه سال از معامله گذشته است مبلغ پانصد تومان از مجموع مبلغ یکهزار و پانصد تومان ارسال داشته‌اند.

و از قرار مسموع شصت نسخه زرد و سی و سه نسخه سفید پس داده‌اند با این که اصل معامله قطعی و حق ارجاع نداشتند مع ذلک در فرض ارجاع باید به نجف برسانند نه در ایران تحویل دهند به هر حال این چند نسخه را استثناء و مابقی مبلغ را در صورت امکان هر چه زودتر ارسال دارند و به جنابعالی چنین اظهار داشته‌اند که به بنده‌زاده سید جمال نیز چیزی پرداخته‌اند، ولی بنده اطلاع ندارم زیرا که بنده‌زاده چیزی در این باب ننوشته است لذا خواهشمندم با ایشان مذاکره و تتمه حساب را بفرمایید ارسال دارند. درچندی قبل به سید جمال نوشتم که ده نسخه از آنها را خدمت شما ارسال دارد پنج نسخه سفید و پنج نسخه زرد، اگر تاکنون ارسال نداشته است مطالبه فرمایید. هفته گذشته نامه‌ای راجع به مرحوم آقای

مجاهدی^۱ - قدس سره - عرض، لابد تا حال از لحاظ مبارک گذشته است.
 راجع به بعضی از مطالب مرقوم سابق می‌خواستم چند سطر خودم بنویسم در این
 ضمن مرقوم جدید رسید که عمده آن راجع به امر فواتح مرحوم مجاهدی بود ولی متأسفانه
 میسور نشد که یکی از اسباب آن ریشه دست است که اخیراً حادث و گاهی شدت دارد و
 فعلاً در حال شدت است از آن جایی که نخواستم عریضه زیاد معطل شود مبادرت به
 ارسال شد، بعداً ان شاء الله تعالی موفق به عریضه نگاری می‌شوم.
 والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
 ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. مرحوم آیت الله حاج میرزا محمد مجاهدی تبریزی

۲۷ بهشت انبیا

بسم الله الرحمن الرحیم

مردم را در این راه است و بهت له و هجرت باک قرین صحت و کیفیت و مدت
 و سارت نصیب با منتم مرقم مژگن روح ۱۱ شهر بر زیارت از سده سوزن
 سرور و از لطاف عالی تشکر دارم تا آنجا است که در قدم ترسب غیبی
 اعیال و حوزش معصده حجاب عرض نیاید و از وضعی و محمول قضیه با معده
 سبق مشوره احوال قصه انبیا شفقی که از سرایت و شایسته در پیوسته
 طهران بشمار میرود از جناب عالی طلبی که موجب پیمان غضب است سید جمال
 فکر کرده (دشمن سابق) همیشه که در اثرش روزه در سید جمال ستماری
 عصا نه شده) در عصا نه نش و از عباد رفته بر حذف طبع ادله و صفتها
 معصه می دانم شفقی که این مطالب را هدیه است عالی بر نامه بان کفول
 یادگیر و این شخص میخواند در طرفه منبیه بگیرد با عرض تبریک طرف
 بلاخره منبیه است افراد در راه هم پیوسته که از دروغ و قهر
 در منبیه و غیب ابراهیم که در منبیه و کسیر انهم بحسن منصف
 همدانند عالم اینها را پر ایت کند و اگر چه بر نماند و تمام کشته
 که پیوسته این مردم در زمین است عدفت و و شرف و ستاینه
 استه جناب سید انبیا که در هم چوین هم معده با حقد است این
 طلب بر نفس جنبی لکن آن در شوال بان دست کهر حضرت

بسم الله الرحمن الرحیم
 در این راه است و بهت له و هجرت باک قرین صحت و کیفیت و مدت
 و سارت نصیب با منتم مرقم مژگن روح ۱۱ شهر بر زیارت از سده سوزن
 سرور و از لطاف عالی تشکر دارم تا آنجا است که در قدم ترسب غیبی
 اعیال و حوزش معصده حجاب عرض نیاید و از وضعی و محمول قضیه با معده
 سبق مشوره احوال قصه انبیا شفقی که از سرایت و شایسته در پیوسته
 طهران بشمار میرود از جناب عالی طلبی که موجب پیمان غضب است سید جمال
 فکر کرده (دشمن سابق) همیشه که در اثرش روزه در سید جمال ستماری
 عصا نه شده) در عصا نه نش و از عباد رفته بر حذف طبع ادله و صفتها
 معصه می دانم شفقی که این مطالب را هدیه است عالی بر نامه بان کفول
 یادگیر و این شخص میخواند در طرفه منبیه بگیرد با عرض تبریک طرف
 بلاخره منبیه است افراد در راه هم پیوسته که از دروغ و قهر
 در منبیه و غیب ابراهیم که در منبیه و کسیر انهم بحسن منصف
 همدانند عالم اینها را پر ایت کند و اگر چه بر نماند و تمام کشته
 که پیوسته این مردم در زمین است عدفت و و شرف و ستاینه
 استه جناب سید انبیا که در هم چوین هم معده با حقد است این
 طلب بر نفس جنبی لکن آن در شوال بان دست کهر حضرت

۲۷ شهر شعبان المعظم

۱۳۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی وجود مبارک قرین صحت و عافیت و عزت و سعادت بوده باشد. محترم مرقوم شریف مورخ ۱۱ شهر جاری زیارت از سلامتی مزاج شریف مسرور و از الطاف عالی متشکر و از تأثر آن جناب متأثر، مرقوم شریف جنابعالی به بنده زاده ایصال و خودش مفصلاً جواب عرض می‌نماید و از موضوع و محمول قضیه کاملاً مسبوق می‌شوید. اجمال قصه این که شخصی که از معاریف و شاید در طبقه دویم علماء تهران به شمار می‌رود از جنابعالی مطلبی که موجب هیجان غضب است به سید جمال نقل کرده (و شاید مسبوق باشید که در اثر فشار درد سر، سید جمال مقداری عصبانی شده) و او عصبانی شده. و از جا در رفته بر خلاف طبع اولی صحبت‌هایی نموده. نمی‌دانم شخصی که این مطالب را خدمت عالی رسانده همان شخص است یا دیگری و این شخص می‌خواهد دو طرفه نتیجه بگیرد یا غرضش یک طرف است، بالاخره نمی‌دانم چه شد افرادی در اهل علم پیدا شد که از دروغ و افترا و نیمه و غیبت ابداً باکی نداشته و یحسبون انهم یحسونون صنعاً، خداوند عالم این‌ها را هدایت کند و اگر قابل نباشند انتقام بکشد که پیوسته بین مردم و مؤمنین اشاعه فحشاء و نشر فساد ننمایند. البته جنابعالی می‌دانید که مرحوم پدر من چه علاقه‌ای به احقر داشت این مطلب بر شخص اجنبی سنگین آمده و به مشغول به فساد شد، بحمدالله حضرت حق - جل و جلا - مطلب را منکشف نموده و به مقصد نرسید و شرح این مطلب شفاه لازم دارد غرض این که جنابعالی بدانید مطالبی که خدمت عالی عرض شده ابتدایی نبوده و کلمات در حال عصبانی بودن مورد مؤاخذه تامه نخواهد بود فقط این که از این پیش آمد تا حال متأثر و در نوبت خود از جنابعالی معذرت می‌خواهم. این قصه یکی از نمونه‌های ابتلائات حقیر است دلم را به این خوش کرده‌ام که مظلوم بودن اولی از این است که ظالم باشم و لاسیما که عمر به آخر رسیده و باقی خیلی کمتر از گذشته می‌باشد، بحمدالله عمری با ابتلائات که مقداری را جنابعالی کاملاً می‌دانید گذراندم.

[The main body of the page contains several paragraphs of text that are heavily blurred and illegible. The text appears to be organized into several distinct sections, possibly separated by horizontal lines or paragraph breaks. The overall layout suggests a formal document or a collection of letters.]

در موضوع دویست تومان آقای آقا شیخ غلامحسین طسوجی هم مقداری متأثر شدم و منشأ آن اشتباهی از جنابعالی شده است و تفصیل آن این که وقتی که مرقوم عالی رسید و مضمون آن این بود که دویست تومان تشویقاً به آقای شیخ غلامحسین داده شود، احقر وجه را در همان تاریخ نزد آقای حاجی شیخ نصرالله خلخالی گذاشتم و به جنابعالی نوشتم که وجه نزد ایشان است از کسی بگیری و به ایشان حواله نمایند، گویا جنابعالی فراموش فرموده‌اید و گمان کرده‌اید که احقر باید بدهم و به این نحو به آقا نورالله دستور داده‌اید ایشان هم خجالت کشیده از احقر مطالبه نکرده که مطلب را توضیح دهم که وجه مزبور مدتهاست نزد آقای خلخالی است و کیف کان به آقای آقا نصرالله گفتم ایشان هم تلفوناً با خلخالی صحبت کرد، جواب داد وجه حاضر است بیایید بگیری، غرض این که از ناحیه احقر تقصیر یا قصوری نشده است.

راجع به حاشیه مکاسب منهاج الفقاهة مرقوم داشته بودید در تحت طبع است تبریک عرض می‌دارم امید است پیوسته در زمره ناشرین علوم اسلامیة بوده باشید.
امید است توفیق حاصل شود و جنابعالی به زیارت اعتاب مقدسه مشرف شوید شفاهاً عرض شود و مطالبی دیگر نیز هست که حاجت به مذاکره دارد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۲ ذی القعدة الحرام

۱۳۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: دو مکتوب تاکنون از جنابعالی واصل و از مضمونشان اطلاع حاصل گردید امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - در احکام و تشیید مبانی اسلام و اعزاز دین مبین و اعلاى کلمه حقّه موفق و مؤید باشید. (۱) مکتوب مورخ ۱۸ شوال مطالبی که باید خدمتتان عرض شود از این قرار است: راجع به حضرت آقای والد اجازه نوشته و در جوف ارسال می شود. با سلام احقر به خدمتشان برسانید این اولین اجازه‌ای است که ملاحظه می‌فرمائید و به این نحو نوشته‌ام.

(۲) جناب آقای حاج سید موسی مازندرانی - دامت برکاته - نامه‌ای از ایشان زیارت، جواب مناسب مقامشان عرض شد. راجع به وکالت چیزی نوشته بودند خوب است جنابعالی در موقع مذاکرات، تنبیه فرمایید که همه جور تصرفات ایشان (البته نه به عنوان وکالت) مانعی ندارد محاذیری دنیوی و اخروی در توکیل در نظر احقر است که بیان آنها در نامه ممکن نیست.

(۳) راجع به شهریه نجف اشرف اصرار نموده بودید که بدون تأمل اقدام نمایم، اولاً چنین قرار شد که نان نجف بین احقر و آقای شیرازی و آقای شاهرودی مشترکاً داده شود و ورقه امضا گردید ثم به مانع برخورد و لذا آقای شیرازی منفرداً عهده‌دار شدند و احقر توکلاً علی الله با اصرار

چند نوزدهم منتهی نهم رستم و گنجه مورخ نام من جمله اینها هم در دسترس اند و غیر اینها
نظیر هر که درینا سینه نشانی از دست ما بر .

(۴) راج بر آن تم رزم داشته بودید در این بر وضع با هم هر چه پیش آید در دسترس
چاره خوبیم نه و مسلم است که در وقت حرکت از این نظر نوی رود چو در آن سره با اندک
و جرات شرم نه که تا کنون نیز ثابت که همه در چندم اظهار یکدیگر که چنین است از تمام دست
همه در برضات و نیت این جهت تبدیل مجزه تم در کتب خود اند و هر دو منوع که نیت به هر جزئی
باشد اینجا خوبیم نه .

(۵) راج بر آن سراج محمودی که در رزم داشته بودید تا حال از این ظاهر در روضه ظاهر
بسته همه منظر تمام این خروج شد و چاره خواسته بود در صورت دلگشا .

(۶) راج بر حرکت هر چه این رزم داشته بودید و نقد چنین می نمودم و هر چه از این است
(۷) در وضعیت هر چه شده بودید وضع از این که به بیشتر از این است و هر چه از این است

(۸) راج بر است رزم داشته بودید تا کنون در هر یک از اینها طبع را تا هر چه
تیرا در هر چه بسته و از هر چه با خنده می کردید چاره شده و نقد سه روز است که چاره شده
از این است که در دست اندازنده در است از هر چه در هر یک از اینها طبع کرده است یا غیر .

(۹) راج بر حرکت مسلمانان بر آن رزم داشته بودید چنانچه حرکت آنها منتهی تمام باشد
از هر چه از این است که در دست اندازنده در هر چه در هر یک از اینها طبع کرده است یا غیر
و تا کنون از این غیر از همه تا چنانچه در هر یک از اینها طبع کرده است یا غیر
در هر چه از این غیر از همه تا چنانچه در هر یک از اینها طبع کرده است یا غیر
اینها هم از اینها طبع کرده است یا غیر

چند نفر دیگر متعهد شهر به شدم ولی نه عمومی به تمام معنی بلکه ایرانی‌ها عموماً و تعدادی از غیر آنها، امیدوارم به فضل الهی کمأ و کیفأ شینأ فشینأ توسعه یابد. (۴) راجع به نان قم مرقوم داشته بودید در این موضوع به احقر مراجعه‌ای نشده البته در صورت مراجعه اجازه خواهم نمود و معلوم باشد که درگذشت حضرت آیه الله العظمی آقای بروجردی - قدس سره - به اندازه‌ای موجب تأثرم شد که تاکنون نیز باقی است که اصلاً در مخیله‌ام خطور نمی‌کرد که چنین متأثر شوم و علتش هم علاوه بر خدمات دینیه ایشان احتمال اختلال حوزه قم و نجف بود، لذا در هر موضوعی که مفید برای حوزتین باشد امتناع نخواهم نمود. (۵) راجع به آقای آقا شیخ محمود یاسری شرحی مرقوم داشته بودید تا حال اثری از ایشان ظاهر نشده بر فرضی که ظاهر شود البته ملاحظه مقام ایشان خواهد شد و اجازه خواسته بودند لدی الوقت داده شد. (۶) راجع به حرکت احقر به ایران مرقوم داشته بودید فعلاً چنین خیالی ندارم و اساس این انتشارات چه بوده است نمی‌دانم. (۷) از وضعیت احقر سؤال نموده بودید وضع من این است که به پیش آمد، خوش آمد می‌گویم تا خدا چه بخواهد. (۸) راجع به رساله مرقوم داشته بودید، کتابفروشی اسلامیة در یک تاریخ اجازه طبع رساله احقر و آقای شیرازی را خواستند و از هر دو ناحیه به اختلاف یک روز اجازه شد و فعلاً سه روز است که چند نسخه از رساله ایشان را فرستاده‌اند و از رسالات احقر خبری نشد، نمی‌دانم طبع کرده است یا خیر. (۹) راجع به حرکت مبلغین به اطراف، مرقوم داشته بودید چنانچه حرکت آنها مفید به عالم دیانت باشد حضرت تعالی از قبل احقر با ملاحظه اقتصاد آنچه لازم و ضرور باشد تهیه و اقدام نمایند ان شاء الله بعداً تدارک خواهد شد و تاکنون از ایران غیر از مسموعات چیزی دیده نشده است و دراز کردن پا بیش از گلیم موجب ندامت است.

در خاتمه مزید عمر و عزت و سعادت جنابعالی را طالب، ملتمس دعا و دعا گو هستم
والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۶ ذی القعدة الحرام

۱۳۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عاقبت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته منظور نظر حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - بوده در احکام و تشیید مبانی اسلام و بعضی از ایثارات موفق و مؤید باشید. غرض از تصدیع آن که آقای کتابچی که به قرار فرمایش جنابعالی به احقر رجوع کرده‌اند به اختلاف یک روز اجازه طبع رساله و مناسک و حاشیه از احقر و یکی از آقایان دیگر خواسته بودند، رساله و مناسک ایشان را طبع و چند روز است نمونه آن را برای ایشان فرستاده‌اند و از نامه مورخ ۷ شهر جاری ایشان که دیروز رسید چنین استفاده می‌شد که نظرشان به طبع آنها تعلق نگرفته است زیرا که اصلاً اشاره ننموده بودند فقط حاشیه عروه را که خود احقر نیز اعاده طبع نموده‌ام نوشته بودند که بنا است با عروه چاپ شود و کسانی را که از ایران رساله می‌خواستند تا اندازه‌ای اعتماداً بر فرمایش حضرت تعالی و اجازه‌ای که گرفته‌اند به ایشان ارجاع دادیم.

غرض آن که نوع مسموعات از این قرار است و بنده که در اثر پیشنهاد جنابعالی و اصرار بعضی دیگر شهریه این ماه را برای عموم ایرانی‌ها و بعضی از غیر آنها عهده گرفته و چنین به نظر می‌آید که قافیه تنگ شود زیرا که تاکنون از ایران عموماً خبری نشده است تا خدا چه بخواهد، لذا جنابعالی نسبت به آقایانی که جهت تبلیغ

میگویند بزرگ بود مختصری که ضرورت یکجا
 میکند بفرمانده و بزرگ است که در زمانه
 عمره گفته ایم نیز کنیم این در عید آذر
 در ماه رابعه خود ایم دار و پنج بهر
 در نایب سه روز قبر حاضر شده بود در کمال
 مرگت خوبیه فرستد زید عرض نوشته و تمام
 و بسیم یک در هر دو بر گشته ابو تمام ابوی اخوند

می خواهند به اطراف بروند به مختصراتی که ضرورت ایجاب می کند، اکتفا نموده و مواظب باشید که در قافیه این شعری که گفته ایم گیر نکنیم، البته اگر بعداً خدا توسعه داد ما هم توسعه خواهیم داد. و راجع به این موضوع در نامه دو سه روز قبل عرض شده بود البته کمال اقتصاد را مراعات خواهید فرمود زیاد عرضی نداشته التماس دعا دارم

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۶ منیر اسرار
بسم الله الرحمن الرحیم

- بعضی کتب است که در عرب تالیف سوره ۹۰۶ و در مصر و در بعضی کتب دیگر سوره ۹۰۷
 است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب
 در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
- ۱- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۲- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۳- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۴- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۵- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۶- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۷- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
 - ۸- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
- بدرود است .
- ۷- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
- ۸- در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است و در بعضی کتب در آن تزیینات خاصه است
- بدرود است .

۲۶ ذی القعدة الحرام

بسم الله الرحمن الرحيم ۱۳۸۰

به عرض عالی می‌رساند: دو مکتوب شریف مورخ ۶ و ۹ جاری واصل و از مضمونشان اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اثر توجهات خاصه حضرت ولی عصر - ارواح العالمین له الفداء - در تشیید مبانی دین مبین موفق و مؤید باشید. چندین مطلب در این دو نامه درج شده بود که جوابشان به قرار ذیل است:

۱- راجع به آقای حاج سید موسی و آقای حاج آقا احمد مطلب چنان است که مرقوم داشته بودید.

۲- بعضی که مطلب را به جنابعالی به نحوی اظهار می‌دارند که موجب مسرتان گردد، تا مطلب معلوم نشده، بر طبق آن ترتیب اثر ندهید. مقام قول غیر از مقام عمل است.

۳- از بهیهان تا حال مکتوب یا تلگراف یا غیر آن مراجعه‌ای به احقر نشده.

۴- راجع به نان قم قبلاً مرقوم داشته بودید که دهنده‌های پول آن از مراجعین شما هستند و اگر استجازه نمایند، اجازه بدهید و در این نامه مرقوم داشته‌اید که اگر استجازه نمودند، قبول نکنید. علی کل حال تا حال استجازه‌ای نشده تا نفی یا اثبات گردد.

۵- از اوضاع قم شرحی مرقوم داشته بودید، بسیار متأثر، امید است حضرت حق - جل و علا - به فضل و کرم خودش اصلاح فرماید.

۶- تلگرافی که به اصفهان شده بوده، الحمدالله معلوم شده که ارتباطی به احقر نداشته و توصیه آن جناب بسیار به مورد بوده است.

۷- از قراری که بنده زاده سید علی نوشته بود، جناب آقای لطفی رساله و مناسک احقر را در تهران طبع و در دسترس گذاشته‌اند.

۸- منتهاج الفقاهه تا حال نرسیده، البته بعد از وصول یک نسخه آن حسب الامر به آقای اخوی آن جناب داده خواهد شد.

۹- روح بقیع محمد در خم و حشر او در سبزه در میان شماست که در هر روز
 درسته بوده یکدیگر بر سر سرخ تراجه کرده به بسته این مطلب نامش در لطف کباب با خود کس
 ظن بجایست . و چنانکه مسلم است غیر از یکت از عکوفات تربیت و معشوری
 که نامه ما تربیت و استخوان در کونک که با شرف وقت و وقت حوسر تقییه تربیت
 فقط فقه با برسم خود صرفت از آن نظر که در کتب غیر کتب است تا تربیت
 دیگر برسد . بسیار ما برسم که درت عم کردن پیشگاه و چنانچه در بسته باشم
 در بسته فیر باره نظر من هم با بره نظر این عتقه است مجرد غیر و فای تربیت
 از روی استغنا است زیرا حوضی نوشته استر معاد ما در بزم هم رسم
 ۱۰- در همین موضوع با نظر که در حوضیه است که در دنیا حال این کتاب است
 حضرت که در حوض سلطین با اختصار قنات نموده و از سه هزار کتاب کتب
 کتب را به ندریکان بر شمع او هر چه کتب است به باب وقت صلوات
 ۱۱- چنانچه اینکه فرزندان جمیع کتبه که در دنیا در سر هم معارف
 که در حوض و در هر کتب است با دره در سینه تا سر در در کتب که در هر روز
 و جهات دیگر که چنانچه اکثر معاد هم در وضع زواج تربیت از به هم هیچ سزای
 که در حوض کتب است ایام و بسم علی و در هر کتبه او کتاب بودی او

۹- راجع به تقسیم عمومی در قم و جعل مشاخره در تبریز و مایناسب ذلک شرحی مرقوم داشته بودید. بلکه امر به اسراع فرموده بودید. البته این مطالب ناشی از لطف آن جناب به احقر و حسن ظن به جامعه است. اجمالاً معلوم باشد غیر از یک مشت از تلگرافات تعزیت و مقداری از نامه های تعزیت و استجازه و نحو ذلک که باعث صرف وقت و تشتت حواس، نتیجه ای نداشته است، فقط فعلاً باید هم خود را مصروف مشاخره مختصری که در نجف عهده گرفته ام داشت تا نوبت به جاهای دیگر برسد. بسیار مایل بودم که قدرت عملی کردن پیشنهادهای جنابعالی را داشته باشم و البته زیر بار قرض رفتن هم باید از طریق عقلایی باشد. به مجرد قیل و قال ترتیب اثر دادن سفهایی است. زیاده عرضی نداشته، ملتمس دعا و دعاگو بوده و هستم.

۱۰- روی همین موضوع همانطور که در عریضه سابقه که لایذ تا حال از لحاظ مبارک گذشته است، عرض شد که در اعزام مبلغین به اختصار قناعت نموده و از سه هزار تجاوز نکند که ان شاء الله تدریجاً تأدیه شود و هرچه کمتر باشد، به مناسبت وقت اصلح است.

۱۱- اجمالاً این که نمی توانم جمیع خصوصیات را در نامه شرح دهم. مصارف متوقعه از احقر در خصوص نجف اشرف با واردات حقیر تناسبی ندارد. فکیف به جاهای دیگر و در این خصوص و جهات دیگر از جنابعالی التماس دعا دارم و وضع مزاجی احقر با فشار زیاد هم هیچ سازش ندارد. البته خود را به خدا می سپارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۳ شهر جمادی الاولی

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۳۸۱

به عرض عالی می‌رساند:

ان شاء الله تعالی به سلامتی و عافیت قرین عزت و سعادت بوده باشید. سه روز قبل عریضه‌ای به خدمت عالی ارسال از جهت ناتمامی آن این عریضه را تقدیم می‌دارم زیرا که از جهت ضیق وقت نتوانستم تمام مطالب مندرجه در مرقوم مورخ ۶ ربیع الثانی را جواب عرض کنم. راجع به این که مرقوم شده بود که گویا احقر در موضوع آقای معهود خیلی اطمینان پیدا نکرده‌ام شرح مفصلی عرض شد ان شاء الله تعالی از لحاظ مبارک می‌گذرد.

راجع به وضع بیرونی همان طور است که به خدمتتان قبلاً عرض نمودم یک دسته از معروفین به فضل و دیانت شبها حاضر و مذاکرات علمی می‌شود، دیگر احقر جلسه‌ای ندارم مگر شخصی در اثنای روز مراجعه‌ای داشته باشد. و اما اینکه مرقوم داشته بودید عده‌ای از فضلا از قبیل آقا سید یحیی^۱ و من یرادفه در بیرونی باشند این مطلب نشدنی است و کشف از حسن ظن آن جناب می‌نماید از باب نمونه عرض می‌نمایم آقای اخوی جنابعالی^۲ که در مقام اثبات در این بلد از جهت سن و طبقه و امام جماعتی در طول آقا سید یحیی است با آن سوابق حاضر نیستند اقلاً دو ماه بلکه سه ماه یا بیشتر به منزل احقر بیایند آیا جای این است که توقع آمدن آقا سید یحیی به بیرونی باشد؟ حاضرین مجلس احقر آقای آقا شیخ صدیقی^۳ و آقای آقا تقی^۴ و آقای آقا شیخ اصغر شاهرودی^۵ و آقای اراکی^۶ و چند نفر دیگر می‌باشند از آیات الله دوره آتیه نباید چنین توقع کرد. آقای شیخ در ضمن مکتوبش نوشته بود ما مضمونه چه لزومی دارد مرجع تقلید از مشاهیر باشد آقای...

در نجف را چرا نمی‌گویند.

۱. مرحوم آیت الله آقای حاج سید یحیی مدرسی یزدی.

۲. آیت الله العظمی حاج سید محمد روحانی.

۳. آیت الله شیخ صدرا بادکوبه ای.

۴. آیت الله حاج سید تقی قمی.

۵. آیت الله شهید شیخ علی اصغر احمدی شاهرودی.

۶. آیت الله شیخ حبیب الله اراکی.

. . . سحر اسرار و رده و دامنه از قیامت بقیه ای است
 نیات آنها سها البته مدخل سیرنامه احترام این همه زمین در اثر تحمل کثرت در طلب کینه خسته
 حاضر است مدهه برانگیز در کثرت حیرت همه نبود تا زلف فک و دغای همه نبود مع ذلک چنین
 تقدم کرد و از جهت متابوع الهی هم میزد هیچ است که کدام یک از تب به توفی و صلح خواهد بود
 ایضا در تقیبه هر ضعیف قبیح و ابع بان که عرض بنام فکر شایسته است چه چیز که بر حیات دینی
 باشد احترام نشسته ام چنین کارهای در زمان زمان ایشان کرده بودم نفع از انبیه نبی -
 و ملک داشته باشد البته تقیبا احتیاط همیشه عمر نفع و بعد از آن خواهد بود است
 روقم داشته بود در نهایت آرزوی بر علیه احترام میزد اگر احترام استحقاق نام چه قدر می
 که تعبیر در محبت بود در حساب در این عالم پاک گردد و اگر استحقاق نام این چنین
 روز میگذرد و البته روزی خواهد آمد که آن روز بر ظلم است از این روز است برای
 تدریج با ما است و از خود و جان بکار ایجاد اگر از کینم در حسنا و علم الوکیل
 خواهد بود یک از دو وجه فداست؟ هر چه جواب بهم دل پشیمان شد جواب شما
 همه اینها کجاست حق معروضه و کمال سید لدم و بسلم عظیم در همه به در کلام
 در کلام الهی است

راجع به شهریه البته با تمکن ولو اینکه با زحمت باشد، ترک نخواهم کرد ولی اگر ضرورت اقتضاء کند (لا سمح الله) انا لله وانا الیه راجعون، آنچه حضرت حق - جل و علا - بخواهد همان صلاح است احقر در این موضوع و در سایر امور راجعه به شئون متین و تائی اقدامی نخواهم کرد و راضی نیستم کس دیگر هم اقدامی بکند. جریان امور ماطبیعی بوده میل دارم بقائاً نیز طبیعی باشد اگر از قم مراجعه‌ای در امر شهریه نشود حسب الامر جواب صریح در عدم تمکن نخواهم داد. آقایان تجار که به احقر مراجعه دارند از قرار نقل بعضی از موثقتین جمله‌ای از آنها تصریح کرده‌اند که حفظ قم اهم از حفظ نجف است لذا لازم است پول را به قم فرستاد و از اینجا معلوم می‌شود که موضوع مذاکره با بعضی در موضوع مشاخره قم هیچ... اگر توجه فرمایید از قبیل قضایایی است که قیاساتها معها البته ملاحظه می‌فرمایید احقر با این همه معاندین در اثر تمحض بحث در طلبگی چه نتیجه را حائز شدم، علاوه بر اینکه در بحث حقیر مشاخره نبود تعارف خشک و خالی هم نبود مع ذلک چنین تقدم کرد و از جهت نتایج اخروی هم پرواضح است که کدام یک اقرب به تقوی و صلاح خواهد بود. ایضاً در تعقیب عریضه قبلی راجع به آن چه عرض می‌نمایم فکر شما راحت باشد ابدأ چیزی که موجب دستاویزی باشد احقر ننوشته‌ام چنین کاری در زمان رفاقت ایشان نکرده بودم فضلاً از اینکه بنای ایذاء و هتک داشته باشند البته به مقتضای احتیاط همیشه عملی بوده و بعداً هم خواهم نمود ان شاء الله تعالی.

مرقوم داشته بودید فعالیت‌های عجیبی بر علیه احقر می‌شود اگر احقر استحقاق دارم چه قدر جای شکر است که تعجیل در عقوبت شود و حساب در این عالم پاک گردد و اگر استحقاق ندارم این چند روز می‌گذرد و البته روزی خواهد آمد که آن روز بر ظالم اشد از این روز است بر این تقدیر ریح با ما است و امر خود و جنابعالی را به خدا واگذار می‌کنم و هو حسبنا و نعم الوکیل. خواستم به یکایک از وجوه خدشه‌های موهومه جواب بدهم ولی پشیمان شده جواب عملی همه اینها را به حضرت حق - جل و علا - موکول می‌دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۵ آشف بموم

۱۴۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بمعرضه میرزا...
 در تبریز در روز...
 نامت از کرمه...
 در گذشت مرحوم...
 عمده و طائف...
 غرضت...
 دلور...
 که...
 استجاب...

۱۵ شوال المکرم

۱۳۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۱۶ شهر صیام که حاکی از سلامتی و تندرستی جنابعالی بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. در اواخر شهر صیام، نامه‌ای از کربلا ارسال خدمت شد، لابد تا حال از لحاظ مبارک گذشته است. فاجعه عظمی درگذشت مرحوم آیه الله آقای والد - قدس سره - بی‌اندازه موجب تأثر و اقامه مجلس از جمله وظایف بود که موفق به انجام آن شدم. خداوند متعال آن یگانه فقید عزیز را غریق رحمت فرماید. حضرت مستطاب آقای اخوی - دامت برکاته - مدتی است مشرف و لدی الورد اقامه مجلس نمود و خدمتشان رفتم. ولی تاکنون تشریف نیاورده‌اند که خصوصی خدمتشان برسیم،

در خاتمه از دعا فراموشتان ننموده، در مظان استجابت مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

سپه پاشا

میرزا زین العابدین نام کرب مدفع ۱۱ جاب و مهر گردید جاب مطاب
 بتواند میرزا ۱۰ از کعبه و رسته ای در وقت هجوم آید که کشتن سره
 مگرب نایب تشکر ۱۰ نام جاب مطاب ۱۱ حاج میرزا ابراهیم در کجا
 در جاب مگرب و مهر و جاب تشکر گردید ۱۲ موضوع ۱۳ جاب مطاب
 موضوع ندارد ۱۴ از نذر زاده در حضور منکبم بعضی او مرطبه جاب
 تقدیر فرم بود بر طبقه عمر کرده دین و بدنام از این تقدیر فرشته
 ۱۵ از موضوع فرستادن سپهر بر روی قلم از قبر تا کجا نمانده بود
 منبه مسرع نشأت ۱۶ جاب مطاب در وقت در راه گردید
 در خانه مسلم پشم مگرب در وقت کجا تا کجا نمانده بود
 درم از احمد بر روی احمد مگرب نشسته جز از کلمات نمانده بود
 معرب مگرب نام اند ۱۷ رنج به تا سپهر تا جاب مطاب
 نمونه وضع ما با این کجا در مرز است جاب مطاب و در وقت
 نیز همین کوفتار نمانده و بسم میم و رده در عدل است
 اول تمام بودی اکنون

بسمه تعالی شأنه

پس از نوشتن نامه، مکتوب مورخ ۱۱ جاری وصول گردید. جواب مطالب به قرار ذیل است:

۱- از اینکه بنا داشته‌اید در فوت مرحوم آیه الله کاشانی - قدس سره - تلگراف نمایید، متشکرم.

۲- نامه جناب مستطاب آقای حاج میرزا ابوالقاسم - دامت برکاته - در جواب تلگراف واصل و موجب تشکر گردید.

۳- موضوع آقای اخوی پس از آمدنشان موضوع ندارد.

۴- از بنده زاده در خصوص انجام بعضی اوامر مطاعه جنابعالی تقدیر فرموده بودید، به وظیفه عمل کرده و ان شاء الله در نامه از ایشان تقدیر خواهد شد.

۵- از موضوع فرستادن شهریه برای قم از قبل آقایانی که نام برده بودید، بنده مسموعم نشده است.

۶- جواب آقای تولیت ارسال گردید.

در خاتمه معلوم باشد در فوت آقای کاشانی تا آنجا که بنده اطلاع دارم، از احدی برای احدی تلگراف نشد جز از کاشان یکی از آقایان به بنده تلگراف نموده‌اند.

۷- راجع به آقای تهرانی آقای اخوی تفصیلی بیان نمودند. وضع ما با ایشان کج دار مریز است، جنابعالی و سایر رفقا نیز به همین نحو رفتار نمایند.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

بسم الله الرحمن الرحيم
 ۹ شهر صفر الحیره
 ۱۳۸۴

سرفراز گلچین سرزند
 انشاء و به قالی پیوسته در نامه دیدار و دیدار

شرح مطهر سدا موعود باشد اولاً بناست وقت مرحوم صبحه علی
 ه عمری اکاب بود که تشریح عرض تا نیا مگر انشاء
 منتهی قبر در مسرد و بعد انشاء مبارک نیز رسید تا حال
 اندام زنده نشد البته رعایت جهات که رقم شد بعد از
 وقت حال نیز لایحه مبنی بر مراد وی نیز ان لایحه است
 امید بضر الهی اینکه از قبر حضرت دلایه عمر عمر الهی
 فرجه شد بدین جهت و اسم علم در عهد هم در لایحه
 اولها اولوی

۹ شهر صفر الخیر

۱۳۸۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: ان شاء الله تعالی پیوسته در تأیید و ترویج شرع مطهر مستدام بوده باشید. اولاً به مناسبت فوت مرحوم حجة الاسلام آقای عموی آن جناب - قدس سره - تعزیت عرض، ثانیاً تلگراف عالی چندی قبل واصل و بعداً نامه مبارک نیز رسید. تا حال پیش آمد تازه‌ای نشده، البته رعایت جهاتی که مرقوم شده بود، خواهد شد و تا حال نیز کارها مبنی بر تأمل و روی میزان بوده است. امید به فضل الهی این که از قبل حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - تسدید باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

[The main body of the page contains a large area of extremely low-resolution, pixelated text that is illegible.]

غره ربيع الاول

۸۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: چند روز قبل جواب نامه عالی به ضمیمه جلد چهارم تنقیح توسط جناب آقای آقا سید عباس چاووشی ارسال خدمت گردید فعلاً هم بقیه مجلدات تنقیح و سایر مجلدات میسور از تقریرات ارسال می‌گردد. امیدوارم پیوسته قرین عزت و سعادت و از بلیات محفوظ و بیش از پیش از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار و در تشنید مبانی دین مبین موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید. حقیر بحمدالله به سلامت و تازه‌ای ندارم و از خداوند متعال درخواست دارم که توفیق انجام و اتمام اعمال را مرحمت و عاقبت را ختم به خیر فرماید. تفصیل حال حقیر را خواسته باشید آقای خوانساری چند روز دیگر حرکت و لابند خدمت خواهد رسید، اطلاع خواهد داد. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان ننموده مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۹ رزق بیست و یکم

۱۳۸۶

بسم الله الرحمن الرحيم

بفرمایید که
 و منزه از تمام عیب و جود پر سر بود طبع عامه در این عوالم
 قیامت عظیم که در عالم رسیده و جوهر عظیم و بی نظیر شماره ۵۳۴۴۴
 نزد ما رسیده است از مضمون شاه معین استغفار شود که بر این ط
 مبارک گشته است بهر لطف و رحمت خداوند که محرز و مدد گشته
 و شکر است که که در بر این است دفعه نام خود
 از دینش از شکر و مرقم گشته است و این که در این است
 شکر به دستم و جز کم عظیم است که در این است
 آیتات شده و در عالم که در این است در غیره که در این است
 ابوالقاسم اولوی است

۱۹ ذی القعدة الحرام

۱۳۸۶

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مکتوب شریف واصل و از مضمونش که مبشر سلامتی وجود مبارک و مبنی بر اظهار محبت و احوالپرسی بود اطلاع واصل و موجب خوشوقتی گردید. قبلاً تلگراف حضرتعالی هم رسید و جوابش عرض و قبض شماره ۵۳۴۴۶ نزد ما موجود است. از مضمون نامه چنین استفاده می‌شود که جواب از لحاظ مبارک نگذشته است. به هر حال لطف و محبت حضرتعالی محرز و مورد تقدیر و تشکر است. کسالت بحمدالله برطرف شده است و فعلاً حال خوب است از وضع اخیر خود مرقوم داشته و اشاره نموده بودید بلی مسموع شد. شکرالله سعیکم و جزاکم عن الاسلام والمسلمین خیراً. در خاتمه در مظان استجابت مستدعی دعا هستم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۲ رجب المرجب ۸۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم

بمضی ایام و بمرور اوقات
 زین آیه که فرموده است در هر اوقات و در هر حال
 نخواهید داشت ایستادگی که از غایب و در جهات خاصه حضرت و از حضرت
 فریب برنماید و بدینسانه ایجاب که در بدت و ناله در غم پیرانداوردگی
 و در هر حال که رخ داده باشد و بضرر هر فرشته مرتفع در طرف شود و در این
 بسیار تا ترسید و در سخنان عالمی و در هر حال که عاقل و جاهل باشد و عاقل
 بسم که اگر در این زمان غایت و قدر کثرت است که در هر حال که در هر حال
 به اندازه شوق شمس هر چه که بودم و در این بعد از آنکه در هر حال
 و اینت عجز و شکر هر چه که بودم و در این که در هر حال که در هر حال
 حضرت غایت که در این هر چه که بودم و در این که در هر حال که در هر حال
 با هر عزم بخدمت نمودم و در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال
 و در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال
 نشانی از هر غایت و در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال
 ایجاب کرد که در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال که در هر حال
 ابوالحسن ابویوسفی

۲ رجب المرجب

۸۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند. ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار باشید. اینجانب بحمدالله به سلامت و تازه‌ای ندارم. پیش آمد ناگواری که برای حضرت تعالی رخ داده بود و به فضل الهی فعلاً مرتفع و برطرف گردیده در حین ابتلا بسیار متأثر بوده و در حقتان دعا نموده و پیوسته جویای حالات و جریان بوده و متأسف بودم که کاری از من ساخته نیست وقتی که بشارت استخلاص جنابعالی را مسموعم شد، بی‌اندازه خوشوقت شده حمد الهی را بجا آوردم و لازم بود فوراً تلگرافاً تبریک و تهنیت عرض و خوشوقتی خود را اظهار دارم ولی به جهت محاذیری که شاید بر جنابعالی مخفی نباشد از این امر خودداری گردید. فعلاً که جناب مستطاب رکن الاسلام آقای باهلی عازم بودند، لازم دیدم بدینوسیله مراتب علاقه خود را به سرکار اعلام و احوالپرسی نمایم و امید است در ذهن حضرت تعالی از اینکه فوراً تلگراف نشده است چیزی نباشد و علتش هم این بود که ذکر شد. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان نموده، مستدعی دعا هستم، والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۵ / مبارک انظم / ۸۹

بسم الله الرحمن الرحيم

بمیر میرزا تقی خان مؤرخ ماه ربیع الثانی و در روز
 دس فاطمه در روز دهم از شهر سنندج خواهر بزرگوار
 محترم بجهت دست لزد اوضاع خود را عرض فرموده است که بجهت دست لزد
 فرج کما غایت از این بکت (زخم زنی عسری) خواهد شد
 بعد از این که در روز دهم در شهر سنندج خواهد بود
 مگر تا حدی که غلط مزاج هم در خانه نرفت که در
 و سیام از ماه مبارک در روز است غم و درد ما فرزند
 غم و محنتها همه در این است که هم بکنیم در خانه و در کار
 ابو القاسم ابو سوی انخانه

۲۵ شعبان المعظم

۸۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به عرض می‌رساند. تعزیت نامه مورخ ماه رجب المرجب واصل و موجب تشکر و تسلی خاطر گردید. از تلگراف نزدن، معذرت خواهی نموده بودید، محبت حضرت‌تعالی محرز بوده و هست. از اوضاع خود شرحی مرقوم داشته بودید، امید است خداوند فرج کلی عنایت فرماید. به کسالت (زخم اثنا عشری) خود اشاره فرموده بودید، موجب تأثر گردید، شفای عاجل و صحت کامله حضرت‌تعالی را از درگاه حضرت احدیت - جلت عظمت - خواستارم. در خاتمه موفقیت آن جناب را در قیام و صیام این ماه مبارک رمضان درخواست نموده و از دعا فراموشتان ننموده، مخصوصاً مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۲۳۴ / فروردین ۱۲۸۴

بسم الله الرحمن الرحيم

معرض مرشد
 و نه آنکه از این سینه است ایستاده است چو پسته در عروند زین سینه و چو
 در شرفه صاف که مهر صورت به و سده در عینه و دلیم موق و
 دبا میه بی غیبی مؤید و زینیت محفوظ همیشه این باب کج در بدست
 و تاراه فرانس می کنه از جبه اول (فقه صوفی) از رت کج خفا
 بر سینه و نجاب کتب حج به سلم از حج رخ همه انصار در سر
 و همه در بی نهایت و حج خود تر و در کنگر و در کنگر و در کنگر
 در بی نهایت چنین اگر که نه از رز موقت که صلا مش است
 و مت و در لذت از امط له کوم ایستاد هم در طبع لغت و جواد
 موقی متوید به بی نهایت که نسیم نام خوب سینه فرستاد دهانه
 مزای عمر و عزت و موقیت محتر که از فداوند متعال
 و زنده در فریاد تنه است در ایام و کسب و کسب و کسب
 از اینها از برای آنکه

۲۴ ذی القعدة الحرام

۸۹

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی مزاج مبارک در کمال استقامت و عین عافیت بوده و ملالی نخواهید داشت. امید است پیوسته در اعزاز دین مبین و احیاء و نشر فقه صادق آل محمد - صلوات الله و سلامه علیه و علیهم - موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید. اینجانب بحمدالله سلامت و تازه‌ای ندارم. یک نسخه از جلد اول (فقه الصادق) ارسالی جنابعالی به وسیله جناب مستطاب حجة الاسلام آقای حاج میرزا احمد انصاری - دامت تأییداته^۱ - واصل و بی‌نهایت موجب خوشوقتی و تشکر گردید. به خصوص از این که در این فرصت چنین اثر گران‌بهایی از حضرت تعالی صادر شده است و مقداری از آن را مطالعه کردم. امیدوارم در طبع بقیه اجزا موفق شوید. بدیهی است که نسخه ما را خواهید فرستاد.

در خاتمه مزید عمر و عزت و موفقیت حضرت تعالی را از خداوند متعال طالب و از دعا فراموشتان ننموده، مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱. از علمای نجف اشرف، و از نزدیکان مرحوم آیت الله العظمی خوئی، که به دست رژیم بعث عراق به شهادت رسید.

۲۶ شعبان المعظم

۹۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۲۲ رجب المرجب سال جاری که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود، واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار بوده، بیش از پیش موفق و مؤید و از بلیات محفوظ باشید. اجازات آقای غفاری را ارسال و اجازه خواسته بودید. اجازه صادر و به ضمیمه اجازات لفا ارسال گردید. شرحی راجع به شهریه قم مرقوم داشته بودید، بعضی از آقایان دیگر هم پیشنهاد نموده بودند و در اطرافش زیاده فکر شد و نظر به این که مخارج عراق خیلی سنگین است و شهریه نجف نسبت به سابق دو سه برابر شده و بودجه فعلی جوابگوی این مخارج نیست، زمینه برای شهریه ندیده و قرار بر این شد به عنوان ماه مبارک تقسیمی بشود و شاید همین ایام مشغول باشند و در آینده اگر زمینه مساعد شد، ان شاء الله تعالی این موضوع عملی و برقرار خواهد شد. از محبتی که فرموده و آمادگی خود را برای انجام هر کاری اعلام نموده بودید، موجب تشکر گردید. خداوند بر عمر و عزت و سعادت و توفیقات و تأییداتان بیفزاید. راجع به آقای که با شما مذاکره آیه الله نوشتن در نامه‌ها نموده بودند، شرحی مرقوم داشته بودید، در اطرافش فکر خواهد شد. تقریرات اصول خواسته بودید، آن چه موجود باشد، ارسال خواهد شد. راجع به خروج جلد اول رجال از طبع که خدمتتان عرض شده، خلاف بوده است و تاکنون خارج نشده، بلی تعداد زیادی از آن چاپ شده است، ان شاء الله پس از خروج تقدیم خواهد شد. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان ننموده، مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۱۲ مهر ۱۳۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بومریرت
 مکتوب این روز ختم میام در هر روز ختم شد
 مکتوب در ایام است پرست از غایات و درجات فاضله حضرت در عصر
 عصر اول فرموده بود در هر روز پیش از آنکه بنام و نام بسین برون
 غیبی بر او دراز بیت محفوظ همیشه از عارفه خود از ختم عشرت بر او
 در شب بجهت رجب تا روز در ایام است خداوند متعال در روز در وقت نماز
 غایت فرموده بود در هر روز در وقت تقسیم دستها بر او در وقت در وقت که
 داده بود به موجب فرموده بنام گوید ختم کار به بعضی مکتوب است
 شود و نام بنام که مکتوب است خوب است که بعضی در نظر گرفته شود
 کارم حضرت که فرموده بعضی بنظر مانده است ایام است در آن وقت
 شود در خانه در مطاب استجاب از دعا فرموده است از آنکه مکتوب است
 اسم و اسم بسم در عصر است و در گاه او بنگاه ایام است

۱۲ سوال المکرم

۹۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ شهر صیام واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار بوده بیش از پیش در تشیید مبانی دین مبین موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید. از عارضه خود (زخم اثنا عشری) مرقوم داشته بودید موجب تأثر گردید، امید است خداوند متعال به زودی زود شفای عاجل عنایت فرماید. شرحی راجع به موضوع تقسیم و شهریه مرقوم داشته و تذکراتی داده بودید موجب مزید امتنان گردید، فعلاً کار بی‌اشکال ممکن نیست انجام شود ولی تا آنجا که ممکن است خوب است کم اشکال در نظر گرفته شود در این کار هم حضرت تعالی جز یک اشکال به نظر تان نرسیده امید است در آینده تدارک شود. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان ننموده، مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

س
س

بعضی عالی مرتبت
انتشاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت

در اعلاء کلمه حق و ترویج دین بین نوح و نوید بوده و خوا
دو ورقه تزیینیه هر کدام در نوع خود در اصل دو عجب است گردید
مذره معلوم گردد به نظر محض دو رنگه در نظرات از هر دو کسی
و شرمها با جناب تجرک اسلام و اولین راهزنی در برکت مذکور
و تفصیل آن را بنمایانم ابلاغ خواهد نمود در مواردی که
ادعیه صالحه فراموش ننمایید البته فراموش نخواهد شد
در اسلام محکم در کمال است و کمال است
الحمد لله رب العالمین
۱۲۹۰ هـ

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند:

ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت در اعلاء کلمه حقّه و ترویج دین مبین موفق و مؤید بوده و خواهید بود. دو رقیمه شریفه، هر کدام در موقع خود واصل و موجب مسرت گردید. مطالب مندرجه معلوم گردید. نظر به محذوری که در نظر است از جواب کتبی معتذرم و مشروحاً با جناب حجة الاسلام و المسلمین آقای اخوی - دامت برکاته - مذاکره گردید و تفصیل آن را به جنابعالی ابلاغ خواهند نمود. در موارد توجه از ادعیه صالحه فراموشم ننمایید، البتّه فراموش نخواهید شد. ان شاء الله تعالی.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
فی ۲۳ ذی الحجة الحرام ۱۳۹۰ هـ
ابوالقاسم الموسوی الخوئی

۳ / ذی قعدة ۹۱

بسته گنج

موسیران کرب گنج ذی قعدة ۲۰ هزار و ۵۰۰ روپیه که از سببی
 و حجاب بارگ بود هم روز مضر نشود منبر بر خط رحمت دهه بهر بر خط طبع
 هار و در حجاب خورشید و آفتاب که گوییم بسته است پرست از غنایات
 و ارجح است فاطمه حضرت ولی عصر علیه السلام که فرموده بر خود در روز عید
 محترظ باشد ایجاب بجز به سبب است بجز آنم و در هر کس بر مضر روز
 در سنت روز و عید است تازه که نوشته است نظر فرج در دیدم اوضاع
 در روز عید این تحقیق تمام دست آورده ام و آنچه است در کتب
 شریفه و بیست بسته لطیف حضرت پرست است که گویند بر خط طبع
 داده بودیم که در شیراز باطلع و با نوزاد میسر و نقد در گنج
 آنرا بسته با بر تو ج بسته ای بود از دهها کس که بسته بر خط
 موزون اجابت گوید در خط بر حدیث کرده بودیم تا آنکه در خط
 در داد انحراف در خط است تمام خط در خط در خط
 است در با در خط بسته است تمام خط در خط در خط
 در خط است اجابت از دهها فریب است تمام خط در خط
 عیس و در خط است در خط است

این نامه از لندن در سال ۱۳۰۵ هجری قمری در روز دوشنبه
 ۲۸ کتبه شرف خواص بود در خط ۲۵ دیکه ۱۳۹۱

۳ / ذق

۹۱

بسمه تعالی شأنه

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۲ شوال سال جاری که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود واصل و از مضمونش که مبنی بر اظهار محبت و احوالپرسی بود، اطلاع حاصل و موجب خوشوقتی و تشکر گردید. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار و از بلیات محفوظ باشید. اینجانب بحمدالله سلامت و به جز آلام روحی که روز به روز در شدت و ازدیاد است، تازه‌ای نداشته، انتظار فرج داریم. اوضاع را لابد از قادمین تحقیق نموده و دست آورده‌اید و آن چه مقدور بود، اقدام شده و نتیجه‌اش بسته به لطف حضرت احدیت است. تذکراتی راجع به افطار اسلامیه داده بودید. کم و بیش از آن جا مطلع و به اندازه میسور تفقد و رسیدگی شده و در آینده البته باید توجه بیشتری بشود. از دعاهای سرکار تقدیر نموده و امیدوارم مقرون به اجابت گردد. راجع به رجال تذکر داده بودید تا آن جا که در نظر است در اوایل امر ارسال خدمت شده است. نمی‌دانم چطور شده که نرسیده است. فعلاً ان شاء الله با اولین وسیله تقدیم می‌شود. جزء دوم نیز تحت طبع است. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان نموده، مستدعی دعا هستم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

الخوئی

این نامه از لندن فرستاده می‌شود و ان شاء الله تعالی دوشنبه ۲۸ به نجف اشرف مشرف

خواهیم بود.

مورخه ۲۵ ذیحجه سنه ۱۳۹۱

۲۹ / محرم الحرام ۹۵۷

سه شنبه

بفرمایید
 در شب پنجشنبه مورخ ۲۶ ذی الحجه ۹۵۷ که کار از
 وجه بزرگ بود هر روز مقرر شد که منبر بر چهار محبت و چو بوی
 بود طبع طاهر و در حب خوشتر و در کنگر بود به است پرت
 از غایب و توجهات فاطمه حضرت و طالع عمر بر کله فرود بخورد
 و بیشتر روز پیش در تشبیه با دین بین مرفق و تا میسه تشبیه
 مودیر و در بیات محفوظ باشد ایجاب بجز به بیشتر از یکماه
 که بعدتر در با همی کار کنیم از فرجه و در نغم است
 فقه شروع و تازه سر داشته ده گویم غنا قبضی که
 خواسته بود به لغت تسلیم شد در خانه در نظر است
 از ده فریاد از نغم همسر دماست طبع علم و در غده
 اکتفا

۲۹ محرم الحرام

۹۲

بسمه تعالی شأنه

به عرض عالی می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۲۶ ذی الحجة / ۹۱ که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود، واصل و از مضمونش که مبنی بر اظهار محبت و احوالپرسی بود، اطلاع حاصل و موجب خوشوقتی و تشکر گردید. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار و بیش از پیش در تشیید مبانی دین مبین موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید.

اینجانب بحمدالله مدت بیش از یک ماه است که به سلامتی و با بهبود کامل به نجف اشرف مراجعت و دو هفته است بحث فقه را شروع و تازه‌ای نداشته، دعا گو هستم. ضمناً قبضی که خواسته بودید، لفاً تقدیم شد. در خاتمه در مظان استجابت از دعا فراموشتان ننموده، ملتمس دعا هستم. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الخوئی

۹۲ / ۱ ع / ۱۷

بسمه تعالی شانه

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۵ شهر جاری که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته از عنایات و توجهات خاصه حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - برخوردار و بیش از پیش در اعزاز دین مبین موفق باشید. ولادت با سعادت حضرت ختمی مرتبت را بدین وسیله تبریک گفته امیدوارم از خیرات و برکات این فرخنده روز برخوردار باشید.

ضمناً دو سه پیشنهاد بسیار خوب مرقوم داشته بودید که موجب تشکر گردید. البته در مواقع مقتضیه باید عملی شوند. در خاتمه در مظان استجاب، از دعا فراموشتان ننموده مستدعی دعا هستم. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الخوئی

۹ رجب المرجب

۹۲

بسمه تعالی شانسه

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۱۸ / ج ۲ / سال جاری که از همدان مرقوم داشته بودید واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اعزاز دین مبین موفق و به تأییدات غیبی، مؤید و از بلیات محفوظ باشید. راجع به حوزه آنجا پیشنهاد تقسیم نموده بودید در این موضوع به جناب مستطاب دانشمند معظم آقای لطفی و جناب مستطاب حجة الاسلام آقای حاج آقا جلال فقیه ایمانی - دامت برکاتهما - مراجعه نمایید. چنانچه زمینه بود و صلاح دیدند انجام خواهند داد. در خاتمه در مظان استجاب، مستدعی دعا هستم، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الخوئی

۲۶ / فروردین ۹۲

سپهباش

بفرمایید که کتب کتب نفیخ ۲ هر جلدی که که از سده دهم
 بود هر دوازده نفر طلوع چهارم بود به است برسته در عهد
 سین موفق و بنا میست غیبی مژد و در جبات محفوظ همیشه از
 خوبیا موقع مرقم برشته بود در دستر و فرست در بینه و در سیط
 مبارک خود که نت است در هر که رجا بر فرج حبه در هر مرقم
 در در خواست قدمم در هر مرقم بود به است برنده مطالعه درین
 قضا و کند انجام خوبیم در در فغانه در مظان و این نزد
 ز موشن تمهید مرقم در است خوبیم فرج قدمم با بر مرقم
 مرقم مرقم شسته در سهم مکتب در عهد و در کانه اکنون
 سرزند زشتن نام مرقم در فرخ ۱۵ هر جلدی که در خوبیا مرقم بود
 از مکتب شهاب در مرقم در مرقم شسته از در مرقم اکنون

۲۶ ذی الحجة

بسمه تعالی شأنه

۹۲

به عرض می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۲ شهر جاری که حاکی از سلامتی وجود مبارک بود، واصل و از مضمونش اطلاع حاصل گردید. امید است پیوسته در اعزاز دین مبین، موفق و به تأییدات غیبی مؤید و از بلیات محفوظ باشید. از نرسیدن جواب نامه قبلی مرقوم داشته بودید، در وقتش عرض شده، دیر یا زود از لحاظ مبارک خواهد گذشت ان شاء الله تعالی. راجع به موضوع جدید شرحی مرقوم داشته و درخواست اقدام جدی نموده بودید. البته پس از مطالعه دقیق آن چه وظیفه اقتضا کند، انجام خواهیم داد. در خاتمه در مظان اجابت از دعا فراموشتان ننموده، مستدعی دعا هستم. خوب بود نوع اقدام آقایان قم - دامت برکاتهم - را مرقوم می‌داشتید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
الخوئی

پس از نوشتن نامه، مکتوب مورخ ۱۵ شهر جاری که در جواب نامه قبلی بود، واصل شد. از محبت شما بسیار متشکر و برای موفقیت بیشتران دعا می‌کنیم.

الخوئی

بسم الله

بعضی می رساند انت والله تبارک در کمال صحت و عافیت

بوم
 موفق بتوفیقات الهیه بوده و خود امید بد مردم شریف نوع
 شهر عابری در اصل و موجب خوشترقی گردید که بینه اصداف در
 بر وجه شکر امید است خدایات دینی جناب عالی منظور لطرف و
 ارواح فداء و ازاد علیه المحضت عجل الله له فرجه و شرف خوردار
 گردید هر چه راجع بوضع بیرون مردم شریف بود که مانند سابق
 سلام دیدید است پس از سافرت علی لایمان اهل علم ایران جلوس
 سابق میبود و اما در ایات و احادیث قضایا و ما شخصی است
 اللطاف فی الله و بسم الله جمله رانده شدن بعضی از احوال بالقیه
 بود که بعد از صحت ندارد و تمام رعا بوجود و انجام وظایف خود در
 و اهد رانده شده است تا قلی این قضایا بالادیم که خوب خود را از
 بر بر شکله عدل اله حاضر نماید در نوع توفیقش و کامیاب
 دعا فراموشان بنامم در سلام علیکم و رحمة الله و بركاته
 ح ۱۸ ص ۱۳۹

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت موفق به توفیقات الهیه بوده و خواهید بود. مرقوم شریف مورخ سوم شهر جاری واصل و موجب خوشوقتی گردید. کتاب فقه الصادق ارسالی موجب تشکر، امید است خدمات دینی جنابعالی منظور نظر حضرت ولی عصر- ارواحنا فداه - و از ادعیه آن حضرت - عجل الله تعالی فرجه الشریف - برخوردار گردید. شرحی راجع به وضع بیرونی مرقوم داشته بودید که مانند سابق نیست. البته معلوم و بدیهی است پس از مسافرت اغلب آقایان اهل علم ایرانی چگونه وضع مانند سابق می‌شود، و اما روایات و احادیث و قضاوت‌های شخصی بسیار است. انما الکلام فی الصحه و السقم. از آن جمله رانده شدن بعضی از اصحاب با کیفیت با شخصیت بود که ابداً صحت ندارد و تمام رفقاً موجود و به انجام وظایف خود مشغولند و احدی رانده نشده است.

بر ناقل این قضایا لازم است که جواب خود را در برابر محکمه عدل الهی حاضر نماید. در مواقع توجه ملتسم دعا می‌باشم و ان شاء الله از دعا فراموشتان نمی‌نمایم.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الخوئی

فی ۱۸ رجب سنه ۱۳۹۳ هـ

بسم الله الرحمن الرحیم

بعضی میسراند
 است والله تالی در کمال صحت و عبادت
 مؤید بیایدات الهیه بوده و خواهد بود مرقوم شریف مؤرخ قوی
 که حاکی از سلامتی بود مقدمم هر محرم هر سال جاریه در اصل
 گردید شرحی راجع مجوزه علمیه قم مرقوم دست بود معلوم گردید فیضیه
 اثر معاشرت طولانی که با انجامت نموده اید البته سبق شد از بعضی
 ذخیره کردن وجوه شرعی را ندارم و بعد از آن که میسرید با آن تقدیر
 دیدیم بدون اینکه کسی اید نموده یا اندر بودم و بعد از آن وقت
 عزوجل بفضل عم خود عنایتی فرمودد توسعه شد است به تالی علمیه
 حوزه علمیه مخصوص حوزه قم از توسعه دادن رونق خواهد شد از هر دو
 نسبت بنمایان اهدای اطلاع نداده بسیار سردم که با جمل آن
 کس است از انجمن گردیده و صحبت کامله متعمم میباشند در رونق
 میباشم و امید دارم از دعای مؤمنان تمام شود و در حق خود
 بوجه و قدر خود را که ۷ محرم هر سال ۱۳۹۴
 در یافت فرمائید

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند:

ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت، مؤید به تأییدات الهیه بوده و خواهید بود. مرقوم شریف مورخ ۳۰ ذیحجه ۹۳ که حاکی از سلامتی بود، هفدهم شهر محرم الحرام سال جاری واصل و موجب خوشوقتی گردید. شرحی راجع به حوزه علمیه قم مرقوم داشته بودید. معلوم گردید جنابعالی در اثر معاشرت طولانی که با اینجانب نموده‌اید، البته مسبوق شده‌اید که قصد ذخیره کردن وجوه شرعیه را ندارم و به مقداری که می‌رسد به همان مقدار توسعه داده و می‌دهم. بدون این که کسی ابدأ نموده یا تذکر بدهد و بعداً هم چنان چه خداوند عزوجل به فضل عمیم خود عنایتی فرمود و توسعه‌ای شد، ان شاء الله تعالی نسبت به تمام حوزه‌ها علی‌الخصوص حوزه قم از توسعه دادن دریغ نخواهد شد. از اجراء عملیه نسبت به جنابعالی احدی اطلاع نداده و بسیار مسرورم که به اجرای آن رفع کسالت از آن جناب گردیده و به صحت کامله منتعم می‌باشید. در مواقع توجه ملتمس دعا می‌باشم و امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

الخوئی

فی ۱۷ محرم الحرام ۱۳۹۴ هـ

به موجب ورقه جوف رجال را دریافت فرمایید.

بسمه تعالی

به عرض می رساند انشاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود مرفوم شریف مؤرخ غره شهر جاری که حاکی از سلامتی بود واصل و موجب خوشوقتی گردید آقای ولی الله کریمی دام توفیقه به وسیله جنابعالی استجازه نموده بود که نصف سهم مبارک امام علیه السلام که به ذمه اش تعلق می گیرد در موارد مقرر شرعیه صرف نماید مؤمی الیه مجاز و مأذون می باشد و نسبت به موضوع فیلم زندگانی حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله تلگرافی قبل از وصول نامه جنابعالی رسیده است تعمق و تأمل در این امر لازم است در مواقع توجه ملتمس دعا می باشم و امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
الخوئی
فی ۲۰ ربیع الاول ۱۳۹۴ هـ

رسیده

بعضی می‌ماند
 است و اندک آن را در کمال محبت و کمال دوستی
 تبا بیدات الهیه بود - و خواستید بود مرقوم شریف کونج او را هر جا
 که حاکم از سلاطین بود و وصل و بر حسب خود توفیق گردید به تسلیم از جانب
 بفرمایید بجز آنکه از جهت مزاج عارضه نیت و مانند سابق با انجام
 استعمال دارم شرمی را جمع سبب و هم از بابک مرقوم داشته بودید معلوم
 التمه از این جهات غفلت می‌شود اگر چه مستفیدان این امر بودند و
 و در این هستند ولی سبب وجه تعیین فردی نیت را جمع باقتضای
 بعد از ماه رمضان بی رت داد بودید اسید دام خداوند غرض
 دینی شما را قبول فرموده شمول از عمیه حضرت در عمر ارواحنا فدای
 عنایات خاصه آن امام عاقل محل الهی استالی فرجه شریف بر خود را گردید
 در فایده اسید دام از دعا فرمودن مناجات و سلام و غیره در کمال احتیاط
 ۱۸۲ هجری قمری

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید به تأییدات الهیه بوده و خواهید بود. مرقوم شریف مورخ ۱۱ شهر جاری که حاکی از سلامتی بود واصل و موجب خوشوقتی گردید. استعلام از حالات بفرمایید بحمدالله تعالی از جهت مزاج، عارضه‌ای نیست و مانند سابق به انجام وظیفه اشتغال دارم. شرحی راجع به سحبه و سحبه از بانک مرقوم داشته بودید معلوم گردید البته از این جهات غفلت نمی‌شود اگر چه متصدیان این امر، مورد اطمینان و وثوق هستند ولی سحبه و سحبه به عنوان فردی نیست. راجع به افتتاح مدرسه بعد از ماه رمضان بشارت داده بودید امیدوارم خداوند عزوجل خدمات دینی شما را قبول فرموده، مشمول ادعیه حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - و از عنایات خاصه آن امام غائب - عجل الله تعالی فرجه الشریف - برخوردار گردید. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
فی ۱۸ رجب سنه ۱۳۹۴
الخویی

بسم الله الرحمن الرحيم

بعرض میرساند
 انست و دولتتعالی در کمال رحمت و عافیت نیت
 بوده و خواهی بود استعلام از حالت بنمایند از ناحیه مزاج عارضه
 و با بنجام و طیفه اشغال دارم مرقوم شریف توفیق یازدهم ماه جاری که حال
 سلامتی بود و وصل و بوجوب خودتوقفا گردید از جهت هار جفا بباله
 و سپید و دم خردند غرض جل بر بنامید آستان بنفراید راجع موضوع
 اشاره نموده بودید صاحب عظم له استغیا ما خود اینجانب است و در
 نیت جفا آنچه غیر رسوخ شده باشد مقرون بعت نیت و اهد و
 مدخله ندارد در خانه سپید دارم از دعا و لغزستان نیام و سلام
 ذوالقعدة الحرام ۱۳۹۶
 انجلی

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود. استعلام از حالات بفرمایید از ناحیه مزاج عارضه‌ای نیست و به انجام وظیفه اشتغال دارم. مرقوم شریف مورخ یازدهم ماه جاری که حاکی از سلامتی بود، واصل و موجب خوشوقتی گردید. از محبت‌های جنابعالی سپاسگزارم و امیدوارم خداوند عزوجل بر تأییداتان بیفزاید.

راجع به موضوع آقای مصباح اشاره نموده بودید. حساب معظم له مستقیماً با خود اینجانب است و واسطه‌ای در بین نیست. چنان چه چیزی مسموع شده باشد، مقرون به صحت نیست و احدی در حساب ایشان مداخله‌ای ندارد. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
فی ۲۱ ذی القعدة الحرام، سنه ۱۳۹۴ هـ
الخوئی

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند انشاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود
مرفوم شریف مورخ پانزدهم محرم الحرام سال جاری که حاکی از سلامتی بود در ضمن
این هفته واصل گردید استعلام از حالات بفرمائید له والحمد والمنة از حیث مزاح عارضه
نیست و کما فی السابق به انجام وظیفه اشتغال دارم در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان
نمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

الخوئی

فی ۱۷ صفر ۱۳۹۵

بسم الله

عرض میرساند

بسم الله تعالی در کمال صحت و عافیت فرموده بوده
 و خواستید بود مرقوم شریف کسری بهمت ششم ماه ربیع الاول سال چهارم در محله
 نهمه و صول گردید و بر مضامین آن کمالاً مطلع شدیم اولاً سرکار بر سر اولاد
 اینجانب کمال اشتنا را داشته و دارید و سید پند بر سر جمعیت و چون آن سرکار
 سرندشته و بر بنده ارم و سید دارم خداوند عزوجل از توابع آن مرا محفوظ بدارم
 و با بعد از منوبین و غیرم بچگونه اختیار آن نداده و نهت و نهت که بعد از آن
 و تمام امور از مال و غیرمالی بنظر و شراف اینجانب است چه در داخل وجه در خارج بود
 اذن و اجازه اینجانب بچکس در جزئی و کلی دخل و تصرف نداشته و ندارد و بچگونه
 استفاده نشده و نخواهد شد و راجع بحکایت لکحل شده در طهران راجع بوجه
 اکنون اصدرا اینجانب چنانکه منقوشه و شما اولین تحقیق هستید که انظار این معنی و ناوجود
 است و الله تعالی اینجانب حسب سوازی شرعی و وظیفه شرعی خود عمل نموده و به تمام ارم
 این معنی که شما بینش بهر وظیفه شرعی عمل نموده ام اعتماد بحکایت لکحل شده
 و عدم سؤلیت نزد خداوند عزوجل در دنیا و آخرت کافی است
 در قلم سید دارم از دعا خواندن تمام بود
 ۱۳۰۵
 ۱۳۰۵

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت، مؤید بوده و خواهید بود. مرقوم شریف مورخ بیست و ششم ماه ربیع الاول سال جاری در ضمن این هفته واصل گردید و بر مضامین آن کاملاً مطلع شدیم. اولاً سرکار بر احوالات و اخلاق اینجانب کمال آشنایی را داشته و دارید و می‌دانید برای مرجعیت و شؤون آن هرگز قدمی برنداشته و بر نمی‌دارم و امیدوارم خداوند عزوجل از توابع آن مرا محفوظ و مصون بدارد و به احدی از منسوبین و غیرهم هیچگونه اختیاراتی نداده و ان شاء الله تعالی بعداً هم نمی‌دهم و تمام امور از مالی و غیرمالی به نظر و اشراف اینجانب است چه در داخل و چه در خارج و بدون اذن و اجازه اینجانب هیچ کس در جزئی و کلی دخل و تصرفی نداشته و ندارد و هیچگونه سوء استفاده نشده و نخواهد شد. و راجع به جلسات تشکیل شده در تهران راجع به وجوه، تاکنون احدی به اینجانب چیزی ننوشته و شما اولین شخصی هستید که اظهار این معنی را نموده‌اید انشاء الله تعالی اینجانب بر حسب موازین شرعی و وظیفه شرعی خود عمل نموده و می‌نمایم و با وجود این معنی که فیما بین و بین الله به وظیفه شرعی عمل نموده‌ام اعتنایی به جلسات اگر تشکیل شده ندارم و عدم مسئولیت نزد خداوند عزوجل در دنیا و آخرت کافی است. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

الخوئی

فی ۲۲ ع ۲ سنة ۱۳۹۵

بسم الله

عرض بهرساند
 بسم الله تعالی در کمال محبت و دعا
 و خواهی بود خانه نورزه ۳۰ جم ۹۰ که حال از سلامتی بود در ضمن این
 هفته و وصل گردید استقامت از حالت نباشد که الحمد لله از صحت
 عارضه نیت و کما فی السابق با انجام وظائف اشتغال دارم از مطالبی که نیت
 داده بودید متشکرم و رسید دارم از دعا فرارستان نیامد اسلام را که
 خ ۱۹۲۰ ع ۱۳۹۰

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت، مؤید بوده و خواهید بود. نامه مورخه ۳/ج/۹۵ که حاکی از سلامتی بود در ضمن این هفته واصل گردید، استعلام از حالات بنمایید له الحمد والمنة از حیث مزاج عارضه‌ای نیست و كما فی الساق به انجام وظایف اشتغال دارم. از مطالبی که تذکر داده بودید متشکرم و امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

الخوئی

فی ۱۹ ج ۲ سنة ۱۳۹۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بعضی می رساند
 هفت و الله تبارک در کمال صحت و عافیت بود
 و خواهسید بود مروتوم نوزخ چهارم ماه رجب سال هجری که هکایت از صحت
 در ضمن این نهنه و حمل دو جیب فوشقی گردید از بدیرانه نمودن
 رسید مگر تعی سه الله تبارک مسکر خداوند غر و جل بر باید آستان بنیر علی علیه السلام
 مطلوب لغا اربال میگردد در فاقه رسید دارم از دعا فرشتان تمام
 در قه الله در کانه ۶ رجب ۱۳۱۵ هجری
 طوط نام جو ف را بقم اربال در ششم برگشته متعفی است ابر اربال عام

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت، مؤید بوده و خواهید بود. مرقوم مورخ چهارم ماه رجب سال جاری که حاکی از سلامتی بود در ضمن این هفته واصل و موجب خوشوقتی گردید، از پذیرایی نمودن از نور چشمی آقا سید محمد تقی - سلمه الله تعالی - متشکر، خداوند عزوجل بر تأییداتان بیفزاید. قبولی مطلوب لفاً ارسال می‌گردد در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

الخوئی

فی ۹ رجب ۱۳۹۵

ملحوظه: نامه جوف را به قم ارسال داشتیم برگشته، مقتضی است امر به ایصال نمایید.

رسیده

بعضی برسانند
 انست و الله تعالی در کمال صحت و عافیت
 بوده و خواهد بود مرفوع شریف توزیع ۱۸ شعبان ۱۲۹۸
 از سلامتی بود و وصل در وجه خوشنوی گردید آنچه بطولید
 موضوع سبب شری مرفوع در این منی در نظر انجانب بود
 خداوند غم و دل توفیق عنایت فرماید عمل خواهد شد و ان شاء الله
 طلاب با اطراف با جناب محمد اسلام در صبح سید جلال الدین فیضیه ایالت
 مذکور فرمایند زیرا که کثرت عمل جناب در شسته نطق آقای لطیفی است
 زیادت و تقویت و این قبیل امور رسیده که نماید و اما موضوع جاری
 حاج بازرگ هفتی مرفوع در شسته بوده و کالت طبعی در زابل مطلق
 تاکنون در هیچ نقطه از نقاط دنیا و کالتنامه مطلق با جدر نده ام بعد از
 داد علاوه بر آنکه در زابل جناب در فتح علی مراد جنبار را نام ناید که
 بودند از طرف انجانب مجاز است در خانه سید و ام از دعای انجانب
 در سلام عنکم در همه در کاتبه ۱۴ شعبان المبارک ۱۲۹۸

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود. مرقوم شریف مورخ ۱۸ شعبان المعظم سال جاری که حاکی از سلامتی بود، واصل و موجب خوشوقتی گردید. استجازه مطلوبه لفاً ارسال می‌شود. راجع به موضوع منهای شرحی مرقوم داشته بودید. همین معنی در نظر اینجانب بود. چنانچه خداوند عزوجل توفیق عنایت فرماید، عملی خواهد شد. و اما نسبت به موضوع اعزام آقایان طلاب به اطراف، با جناب حجة الاسلام آقای حاج سید جلال الدین فقیه ایمانی - دامت برکاته - مذاکره فرمایید. زیرا که مشاغل جناب دانشمند معظم آقای لطفی - دامت تأییداته - زیاد است و نمی‌تواند به این قبیل امور رسیدگی نماید. و اما موضوع اجازة آقای حاج آقا بزرگ حسینی مرقوم داشته بودید و کالت مطلق در زابل به معظم له داده شود، تاکنون در هیچ نقطه‌ای از نقاط دنیا و کالئنامه مطلق به احدی نداده‌ام و بعداً هم نخواهم داد. علاوه بر آن که در زابل جناب آقا شیخ علی مراد بختیاری - دام تأییده - که سال‌ها در نجف بودند، از طرف اینجانب مجاز است. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الخویی

فی ۱۴ رمضان المبارک سنه ۱۳۹۶

[The main body of the document is heavily blurred and illegible. It appears to contain several lines of text, possibly a list or a series of entries, but the content cannot be discerned.]

۹۷ ۳ ۱۱ ۱۲ ۲۳

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود. مرقوم شریف که مبشر سلامتی بود، واصل و موجب خوشوقتی گردید. از افتتاح مدرسه و جدیت آقایان طلاب در تحصیل مرقوم داشته بودید، موجب مسرت گردید. امیدوارم خدمات دینی سرکار منظور نظر حضرت ولی عصر- ارواحنا فداه - و از ادعیه آن حضرت - عجل الله تعالی فرجه الشریف - برخوردار گردید. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
الخوئی
فی ۲ ج ۲ - ۹۷

برنامه

بعضی برسانند
 انشاء الله تعالى در کمال صحت و عافیت بودید
 و خواهد بود مرقوم شریف که بشیر سلامتی بود و اصل در موجب خوشی گردید
 استقامت از صلاحت نبویان که الهی عارضه از جهت فراموشی و نماندن
 با انجام ذللتها در آن نامه نیز از وی دست نماند و اصل گردید و قیاس
 ندارد که امر از سر کار برود شد است و اما در جمع بر منهایم تقصیری
 آنجا نشد است در خانه امید دارم از عافیتان شفا مدام در آنجا
 نامه نیز از شما در پیوسته
 ۱۳۰۲
 ۹۷

بسمه تعالی

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و عافیت مؤید بوده و خواهید بود. مرقوم شریف که مبشر سلامتی بود، واصل و موجب خوشوقتی گردید. استعلام از حالات بفرمایید له الحمد والمنة عارضه‌ای از حیث مزاج نیست و مانند سابق به انجام وظیفه اشتغال دارم.

نامه آقای شیرازی - دامت تأییداته - واصل گردید ولی هیچ دلالتی ندارد که اسمی از سرکار برده شده است. و اما راجع به زمین‌های قم تصمیمی برخلاف تصمیم سابق اتخاذ نشده است. در خاتمه امیدوارم از دعا فراموشتان ننمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الخوئی

فی ۲۸ / ج ۲ / ۹۷

نامه آقای شیرازی لفاً مرجوع می‌گردد.

ک
 رسیده
 ضایع
 بسم الله الرحمن الرحيم
 در دست نامه
 حای

بروض میرساند
 افشا دادند تا به در کمال صحت و سلامتی نرسیده باشد
 و خواه امید بود در این ایام خبر صحت والده بفرستد و رقمه بر علیها تسبیح و
 چند ماه از وفات مخذره بگذرد و با این اطلاع بفرستد و علی کل حال علیهم
 عرض بنمایم و امیدوارم خداوند غفور و رحیم آنرا خود را با آنکه اطهار السلام
 مشهور و صبر جمیل و اجر جلیل بها عنایت نماید در ضایع از دی فرزندتان
 بنمایم و بسم الله علیکم در رقمه هر یک گشته بخ ۲۵ در صحت و سلامتی
 ۱۴۰۵
 ۱۱

بسمه تعالی

جناب مستطاب حجة الاسلام و المسلمین آية الله آقای حاج سید محمد صادق روحانی
دامت تأییداته

به عرض می‌رساند: ان شاء الله تعالی در کمال صحت و سلامتی، مؤید بوده و خواهید بود. در این ایام خیر رحلت والده معظمه - رحمة الله علیها - مسموع و ضمناً معلوم شد، چند ماه از وفات مخذّره می‌گذرد و ما بی اطلاع بوده ایم و علی کل حال تعزیت عرض می‌نمایم و امیدوارم خداوند عزوجل آن مرحومه را با ائمه اطهار - سلام الله علیهم - محشور و صبر جمیل و اجر جزیل به شما عنایت فرماید. در خاتمه از دعا فراموشتان نمی‌نمایم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

الخوئی

فی ۲۵ رجب سنه ۱۴۰۵ هـ

بسمه تعالی

جناب مستطاب آیه الله آقای حاج سید محمد صادق روحانی دامت تأییداته
به عرض می‌رساند: امیدوارم کسالت آن جناب مرتفع و ضعف مبدل به قوت گردد.
استعلام از حالات بفرمایید له الحمد و له المنّة عارضه‌ای از حیث مزاج نیست و مانند سابق
به انجام وظیفه مشغول می‌باشم. در خاتمه امیدوارم خداوند عزوجل شفای عاجل کامل به
شما عنایت فرماید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ابوالقاسم الموسوی
فی ۵ ج ۲ سنه ۱۴۰۹ هـ

فصل دوم

مجموعه نامه های
مراجع عظام و علمای اعلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 بعضی میسندند چند روز است که آوردن و جیره ^{بعضی میسندند}
 معلوم است تجارت در طهران بکلیه مطلق و بزبان دالکد ^{معلوم است}
 آن یان و محصلین رعایای آنکه شغول ایاب ^{آن یان}
 ندر آن یان که از رعایای آنکه نخواهند اینجا بمانند لازم است ^{ندران}
 جلوگیری نمود که بسبب قیمت برای جیره نمودن و الا ^{جلوگیری}
 آنها را محروم برگردانیم لذا از وصی طاعت و سعادت ^{در آنها}
 آن یان خود دراری نمایند و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تاریخ ۱۳۰۴ لولای ۱۳۰۴

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض می‌رساند: چند روز است که آوردن وجوه تعطیل شده و منشاء هم معلوم است. تجارت در طهران بلکه در مطلق ایران راکد و دچار وقفه شده، آقایان و محصلین اعتاب مقدسه هم که مشغول ایاب و ذهاب هستند لذا آقایانی که از اعتاب مقدسه می‌خواهند اینجا بیایند لازم است از آنها جلوگیری شود که اسباب زحمت برای حقیر نشود و الا ناچار هستم آنها را محروم برگردانم لذا از وساطت و شفاعت آنها باید آقایان خودداری نمایند

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
حسین الطباطبائی البروجردی
تاریخ ۸ شهر شوال ۱۳۷۱

تکلیف

بعضی از میرزا عرب تبریز در ۱۵ شهریور ۱۲۸۱ هجری قمری
 در خط لطف به طبع کلامی که در این باب است برین تقریر عوت دعوت و دعوت
 محضه حضرت و کلامی که در آنجا در تسمیه با زبان سبک و کلامی که در آنجا
 بنامیه در گذشت مرحوم جناب آیت الله العظمی در آنجا در آنجا در آنجا
 اینجا بنامیه در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا
 تا در مجبوس خرقه قیام بر طینت چیزی که در آنجا در آنجا در آنجا
 که در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا
 نمونه سوره عزرا هم دهم و در آنجا در آنجا در آنجا در آنجا

نور محمد علی قزوینی

بسمه تعالی شانسه

به عرض عالی می‌رساند: مکتوب شریف مورخ ۱۵ شهر صیام واصل و از مضمونش که مبنی بر احوالپرسی و اظهار لطف بود اطلاع حاصل گردید امید است پیوسته قرین عزت و سعادت و با توجهات مخصوصه حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - در تشیید مبانی دین مبین و احکام موفق و مؤید باشید. درگذشت مرحوم جنت مکان آیه الله آقای والد - قدس سره - باعث تأثر عمیقی در نفس اینجانب گردید خداوند آن مرحوم را غریق رحمت و با اجداد طاهرینش محشور فرماید. اقامه مجلس جز قیام به وظیفه چیز دیگری نبوده است جناب مستطاب آقای اخوی - دامت برکاته - بحمدالله به سلامت وارد و ملاقات به عمل می‌آید. در خاتمه در مظان استجابات از دعا فراموشتان ننموده مستدعی دعا هستم

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
الاقفل عبدالهادی الحسینی الشیرازی
۱۴ شوال المکرم سنة ۱۳۸۱ هـ

قم

بیستم ع ل سنة ۸۵ بسمه تعالی شأنه

تسلیم و تحیت وافر به عرض می‌رسانم و استمرار نعمت آن وجود شریف را برای امت اسلامی و جامعه روحانیت و اخلاص‌مندان از درگاه متعال خواستارم و فوق‌الحدّ منفعّل و خجل هستم که تشکر گوئیم از مرقوم مبارک به تأخیر افتاد و مقداری سبب آن شد که می‌خواستیم با قلم خودم شکرگذار باشم و بی‌توفیقی مجالم نداده است. اینک به شماره عرایض می‌نویسم:

۱- از اطلاع به ابتلای حضرت تعالی به زخم روده خیلی متأثر شدم و اجیرک بالله تعالی منه و من امثاله از قراری که گفته می‌شود دکترهای مهمی در تهران وجود دارند و این گونه عوارض را معالجه می‌کنند یا للعجب که به حضورتان نیامده‌اند یا نخواسته‌اید بیایند و اینکه فرموده‌اید نباید در هوای گرم قم بمانید و به اطراف قم مسافرت خواهید نمود آیا دورتر از اطراف قم یعنی مشهد مقدس را که بسی از جهاتی خوب بود چرا مانع شده‌اند؟ آیا ترسیدند از اینکه وحدت کلمه‌ای پیدا شود و موضوعاتی از حیز اختلاف نظر بیرون آید یا ترسیدند در اثر فشار و تبادل فکر رویه تازه به وجود آید یا جهات دیگری مانع بود شان از درگاه خداوندی مسئله می‌نمایم به زودی قدرت بر منع مرتفع شود به زیارت این مقام کریم شرفیاب و از دیدارتان بهره مند شویم ان شاء الله. ۲- نوار شریف صحبت مفصل مشتمل بر بیان مصالح و مفاسد و بیانات حکیمانه که در عید غدیر تهیه شده بود رسید و به تشکر و تقدیر گوئیم موجب شد. ۳- کتاب شریف المسائل المستحدثة در موقعش که اوایل طبع و نشرش بود به وسیله پست واصل شد و بسی متشکرم و از اینکه از مبادرت به تشکر گویی توفیق نداشته‌ام معذترم و معترف به تقصیرم دمت و العلم بیتهج بانک رافع اعلامه و لازلت و الافئدة تهوی الیک و تدعو لک بالسننها و اقلامها.

والسلام علیکم و علی من یلوذیکم و رحمة الله و بركاته
محمد هادی الحسینی المیلانی

بسم الله الرحمن الرحیم

سبحانک و کبریا که در کتب و کتب برسانم و بهتر در کتب آنکه در کتب را

باز از امر و عبادت است این نیز در کتب و کتب است و هم در کتب است

مردم که در زیارت شد که جهات عید و عید و عید و عید و عید و عید

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب و کتب

بسمه تعالی شأنه

تسلیم و تحیت بالخصوص به عرض می‌رسانم و استمرار نعمت آن وجود شریف را با موجبات آسایش فکری و روحی خواستارم و ملتتمس دعا می‌باشم. مرقوم کریم زیارت شد، از جهات عدیده به نحوی که تا حدی بیان فرموده‌اید نگرانی حاصل است و موجبات ناراحتی و پربشانی از آینده و بالفعل موجود است. با مشورت با اشخاصی که بحمده تعالی دارم به غیر نحو اقدامات سابقه یا متعارفه اقدام کرده‌ام و علیه سبحانه التوکل فعلاً جناب آقای شیخ ایستاده‌اند که نامه را حامل شوند و در جناح حرکتند بیش از این می‌سورم نیست بنویسم.

والسلام علیکم و علی من یؤذیکم
محمد هادی الحسینی المیلانی

بسم الله الرحمن الرحيم

ع

بسم کرت و ما دیکت هر روز میلیم و بهر لذت در جور کربت صحت بخا و کیش بر سید ام
 مقصودین پیش از مدد صبح خدا کنم و کتبا صدق و ایم نمودن چه فرقی فرمید چو از
 حالت زار نظر دستگیر که اینتر و هر صدق ایم در عین ایام خود برسد و هر چه از
 بی راد این عرفیات معلومیه و کذا فلهن کسب برود و اگر آن کس از این فرین و دردی
 چنان چایاشم آنچه اندک جانی که هر شام کس بخانه است که از این
 و علم در کائنات که هر روز در کربد میباشند و آحاد موجودات میند عموماً وقت
 باریک دارند و بات سرفس ضرورت شایسته اند که وقت است چنانچه ای
 وقت هم در باره است نیز نمید و در هر صورت که کس از این
 و امر بر این است وقت را نوبت دهد با هم است که ناس با نوبت
 کفایت خود و عادتش را نمره بداند چون بملدند در هر
 پیش از وقت نمید و سر هر وقت است با آنها
 اندک بر خط که هر شام کس بخانه است که از این
 ایامه بر این است که درازد

بسم الله الرحمن الرحيم
 در این وقت که هر روز در کربد میباشند و آحاد موجودات میند عموماً وقت
 باریک دارند و بات سرفس ضرورت شایسته اند که وقت است چنانچه ای
 وقت هم در باره است نیز نمید و در هر صورت که کس از این
 و امر بر این است وقت را نوبت دهد با هم است که ناس با نوبت
 کفایت خود و عادتش را نمره بداند چون بملدند در هر
 پیش از وقت نمید و سر هر وقت است با آنها
 اندک بر خط که هر شام کس بخانه است که از این
 ایامه بر این است که درازد

قم

بسم الله الرحمن الرحيم

تسلیم و تحیت و ثنا و مدیحت معروض می‌دارم و به استمرار نعمت آن وجود شریف با صحت و عافیت و آسایش امیدوارم. مقتضی چنین پیش آمد مصدع جنابعالی شوم و تحقیقاً تصدیق خواهم نمود چنان چه اعتراض فرمایید چرا در غیر موقع حاجت نامه نگار و مستفسر حال نمی‌شوی، احقر تصدیق می‌نمایم در عین این که خود را معذور می‌دانم در عمل به وظایف بسیار آئین عرفیات عقلانیه و اما خلوص قلب مستمر و در اثر آن از مسافرن واردین جویای حال می‌باشم. بالجمله اینک جناب مستطاب آقای آقا شیخ عبدالحسن بیضانی - دامت معالیه - که از زمان مرحوم مبرور آقای آیه الله قمی قدس سره در کربلا می‌باشند و تا حدی مورد عنایت می‌بودند، عزیمت مسافرت به ایران دارند و به آستان قدس رضوی (ع) شرفیاب می‌شوند انشاء الله. مترقب است جنابعالی بذل مرحمت خصوصی درباره ایشان بفرمایید و از حضور حضرت آقای آیه الله بروجردی - دام ظلّه - دو امر برای ایشان خواستار شوید. احدهما: این که مشاهده نان به اندازه کفایت خود و عائله - شان مقرر بدارند چون فعلاً مقدار ده حقه به ایشان پرداخت می‌شود و بسی غیر وافی است. ثانیهما: این که به توسط جناب آقای آقا شیخ نصر الله خلخالی - دامت ایامه - ماهیانه‌ای را برای ایشان قرار دهند. و البته این دو امر رکن مقوم زندگانی ایشان باذن سبحانه و تعالی بوده و با آسایش فکری مشغول تحصیل گردیده، علی‌الدوام در این عتبات مقدسه دعاگو خواهند بود. بیش از این مزاحم نمی‌شوم تشکر را سلماً معروض می‌دارم و دوام فضیلت و محامد اخلاق شریفه را خواستارم و به حضور مبارک حضرت آقای آیه اللهی - دام ظلّه - و حضرت آقای والد و آقابان اخوان - دام ظلهم - تسلیم عرض می‌نمایم.

والسلام علیکم و علی کل من یجب او یناسب بلوغه منی الیه و رحمة الله
الأحقر محمد هادی الحسینی المیلانی

۷ شوال ۹۱۱

بسمه تعالی

بسمه تعالی
 السلام علیکم بالبراهن حقایق و افواه صحت دعوت از وجود سریش را
 از حضرت احدی حجت استوار حرام جلد ۹ فقه اصفهان از امام
 در اصل و در حقیقت نیز سرگردان مفسر استقامت و در دست امامان که در آنجا
 نه اسلام با من میزد بفرزنگم در حقیقت در آنجا به هم میزنند

۷ شوال سنه ۹۱

بسمه تعالی شانہ

السلام علیکم باهداء تحیات وافره صحت و عافیت آن وجود شریف را از حضرت
احدیت جلت اسمائه خواستارم. جلد ۹ فقه الصادق ارسالی و مرحمتی واصل و موجب
مزید تشکر گردید، ملتمس دعا هستم دمتم و دامت ایامکم و برکاتکم الزاکیه ثم السلام
علی من یلوذ بحضرتکم و رحمة الله و برکاته.

سید محمد هادی الحسینی المیلانی

قم ۲۹ سنه ۹۱

بسمه تعالی شانہ

تسلیم و تحیت وافر تقدیم نموده به انواع دعوات یادآورم، امید آنکه در تحت ظل مرحمت و حمایت حضرت بقیة الله - ارواحنا فداه - پیوسته در آسایش روحی و جسمی و مصون از مکاره بوده باشید. با اطلاع از سلامتی وجود مبارک به وسیله مرقوم کریم مورخ ۶ این ماه که دیشب زیارت شد، خوشوقت و مسرورم. کتاب مرحمتی جلد هشتم نیز واصل تقدیر و تشکر گویانم، بدیهی است این نعمت را که خداوند متعال عنایت فرموده و به تصنیف مرتب موفقید شکرگزار می باشید دمتتم و دامت العنايات الربوبية تحفکم امید ان- شاء الله تعالی طبع بقیه مجلدات که فرموده‌اید تا عدد ۲۰ است فراهم آید. راجع به فرستادن جناب مستطاب آقای علمی به اطراف اردبیل به جهت دفع و رفع انحرافات که مسموع شده است به عرض می‌رسانم ایشان در سالهای گذشته مکرراً رفتند و نتیجه نهایی حاصل نشد. فرموده‌اید از قم اقداماتی شده و بعضی اعزام شده‌اند، بسیار خوب است ولی ظاهراً نتیجه منوط باشد به این که شخصی که رفتار و کردارش مانند آن شیخ باشد و مدتی در آنجاها بماند و فراخور فهم دهاتی‌ها بتواند سخن بگوید تا آنها را از ضلالت بیرون آورد، از این شیخ خطرناک‌تر کسانی در بلد هستند که تبلیغات سوء بر علیه دین و مذهب می‌نمایند و دانشمندان بی‌سواد از حیث معارف حقه را اضلال می‌نمایند که نه تنها مانند آن شیخ گمراهی در فروع به وجود می‌آورند بلکه در اصول عقائد هم ولا حول و لا قوة الا به تعالی امید که مشرف به زیارت بشوید و حضوراً مذاکرات شود و با هم بنالیم.

و التمس الدعاء

الداعي محمد هادی الحسيني الميلاني

بسم الله تعالى شأنه

تسلیم و تحیت وافر تقدیم داشته به دعوات یادآور. امید آنکه به یمن توجّهات حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - پیوسته در کمال صحّت و عافیت بوده نگرانی نباشد، لله الحمد و له الشکر، احقر هم بعد از مختصر کسالتی که داشتم فعلاً حالم بد نیست و احتیاج میبرم به دعوات و زیارات در آن عتبه عالیّه دارم. رقیمه کریمه مورّخه ۲۶ ج ۱ واصل و از الطاف و مرحام میذوله بسی متشکر و نامه ارسالی توسط بنده برای آقای خسروشاهی^۱ رسید و حضورشان فرستاده شد. سلام و تحیت خدمت آقایان اصدقاء کرام - دامت ایامهم - دارم دعا می نمایم. بنده زاده و آقای علم الهدی سلام و عرض اخلاص دارند. دمتم و دامت برکاتکم و مکارمکم و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

محمد هادی حسینی المیلانی

۱. این نامه و دو سه نامه دیگر مراجع که نام آقای خسروشاهی در آنها آمده است مربوط به دوران تبعید آیت الله العظمی روحانی به شهرستان «زابل» است که در آن زمان ایشان از طریق مراجع عظام به مکاتبه با دیگران می پرداخت و پاسخها را نیز به وسیله استاد سید هادی خسروشاهی دریافت می کرد.

بسم یاقوت

نیمه وقت مهربانم و بر دلعت آلودگیه را با زهر و حبت آری در هر حرفت
 مردم کرم مریخ آه صبر هم در دفع زیارت شد تا کون تو بسته ام دفع جهان کنی
 بگذرد حرکت کنی یا به قدرت زیارت همه آت قدس بگذرد و حبت فرماید
 کما اینکه هم جهان را باین فرموده یه مهربانم اینک بفرمایید آری
 تا غیر بنام و تصدیکم بوج فراموشی صورت بر مؤمنان صورتها که کرده است
 قطع فی مابینه رفقا و نایب مضافا بر اینکه فیه مدونه از طریق احد حرکت
 فرماید و به اصولی که آنها هم بگویم اگر بگذرشته حرکت کنی
 در کف حیات حضرت با فیه احوال و حال فیه خواهد بود و یا
 شبهه هزاره معتد است و بعضی اوقات منتظر است بسم
 و علی آیه ایمن و اصدقا بسمین محمد اکرم
 —————

بسمه و تعالی شأنه

تسلیم و تحیت به عرض می‌رسانم و استمرار نعمت آن وجود شریف را با
فراهمی به موجبات آسایش روحی و جسمی خواستارم.
مرفوم کریم مؤرخ ۱۹ صفر ۸۶ در موقع زیارت شد تاکنون نتوانسته ام دافع
احتمال اینکه نگذارند حرکت کنید یا بعد التشرّف به زیارت این آستان قدس
نگذارند مراجعت فرمایید کما اینکه هر دو احتمال را بیان فرموده‌اید. به عرض
برسانم اینکه به نظرم رسید بیش از این تأخیر ننمایم و تصور میکنم برحسب
فرمایش حضرت امیرالمؤمنین صلواته تعالی که إِذَا هَبْتَ أَمْرًا فَفَقِّعْ فِيهِ مِمَّا يَشَاءُ رَفْتَار
نمایید، مضافاً بر اینکه بَغْتَةً بَدُونَ أَنْ يَطَّلِعَ أَحَدٌ حَرَكَةَ فَرَمَائِدِ و بعد الوصول الی
هذا المقام الکریم اگر نگذاشتند مراجعت کنید تا در کنف حمایت حضرت ثامن
الحجج صلواته تعالی علیه خواهید بود یا جَدًّا.

بنده زاده معتذر است و به عرض ارادت مفتخر است

والسلام علیکم و علی السادة الميامین والاصدقاء المنتجبین
محمدهادی الحسینی المیلانی

شده
بسم الله تعالی

السلام علیکم امید لکم بهمین توجهت حضرت ولّی عصر اردو اعماله العدا و در کمال
صحت و عافیت باشد و قد کلمه احقر بهم عارضه مزاجی تا نزد ارم و از موقع در قضا
برابر مرتب بر سبیل بعضی از ایمان عزیزین چه در حالت بوده و واقعاتی که در
امید است برکات دعوات و توستات بر نفس رفع همه گرانها باشد و چون
ما لوف قم مع شرفها السلام باز گردید خداوند تعالی حضرت قالی را در زمره
یاران و انصار اسلام در زمان غربت آن قرار دهد قال رسول الله صلّی
علیه و آله علیه للاسلام غرساً و سعید و غیر ما فطوبی للفرعاء فی ذلک الزمان
و دستم و دانت مبارکم در کائناتم از کیه و استقامت اعمام و کرم سیر

بسم الله تعالى شأنه

السلام عليكم امید آنکه به همین توجهات حضرت ولی عصر ارواحنا له الفداء در کمال صحت و عافیت باشید والله الحمد احقر هم عارضه مزاجی تازه ندارم و از موقع ورودتان به زابل مرتب به وسیله بعضی از آقایان محترمین جویای حالات بوده و واقعا متأثر هستم امید است به برکات دعوات و توسلات به زودی رفع همه نگرانیها بشود به وطن مألوف قم علی مشرفها السلام بازگردید خداوند متعال حضرت تعالی را در زمره یاران و انصار اسلام در زمان غربت آن قرار دهد قال رسول الله صلی الله علیه و آله بدأ الاسلام غریباً و سيعودُ غریباً فطوبی للغرباء فی ذلك الزمان.

دُمتم و دامت مکارمکم و برکاتکم الزاکیه، و اسئلكم الدعاء.

محمدهادی الحسینی المیلانی

بسمه تعالی

پس از ابلاغ سلام ان شاء الله تعالی مؤید و مسدد بوده و ملالی نداشته باشید. مرقوم عالی واصل و بر مندرجات آن اطلاع حاصل نوشته بودید که جواب آقایان را نوشته و برای حضرت تعالی جواب نوشته ایم در صورتی که از حضرت تعالی در این خصوص نامه ای نرسیده، و الّا نامه های آقایان را بی جواب نگذاشته و چنین عادتی نداریم که نسبت به آقایان خدشه وارد آید و اما راجع به مستمسک نوشته اید فعلاً این کتاب تمام شده و موجود نیست و موجب خجالت شده است و از ادعیه خود فراموشم نخواهید نمود کمالاً انساکم.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته
محسن الطباطبائی الحکیم

۱۸ ج ۱ ۱۳۸۵

تعالیه

برادر بزرگوارم
آنکه به نام برادرش بودید و مسدود کرده باشید

السلام

الفضل

که حال که از شرح کیفیت استقبال نوسین قم از ضریح مقدس حضرت ائمه

عبدالمطلب بود و اسی مجرا به سال بنا با اظهار هواهان ضریح مطهر تجلیات

احترامات لذت در جمیع بلدان واقع در خط بصر ضریح مرعی شده

لذا احساسات دین افایان که واقعا بی برده میزنند

سر در تبرک در گاه احمیت عزیزه واقع در در فتر حفات دین

و فقیه آن ساله مواضیر ثبت بود آنکه به نام لزار عیبه خود فراموش

نخواهید نمود کجا در نام دلسوزم و رحمت به در

والصالحات

۱۳۸۵
۳ شعبان

بسمه تعالی

پس از ابلاغ سلام ان شاء الله تعالی برای همیشه مؤید و مسدد بوده باشید مرقوم عالی که حاکی از شرح کیفیت استقبال مؤمنین قم از ضریح مقدس حضرت ابی الفضل العباس - علیه السلام - بود واصل بحمدالله تعالی بنا به اظهار همراهان ضریح مطهر تجلیات و احترامات لائقه در جمیع بلدان واقع در خط مسیر ضریح مرعی شده از احساسات دینی آفایان که واقعاً بجا بوده خرسند شدم و امیدوارم مورد قبول درگاه احدیت عز اسمه واقع و در دفتر حسنات مؤمنین - وفقهم الله تعالی لمراضیه - ثبت شود ان شاء الله تعالی از ادعیه خود فراموشم نخواهید نمود کما لا انساکم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
محسن الطباطبائی الحکیم
۳ شعبان ۱۳۸۵

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض عالی می‌رساند: مرفوم محترم که حاکی از سلامت مزاج محترم و تفقد از حقیر بود موجب تشکر گردید گر چه ما آزاد نیستیم و دولت به مناسباتی که خودشان می‌دانند این صحنه را ساخت که ما را آزاد قلمداد کند و سر و صدا راه بیندازد و الان ما در اختیار آنها هستیم و ابداً از خود اختیاری نداریم و حق ملاقات با کسی نداریم و کسی نمی‌تواند بی‌اجازه ما را ملاقات کند و امروز منتقل می‌شویم به خارج شهر و این تبعید است تا ابد غیر معلوم، از این جهت ما از همه تکالیف خارج هستیم لکن مع ذلک از اظهار لطف جنابعالی و سایر آقایان محترم و علمای اعلام و جمیع مسلمین متشکریم. تلگرافات آقایان نرسید فقط چهار تلگراف [به] زندان رسید که جواب دادم از سرکار نرسید در هر صورت اگر صلاح می‌دانید به نحوی این محدودیت را به مسلمین برسانید از جنابعالی ملتتمس دعا هستیم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
خمینی^۱

۱. این اعلامیه، مربوط به حصر امام خمینی در سال ۱۳۴۲ است.

۲۸ تَمَاز ۱۷
بجای

بهر حال این ... کردار از اینها منقطع یا نیمه منقطع از مابقی
 است و نتواند در درجه اول از اینها منقطع شود است اینها نیز
 با اینها در این مرتبه است که اینها که در اینها
 پیدا شود باز میماند و در هر صورت اینها است
 و هر چه از اینها و مواد در اینها غایت نماید
 اینها را با اینها که اینها که در اینها اینها
 و در اینها اینها در اینها اینها
 اینها که اینها که اینها که اینها
 و اینها از اینها که اینها که اینها
 و اینها که اینها که اینها که اینها

۲۸ شعبان ۸۷

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: کراماً از اشخاص مطلع یا نیمه مطلع از حالات جنابعالی استفسار نمودم و در حریمهای ائمه اطهار - علیهم صلوات الله - به زیارت و دعا برای جنابعالی و سایر آقایان موفق شده‌ام، اکنون که شنیدم انتقال پیدا کردید باز نمی‌دانم وضع چه طور است امید است ان شاء الله موجبات راحتی شما فراهم شود و خداوند تعالی فرج عنایت نماید. آنچه مطالب را سهل می‌کند آن است که در راه ایفای وظیفه و ادای تکلیف رنج و زحمت مهم نیست و این چند روز به هر نحو که هست خواهد گذشت «و الیه المرجع والمآب» از خداوند تعالی اصلاح حال عموم را خواستارم، والسلام علیکم ورحمة الله^۱

۱. نامه بدون امضای امام خمینی.

بعضی از اینها
 مرقوم شده که عا در یک طرف اینها قرار
 میگیرد و شکر گوید مگر در نزد من بر دست و پا
 و حال دارد که زن از باشد زیرا از قرار طبع مگر
 در زن از این چنانکه غالب مگر نه که از این است
 اینها نیز از این و این مگر نه که هر دو ضلع
 طبع آن، و مسموم و بر طبع است زن از ضلع
 مرفیت عموم و علم است که آنهم را در علم
 اسلام خوبتر و مسموم و علم و اسلام در علم
 از رفعت و شکر شاق و عالی است که سبب فرادان
 زن هم مکرر و سعادت و با اینها را

به عرض عالی می‌رساند: مرقومه شریفه که حاوی تبریک تشریف اینجانب به اعتاب مقدسه بوده موجب تشکر گردید. تلگرافی نیز در این باب واصل و جواب مخابره شد و احتمال دارد که نرسانده باشد زیرا از قرار اطلاع تلگرافات حقیر را نرسانده‌اند چنانچه غالب تلگرافاتی که از ایران شده است به اینجانب نرسانده‌اند و این معنی را حضرت‌تعالی به هر نحو صلاح می‌دانید به اطلاع آقایان محترم و سایر طبقات برسانید. از خدای تعالی موفقیت عموم علمای اعلام - دامت برکاتهم - را در اعلای کلمه طیبه اسلام خواستار و ملتسم دعا هستم، والسلام علیکم ورحمة الله

روح الله الموسوی الخمینی

از زحمات و تحمل مشاق جنابعالی متشکر، امید است خداوند تعالی جبران فرموده سلامت و سعادت جنابعالی را مقدر فرماید.

بیان

برین حال بر آن
 مرقع شمس که شمس است مربع شمس بود و هر دو
 تشکر کردید ملاحظه که مرقع شمس بود که در
 هفت روز بود با بد عنایت که تا حال تحریر این در وقت آن نوشته را
 دیدم و در منزلهاست آن را تفصیلاً مطلع و در اطلاع دارم که چه تمام است
 که در آنکه آن فقط بطور مثال یک روز ششم و فردا غرض آن که هر که
 نشود بیک و نیم مرقع شمس با یک یک یک مورد جواب شود
 مرقع شمس (نه تنها دو عین را تهیه فرمود بلکه از آنها طایفه
 در اطراف این دو مقام محسوب بودند) مراد دورترین دارد و اطلاع
 ندارد از این جهت آنچه شنبه و آید یا نوشته شد ایستاد و فرمود
 این جانب طرافت دو مقام تمام حق کاتب بلان و کاتب و هم
 تمام خدمت با قدرت کم و ضعف چشم و در نزد است که از شما همه امر است
 شکر خدا و در روز در منزل این جانب ما تقریباً همه که نسبت است
 میں این جانب و بود که همه که اگر کسی در طلب چیزی است
 عالی که از آنها را می شناسید تمام و عالی که همه اینها که از
 و در روز باره از قالی این صفت غیر از حق و از حق و کاتب
 افتاد که اینها در این مقام همه است و در میان است

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند

مرقوم محترم که مشعر سلامت مزاج شریف بوده واصل و موجب تشکر گردید مطالبی که مرقوم شده بود مطالعه کردم و جای تقدیر است که جنابعالی از آن استفسار فرمودید باید عرض کنم که تا حال تحریر این ورقه نه آن نوشته را دیده‌ام و نه مندرجات آن را تفصیلاً مطلعم و نه اطلاع دارم که چه اشخاص این کار را کرده‌اند فقط به طور اجمال یک روز شنیدم و فوراً قدقن کردم که مذاکره نشود اینک آنچه مرقوم شده است باید یک به یک مورد جواب شود.

مرقوم شده است (نه تنها جاعلین را تنبیه نفرمودید بلکه آنها کما فی السابق از اطرافیان و اصحاب محسوب می‌شوند) سرکار دور تشریف دارید و اطلاع ندارید از این جهت آنچه شنیده اید یا نوشته شده است باور فرمودید. اینجانب اطرافی و اصحاب ندارم حتی کاتب برای نوشته جات و اصحاب استفتا ندارم خودم با قدرت کم و ضعف چشم و لرزش دست که اخیراً پیدا شده است متکفل امور هستم دو نفر در منزل اینجانب دائماً تقریباً هستند که به نوبت رابط بین اینجانب و بیرونی هستند که اگر کسی از طلاب احتیاجی داشت برسانند جنابعالی یکی از آنها را می‌شناسید به نام آقای حاج شیخ عبدالعلی اصفهانی که از صلحا واحدی درباره او احتمال این معانی نمی‌دهد حتی آقای اخوی. دیگری شخصی افغانی که آن هم داخل در این نحو امور نه هست و نه می‌تواند باشد.

بیرون تصرف کرد که در این قطع شبهه قریب سه ربع عت و چهار پنج من عت در آنجا
 شصت تهم و ده تا مقرر شد که اگر در این لایحه افضائی در یک آیه است آنچه می آید
 و بعضی در عت و سایر اینها نیز می آید که از آنجا که می توانیم لهذا در این مورد گفته
 دولت نماند و از صلوات است و بعضی در آنها را می بینیم نیم و یک سکه عت است
 با اینست نماند و بعضی که اگر می آید لهذا در این مورد وقت نماند و در هر صورت
 عت در عت شریک و در عت آنچه چه می آید پس امور با علم است زمانه تا پیشه
 یا ترک مرادده حضرت را فرزند با آنکه نزدیک است از نزل من هیچ طلوع
 نزدیک نماند و مکن است اینست لا عت در عت شریک است و اینست لایحه باور نماند
 و گفته اند این در وقت با طلوع عت در وقت شریک است بدین که تحقیق هیچ نماند
 و با آنکه که در وقت شریک در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 طلوع شریک را فرزند که با آنکه در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 زان است که در وقت شریک را فرزند که در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 (من سرگرم هیچ آید مراد که است تا نماند فرزند شریک را بجهت روح است
 دولت ایران سعادت غایب با برادران خود از حال طمانه نماند در وقت شریک است
 و اینست اینست که در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 از آنرا که هر چه طلوع است و در وقت شریک است که اظهار نماند بعد شریک از آنرا که هر چه
 و طمانه که در وقت شریک است با طمانه که در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 کسی مراد که در وقت شریک است و در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 نماند است در وقت شریک است و در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور
 و بعضی در وقت شریک است و در وقت شریک است و با آنکه طلوع و اینست لایحه باور

بیرونی مختصر بسیار کوچکی که دارم فقط شبها قریب سه ربع ساعت و گاهی نیم ساعت در آنجا شخصاً هستم و اشخاص متفرقه که اکثراً در این ایام افغانی و پاکستانی هست آنجا می آیند و بعضی از عربها و ایرانیها نیز می آیند که آنهایی که می شناسم ابداً در این امور کثیفه دخالت ندارند و از صلحا هستند و بعض از آنها را هم نمی شناسم هیچ یک سمت صحابت با اینجانب ندارند و بعضی که اکثراً می آیند ابدا در این امور دخالت ندارند و در هر صورت خلاف عرض شده است و من نمی دانم چه اشخاصی به این امور باطله دست زده اند تا تنبیه کنم یا ترک مراوده. حضرت آقای اخوی هم با آن که نزدیک هستند از منزل من هیچ اطلاع نزدیک ندارند و ممکن است به ایشان خلاف عرض شده باشد و ایشان هم باور فرمودند و گفته اند این ورقه با اطلاع فلانی درست شده است بدون آنکه تحقیق صحیح بفرمایند و یا همانطور که مرا استفسار فرمودید بفرماید والی الله المشتکی و ان ربک لبالمرصاد مطلب پیش آقای اخوی کوچک جنابعالی بالاتر جلوه کرده است و تلگرافی مشحون از هتاک زده اند که رونوشت آن را به آقای اخوی بزرگ فرستاده اند و پس از هتاک مرقوم داشته اند (من سرگرم به جمع آوری مدارکی کافی هستم تا شما و فرزند شما را به جمعیت روحانیت و ملت ایران معرفی نمایم با ابراز انضجار از اعمال ظالمانه شما دکتر روحانی پاریس) اینجانب این تلگراف را به احدی نشان ندادم حتی به مصطفی ولی چون لاتین بود شخصی که آن را ترجمه کرده است مطلع است و سفارش کردم که اظهار نکنند بلکه شخصی که آن را ترجمه کرده بود اظهار کرد آن را منتشر کنم با کمال تأکید منع کردم اینجانب با آقای اخوی مکاتبه ندارم لکن شما اگر مکاتبه دارید مرقوم بفرمایید جنابعالی در این امر زحمت نکشید زحمت شما را شاه در قزوین و پاکروان در تهران پشت رادیو به تفصیل و شواهد و بعضی از سنخ خودمان علی المحکی در قم با نشر کتابچه و هتاک فوق العاده کشیده اند

و بعد بهت تو منظرانها مدار که پدید آید و دست نبرد داشته باشی و اگر از عینک
 و آج بنوعی منگنه تمامه سوار کردی آتیه فرایند و با تمامت بعضا فرایند
 که در جمیع ایران و جاهای دیگر صیقلی شود و فرایند آن عزیز است که در آن زمان
 که در مسکن با من مستورا مقصد اعداد خود مقرر میدارد و مقیم در آن
 (در تمام آن وقت به نام ادعا در اختیار نوزاد) عزیز است و مقیم دارد
 که اینها چه هنگام میباشند اینها در میان همه منقعه ایجاب خود را مسویب
 میکنند حتی اقسام معروف از قبیل فرزند، لکن در این امر است میشود که لکن طرد امور
 مربوط به من است در اینها اقسام معروف که معلوم است در این شوق در دست بسته نسبت
 مستور در میان علم و کلام و از این میگذرد آن در مقیم در آن جهت مستور که
 بنوعی آن کتب به کتب یا با کتب خود که لکن کار من است با طبع بود و این
 در آنهم محیط بر این باطن عدالت و در آنکه که مستور بود و بر روزی که این
 و این در کاره آنکه که بنوعی مقصود علم زعفر و دفاع از حق است مورد مقیم است
 چه طور ممکن است که در آن زمان اگر چه مستور بود و نباشد از آنکه در مقصد
 با بد همراه است و بجهت مخالفت از او در آن است امانت که با او در آن است
 مقیم در آن چه در آن را در او بعد از آن بود میگفت ما هر وقت که خواهیم
 در آن را در او در این طریق اطرافیان بدان سخن میگویند با در عرض کنیم که آن
 یا مقصد بود است و بعد از گفته است یا در وقتها به هم است از اطرافیان
 یا بجز در آن است تا از او بعد از او چه ضرر من دارد عزیز است که در مقصد
 در دست است تا از آنها بیزار است لکن با در عرض کنیم که اطرافیان بر او بودند
 ما هر ساله و اگر کسی با ما کار داشته باشد اطرافیان گفت اگر چه از حق صحبت کنیم

و بعید است شما بیش از آنها مدارک پیدا کنید و دست نشر داشته باشید و اگر امر به منکر حرام نبود عرض نمی کردم شما تمام مدارک را تهیه فرمایید و با شهادت امضا فرمایید که در مجامع ایران و جاهای دیگر خیلی مؤثر شود جناب ایشان خوب است کسی را بترسانند که دل بستگی به این مسند را مقصد اعلائی خود محسوب می دارد. مرقوم شده است (در قم کسان منتسب به شما نامه ادعائی را منتشر نموده اند) خوب است مرقوم دارید که اینها چه اشخاصی هستند البته اشخاص بسیاری به مقاصد مختلفه به اینجناب خود را منسوب می کنند حتی اشخاص منحرف از قبیل حزبی ها لکن این امر باعث نمی شود که این طور امور مربوط به من باشد در امریکا اشخاص منحرفی که معلوم نیست به دین تعلق داشته باشند نسبت به ساحت مقدس مرحوم آیت الله حکیم جسارت کرده و از من تمجید نموده اند و من به قدری ناراحت شدم که نمی توانم تحریر کنم اما باید گفته شود که این کار من است یا من مطلع بوده ام والله من وراثهم محیط من به جنابعالی علاقه دارم و مدتی که محصور بودید هر روز دعا کردم به شما و الآن هم کارهای شما که اشتغال به تصنیف علوم شرعی و دفاع از حق است مورد تقدیر است چطور ممکن است که یک نفر انسان اگرچه معتقد به معاد نباشد از کسی که در مقصد با او همراه است و به هیچ وجه مخالفت از او ندیده است اهانت کند یا راضی به اهانت شود. مرقوم شده است چندی قبل از رادیو بغداد کسی آمده بود می گفت ما هر وقت بخوایم از شما در رادیو چیزی بگوئیم اطرافیان فلان منع می نمایند باید عرض کنم که آن شخص یا مفسد بوده است و به دروغ گفته است یا در اشتباه بوده است من اطرافی ندارم. یا پخش فرمایشات شما از رادیو بغداد چه ضرری به من دارد خوب است که مرقوم داشته اید شما از آنها بیزارید لکن باید عرض کنم که اطرافی من به رادیو بغداد کاری ندارد و اگر کسی با شما کار داشته باشد اطرافی من نیست اگرچه از من صحبت کند

از آنچه ذکر شد و با اینکه در عصر بنف و قحتمه به نظر نایب معلوم نمود
 من مدغم کلدی دلام را که اگر آنجا که در نزاع است در کتب بی کمال
 است مرقع دلام با هم تا آنها را تصفیہ کنیم و در آن راه که نه
 می آید نه ضرر دینا دلام و نه افزودن آن را بکلیف عمل که هر دو
 شونینج ادب است کتب ایضا در آن خبر و خبر موجب شکر است
 باشد به تالی موقوف به طبع دیگر کتابها و تمیم دور لامله شود و در
 این کار ضرر دلام و توقع دلام هر دو است لطیف در اینجا شنیدید تا هر چه
 من کتبه با در نظر است و بلام حکیم در کمال

از آنچه ذکر شد جواب آنکه در اصحاب نجف و قم تجدیدنظر نمایید معلوم می شود من از قم اطلاعی ندارم سرکار اگر اشخاصی که در منزل من هستند مرتکب این نحو اعمال هستند مرقوم دارید با اسم تا آنها را تصفیه کنم و اما فشارهایی که به شما می آورند نه ضرر دنیایی دارد و نه اخروی. انسان اگر به تکلیف عمل کند هر چه شود به نفع اوست کتب ایصالی و رساله جبر و اختیار موجب تشکر گردید انشاءالله تعالی موفق به طبع دیگر کتابها و تمیم دوره کامله بشوید از جنابعالی امید دعای خیر دارم و توقع دارم هر وقت مطلبی از اینجا شنیدید تا مراجعه به من نکنید باور نفرمایید، و السلام علیکم و رحمة الله^۱.

۱. در سال ۱۳۴۹ ش. اعلامیه ای در نجف اشرف از سوی برخی منصرفین به همراه امضای مجعول برخی از دوستان اران امام خمینی بر علیه مرحوم آیت الله حاج سید محمد روحانی و جمعی دیگر از بزرگان و علما پخش گردید که انعکاس ناخوشایند وسیعی را در پی داشت، این نامه در پاسخ به آن واقعه می باشد.

۲۷ / ج ۲ / ۸۹

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: مناسب بود تلگراف کنم لکن می‌دانید که خداوند تعالی مقدر فرموده ماها از استفاده مراکز عمومی و ملی محروم باشیم و همین نحو بهتر است از این که در مدت گرفتاری جزئی نقاقت داشته‌اید متأثر بوده‌ام و از دعا برای عموم و خصوص محبوسین بحمدالله تعالی غافل نبوده‌ام اینک که بحمدالله تعالی امد گرفتاری شما به سر رسیده است از خداوند متعال خواستارم که اوضاع را به نحوی فرماید که تکرار نشود گرچه تکرار هم خیلی اشکال ندارد و شما که اول نشاط جوانی را دارا هستید باید مجهز باشید که در آتیه مشکلات به حسب ظواهر بیشتر است مگر آنکه خداوند منان - جل اسمه - اصلاح فرماید. به عقیده اینجانب اگر انسان به تکلیف عمل کند با اخلاص چه نتیجه منظوره حاصل شود و چه نشود برد نموده است، والله لا یضیع اجر المحسنین شما از دودمان پیغمبر اسلام - صلی الله علیه و آله و سلم - هستید و تاریخ گذشتگان این سلسله جلیله مشحون است از قیام به امر معروف و حبس و زجر و قتل در دنبالش.

پس چه نالم کی زمردن کم شدم.

بحمد الله تعالی احترامات این سلسله محفوظ است و خداوند تعالی عظمت معنوی و صوری برای آن‌ها خواسته است. قتل این سلسله خاندان‌هایی را به هم زد والله من وراثتهم محیط، از سلامت خودتان مطلعم فرماید، والسلام علیکم

روح الله الموسوی الخمینی

۲۱ ص ۹۱

بهره

سرکار عالی در آن
 مرقع شریف که حکایت از تقه داران است
 و شکر برکت در نصیحت دارد بریت ما بعد از هر شک
 گوید امروز ناگوار بعد از فراگم است که این می توانی
 که دقت از دستگیر است فردا تا این رفع گزاران
 بنمای از جانی در این لام می که می در
 دارم در آن سکون در علم مع ۱۰۰

۲۱ شعبان ۹۱

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: مرقوم شریف که حاکی از تفقد از اینجانب و مشتمل بر تسلیت در مصیبت وارده بر بیت ما بود موجب تشکر گردید، امور ناگوار به قدری متراکم است که انسان عاقل بر آنها که رفته‌اند رشک می‌برد. امید است خداوند تعالی رفع نگرانی‌ها را بفرماید. از جنابعالی در این ایام متبرکه امید دعای خیر دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
روح الله الموسوی الخمینی

بسمه تعالی

بعد از سلام و تحیت مرقوم شریف واصل و از مطالبش مستحضر شدم آنچه واقع شده است، اهمیت ندارد و لازمه این گونه امور است ان شاء الله خداوند اصلاح فرماید. راجع به اینکه در فلان مؤسسه از علما و اعلام خورده گیری می شود و از آنهایی که جنبه سیاسی دارند تجلیل می شود این جانب هیچ گاه دخالت در آن مؤسسه نداشته و ندارم و اطلاع از مطالبی که مرقوم شده بود تاکنون ندارم و نمی دانم به چه عالمی توهین و از چه شخص سیاسی تجلیل شده است و نباید در هر موضوعی که احیاناً اسمی به اغراض خودشان از اینجانب می برند پای اینجانب را پیش کشید. و اما راجع به مکتوبی که به بعضی ها نوشته ام. بعضی اهل علم گله کرده بودند که اشخاص به اسم تو به ما اهانت می کنند و از ایران نیز کراراً نوشته شد که این شخص مرد صالحی است من چند کلمه دلجویی کرده ام و شخص دیگری که سابقه سوئی نداشت کاغذی در ظاهراً دو سال قبل از مکه نوشته بود و شکایت کرده بود جوابی نوشته ام و از حال او اکنون هم درست اطلاع ندارم و در آن وقت چیزی ثابت نبود. هیچ کس حتی انبیا و اولیا نمی توانند طرفین نقیض را حفظ کنند و حق و باطل را راضی کنند اللهم بعضی ریاکاران خبیث. از جنابعالی امید دعای خیر دارم. اگر از اوضاع آن جا گاه گاهی مطلعم فرمایید متشکر می شوم ممکن است بدون امضا و با خط دیگر نوشته شود به این نشانی نجف حجة الاسلام آقای ستاری به منزل برسان اگر من نتوانم متقابلاً جواب بنویسم از پیری است ان شاء الله وقتی به آن رسیدید توجه می کنید، والسلام
علیکم.^۱

۱. نامه بدون امضای امام خمینی.

بسمه تعالی

بعد التحيه و السلام مرقوم شريف واصل و مطالبش موجب تأسف شد كوشش اينجانب در اين اواخر عمر براي وحدت كلمه حضرات دوستان به جايي نرسيد و هر روز بر اختلاف آنها دامن زده مي شود و نمي دانم بايد چه كرد. دشمن از اين اختلافات بهره كامل مي برد و ما همه در غفلت مي گذرانيم پخش اكاذيب براي تفرقه روزافزون است و آفايان بدون تحقيق باور مي كنند اينجانب در اين مدت كه در خارج هستم به هيچ وجه در شخصيات دخالت نكرده و بنا ندارم دخالت كنم و به اهانت به اشخاص راضي نبوده و نيستم از دو شقى كه مرقوم شده بود كه يا مطلع هستي يا نه دوم صحيح است و بنا ندارم در اين امور دخالت كنم و وقت و حال و مزاجم اجازه نمي دهد. جنابعالي مطمئن باشيد كه تاكنون نسبت به شما و كسان شما يك كلمه نگفته ام چه باور كنند كسان شما يا نه و بايد بگويم كه از مدتي كه در اين مكان مقدس سر مي برم احدی از من پيش خدای تعالی طلبی ندارد و الی الله المشتكى. والسلام عليكم.^۱

۱. نامه بدون امضای امام خمینی.

شماره ۲۴

بیت اول

بخدمت دردم رقی در سینه ها را در کوب در

دفع برین با یک قدم و مهر در تنه ها را بشک

بلا که کتب با ضعف چشم و پیر و لا فایده این زود

مکن است موفق بکنم در پیرا که استقامت نیست

زبت جانان است که نیز بزرگ الهی راه

معاذ صواب نزد هرگز کنه با دفع در

و فایح طمان دردم نیز با علیج روان

مجموع شود در راه هیچ معجز شود

~~که شکر کند که زود~~

به معرفت یاد زود آید

نزد افرا عمر را طی میکنم

در عرف عمده در فر راه

حق ضعیف و با هم مسلم

اولم

شهر صفر المظفر ۹۳

بسمه تعالی

با عرض سلام توفیق و سلامت جنابعالی را خواستار است مرقوم شریف با کتاب فقه
واصل از تفقد جنابعالی متشکرم به مطالعه کتاب با ضعف چشم و پیری و گرفتاری ها به این
زودی ممکن است موفق نشوم از پیرها، کاری ساخته نیست نوبت جوان هاست که نیروی
بزرگ الهی را در راه مقاصد صاحب نیرو صرف کنند با وضع داخل و خارج گمان ندارم
نیروهای عظیم روحانی مجتمع شود و در راه صحیح مصرف شود شما کوشش کنید که
نیروهای مصرفی به باد نرود. اینجانب روزهای آخر عمر را طی می کنم و از صرف عمر در
غیر راه حق خجلم.

والسلام علیکم
ابو احمد

بسم الله الرحمن الرحيم

السلامة

فان

معه معده ها که مراد است از الله تعالی ما علم الحکم و

اف

عوارض مزاجی یادرد عوارض معده و دند و مضامین آنها

مانند آرزوی در عرض از اوست امید که در آن نیز صحت آنها

آن سود بایستد و در مطبوعات مطهره با نام کلید علم و رحمة الله علیها

عنه الله و صوره ای

۱۵/۷/۴۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به عرض مقدس عالی می‌رساند: شکرالله تعالی مساعیکم الجمیلة و اعزّ بکم المسلمین
عوارض مزاجی پادرد، عوارض معده و دندان مضافاً الی جهات آخر مانع از سرعت در
عرض ارادت، امید آن که در آتیه من جمیع الجهات آسوده باشید و در مظان اجابت منظور
باشم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

علی محمد بروجردی نجفی

۴۸/ ۷ / ۱۵

بسم الله الرحمن الرحيم

به عرض محترم عالی می‌رساند مرجو آن که مادام مصلحت قرین صحت باشید و نفع
الله تعالی الاسلام و المسلمین باقلامکم الشریفه کما نفع بآبائکم الکرام.

جندی قبل موفق شدم به زیارت جزء خامس من شرح التبصرة، عوارض مزاجی موجب
تأخیر تشکر والعذر عند کرام الناس مقبول. بحمدالله عارضه کسالت مرتفع

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

علی محمد بروجردی نجفی^۱

۱۵ ذیقعدہ سنه ۹۰

۱. آیت الله حاج شیخ علی محمد بروجردی، از مراجع تقلید استان لرستان و ساکن بروجرد.

بسمه تعالی

به عرض محترم عالی می‌رساند از ساحت قدس الهی دوام تأییدات سرکار را در ترویج شرع مقدس و اتقان مبانی آن مسئلت می‌نمایم. مرقومهٔ کریمه الطاف ضمیمه زیارت از مراحم متشکرم. حال حقیر دو روز است قدری بهتر شده ولی از پیشامدها فوق‌العاده متأثر که در حال تحریر عاجز از شرح آن هستم مخصوصاً این دو روزه که اوراقی بر علیه حضرت آیه الله مسجون^۱ نشر شده و آنچه هتاک و مکاری‌گری بوده نسبت به این سید جلیل شده، حقیقتاً به اجداد طاهرین حال رقت نمی‌گذارد شرح بدهم آخر کدام بیغوله‌ای این رفتار می‌شود نسبت به شخص محترمی این نحو رفتار بشود والی الله المشتکی حقیر آنچه مقدورم هست در استخلاص معظم له می‌کوشم تا خدا چه خواهد. وظیفه دینی تشخیص داده‌ام از هر طریقی باشد ایشان و من یحذو حدوه مستخلص بشوند امیدوارم خداوند سبحان به آبروی مادرمان زهراء - روحی لها الفداء - به زودی دل ما را خوشحال کند به دیدار ایشان. پریشب با حال تأثر و توسل، خوابیده بودم، در عالم رؤیا دادم [دیدم] با دست راست ایشان و با دست چپ حضرت آیه الله قمی را بیرون آورده‌ام و آورده‌ام منزل زیاده قادر بر تصدیع نیستم، اللهم اشف قلبونا.

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

۱. مقصود امام خمینی است. ظاهراً این نامه پس از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ نگاشته شده که ایشان و مرحوم آیت الله العظمی حاج آقا حسن قمی، در تهران زندانی بوده‌اند.

سید

مهرنگار
از مصطفی قزلباش

بجوت کلا آمدند همه و بدین کلا
چو مرا

از دعا فرمودند خود می شنود حقیرم
کلا

من باشم مستعد الله علیکم باقولم

واحوال
زاده مصطفی قزلباش خانواده

بسر داد و السلام خصال

والله اعلم

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: از ساحت قدس الهی شفای عاجل به جهت سرکار مسئلت می‌شود بدیهی است حقیر را از دعا فراموش نخواهید نمود، حقیر هم دعاگو می‌باشم مستدعی ابلاغ سلام به اقوام هستم زیاده مصدع نمی‌شوم خانواده^۱ سلام و احوال بررسی دارند والسلام خیر ختام.

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

۱. متعلقه مرحوم آیت الله مرعشی نجفی، دخترخاله آیت الله العظمی روحانی بوده است.

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

و بجز اینها
و بجز اینها
و بجز اینها

بسم الله

و بجز اینها

از نگاه بزرگوار تو صفات

انجمن با ملت نگران چند صبر و استقامت

نگار شده نثر بجا ندم و احسان و محبت

دام ابر حال امیدت بر در رفیع ملاحظه

حوزه سرسبز دلاوری مخصوص بانات و خندان

و در شکیان و در املک است کلامت و خطبه نگار

ندم و بعد از آنم مصلحت آنها مصلحت امیدت

نقبض الم و توجه حضرات احب الیهم

الذین فی سبک با ذی الامم نقد بخری کشف

الذین فی سبک با ذی الامم نقد بخری کشف

الذین فی سبک با ذی الامم نقد بخری کشف

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: از درگاه ربوبی دوام توفیقات و صحت و سلامتی آن جناب را مسئلت می‌نمایم. چندی قبل دو مرتبه عریضه نگار شده نائل به جواب نشدم و احتمال عدم وصول دادم به هر حال امید است به زودی رفع موانع بشود. حقیر دو سه مرتبه در این خصوص به آیات آقای خوانساری و آقای آشتیانی و آقای آملی - دامت برکاتهم - عریضه نگار شدم و مجدداً هم مصدع آنها می‌شوم امید است به فضل الهی و توجه حضرات اجداد طاهرین (ع) الذین من تمسک بأذیالهم فقد نجی کشف کربات بشود. مخدره جلیله محترمه خانم والده^۱ و من فی البیت همه سالم هستند اهل خانه سلام دارند زیاده مصدع نمی‌شود، سرکار عالی یک اربعین زیارت عاشورا شروع بفرمایید ان شاء الله تعالی منتج خواهد بود زیاده مزاحم نمی‌شود.

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

۱. والده آیت الله العظمی روحانی، صبیبه مرحوم آیت الله حاج آقا احمد طباطبائی قمی (برادر بزرگ آیت الله العظمی حاج آقا حسین قمی) و خاله متعلقه آیت الله نجفی مرعشی بوده است. مرحوم حاج آقا احمد ۴ داماد داشته: حضرات حاج شیخ عباس قمی، حاج میرزا محمد تقی اشراقی، حاج میرزا محمود روحانی و حاج سید عباس فقیه. (ر.ک: انصاری، ناصر الدین. اختران قم، ص ۱۵۳ - ۱۵۴).

۲۳ رمار ۱۳۴۰
سه شنبه

مرفوعه ای زیارت شد از انجا مسمی در فروردین زیارت اعمال مصلحت

دگر چه نبرد بهودر کما نبرد زیارت و کتب فدا در درجه

لعمدله کما این سیدم المصمم صلی و انما فی قلبه کما

و با زیارت کما در فروردین زیارت کما در فروردین

از کتب کما مسیح لغای دلم در درجوز حضرت مسعود علی

که ای جز فروردین که ای فروردین کما در فروردین

سبت دلم - سر المصمم علی

۲۳ مرداد ۱۳۴۰

بسمه تعالی

مرقومه عالی زیارت شد. از اظهار محبتی که فرموده‌اید نهایت امتنان حاصل و گرچه هنوز بهبودی کامل به دست نیامده است، ولی به عنایت خداوند و توجهات اجداد طاهربین سلام الله علیهم اجمعین و انفاس قدسیه دوستان آثار شفا، هویدا و با آن که زیارت عالی موجب مزید خرسندی و عافیت است، ولی راضی به ایجاد مزاحمت برای جنابعالی نیستم. یقین دارم که در جوار حضرت معصومه - سلام الله علیها - از دعای خیر فراموشم نخواهید فرمود. توفیقات شما را از درگاه خداوند مسئلت دارم.

سید ابوالقاسم کاشانی

- سریت -

۱۳۱۵

۱۳۸۳

بسم الله الرحمن الرحيم
 مدبر عالی سرانجام اندیش سلیم و حسن و طوبی

مخبر

ادارت بنکد و ارتقا روز سه اظهر عام
 قم شوم در نظر بعضی اینست که آ در ضمن
 اصدان این مسورت بنا بر افاد همالین
 که و است شکر دامن حضرت را بنا بر
 و آنگاه که در عهد تحمل غمت و صفا ادوار
 داشته اندیم فایده همه دارم که غفور
 بنیاد صانع دایم و صفا موفق باشم
 در سلیم سلیم در هر روز و هر کجا که باشم

۱۵ ج ۱

۱۳۸۳

بسمه تعالی

به عرض عالی میرساند با ابلاغ سلام و تحیات و اظهار ارادت این که قرار بود امروز بعد از ظهر عازم و مشرف قم شویم ولی نظر به بعضی از پیش آمدها و عروض پاره ای از موانع این مسافرت به تأخیر افتاد. خواهشمندم که مراتب تشکر و امتنان حقیر را به تمامی مؤمنین و اهالی که در صدد تحمل زحمت و قصد ادای احترام داشتند ابلاغ فرمایید. امید وارم که عنقریب به زیارت جنابعالی و آقایان رفقا موفق باشم.

والسلام علیکم و رحمة الله
الاحقر سید کاظم شریعتمداری

[The main body of the page contains a large, extremely low-resolution and pixelated image or scan of text, which is illegible.]

ج ۴

۱۳۸۳

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: با ابلاغ سلام و تحیات و اظهار مراتب خلوص این که اخیراً جریان قم که گویا می‌خواستند نسبت به جنابعالی هم ناراحتی ایجاد کنند، مسموع گردید و ناراحت شدم البته معلوم است که هر فرجی و زحمتی در این راه برسد موجب سربلندی و افتخار است امیدوارم که در حضور خداوند متعال و در نزد اجداد طاهرین ماجور و مشاب بوده باشید. راجع به مراجعت حقیر به قم توسط آقای نیک بین اظهار لطف فرموده بودید موجب امتنان و تشکر گردید. آنچه جنابعالی صلاح بدانید مختارید و بهتر است نظر خودتان را به حقیر مرقوم فرمایید تا اطلاع حاصل شود

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته
الاحقر سید کاظم شریعتمداری

توضیح اینکه حقیر طبعاً در نظر داشتم که موقع مراجعت قم شبانه و مخفیانه مراجعت کنیم اگر جنابعالی طور دیگر صلاح می‌دانید مرقوم فرمایید.

سه سال

۲۳ شهریور
۱۳۱۵

بعضای سرانجامه امدع سلم و سالت

درود مسعود جنبان شهر نبرد با ک

آردید که نسبت بمنزل سابق از لجان کرمیج
دارد و لم مع ذلک دوری حضرت صالح از غزوه

سبب تأسف و تأثر است همیشه است

بفضل اهل عقوبت رفیقه
و موطون مالوف و همت و نصرت و عزم

و خاستن روشن شود آنچه هم در این

باب و ظنم دارم هر چه عادت و تکلیف

کو تا بر خود داشته باشد بجا که حد و

امدع سلم و سالت به جوار کرمیج

بسیار داده شده است امدع سلم

و چه همه ساله کالم شهره در

۲۳ شعبان ۱۳۸۷

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: با ابلاغ سلام و تحیات ورود مسعود جنابعالی به شهر یزد باعث سرور و خوشحالی گردید که نسبت به منزل سابق از جهاتی ترجیح دارد ولی مع ذلک دوری حضرتعالی از حوزه علمیه موجب تأسف و تأثر است. امید است که به فضل الهی عنقریب رفع شده و به وطن مألوف مراجعت فرموده و چشم رفقا و دوستان روشن شود. آنچه حقیر در این باب وظیفه دارم بر حسب قدرت و امکان کوتاهی نخواهد شد. به جناب آقای صدوقی ابلاغ سلام فرمایید جواب تلگراف ایشان به موقع داده شد

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته
سید کاظم شریعتمداری

سه سال

مهرماه
۱۲۸۵

سرور عالی مرتبه ، ایدین علم و
 عدل و در عبادت مبارک نعم دارم این
 ارسله سراغ زینف و در عبادت
 اظلمم سدا و کلمه آرزو دارم که عقوبت
 برطن بالوف و عیت و نعم و شکر از این
 رفقا و همکاران بسیار جوان داشته
 چون عزیزان عزیز و شایسته
 در وقت استغاثه کرده بین و سید ایدین
 سلم و کینه همه و عرض از ادب و شکر
 در سلم علم و کلمه و کلمه کلام ۱۲۸۵

محرم الحرام

۱۳۸۷

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند با ابلاغ سلام و تحیات غالباً جویای حالات مبارک بوده و از مسافری و زائرین از سلامتی مزاج شریف و مجاری حالات کم و بیش اطلاع پیدا می‌کنم. آرزو داریم که عنقریب به وطن مالوف مراجعت فرموده و بیش از این رفقا و احباب مبتلای هجران نباشند چون جناب آقای خسروشاهی عازم بودند از فرصت استفاده کرده بدین وسیله ابلاغ سلام و تجدید عهد و عرض ارادت می‌نمایم

والسلام علیکم و رحمة الله
سید کاظم شریعتمداری

سه سال

۲۴۹
۱۳۱۱

سه سال سرانجام
 در بیستم سال و بیست و یک سال
 آنکه در این سال که در سال اول
 سال که در این سال که در سال اول
 تعدادی که در این سال که در سال اول
 و عملیاتی که در این سال که در سال اول
 در این سال که در این سال که در سال اول
 و سیاستی که در این سال که در سال اول
 و اقتصاد که در این سال که در سال اول
 کلیه امور که در این سال که در سال اول
 در این سال که در این سال که در سال اول
 و در این سال که در این سال که در سال اول

۲ ع ۹

۱۳۸۸

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند با ابلاغ سلام و تحیات مأمول مستول آن که مزاج مبارک سالم بوده و لازال مشمول عنایات خاصه سبحان بوده باشید. از این که بحمدالله تعالی در وضع جنابعالی تفاوتی پیدا شده است مسرورم، راه نزدیک و محل مناسب و موانع تا حدودی تخفیف یافته است لذا چند نفر از آقایان رفقا را اعزام نمودیم که اصالتاً و نیابتاً از طرف حقیر به زیارت جنابعالی موفق شوند و از خداوند متعال خواستارم که عنقریب موانع به طور کلی برطرف شده و در قم به فیض ملاقات و زیارت حضرتعالی موفق شویم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
سید کاظم شریعتمداری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ارسطو زراع تخم بخار در کوهت و در کوهت
 روزه های تریعه و کوهت در کوهت کرده اظهار لطف و رحمت
 میام عطف حقیر ارسطو بکوهت کوهت و کوهت
 کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت
 ارسطو کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت
 طبع ارسطو و کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت
 در کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت
 کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت کوهت

بسم الله الرحمن الرحيم

بعدالتحیه والسلام امید است مزاج محترم عالی در کمال صحت و سلامت بوده باشد مرقومه های شریفه واصل و زیارت گردید اظهار لطف و مرحمت جنابعالی را تشکر می نمایم. علت تأخیر ارسال جواب، کثرت مراجعات و اشتغال است البته گذشت خواهید فرمود. موضوع منهاج الفقاهه مرقوم داشته بودید لطفاً ارسال فرمایید انشاء الله در خلال مطالعه می نمایم. حضور محترم حضرت مستطاب حاج آقای والد^۱ - دام ظلّه - سلام می رسانید. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته. سید محمد^۲ و سید علی^۳ سلام می رسانند.
محمود الحسینی الشاهرودی^۴

۱. مرحوم آیت الله حاج میرزا محمود روحانی.

۲. حضرت آیت الله آقای حاج سید محمد شاهرودی.

۳. مرحوم آیت الله آقای حاج سید علی شاهرودی.

۴. مرحوم آیت الله العظمی شاهرودی.

۱۹ محرم

۱۳۷۸

بسمه تعالی

السلام علیکم اهل البیت و رحمة الله و برکاته

ضمن تقدیم سلام و اظهار حیات و پرسش از حالات کریمه رقیمه شریفه را مشهود
ضمیر منیر می دارد از نوید سلامتی آن وجود عزیز مسرور و از تفقدات و مراحم سامیه جداً
متشکرم. امیدوارم که مرحومه خانم والده را از دعای خیر فراموش نفرموده و از برکات
انفاس قدسیه ان شاء الله تعالی روح آن مرحومه مستفید و مشمول رحمت ایزدی بوده باشد.
سلام وافر حضور حضرت مستطاب آقای والد معظم تقدیم داشته التماس دعا می نمایم.
دمتم ذخراً للعلم والدین حلف توفیق و سداد والسلام علیکم.
الاحقر عبدالحسین امینی^۱

۱. مرحوم علامه امینی صاحب القدير (م ۱۳۹۰ ق)

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند: به زیارت دست خط مبارک عالی که به عنوان بنده نوازی و احوالپرسی از این ضعیف از طرف قرین الشرف عالی عزّ صدور یافته بود مشرف گردید، از الطاف لایتناهی که در آن تعلیقه شریفه نسبت به این حقیر رفته شاکر و سپاس گزارم، امید آن که لایزال به آقایی و بنده نوازی باقی و برقرارتان بدارد و همواره فیض وجود مقدسستان به زیردستان رسیده مشمول عنایات و مراحمتان باشند بحمدالله تعالی حالم فعلاً از آن سنگینی در اثر عارضه قلب بهتر است لکن به دستور طیب که کارهای خسته کننده را کمتر مرتکب باشم از حرکت زیاد و حرف زدن و هرچه که موجب خستگی است خودداری می‌کنم و از خدای متعال مسئلت دارم که همه مریض‌های شیعه بلکه مسلمان بلکه بشر را عافیت عنایت فرموده و سعه دایره عافیت آن حضرت شامل حال این ضعیف نیز گردد. از بذل عنایت و دعوت این مخلص به دار اشرف عالی بی‌اندازه امتنان دارم. بلی آن دار اشرفی است که به جهت استشفاع باید به آن پناه آورد و دخیل بست ان‌شاء الله تعالی در اول درجه امکان که به قم مشرف شده به تقبیل آستان مقدس عالی مشرف خواهم شد ایام سعادت مستدام.

العبد محمد تقی آملی^۱

۱. مرحوم آیت الله حاج شیخ محمد تقی آملی، صاحب «مصباح الهدی» فی شرح العروه الوثقی.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ذِکْرُ

بعضی محترم نامبرین
مرفوع محمد دهر در بنام آن اقطع جا صدر از آن

سپاسش که سفره حال نه بود که در دستند عالم برت در به بود
پس در آن دستش برت در عهده حاله و کتاب در آن

رضی که است که در در در مطاب و بیجا است از ما غیر فراموش

در خانه موفقیتش بان عالی از از به از درگاه امیر دست

در اسم بملک در حکم که در کتابه سید جواد در آن ۱۵۱۱ در خسته خجی عراقی

بسم الله الرحمن الرحيم و له الحمد

به عرض محترم عالی می‌رساند: مرقوم محترم واصل و بر مضامین آن اطلاع حاصل، از بذل مراحم بسیار متشکر. مستفسر حال شده بودید بحمدالله فعلاً حالم بد نیست رو به بهبودی است، امید است ان شاء الله تعالی به برکت ادعیه خالصه آن جناب و سایر احبّاء رفع کسالت کامل گردد و در مضان استجابت از دعای خیر فراموشم نفرمایید. در خاتمه موفقیت شایان عالی را پیش از پیش از درگاه ایزد متعال خواستارم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

الأحققر نجفی عراقی

سلخ جمادی الاولی ۸۵

بسم الله الرحمن الرحيم

تأیید
ادام

اشواق الحارة وحمیة المناجاة

الاسيد العالم المحقق وخبیر اهل الفضل المحجة في التحقیق السيد صادق

غیرخاف علی ذلک الطاهرة المنزجة بكل عطف وحنان ما عرفت
علمیه من شایع الکتب بعد کتبی الاول وقد عاقنی (ویدا لؤسف) المرة حقین
العين اليسرى واليوم ببرکات (علی الاکبر) تم محسن جدا ولكن العجب
من أخرج مشفق حامل الخلق الکریم الطیب کیف نأخر عن مراسلته من بحضه
المودة ویتربص الفرص في المواقف علی ما اسديته من معرف وجميل
ولا بدع من ذلک الساهرة في السیع ورا صالح الاخوان والحاجلة
مصباح الشريعة لارستاد الحیران وتعرف الجاهل بالبيان الكاشف
عن كنوز من الحقائق محبوبه في طی الزبر اذ احزنتك الظروف والابلا
بقضايا الناس
ایها السيد کجیل سیوانیک البرید بکتاب الصدیقه المرصنه علیها السلام
مشغوفا بما اهدیته لایه الله البروجی ایه الله راجعا منک التلطف
علی باصلاها من طریق کائناتها یطعمصر الید الرثیمة الخائنة

فاقطعوا انما ساءت بدأ x وانیدوا صاحبها بالرحم والدم

ه ایها عزیز دلجائی الکتید ان اکون مشغولا لدعائک في مظان الاجابة بالتوفیق

لزياره ثامن الأئمة علیه السلام هذه السنة فان المراج توغرفیه الضعف

وقد تمین کتاب الامام السجاد ع فلعلم المولى بکانه یغیض علمنا لطفه بالسفر الی

بلادکم بعد المحنونة بالبرکات فکسب بعض العرقی وشه الحمد والمنة والیک

من المحنونة ایه الله الخوی وکلا والاخ عزیز السيد الشاهودی ومیرزا عبدا لله الطریقی

ذک النقیات اما احزاک الحجج الی محمد فحمد الله هو من یلوذ به علی احسن حال ودم سالما

الحقی الخرف ۹، شبان ۳۰/۳/۳۱
الوطر عبد الرزاق الموسوی المعرق

بسم الله الرحمن الرحيم

اشواقی الحارة و تحياتی المتتابعة

الی سيد العلماء المحققين و نخبة اهل الفضل الحجة فی التحقيق السيد صادق ادام الله
تأييده

غير خاف على ذاتك الطاهرة الممتزجة بكل عطف و حنان ما عزمت عليه من تتابع
الكتب بعد كتابي الاول و قد عاقني (و يا للأسف) ألم في جفن العين اليسرى و اليوم ببركات
(على الاكبر) تمّ متحسناً جداً ولكن العجب من أخ مشفق حامل لخلق الكريم الطيب كيف
يتأخر عن مراسلة من يحضه المودة و يترصص الفرص في الموافات على ما اسديته من
معروف و جميل و لا بدع من ذاتك الساهرة في السعي وراء صالح الاخوان و الحاملة
مصباح الشريعة لارشاد الحيران و تعريف الجاهل بالبيان الكاشف عن كنوز من الحقائق
مخبوءة في طي الزبر اذاخرت الظروف و لا ابتلاء بقضايا الناس

ايها السيد الجليل سيوافيك البريد بكتاب الصديقه المرضية عليها السلام مشفوعاً بما
اهدياته لآية الله البروجردى ايده الله راجياً منك التلطف على بايصالها من طريق لا تنالها
اليد الأثيمة الخائنة.

فاقطعوها أنها ساءت يداً و انبذوا صاحبها بالرجم و الذم

أيها العزيز رجائي الاكيد ان اكون مشمولاً لدعائك في مظان الاجابة بالتوفيق لزيارة
ثامن الأئمة عليه السلام هذه السنة فان المزاج توغل فيه الضعف و قد اتعبني كتاب الامام
السجاد عليه السلام فلعل المولى سبحانه يفيض علينا لطفه بالسفر الى بلادكم المحفوفة بالبركات
فنكسب بعض القوى و لله الحمد و المنة و اليك من الحجة آية الله الخوئي و الأخ العزيز
السيد الشاهرودي و ميرزا عبدالله الطهراني ازكى التحيات اما اخوك الحجة السيد محمد
فيحمد الله هو و من يلوذ به على احسن حال و دم سالماً.

النجف الاشرف ٩ شعبان سنة ١٣٧٢ الاقل عبدالرزاق الموسوي المرقم^١

١ . استاد علامه سيد عبدالرزاق مَقْرَم از علمای كربلا و صاحب كتابهای بسیار همچون: مقتل الحسين، وفاة الصديقة الزهراء.

[The main body of the page contains several paragraphs of text that are heavily blurred and illegible. The text appears to be organized into distinct sections, possibly separated by horizontal lines or indented paragraphs, but the specific content cannot be discerned.]

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام على السيدة الجليلة المعصومه و على آباؤها الطاهرين و رحمة الله و بركاته
جناب مستطاب عماد العلماء الاجلة الاعلام آقا سيد محمد صادق روحاني دامت
توفيقاته

ان شاء الله تعالى همواره مزاج شريف از كافه بليات ارضى و سماوى در كنف حفظ و
حمایت حضرت اقدس بارى عز اسمه مصون و به نظر تأييد و تربيت حضرت ولى عصر -
عجل الله تعالى فرجه - مؤيد و مقرون خواهيد بود. تلوأ هديه ثمينه مرسوله دو جلد كتاب
فقه الصادق به توسط آقا سيد عبدالرضا شهرستاني - دام تأييده - رسيد، از عنايت سركار
متشكر و زحمات آن جناب را در تأليف اين كتاب شريف بسيار تقدير مى نمايم. اميد است
از درگاه حضرت قادر متعال كه جنابعالى را تأييد و تسديد فرمايد كه ادامه به اين گونه
خدمات شايان به شريعت مقدسه و فقه حضرت جعفر بن محمد الصادق - صلوات الله و
سلامه عليه - داده و بالاخص موفقيت آن جناب را به اتمام اين كتاب از حضرت احديت
خواهانم

والسلام عليكم و رحمة الله و بركاته
الأخقر مهدي الحسينى الشيرازى^۱
۱۱ ع ۱ سنه ۷۵ هـ

۱. مرحوم آيت الله العظمى ميرزا مهدي شيرازى، از مراجع تقليد كربلا.

بسم الله الرحمن الرحيم

سررض سیدای رحمدون که بهاره وجود معوی خدای از انام
 مصون و بنظر عیادت حضرت اتم هم همت غزت ساهم در رتق
 شریعت مطهره و عدد و کلمه حتم و هرات لکم سرفی زودید خدای
 نوا راج بشرح مقصره علیه سوز انار از اسال زوره بودید زنده
 سوز ناز در حاس سینه صغیر بود در دهر بخیل شکم کاران
 گنم بار ز زین سینه لکن انجف دین در انجا هم بود
 باشد و اما راج سرت باشد به تمام کسب با ورد آ
 سراغ نمودم از اسال سیدارم سینه زاده هر سلسله سازنده
 لایم تملیقات ستم بجای در اسم غنیم و رحم سیدار
 ۲۶ رجب ۵۷ هـ
 لکنم همتانین سوز ناز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معروض می‌دارد رجاء واثق که همواره وجود مسعود جنابعالی از کافه مکاره مصون و به نظر عنایت حضرت اقدس احدیت - عزت اسمائه - در ترویج شریعت مطهره و اعلای کلمه حقّه و هدایت انام موفق و مؤید خواهید بود. تلوا راجع به شرح تبصره جلد سوم آن را که ارسال فرموده بودید آورنده سر نماز که حواس بنده جمع نبود، آورد احقر به خیال این که تکرار آن دو جلد است گفتم برای من فرستاده‌اند لذا به شخص دیگر که آنجا حاضر بود داد. خواستم مسبوق باشید و اما راجع به تربت ان‌شاء الله تعالی کسی که بیاورد هر وقت سراغ نمودم ارسال می‌دارم بنده زاده محمد^۱ سلام می‌رساند زیاده، ایام تأییدات مستدام باد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
الأحقر مهدی الحسینی الشیرازی
۲۶ رجب ۷۶ هـ

۱. مرحوم آیت الله حاج آقا محمد شیرازی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سَاحَةِ آيَةِ اللَّهِ الْكَافِرِ السَّيِّدِ مُحَمَّدٍ صَاحِقِ الرُّوحَانِ
 رَاسَاتِ بَرَكَاتِهِ
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
 تَلَّتْ رَسَائِلَكُمْ الْكَرِيمَةَ وَقَدْ سَرَفَ مَا تَفَضَّلْتُمْ
 بِهِ عَلَيَّ أَنْبَاءَ صِحَّتِكُمْ الْغَالِيَةَ عَلَى عُمَمِ الْمُسْلِمِينَ وَنَجَاحِ الْعَبِيَّةِ
 الْبُرْجَانِيَّةِ الَّتِي أَجْرِي تَمُوهَا وَأَنْفِ إِزْأَحِدِ اللَّهِ سَجَانَهُ وَتَعَالَى
 عَلَى سَلَاةِ هَذَا الْإِلَاحِ الْعَزِيزِ اسْتَهْوَلَ الْيَمْعُزُ وَجَلَّ أَنْ يَسْتَعْنَا
 بِهَدْوَامِ وَجُودِكُمْ الشَّرِيفِ وَاللَّيْرِيْنَ بِنَا فِيكُمْ نَكْرُوهَا
 سَمَا أَنْ تَلَقَيْتِ بِكُلِّ اعْتِرَازٍ وَتَقْدِيرِ الْأَجْزَاءِ الْأَخِيرَةِ مِنْ
 بَرَسُوْعَتِكُمْ الْفَقْرِيَّةِ الْبَلِيْلَةِ الَّتِي تَعْبُرُ عَنْ تَسَاكِمِ الْعِلْمِيِّ الرَّاسِخِ
 وَقَدْ طَالَعْتُ بَعْضَ الْمَوَاضِعِ مِنْهُ لِكُوْرِ الْاِخْتِلَافِ فَكَوْنُ
 الْأَمَلِ وَدَبِيْعَةِ أَوْرَدْنَا وَلَا حَظَّنَا اتَّفَاقَنَا الْكَامِلِ فِي تَسَالُحِ
 هَذِهِ الْمَسْأَلَةِ الَّتِي يَحْتَمِرُهَا بِحَثَا عَلَمِيًّا جَدِيْرًا بِالْاِعْتِبَارِ
 اِتْقَدِيرِ مَنْ الْعُلَمَاءِ حَفَظْتُمْكَ اللَّهُ ذِي خَالِدِ السَّلَامِ وَأَرَامَ وَجُودِكُمْ
 وَنَفْعَ بَكْرٍ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
 ۱۳۴۶ هـ محمد باقر الصدر

بسم الله الرحمن الرحيم

سماحة آية الله الحاج السيد محمد صادق الروحاني دامت بركاته

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

تسلّمت رسالتكم الكريمة و قد سرني ما تفضلتم به من انباء صحتكم الغالية على عموم المسلمين و نجاح العملية الجراحية التي اجرىتموها و إنى إذ أحمد الله سبحانه و تعالى على سلامة هذا الاخ العزيز ابتهل اليه عزوجل أن يمتعنا بدوام وجودكم الشريف و لا يرينا فيكم مكروها

كما اني تلقيت بكل اعتزاز و تقدير الاجزاء الاخيرة من موسوعتكم الفقهية الجليلة التي تعبر عن مقامكم العلمى الراسخ و قد طالعت بعض المواضع منه كمورد الاختلاف فى كون المال وديعة اورهنا و لاحظت اتفاقنا الكامل فى نتائج هذه المسألة التي بحثتموها بحثاً علمياً جديداً بالاعجاب و التقدير من العلماء حفظكم الله ذخراً للاسلام و أدام وجودكم و نفع بكم و السلام عليكم ورحمة الله و بركاته.

٢٧ صفر ١٣٩٦ هـ محمد باقر الصدر^١

١ . شهيد آيت الله سيد محمد باقر صدر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرة آية الله العظمى المجاهد الحاج السيد محمد صادق الروحا في دارالعلم

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته . وبعد

يسرني أن أقدم إلى حضرتكم الجزء الأول والثاني من هذه آية العمولة

في شرح كفاية الاصول بيد ولدنا الفاضل أحمد تلاميدنا المخلصين

لحضرتكم الحاج الشيخ عيسى القطيبي وانتم بالهيب الاذونات وكمال

الصحة والمافية بمحرم وآلم الطاهرين صلوات الله وسلامه عليهم أجمعين

سائلين منه تعالى أن يحفظ وجودكم ويديم ظلكم مستنيراً بنظر وجود

ولي العصر محمد بن عبد الله تعالى فرجه ملاكم من الأيادي البيضاء في سبيل

خدمته الدين واعداد كلمة الحق وأن يوفقنا لأكمال ما نتبعه من اجرائه

والله تعالى ولي السداد والتوفيق أخذ الله تعالى بيد الجميع نحو مرضاته

والحمد لله السامع من الوصول الى مزاج الحق وطريق الرياسة وتقبلوا

احترامنا والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته تأريخ الفعلة / ١٣٩٤ هـ

محمد علي الموسوي

الحجائي

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرة آية الله العظمى المجاهد الحاج السيد محمد صادق الروحاني دام ظله
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

و بعد يسرّني أن أقدم إلى حضرتكم الجزء الاول و الثاني من «هداية العقول» في شرح
كفاية الاصول بيد ولدنا الفاضل أحد تلاميذنا المخلصين لحضرتكم الحاج الشيخ عيسى
القطيفي و انتم باطيب الاوقات و كمال الصحة و العافية بمحمد و آله الطاهرين صلوات الله و
سلامه عليهم أجمعين سائلين منه تعالى أن يحفظ وجودكم و يديم ظلكم مستنيراً بظل وجود
ولي العصر عجل الله تعالى فرجه لما لكم من الايادي البيضاء في سبيل خدمة الدين و اعلاء
كلمة الحق و أن يوفقنا لأكمال ما تبقى من اجزائه و الله تعالى ولي السداد و التوفيق أخذ الله
تعالى بيد الجميع نحو مرضاته و الهدف السامي من الوصول الى منهج الحق و طريق الرشاد
و تقبلوا احترامنا و السلام عليكم ورحمة الله و بركاته ٥ / ذى القعدة / ١٣٩٤ هـ
محمد علي الموسوي الحماي

١ . مرحوم آيت الله سيد محمد علي حَمّامی از علمای نجف اشرف، - و فرزند آيت الله سيد حسين موسوي
حماي - و مؤلف: هداية العقول في «شرح كفاية الاصول».

رسالة اوله لکمه

بفر عرض لکمه مرقومه سرفقه دمسکی از عالم بود
شکست

زیارت مستفرد حال سرفقه کرده با بفر روی به پوری است

حالم بهتر رسید است انتم به برکت اربعه فاصله لایا

عافیت کامر حصر ان الله الرحمن با صحت رسد

مرحمت نهیم در اسم علم و جمله در برگاه ۱۲۱۲

بسمه تعالی و له الحمد

به شرف عرض عالی می‌رساند: مرقومه شریفه که مشحون از مراجع آن جناب بوده زیارت، مستفسر حال شده بودید بحمدالله بالفعل رو به بهبودی است حالم بهتر امید است ان شاء الله تعالی به برکت ادعیه خالصه آقایان عافیت کامل حاصل ان شاء الله الرحمن با صحت و سلامت مراجعت نماییم.

والسلام علیکم و رحمة الله و بركاته

الراجی عبد النبی

۱۲ ج ۱

بسم الله و من لی غیر الله

به عرض عالی دامت له المعالی می‌رساند:

خط شریف و ظهور الطاف قلبیه مرا مستغرق سرور و امتنان و تشکر نمود. امید است همواره با سلامتی و عزّ و رفعت در ترویج مبانی اسلام موفق و منصور باشید. حقیر هم از فضل خداوند متعال عز اسمه از نعمت سلامتی برخوردار است. متأسفانه با اشتیاقی که به تشرف آن عتبه مقدسه - روحی لها الفدا - دارد خصوص به انضمام درک فیض محض انور عالی از این موهبت محروم و چون لا محاله صورت طرد و ابعاد دارد به تبهکاری‌های خویش می‌نالم از جناب مستطاب عالی تمنا می‌کنم با انفاس قدسی مرا مدد فرموده هر وقت حضوری در آستان مبارک - روحی فداه - دست داد در تضرع در چاره جویی دریغ نفرمائید و از طرف این بیچاره بمعنی الکلمه عرض کند:

تو دستگیر شوای خضر پی خجسته که من پیاده می‌روم و هم‌رهان سوارانند
 انهم ملاحظه می‌فرمائید با طیاره جیت بلکه فوق صوت انّ فی ذلک لذکری لمن کان له
 قلب حضور حضرت سیدنا الاعظم اسلام پناه معظم آقای والد - متع الله المؤمنین بطول بقائه
 - درود و سلام تقدیم فرمائید. والسلام علیکم بقدر شوقی الیکم ورحمة الله و رضوانه
 و کتب ابن اَبی الفضائل محمود الحسینی^۱ عفی الله عنهما بمنه و فضله

۱. مرحوم آیت الله حاج میرزا محمود امام جمعه، والد آیت الله سید عزّ الدین زنجانی.

بسمه تعالی

بعضی تقدس عالی برساند
 مبارک بر تو بر که عبودان اتقا را بجانب بر تو م فرموده
 زیارت بر سریم و در بدین هنگام محضرها از الطاف عالی و مسلماتی و صحت مبارک
 سرور و عنو سوغت کرده به تفصیل را آقای معظم حامل غرضیه کهنه بر مبارک عرض خواهد
 نمود. استدعا دارم در ای دعا را در رسان احبت دعا مفلوکن فرمایید

مخلص صمیمی
 عباس دلاویز

بسمه تعالی

به عرض مقدس عالی می‌رساند: مبارک مرقومه که به عنوان افتخار اینجانب مرقوم فرموده بودید زیارت، بوسیدم و بوییدم و بر دیده نهادم، مخصوصاً از الطاف عالیّه و سلامتی وجود مبارک بی‌نهایت مسرور و خوشوقت گردیده تفصیل را آقای معظم حامل عریضه به حضور مبارک عرض خواهند نمود. استدعا دارم که این دعاگو را در مظان اجابت دعا فراموش نفرمایید.

مخلص صمیمی
علی بن ابراهیم^۱

۱. مرحوم آیت الله العظمی آخوند ملاً علی همدانی.

سیدتان

سلام و نجات خود دست زدن را تقدیر می‌دارم - گرفتاری می‌شود و دفع محدود
 با هر آیشی تو بن عرض سلام و اخلاص را سبب کرده، میدانم هر اطلاع دارد
 از نظر آن نامه جناب این لایحه می‌اطلاع حاصل شد - از تقدیرهای گذشته و نامه
 نسبت اخیرانشان دارم، با بیعت و احاطه ای که جناب با دفع و اولاد نیز سیدان
 هر چه بداند مراجع را اعلام چه اندازه بن لایحه موجب امید مردم
 و مخصوص طایفه جوانان رسیده - از ضد اندیشه دارم هر چه اتفاق منتهی
 از این رحمت و توفیق الهی آورده و خلاصه کارهای خود و حیات خود در پیش روین
 و ابوابی بفرستد - اگر شمول رحمت خداوند مورد غایتش باشد معتمد
 و او با اهدام باشیم به رنج و دشواری آن نامه بنی نسی می‌تند .
 بعد از حمد حق یعنی محرم الحجت - دانتم الا انک درین روزگرم اجماعم -
 هر چه در باره زندانی مخصوص انانیا سندس بازرگان در نزد شما سلام از حق است
 و اعلام میکنم در حال آذربایجان
 ۲۲ ذی قعدة ۸۳ -
 سید محمد محمد علی

بسمه تعالی شأنه

سلام و تحیات خود و دوستان زندانی را تقدیم می‌دارم. گرفتاری‌های مشهود و وضع محدود، با همه اشتیاق، توفیق عرض سلام و اخلاص را سلب کرده، می‌دانم که اطلاع دارید. از تلگراف و نامه جنابعالی پس از مدتی اطلاع حاصل شد. از تفقدهای گذشته و نامه تسلیت اخیر امتنان دارم، با بصیرت و احاطه‌ای که جنابعالی به اوضاع دارید، نیز می‌دانید که مجاهده و ارشاد مراجع و اعلام چه اندازه پس از یأس موجب امید عموم مردم و به خصوص طبقه جوانان رمیده گردیده. از خداوند مسئلت دارم که با اتفاق و هم‌نظری از این رحمت و نعمتی که روی آورده، عملاً شکرگزاری شود و حیات نو دمیده شده دینی و ایمانی به ثمر رسد. اگر مشمول رحمت خداوند و مورد عنایت شارع مقدس و اولیاء اسلام باشیم، همه رنج‌ها و تعبها آسان و قابل تحمل می‌شود.

و حمداً حمداً حتی ینجلی عموم الحق - وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَ لَنْ یَبْرُکُمْ أَغْمَالُکُمْ

دوستان و برادران زندانی به خصوص آقایان مهندس بازرگان و دکتر سبحانی سلام

عرض می‌کنند

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

مخلص، سید محمود طالقانی

۲۲ ذیقعد ۸۳

۲۲۴ زنگنه چرام
بسم الله

بزرگوار
مهراب استیلا
مهراب استیلا
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۱۹
۱۹
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین
بسم الله و صلوات الله علیهم اجمعین

۲۳ شهر ذیحجه الحرام

۷۰

بسم الله تعالى

روحي فداك پس از تقديم سلام و تقديم ادعيه خالصه خصوصاً در اين ايام تصديع مي‌دهم آقای والد بنده مسمی به آقا محمد لاریجانی گرفتاری در نظمیة طهران پیدا کردند خواهش می‌کنم از حضرت آیه الله آقای حاج سید محمدتقی خونساری خطی بگیریید به حضرت آیه الله کاشانی که معرفی از بنده کرده باشند و به عنوان آن که والد بنده هستند لازم است رفع گرفتاری ایشان یعنی از توصیه‌های متعارفی نباشد بلکه جداً از آیه الله کاشانی بخواهند اصلاح آن را در هر حال حضرت آقای روحانی این موضوع فوری است خواهش دارم مرحمت فرمایید فوری این خط را بگیریید و لطف فرموده بفرستید طهران به آدرس طهران - قلهک - حسن آباد.

آقای آقا میرزا محمد تقی کریمی و کیل دادگستری که ایشان خط را ببرند خدمت آقای کاشانی تعقیب موضوع نمایند و شرح قضیه را هم به آقای کاشانی بگویند اگر چه مطلع هستند.^۱

۱. نویسنده نامه، مرحوم آیت الله حاج میرزا هاشم آملی می‌باشد.

۷ صفر الخیر ۷۱

بسم الله تعالی

به شرف عرض عالی می‌رسانند: امید است از برکات امام عصر - عجل الله تعالی فرجه - مزاج محترم عالی، خالی از هر گزند و لازال موفق باشید به ترویج دیانت غرا خصوصاً تربیت طلاب علوم دینیه. مرقومه مبارکه واصل از مراجع بی‌نهایت حضرت تعالی فوق‌العاده متشکر و ممنون شدم و بحمدالله از برکات زحمات شما آقای والد از حبس خارج شدند انصافاً بی‌نهایت بایستی از مراجع حضرت تعالی و حضرت آیه الله خوانساری و حضرت آیه الله کاشانی متشکر شد. و خاطر مبارک را مسبوق می‌نمایم چهاردهم ماه آذر محاکمه باید بشود یعنی مدعی العموم دعوی دارد که بایستی قرار منع تعقیب و عدم صلاحیت شکایت درباره ایشان صادر شود که اصلاً وارد محاکمه شوند. طرح این موضوع در چهاردهم آذر بایستی بشود. در هر حال (الاکرام بالانتمام) خواهش می‌شود لطف فرمایید دوباره از حضرت آیه الله خوانساری بعد از تشکر از مراجع ایشان که آقای والد از حبس در آمدند،

بخوانید که از حضرت امیر المومنان
 بخوانید که از حضرت امیر المومنان
 شنبه صاف که در این نصیب و برده این
 صلوات بر آرزو بر طاب انصاف حضرت امیر المومنان
 با حق چون میباید در دین که در آن وقت
 در دین همه در این روز هر روز تا جای خود
 حضرت امیر المومنان

(بخواهید که از حضرت آیه الله کاشانی بخواهند که سفارش شود به مدعی العموم کل و رئیس محکمه شعبه جنایت که قرار منع تعقیب و تبرئه ایشان صادر شود تا از برکات انفاس حضرت تعالی مخلص الموده باشم چون می دانید بی دین ها و بی شرف ها در این وقت ها پی وسیله هستند و اسباب زحمت می شوند خداوند به شما جزای خیر دهد.)
مخلص هاشم آملی^۱

۱. مرحوم آیت الله حاج میرزا هاشم آملی .

درصورتی که در این احوال
 کتبی و اسنادی نرسد مستحق قوی
 منع نماید - حضرت را از این خبر آگاه دارم
 مخلصی که در این
 شرح

حضرت را از احوال او که من است این
 این روز - حضرت این است که در این
 کار او را در این احوال
 داله حضرت را که در این
 تمام نطقه طران
 رفع او این
 و در این
 در این
 در این

حضرت آقای روحانی اگر ممکن است آیه‌الله خوانساری تلگراف نمایند به این نحو:
حضرت آیه‌الله کاشانی جناب آقا محمد اردشیر لاریجانی والد حضرت حجة الاسلام آقای
آقا میرزا هاشم آملی متهم در نظمیة طهران تمنّا می‌شود رفع اتهام آن. فوق‌العاده ممنون
می‌شوم اگر تلگراف نمایید

هاشم آملی

در خاتمه معذرت می‌خواهم از جسارت کردن ولی چاره‌ای نبوده مستدعی هستم
فوری عملی نمایید، حضرت آقای اخوی هنوز وارد نجف نشده اند.

مخلص هاشم آملی

27, Rawdon Street
Telephone 23272 مكتب
23939 منزل
24000

P. O. Box 928
P. O. Box 51
Freetown, Sierra Leone

Date ۶-۴-۱۹۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم
ساحة المرجع الديني اية الله المحض المجد محمد صادق الروحاني دام ظله
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

اسأل الله سبحانه وتعالى ان يمد يديكم لامة ذخرا ومرجعا وسلاذا انه ارحم الراحمين
ويحمد :

لقد وفقنا الله في - سيراليون - غرب افريقيا - للعمل على بنا * المركز الحسيني الاسلامي الذي سيضم
انشاء * الله - المسجد - النادي الحسيني - المكتبة العابة - المدرسة الدينية - المتوصف الخيري -
وتوفر لدينا لذلك ما يعادل - مائة الف دولار - كما تقل احد المومنين بنا * المسجد على نفقته الخاصة
ولقد رغب البعض من اخواننا المومنين بدفع السهم المبارك في هذا السيل فقبل تجيزون ذلك ؟
۲ - يسمدني ان اخبركم عن صدر العدد الاول من مجلتنا الاسلامية - بلال - فقبل تجيزون اقتطاف
بعض حقوقكم الفقهية من كتابكم - المسائل المستحدثة - ؟

۳ - اننا نحاني في هذه البلاد النائية من فقدان الكاتبا الشيعي - باللغتين العربية والانكليزية
لتحمية وتوزيعه في اطار ملتنا الثقافي الهادف نحو وحي ديني نافع فالامل تهودنا بنا يتيسر لديكم
من كافة المطبوعات والمضمرات الاسلامية

وختاما ارجوا ان وفق في المستقبل القريب للكتابة اليكم فضلا على امل ان تنوير رسالتي هذه منطلق
للاستفادة من توجيهاتكم وارشادكم ورجائي ان تزودوني - بوكالة شرعية - كما هي العادة في امثال هذه
الحالات ولحلمكم تذكروني حينما كنت في قم - ولعل ساحة الحجة الشيخ محيي الدين الماقلاني دامت بركاته
يحدثكم عن اوضاعي المحلية في - سيراليون -

وسلامي لعن لديكم من اخواننا اللبنانيين

رئيس الجمعية الثقافية الاسلامية

رئيس رسالية بلال الاسلامية

الشيخ حسين أحمد شحادة

التاريخ ۹-۴-۱۳۹۹هـ

للجمعية الثقافية الاسلامية

ارضو ابويع سولي دوستاري الجليلين - السيد مهدي المرصان - الشيخ الاحمد علي

الجمعیة الثقافیة الاسلامیة بسم الله الرحمن الرحیم

سماحة المرجع الدینی آیة الله العظمی السید محمد صادق الروحانی دام ظله
السلام علیکم ورحمة الله و بركاته

اسأل الله سبحانه وتعالی ان یدیمکم للامة ذخرا ومرجعا وملاذا انه ارحم الراحمین وبعد:
لقد وفقنا الله فی - سیرالیون - غرب افریقیا - للعمل علی بناء المركز الحسینی الاسلامی
الذی سیضم انشاء الله - المسجد - النادی الحسینی - المكتبة العامة - المدرسة الدینیة -
المستوصف الخیری - و توفر لدینا لذلك ما یعادل - مائة الف دولار - كما تکفل احد
المؤمنین ببناء المسجد علی نفقته الخاصة و لقد رغب البعض من اخواننا المؤمنین بدفع
السهم المبارک فی هذا السبیل فهل تجیزون ذلك؟

۲- یسعدنی ان اخبرکم عن صدور العدد الاول من مجلنتنا الاسلامیة - بلال - فهل
تجیزون اقتطاف بعض بحوثکم الفقھیة من کتابکم - المسائل المستحدثة -؟

۳- اننا نعانی فی هذه البلاد النائیة من فقدان - کتاب الشیعی - باللغتين العربیة و
الانکلیزیة لتعمیمه و توزیعہ فی اطار عملنا الثقافی الیهادف نحو وعی دینی ناضح فالامل
تزویدنا بما یتیسر لدیکم من كافة المطبوعات و المنشورات الاسلامیة

و ختاماً ارجو ان اوفق فی المستقبل القرب للكتابة بکم مفصلاً علی امل ان تعتبروا
رسالتی هذه منطلقاً للاستفاضة من توجيهاتکم و ارشاداتکم و رجائی ان تزودونی - بوكالة
شرعیة - كما هی العادة فی امثال هذه الحالات و لعلکم تذكرونی حينما كنت فی قم - و لعل
سماحة الحجة الشیخ محیی الدین المامقانی دامت بركاته یحدثکم عن اوضاعی العملیة فی -
سیرالیون -

و دمتم سالمین و سلامی لمن لدیکم من اخواننا اللبنانین

رئیس الجمعیة الثقافیة الاسلامیة رئیس ارسالیة بلال الاسلامیة
الشیخ حسین أحمد شحادة
التاریخ ۹ - ج ۱ - ۱۳۹۹ هـ
الجمعیة الثقافیة الاسلامیة
ارجو ابلاغ سلامی لاستاذی الجلیلین السید مهدی الروحانی و الشیخ الاحمدی

۱. نامه حجة الاسلام و المسلمین شیخ حسین شحادة، روحانی شیعیان کشور سیرالیون در غرب آفریقا.

ALSHEKH HUSAIN A. CHAHADE
MUSLIM CULTURAL SOCIETY
BILAL MUSLIM MISSION
P.O BOX: 51
P.O BOX 928
TEL: 23272 - 23939
Freetown, Sierra Leone

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الشيخ حسين (محمد) أوة

الجمعية الثقافية الإسلامية
إرسالية بيلال الإسلامية
م.ب. ٥١
م.ب. ٩٢٨
تلفون: ٢٣٢٧٢ - ٢٣٩٣٩
سيراليون، فريتاون

سماحة آية ... الصخر المرجع الدين الاعلى السيد محمد صادق الردحاني - دام ظلهم

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

والله سأك ان يطعن عمركم لحافيه خير الامة وتستقبلها الامم انه ارحم الراحمين

دعوت

تجدون ضمن رسالتي هذه - نموذجاً - عن الثبات الاسبوعية التي تصدرها

إرسالية بيلال الإسلامية - وهي عبارة عن الدرس التي اعطيا للطوبى من

أهواننا الاذنين - حول القرآن الكريم

وختاماً أرجو ان تنكمروا عليّ - ببادرة كاملة - من كتابكم المرائد - نسبه الامام

العقاد ديم ... ليسن الحاجة اليه في هذه البلاد النائية

وتقبلوا مني اسمى ابانت الشكر والتقدير

ودعم لنا ذخرًا - بشرًا - وملاذًا

الشیخ حسین احمد شحّاده

الجمعیة الثقافیة الاسلامیة

ارسالیة بلال اسلامیة

سیرالبیون - فریتاون

بسم الله الرحمن الرحيم

سماحة آیةالله العظمی المرجع الدینی الاعلی السید محمد صادق الروحانی - دام ظله

السلام علیکم ورحمة الله و بركاته

والله اسأل ان یطیل عمرکم لما فیہ خیر الامة ومستقبلها المأمول انه ارحم الراحمین وبعد

تجدون ضمن رسالتی هذه - نموذجاً - عن النشرات الاسبوعية التي تصدرها ارسالیة

بلال الاسلامیة - و هی عبارة عن الدروس التي اعطیها للطلاب من اخواننا الافریقیین -

حول القرآن الکریم

و ختاماً ارجو ان تتکرمو علی - بدورة كاملة - من کتابکم الرائد - فقه الامام الصادق عليه السلام

...لمسیس الحاجة الیه فی هذه البلاد النائیة

و تقبلو منی اسمی آیات الشکر و التقدير

و دمتم لنا ذخراً و شرفاً و ملاذاً

۳ رجب - ۹۹ هـ

۲۹ - ۵ - ۷۹

ولدکم

حسین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ALSHEKH HUSAIN A CHAHADE
MUSLIM CULTURAL SOCIETY
BKAL MUSLIM MISSION
P O BOX 51
P O BOX 928
TEL 23272 - 23839
Freetown, Sierra Leone

السَّيِّدُ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَوْزَاعِيُّ

الجمعية الثقافية الإسلامية
أرسالية بيبال الإسلامية

م.ب. 51

م.ب. 928

تلفون: 23272 - 23839

سييرا ليون، فريتاون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ... اللهم المرجو الديني الاعلى السيد محمد صادق الرحاني دام ظل

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

واللهالك الخالعي القديران يدكم للأمة مرحباً وعلوذاً إنه ادم الراحين

و بعد ...

بأن الطالبين الحين نصرى - ومحمد باه - من طلبةنا في المهدي الشري الديني

في سيراليون - مرتادون - وقد امضيا طيلة العامين الماضين في دراسة

مبادئ اللغة والعقائد ..

وقد قررت مؤسستنا الاسلامية - ارسالها اليه - تم - لتابعة التمهين

في علوم الهل اليه (ع) .. وذلك حين خطتنا باعداد هيل جديد من

الذريتين ليتم مسؤولية الرسالة في هذه البلاد .. على خطى الاستبحار

نالدك ان تباكو هذا المهدي برعايتكم اللابوية و اشرافكم القبايع ..

وكم مني انك آيات الشكر وخالص التقدير والحب والولاء .

ودم

بسم الله الرحمن الرحيم

سماحة آية الله العظمى المرجع الدينى الاعلى السيد محمد صادق الروحانى دام ظله
السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

و الابهال الى العلى القدير ان يديمكم للأمة مرجعاً و ملاذاً إنه ارحم الراحمين و بعد...
فإن الطالبين الحسين منصرى - و محمد باه - من طلابنا فى المعهد الشرعى الدينى فى
سيراليون - فريتاون - و قد امضيا طيلة العامين الماضيين فى دراسة مبادئ اللغة و العقائد...
و قد قررت مؤسستنا الاسلامية - ارسالها الى - قم - لمتابعة التخصص فى علوم اهل
البيت عليه السلام ... و ذلك ضمن خططنا باعداد جيل جديد من الافريقيين ليتحمل مسؤولية
الرسالة فى هذه البلاد... على خطى الاستبصار، فالامل أن تباركو هذا الجهد برعايتكم الابوية
و اشرافكم القيادية... و لكم منى ازكى آيات الشكر و خالص التقدير و الحب و الولاء.

و دتم
ولدكم حسين احمد شحاده
١٤ - ١٢ - ٧٩

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سماحة آیه الله السید محمد صادق الحسینی الروضانی دام ظلّه

سلام بعلیکم ورحمة من الله تعالی وبرکات

وجید ، فقد وصل الینا من سماحتکم الکتبان الموهبان لجلالة الملك خالد وفضيلة شيخ الزهر وقد قرأتها في أكثر من محفل واعلنت عنها في أكثر من مكان ومنه عن الصدف ان سماحة الواعظ السید موسى الصدر كان موهوباً في القاهرة وفي أثناء تبادل الزيارة بيننا أطلعته على الکتابين وقد قرأ هو الکتاب الموجه الى الملك خالد وقرأت له الکتاب الموجه لشيخ الزهر وفي أثناء قراءة الکتابين كان جماعة من الشيعة اللبنانيين والمصريين واليرانيين يستمعون لمحتوى الکتابين الكريمين وقد شكرنا لكم هذه الغيرة الصادقة وأكبرنا فيكم روح الدفاع عن وذهب الحق وفي أثناء الكلام اقترح سماحة الواعظ السید موسى بعض الاقتراحات وكانت صائبة وعلى ضوء هذه الاقتراحات كلفته بأن يصيب معه الخطاب الموجه الى الملك خالد فآخذ الکتاب ووعده خيراً وهو بعد أيام قلائل سوف يقابل الملك خالد بالسعودية .

سيدي الواعظ قبل أيام وصلتنا رسالة من سماحة آية الله الشيخ سامان الخاقاني يقول نريد ان جماعة من علماء قم قد أطلعوه على الکتاب الذي صدر في الجاز وطلبوا من سماحتهم ان يقوم بالرد عليه وهو الان كما تقول رسالته قد فرغ من كتابة الرد على ذلك الکتاب وقد سألت في رسالته الينا هل من الممكن ان يطبع هذا الرد وينشر في مصر ذكرنا له ان لا مانع من ذلك بل هو رائع خصوصاً وفي هذه الايام قد صدر كتاب من مؤلف سعودي وقد طبع في القاهرة وعنوان الکتاب « أمير المؤمنين المظلوم يزيد بن معاوية » فاذا كان بالإمكان وفعلاً ان يطبع في القاهرة مثل هذا الکتاب فماذا لا نطبع نحن ما نرى فيه خير لصالح الامة الاسلامية .

هذا وارجو من سماحتكم صالح الدعوات لأعتابكم المتكلم طالب الرفاعي

٢٦ جمادى الاخرة ١٣٩٧

بسم الله الرحمن الرحيم

سماحة ايه الله السيد محمد صادق الحسيني الروحاني دام ظله

سلام عليكم و رحمة من الله تعالى و بركات

و بعد، فقد وصل الينا من سماحتكم الكتابان الموجهان لجلالة الملك خالد و فضيلة شيخ الازهر و قد قرأتهما في اكثر من محفل و اعلنت عنهما في اكثر من مكان و من حسن الصدق ان سماحة الاخ السيد موسى الصدر كان موجودا في القاهرة و في اثناء تبادل الزيارة بيننا أطلعته على الكتابين و قد قرأ هو الكتاب الموجه الى الملك خالد و قرأت له الكتاب الموجه لشيخ الازهر و في اثناء قراءة الكتابين كان جماعة من الشيعة اللبنانيين و المصريين الايرانيين يستحسون لمحتوى الكتابين الكريمين و قد شكرنا لكم هذه الغيرة الصادقة و اكبرنا فيكم روح الدفاع عن مذهب الحق و في اثناء الكلام اقترح سماحة الاخ السيد موسى بعض الاقتراحات و كانت صائبة و على ضوء هذه الاقتراحات كلفته بأن يصحب معه الخطاب الموجه الى الملك خالد فاخذ الكتاب و وعد خيرا و هو بعد أيام قلائل سوف يقابل الملك خالد بالسعودية.

سیدی الاخ قبل أيام واصلتنا رسالة من سماحة الحجة الشيخ سلمان الخاقاني يقول فيها ان جماعة من علماء قم قد أطلعوه على الكتاب الذي صدر في الحجاز و طلبوا من سماحته أن يقوم بالرد عليه و هو الان كما تقول رسالته قد فرغ من كتابة الرد على ذلك الكتاب^۱ و قد سأل في رسالته الينا هل من الممكن ان يطبع هذا الرد و ينشر في مصر ذكر ناله أن لا مانع من ذلك بل هو راجح خصوصا و في هذه الايام قد صدر كتاب من مؤلف سعودي و قد طبع في القاهرة و عنوان الكتاب «أمير المؤمنين المظلوم يزيد بن معاوية» فاذا كان بالامكان و فعلا ان يطبع في القاهرة مثل هذا الكتاب فلماذا لا نطبع نحن ما نرى فيه الخير لصالح الامة الاسلامية.

هذا وارجو من سماحتكم صالح الدعوات لأخيكم المخلص.

طالب الرفاعي^۲

۲۶ جمادى الاخرة سنة ۱۳۹۷

۱. مقصود، ردّ بر کتاب خفاوی است که به چاپ رسیده است.

۲. حجة الاسلام و المسلمین سید طالب رفاعی از علمای عراق که در سالهای دهه ۷۰-۸۰ میلادی در قاهره به فعالیت دینی اشتغال داشت.

بسم الله

۹۸

عماد

نصر علی

بیراز به سلام از سوی دیگر در

عن کربلا ما رو دست از منرا آمد؟ کربلا نورانی درام

دست در صلیع امروز در طریقت

دست در صلیع امروز در طریقت

تا حد هر وقت در هر یک آن در

این که در دست و پیک در هر یک آن

بسم الله

صفر الخیر ۹۸

بسمه الله تعالى

به عرض عالی میرساند پس از استعمال از صحت و سلامتی ذات با برکات ضمن ابراز تأثر و تأسف از پیش آمدهای ناگوار همواره دوام افادات و تأییدات و اصلاح امور را در ظل عنایات ولی عصر - اروحنا له الفدا - از خداوند متعال - جل جلاله - مسئلت دارم و حالات مراجع بحمدالله تعالی تا حدی بهتر است. وارجو کم ان لاتنسانی من الدعاء کما لا انساکم. انشاءالله تعالی والسلام علیکم ورحمة الله.

سید اسدالله نبوی^۱

۱. آیت الله سید اسد الله نبوی، از مراجع تقلید خوزستان و مقیم دزفول.

بسم الله و له الحمد

سماحة العلامة المجاهد استاد الفقاها والاجتهاد مولانا السيد صادق الروحاني دام ظله
السلام عليكم دوام عمر و عزت آن مرجع عاليقدر را در ظل عنايات حضرت بقیة الله
الاعظم امام زمان - رومی و ارواح العالمین له الفداء - از پیشگاه حضرت احدیت خواهانم.
حقیر از مرحوم آیدالله میلانی - قدس سره - مجاز بودم استدعا دارم عنایتی فرموده اجازه ای
برای حقیر مرقوم بفرمایید باعث افتخار موجب عزتم خواهد شد. حضرت والد ابلاغ سلام
می فرمایند والسلام علیکم.

مهدی ابن ضیاء الدین خوافی^۱
۹۵/۱۰/۲۰ هجری

۱. آیت الله حاج آقا ضیاء خوافی، از علمای تهران و امام جماعت مسجد سلطانی در بازار تهران.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سید العظم و مولانا المکرم اظلاله بحرام فی خرد و عیا فی و رقیه در ایام حسن الحائمه
 و جعلکم ممن ینصرونه لیس و جمعا در ایام مع احدوا الظلم فی دار کرامه
 انما یتوب الی و جمعا فی سبلا در باره مورد تایدات و عیانت
 مشهورت اهدت حل سائیه بهی سید و لازلت مورد تایدات
 نصره و غیرا للاسلام و فخر اللایم بجا محمد در صددت در علم
 جزو کتاب یاری فقه الصادق و اصل دار لطف کتاب
 مستکم حدوده حدیث عالی حضرتت با قبول قرآن
 والسلام علیکم ورحمة ربکم و برکاته
 محمد بن حسن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیدنا المعظم و مولانا مکرم اطال الله عمرکم فی خیر و عافیة و رزقکم وایانا حسن الخاتمة و جعلکم ممن ینتصر به لدينه و جمعنا و ایاکم مع اجدادنا الطاهرين فی دار کرامته. ان شاء الله تعالی وجود شریف بسلامت و هماره مورد تأییدات و عنایات حضرت احدیت جلّ شأنه بوده باشید و لازلت مؤیداً موقفاً منصوراً و عزاً للاسلام و فخراً للانام بجاه محمد و آله صلوات الله علیهم جزء ۹ کتاب مبارک فقه الصادق واصل و از لطف آن جناب متشکرم. خداوند خدمات عالیہ حضرتت را قبول فرماید، والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الداعی عبدالحسین دست غیب الحسینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مولانا المعظم اطال الله عمرکم فی خیر و عافیة و جعلکم مَمَّن ینتصر به لدینہ بجاء محمد و آله (ص)

پس از تقدیم تسلیمات و تحیات وافرات و عرض ارادت و اخلاص معروض می‌دارد ان‌شاء الله تعالی وجود شریف به سلامت و هماره مورد الطاف خاصه و تأییدات حضرت احدیت - جلّ شأنه - بوده باشید. جزء ۱۷ کتاب شریف فقه الصادق که در ماه ذیحجه ارسال فرموده بودید زیارت شد و موجب مسرت گردید، موفقیت آن جناب را بر تألیف یک دوره فقه استدلالی آن هم با قلم شیوا و روان خدا دادی، جداً تبریک می‌گویم و از خداوند مسئلت می‌نمایم این خدمت را از حضرتت قبول فرماید و مورد نظر صاحب شرع انور قرار دهد. ضمناً برای تذکر عرض می‌شود پنج جزء، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ از کتاب شریف ناقص است و ظاهراً حضرتت فراموش نموده، ارسال نداشتید چنانچه موجود باشد و ارسال دارید تا دوره آن تمام باشد مزید بر تشکر و دعاگویی است. و نیز مدرسه علمیه حکیم در شیراز که به وسیله اینجانب تعمیر و تأسیس شده، کتابخانه‌ای که در آن برای طلاب تأسیس شده چنانچه یک دوره کامل فقه الصادق و سایر مؤلفات شریفه حضرتت را به عنوان وقف بر کتابخانه مزبوره ارسال فرمایید مزید بر دعاگویی خواهد بود.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته
الاحقر عبدالحسین دستغیب الحسینی^۱
تاریخ سلخ محرم ۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرت آية الله العظمى مولانا حاج سید محمد صادق الروحانی مدظلہ العالی

معرض عالی سربراہی، انوار پورہ، جامعہ شریفیہ اسلامیہ، دارالعلوم، لاہور، پاکستان

حضرت اجودت محل سائنس، جامعہ اسلامیہ، اردو گزشتہ جلد ۱۹ و ۲۰ از

کتاب شریف فقہ الصادق و اصل منہ حدیثا را بر توفیق انکسار

باسلام بخبردار، فقہ کامل است، لایزال، شکر کلام و حضرت شریف

عصر پیام آید است، این خدمت بخبردار نظر و توفیق حضرت فقہ

محل بہ خدمت شریف دارالعلوم، لاہور، پاکستان

مذہب زاید حق، توفیق سجاد، جامعہ دارالعلوم، لاہور، پاکستان

بعض کلمات ادلیہ آری، توفیق اراکین، علم است و فقہ

چاپ سیرت، ۲۰ جلد از اجودت کلام، جامعہ دارالعلوم

حکیم سیراز، توفیق، جامعہ دارالعلوم، لاہور، پاکستان

بیشک در دعا گزین است و السلام، جامعہ دارالعلوم، لاہور، پاکستان

سازگار، توفیق، جامعہ دارالعلوم، لاہور، پاکستان

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله العظمی مولانا الحاج سید محمد صادق الروحانی مدظلہ العالی
 به عرض عالی می‌رساند ان‌شاء الله تعالی وجود شریف به سلامت و همواره مورد
 تأییدات حضرت احدیت - جلّ شأنه - بوده باشید. روز گذشته جلد ۱۹ و ۲۰ از کتاب
 شریف فقه الصادق واصل شد خدای را بر موفقیت آن حضرت به اتمام یک دوره فقه
 کامل استدلالی شکر گزارم و حضرتت را تبریک عرض می‌نمایم امید است این خدمت
 مورد نظر و قبول حضرت بقیة الله - عجل الله فرجه الشریف - قرار گیرد و مسلمین را از
 طول عمر آن جناب بهره‌مند فرماید. ضمناً معروض می‌دارد چون دوره فقه الصادق ارسالی
 آن جناب بعض مجلدات اولیه آن نزد بعضی از اهل علم است و فعلاً ناقص است چنان‌چه
 میسر باشد ۲۰ جلد آن را جهت کتابخانه مدرسه علمیه دارالهدایه حکیم شیراز به وسیله
 جناب آقای حاج سید محمد فهری ارسال دارید مزید بر تشکر و دعاگویی است.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
 الاحقر عبدالحسین دست غیب الحسینی
 بتاريخ ۱۲ شهر ذیقعدة الحرام ۹۴

بسم الله الرحمن الرحيم

المجلس الاسلامي الاعلى
القياسية

الرقم: _____

التاريخ: _____

برادر منظم اینه پیر علامه محترم آقا حاج سید صادق مدظلها
خوبی وقت است محمد هستم در هلهایم نسیب و خلد
دل افراشته شدم که با قلب فزون اعلامه ابرو هفتی
ویدرم لذت دست قدر فزاده کرداید. این محبت هر چند لذت آرزو که ملا
دل در دریا مصائب در طرفین جرقه اتر غلیس در دل، دانت خداداد
دستبردار و معتبر صاب آرا مقام ملا.

وضع هر چند لذات تر است دل محنت هفتاد اراده دارد علامه
مستحبات تا حدیست که بهتر گشته آنقدر خردت کفن نمون که - شکست
بزرگتر هیچ دار دین و دنیا دردم در کین هسته که نصیبت مهم را در صورتی
اسدولم در طرفه تو، سان فرتو، هست علی تو کلکار، دانایا، پند
تعلیل وضع را آفر خلی عوض جا حد کرد
عربی

بسم الله الرحمن الرحيم

المجلس الاسلامی الشیعی الاعلی
الرقم:

الرئاسة
تاریخ:

برادر معظم آیه الله علامه مکرم آقای حاج سید صادق روحانی خیلی وقت است محروم هستم و در هزاران نشیب و فراز دور بودم، ولی اخیراً شنیدم که با قلب مهربان اعلامیه‌ای مرحمتی فرمودید و یادی هم از دوست دورافتاده کرده‌اید. این محبت هرچند از شما تازگی ندارد ولی در دریای مصائب و در طوفان جراحات‌ها اثر عظیمی در دل داشت خداوند به توفیق و سلامتی و بقای سایه آقا را مستدام دارد.

وضع هر چند آرامتر است ولی محنت هنوز ادامه دارد به علاوه مشکلات تاحدی است که به راستی - کشته آن قدر فزون است کفن نتوان کرد - مشکلات گوناگون و گرگ‌های طمع دار و دین و دنیا دزد هم در کمین هستند که مصیبت مردم را مورد سوء استفاده قرار دهند. امیدوارم دعای خیر شما، لسان خیر شما، همت عالیہ شما کامکار ما در این راه باشد، تفصیل وضع را آقای خلیلی عرض خواهند کرد.

موسی صدر

بسم الله الرحمن الرحیم

بعضی از سران
برای آنکه در محبت و صلح خود شریک باشند

عنايت و بهانه لازم است آنجا که بود مهر و درایت کرده از دراز و

کمال سکون آن محسوس و صیقلی که بود در سویی از سر جنبان گوید که

از سر کین این صبر عبادت و هم صبا آهنگها در آنرا که در نمانی در خطه خیر مای

است و نام قصاید معلول جهات است و نه آنکه مصلحت است و آنکه مصلحت

و در آنجا که بصورت مخصوص است که در جهات عبادت است و با آنکه در آنجا

جهان را در بعضی از آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که

کمال سکون است و در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که

که در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که در آنجا که

الدهم هو من من من من

۹۰

بسمه تعالی شأنه

به عرض عالی می‌رساند: مرقوم شریف که حاکی از صحت و سلامت حضرت تعالی و کاشف از عنایات و الطاف و مراحم بی‌شائبه آن جناب بوده واصل و زیارت گردید از ابراز محبت و لطف کمال تشکر و امتنان حاصل و چنانچه این گونه تقدیر و تشویق از مثل جنابعالی نبود نگرانی‌های حاصله از پیش آمدن این قبیل حوادث و مخصوصاً با تهمت‌ها و افتراهایی که ناشی از ملاحظه جنبه‌های مادی است و تمام قضایا را معلول جهات مادی بشوینها المختلفة می‌داند اگر ضمیمه شود قطعاً غیرقابل تحمل است ولی توجه افراد با بصیرت مخصوصاً مثل جنابعالی که تمام جهات حوادث را مطلع و با تجزیه و تحلیل کامل آنها را بررسی می‌نمایند، موجب تقلیل نگرانی بلکه مؤثر در تحریص و ترغیب است به هر حال از الطاف مبذوله و مراحم معموله کمال تشکر حاصل و امیدوارم خداوند جنابعالی را برای مسلمین باقی بدارد، از اقدام آن آقایی که اشاره فرمودید هیچگونه اثری ظاهر نیست ان شاء الله آنچه خیر و صلاح است پیش آید

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

الاحقر محمد محمدی فاضل^۱

۶ شهر رجب ۹۰

۱. مرحوم آیت الله محمد فاضل لنکرانی.

سینه

برو عارضه بر نه برده شریف که حکایت از صفت و کلام جناب شیخ صفی بن ابی طالب در کتب و آثار و تفصیل
 نسبت تکلف بود و در اصل در وجه سکر بود از حال صحت و عین فرزند بود با نظریه که تکلف در آن اوج
 تکلف یک است نسبت بود و با اندازه ای که بود لکن در این صفت شرفی سخن اشاره بود مجبور
 بودن تکلفه از آب سرد روزی در آن سره تعویذ در آن سخن نمودن و چهارده ای است چه بر آن بود
 در برابر عقده است لکن تکلفی که نامی تا سف است این است که هنوز علت تکلفه در آن است
 و بر هر از صفات مربوطه در آن سوال کرد جواب شدیم لیس است حد از آن تا یک در آن تکلفه فرزند
 و فرجی عنایت که فعله علامه بر وجهی که می خواهد از آن از لحاظ آنها در بودن آن تکلفه
 حتم در این کتب هم مجموعاً صد و ده هزار نفر صحبت است و بی از آن با شرفی است
 انواع است که در دهها ذرهها در آنها و خلقهای گوناگون وجود دارد و چیزی که یافت می شود
 ارتباط با روحانی و نفس با ادوات تنها یک نفر نیمه روحانی است و وجود دارد که تا حدی با او با هم
 عمدتاً عاقبت هر یک با هم خواهد گشت از جانب این در آن در سلطان است عا لده شرفی است

۱۶ شعبان المعظم ۹۳۱
 الله صحر محمد بن ناصر

بسمه تعالی

به عرض عالی می‌رساند مرقوم شریف که حاکی از صحت و سلامت جنابعالی و متضمن اظهار لطف و محبت و ابراز تفقد نسبت به مخلص بود، واصل و موجب تشکر گردید. از حال حقیر استفسار فرموده بودید همان طوری که مستحضرید در این اواخر قبلاً به کسالت تب مالت بودم و تا اندازه‌ای معالجه نمودم لیکن در اینجا به علت شرجی و گرمی فوق العاده هوا و مجبور بودن استفاده از آب سرد روزی دو سه مرتبه تقریباً درد استخوان عود نموده و چاره‌ای هم نیست چه می‌توان کرد در برابر مقدرات، لیکن مطلبی که مایه تأسف است این است که هنوز علت تبعید برای حقیر روشن نیست و هر چه از مقامات مربوطه در قم سؤال کردم جوابی نشنیدم امید است خداوند تبارک و تعالی تفضل فرموده و فرجی عنایت کند. فعلاً علاوه بر جنبه گرمی هوا و شرجی آن از لحاظ تنهایی و نبودن انس در مضیقه هستم در این جا که شاید مجموعاً حدود ده هزار نفر جمعیت داشته باشد و نمی‌از آن یا بیشتر سنی می‌باشند انواع و اقسام قیافه‌ها و نژادها و زبان‌ها و خلق‌های گوناگون وجود دارد و چیزی که یافت نمی‌شود ارتباط با روحانی و تماس با او است تنها یک نفر نیمه روحانی شیعی وجود دارد که تا حدی با او مانوس هستم، نمی‌دانم عاقبت کار به کجا خواهد کشید از جنابعالی تمنا دارم در مظان استجاب دعا از دعای خیر فراموشم نفرمایید.

۱۶ شعبان المعظم ۹۳
الاحقر محمد موحدی فاضل

بِسْمِ اللَّهِ

لحضره السيد المجيد آية الله العظمى آية الله العظمى

السلام عليك وعلمك والحمد لله على السيد القدر العزيم

لقد السيد للعباد واحترامه اولى وهله والصبر عند الصدة

الاولى لك السلام الافر والقدح المثلنى والرهارنى المسمون لك

لا يكون من مائة غير محافضة وان لم يكن منهم

احسن الصالحين ولست منهم لعل الله يجعلى صلاحا

سلام جناب لعل الله يرد لعل الله يرد لعل الله يرد لعل الله يرد

لذراه دور از ۲۰۰۰ کیلومتر از حالتی کوه در نمر زافغان بند است

هزاره منان مست بگذار و لطف عمیق را بر فاهها بگنجد

تا سایه پرور و نا بخت تا بین گزین لطف بخت شوند و چون

و چون در محرم مکتوبت در این دوره را به بنشد در شد بسیارند

اطمینان است اگر شما میباشند بودید بسیار معنی افتادید

این بخت تا ما را بر یک میگویم دیگران کوسر زحمت می زنند

بسمه تعالی

لحضرة السيد المجاهد آية الله الروحاني حياه الله وبياه
السلام عليك و على من اليك سلام على السيد القدوة الذى مهد السبيل للبعدهاء و احتمال
اعبائه اول وهله والصبر عند الصدمة الاولى لك السهم الاوفر والقدح المعلى والرجاء من الله
سبحانه ان لا يحرمننا مما يفيض على خاصته و ان لم نكن منهم.

احب الصالحين و لست منهم
لعل الله يجعلنى صلاحاً
سلام جناب آقای ایزدی،^۱ آقای مروارید،^۲ آقای کلانتر،^۳ آقای صلواتی^۴ و حقیر^۵ را از
راه دور از ۲۰۰۰ کیلومتر از حاشیه کویر از مرز افغان بپذیرید. خدای منّت بگذارَد و
لطف عمیمش را بر خامها بگستراند تا سایه پروورها و ناپخته‌ها به این گونه لطف پخته شوند
و چون وجود محترم حضر تعالی این دوره را ببینند و رشد بیابند اطمینان است اگر شما هم
مبتلا نشده بودید به باد نمی‌افتادید این پختگی را به شما تبریک می‌گوییم دیگران کوس
زعامت می‌زنند.

۱. حاج شیخ عباس ایزدی.

۲. آقای حاج شیخ علی اصغر مروارید.

۳. آقای حاج سید احمد کلانتر.

۴. آقای فضل الله صلواتی.

۵. آقای شیخ صادق خلخالی.

صحنی
 و لایه نازک قلم و به محفظه منزلت آن رسم میگذرد و که تبعه است
 تبعه های مکرر کرده بودند بجز غیر اسلام و مسلمانی صحبت کرده بودند
 مگر مخالف را نمیدیدند و مندرک اقدام کردند اصلا چنین فطرت
 ندارند . در خانه دوام تا باید چنانکه با از نهادن در دست نکرده

و از این عطف ترجمه است به تبعه از این بنیان با برسی نام

شکر فرادان سنایم لا عد مناک دلا عد منا و دگ
 و اسلام عظیم در قلم از در کلمات

از طرف مطرد درین مشردین
 ۲۴ ج ۹۰۷
 سعید بن عبد الله

ولی حتی به نوک قلم و به محفظه مغزشان هم نمی گذرد که تبعید چیست. تبعیدی‌ها مگر چه کرده بودند، مگر برای غیر اسلام و مسلمین صحبت کرده بودند، مگر مخاوف را نمی دیدند و مع ذلک اقدام کردند اصلاً چنین خاطرات ندارند. در خاتمه دوام تأیید جنابعالی را از خداوند منان مسألت نموده و از این عطف توجه بی‌شائبه به تفقد از این جانبان به ارسال نامه تشکر فراوان می‌نماییم لا عدمتاک و لا عدمناک و ذک.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته^۱
 از طرف مطرودین مشردین... عن البلاد و الاولاد
 ۹۰/۲۴ ج/۱

۱. این نامه آقای شیخ صادق خلخالی است.

بسمه تعالی

محترمانه به عرض عالی می‌رساند: کتاب مستطاب منهج الفقاهه را زیارت کردم و استفاده نمودم ان شاء الله تعالی وجود مبارک پیوسته در خدمت به دین و علم در ظل عنایات مخصوصه ولی عصر - ارواحنا فداه - مؤید و منصور باشد مرجو آنکه در مواقع دعا از ادعیه خود مرا فراموش نفرماید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
روح الله کمالوند^۱
۲ صفر ۸۲

۱. مرحوم آیت الله حاج آقا روح الله کمالوند از علمای لرستان ساکن در خرم آباد.

فصل سوم

مجموعه نامه های

شخصیت های سیاسی و فرهنگی

التعامل مع البنوك
البنك البريطاني للشرق الأوسط
البنك العربي المحدود
البنك الألماني أبوظبي
Head Office:
The British Bank of the Middle East
Emirates Bank, Ltd.
Omanah Bank, Abu Dhabi

عيسى بن يوسف المحفوظ
تجارة عامه و مقارلات و وكيل عموله
ابو عيسى - الخليج العربي
Eissa Bin Yousif Almahfooth
General Merchants, Contractors & Commission Agents
ABU DHABI
A. GULF

تلغراف (المحفوظ)
رقم تلوغراف المكتب ۳۳۹۸
رقم المنزل ۳۷۷۵
مستودع البريد رقم ۳۱۲
Tel: ALMAHFOODHI
Phones: Office 2360
Res: 2575
P. O. Box No. 312

Our Ref: _____ Your Ref: _____ Date: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دام ظل الله
الربح الحلال

بما شاهدنا الجدي والحمد لله الميراث بآثاره العظيمة في العين سيدنا المظلم صاحب صراف
تجارت سنينة وتعليمات عظيمه اقد مجالس احترامنا حترامنا راجيا من ربنا ان يوفقنا في كل يوم العيش والادارة
الدين وحفظ ربح رسول الله صلى الله عليه وسلم

تلقيت نفايا الشكر كتابك وشريه خطا بكم كحلا للبرص ولانسانا المظلم ومدعا
المسرور ومقتضيا للجهود فثبوت الله ولى نعم علينا اجول من كرات الشمس واما الداعي في
خير واقتر لا ارجو الا ان الله وكريم دعائكم وما تفعلتم به من اتيتمني لكم ولكن اود ان اسبح
من خصكم بكم في حاجتي الى اللسان للسخرة من مؤلفاتكم وابتدعتم بان اكتب التي قد تفضلتم
بارسالها الى قطر قبل عينة شهيرة وقد اعطيت برصولها وذلك ان المقتدر الخاص بياقز
الكتب قد هلك فاعيدت كتاب الالهة بعد ما كانا حازا عليها ناله تعالى ان يحسن
الاوضاع و امرت انا ان تبقي في قطر لاشعار اخر حيث ان لذي عزما على السفر
الى ذلك القطر بالاجل القريب باذن الله تعالى ، ولقد طرأ لي بعض الاحتكاك في خلال
مطالعاتي وددت الاطلاع على رأيكم في ذلك كما سارسل الاستفتاء في وقت لم ي
لاستشارة من دقتكم والاستصاوة بهدى نظركم وكم يزيد الشكر واذا امرت عن علم
المقتضيل بشي مما امرت به فاذا ارسلتمه بواسطة بنك صادرات فرع ابو ظبي باسم
عيسى صيري خاقاني فانه يصلها وضعت معهم الترتيبات على ذلك تؤخذ للاجل
الراثة ورفع المذممة عن سعادة سيدنا الامين حفظ الله واسعه

وفتانا ارجو من ربنا ان يوفقكم كما في لائقه على احسن حال ان شاء الله والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم ۱۳۹۰/۱۱/۱۴

سماحة الامام الكبير حجة الاسلام والمسلمين آية الله العظمى في العالمين سيدنا المعظم
الحاج سيد محمد صادق الروحاني المحترم دام ظلالة
تحية سنّية و تسليبات عطرية اقدمها لساحة سماحتكم راجيا منه تعالى لكم دوام الصحة
و الخدمة للدين و حفظ شرع رسول رب العالمين. (ص).
تلقيت بفائق الشكر كتابكم و شريف خطابكم فكان كحلاً للبصر و إنساناً للنظر و مدعاةً
للسرور و مقتضياً للحبور فشكرت الله و لىّ النعم على ما اجزل من كرائم النعم. و أما الداعي
ففي خير و عافية لا ارجو ألا رحمة الله و كريم دعائكم و ما تفضلتم به فأني مدين لكم
ولكن اودّ أن استمبح من حضرتكم باني محتاج الى المسائل للمستحدثة من مؤلفاتكم و
ابشركم بأن الكتب التي قد تفضلتم بارسالها الى قطر قبل عدّة شهور قد اعلمت بوصولها و
ذلك أنّ المفتش الخاص بمراقبة الكتب قد هلك فأعيدت كتب الى أهلها بعد ما كان حاجزاً
عليها نسأله تعالى ان يحسن الأوضاع، و أمرت انا أن تبقى في قطر لاشعار آخر حيث أنّ
لدى عزمي على الفى الى ذلك القطر بالعاجل القريب باذن الله تعالى، و لقد طرأ لي بعض
الاشكال فى خلال مطالعاتي و ددت الاطلاع على رأيكم فى ذلك سارسل الإستفتاء فى
فرصة اخرى للاستشارة من دقتكم و الاستضاءة بهدى نظركم و لكم مزيد الشكر. و اذا من
عزمكم التفضل بشيء مما امرتم به فاذا ارسلتموه بواسطة بنك صادرات فرع ابوظبى باسم
عيسى شبيرى خاقاني فأنه يصل كما وضعت معهم الترتيبات على ذلك و ذلك لاجل الراحة
و رفع المزاحمة عن سعادة سيدنا الأمين حفظه الله و أسعده

و ختاماً: ارجو منه سبحانه ان يردكم كتابي و انتم على احسن حال ان شاء الله
و السلام عليكم و رحمة الله
عيسى بن عبد الحميد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المدوحه - قطر

تاریخ ۹۰/۱۱/۲۸

المراد
مظله

الروحه

مباحثه و ملاقاتی که در این مکتب عالی در شهر صادقیه
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته. و بعد: خانی عالی علیه السلام
ان شاء الله تعالی و لقد اقبلت المراسلات الكثيرة من جزاء الجوار
وسوف تبدأ الرحلة يوم الثلاثاء آخر هذا الشهر إن شاء الله
ولقد وافيت المکتب التي كنتم ارسلتموها ففقت بتوزيع
الجبر والاختيار على انصافاً علمية منا ومنهم واهدنا الى الكتب
التامة لوزارة المعارف نسخة وللقاضى ابن حجر آخرى واما
المراسل فلاحظوا اننا الارابيين القاطنين هنا وللسيد
السيد بزرگي ما له روحه كذلك. وكان لا يعرف عنكم شيئاً
فقلت له - لاننا اصم بالبر - مختصر من حياتكم ونفسيكم
ارجوان يوافيكم كتابي هذا وانتم تسمعون بكل الصبر والعافية
وارجوكم الدعاء كما اني سوف لا انسى ان شاء الله ان شاء الله
هذا يسلم عليكم ورحمة الله وبركاته اللهم السلام

بسم الله الرحمن الرحيم

الدوحة - قطر

بتاریخ ۹۰/۱۱/۲۸

سماحة مولانا آية اله العظمى سيدنا السيد محمد صادق الروحاني مدظله الوارف السلام عليكم ورحمة الله. و بعد: فاني على عزم السفر الى بيت الله الحرام ان شاء الله تعالى و لقد لاقينا الزاحمات الكثيرة من جرأ الجواز و سوف تبدأ الرحلة يوم الثلاثاء آخر هذا الشهر ان شاء الله و لقد وافيت الكتب التي كنتم ارسلتموها فقمتم بتوزيع الجبر و الاختيار على الشخصيات العلمية منّا و منهم و اهدينا لدار الكتب التابعة لوزارة المعارف نسخة و للقاضي ابن حجر أخرى و أما الرسائل فالاخوانا الايرانيين القاطنين هنا و للسيد حسين السيد شبر «عالم الدوحة» كذلك. و كان لا يعرف عنكم شيئاً فكتبت له - لانه اصمّ بالمرّة - مختصراً من حياتكم و نضالكم ارجو ان يوافيكم كتابي هذا و انتم تمتعون بكامل الصحة و العافية و ارجوكم الدعاء كما اني سوف لانساكم كذلك ان شاء الله تعالى هذا و السلام عليكم ورحمة الله و بركاته.

الداعي لكم السيد عيسى عبد الحميد

یا فاطمة اشغعی لی فی الجنة

تولیت آستانه مقدسه قم

به عرض حضرت عالی می‌رساند:

وصول مرقومه عالی موجب مزید امتنان و تشکر گردید. سلامتی و موفقیت حضرت تعالی را از خداوند متعال مسئلت دارم. حال ارادت شعار بحمدالله تعالی خوب است و از هر جهت راضی و شاکرم (نادم نیستم). برای انجام خدمات به آستانه مقدسه اشاره فرموده بودید، تصور می‌کنم تا چندی دیگر به همین وضع فعلی اصلاح باشد. امید است به فضل الهی به زودی کلیه امور اصلاح شود خانم‌ها خدمت حضرت تعالی و خانم سلام عرض می‌کنند و التماس دعای مخصوص دارند.

ایام افاضات و برکات مستدام

تولیت

۱۳۴۲ / ۱۰ - ۳

۱. حاج سید ابوالفضل تولیت، تولیت آستانه مقدسه حضرت معصومه سلام الله علیها پیش از انقلاب اسلامی.

۲۹/۶/۳۳

بدین عرض عالی سریندا
 در خدمت شریفه سوره ۲۸ این شرح
 کرد ۳۰ محرم بود زیر عدل تجدید گویا در این دست
 نزد دولت بنامه هم علی کمال کرد لطافت بر تقدیر ضابطه
 با نماند ستم دهم و دهم تقصیر است بعد از این
 میر و مردون گردد
 شدم گفتا کسی که آرزوی دلم همه غمزه که است
 خب آنگاه که در جدی که بر این حاله تمام
 امید دهم که بر است صفا که بر این که
 محم بر این که بر این که
 این است که بر این که
 خود را که بر این که

۳۳ / ۶ / ۲۹

به عرض عالی می‌رساند:

مرقومه شریفه مورخه ۲۸ ذی حجه امروز که ۲۰ محرم بود زیب و وصول بخشید و گویا در این مدت پاکت نزد واسطه مانده بوده علی کل حال از الطاف شریفه جناب مستطاب عالی بی‌نهایت متشکرم و امیدوارم فضل زیارت وجود شریف به زودی میسر و مرزوق گردد. شنیدم حضرت آیه الله آقای والد - دام عمره و عزه - کسالت دارند و از طرف جناب آقای نخست وزیر^۱ چند دکتر برای معالجه به قم اعزام شده‌اند. امیدوارم به خواست خداوند رفع کسالت و مرض از وجود محترم ایشان شده به زودی بهبودی یابند. از ایزد تعالی شفاء ایشان و بقاء وجود محترمشان را خواستارم زیاده تصدیع است

۱. دکتر علی امینی، نخست وزیر وقت.

بسم الله الرحمن الرحيم

۲۰ شعبان المعظم ۱۳۹۰ هـ جـ

سماحة حجة الاسلام و المسلمين آية الله العظمى فى العالمين السيد محمد صادق
الروحانى المحترم دام ظله العالى
تحية مباركة طاهرة و سلاماً زكياً:

و بعد: فلقد كان لخطابكم الموجه للمؤمنين المرسل الى الاحتفالات التى اقيمت بمناسبة
تأسيس الحرم الشهيد الثالث فى «آگره»، خصوصاً ما تلطفتم به من الفات نظرنا الى قيام
حمل لجدنا صاحب العيقات رحمة الله تعالى، و هذا ما كان دائراً فى خلدنا لولا الموانع
المرجته له نسل الله الصالح للجميع..

مولانا الحجة، ان من جملة المشاريع لهذه المهرجانات قيام مكتبة للامام الشهيد الثالث
طيب الله رسمه الشريف و لما كانت (المكتبة) بحاجة الى «مولفاتكم» القيمه و «مصنفاتكم»
النفيسة، اتقدم بطلب المساهمه منكم فى هذا المجال و لكم منا مزيد الشكر و الاجلال.

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته
خادمكم السيد على ناصر سعيد العيقاتى

الهدیه علی ناصه و سعید العبد العاق

نصیر و منزل
مولانا محمد نصیر وارث نخاص
لکھنؤ یو پی - هندوستان
فون: ۲۰۱۱۲۰۰

Ref. No.....

Dated.....

بمحضرمقدس حضرت آیت الله العظمی السید محمد صادق روحانی آدام الله تله الوارث

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

از خداوند متعال مسئولیت می نمایم که حضرت مستطاب عالی را همیشه محفوظ و سلامت بدارم

عرض میشود که پس از فوت مرحوم بر آیت الله العظمی آقا سیّد حکیم طب الله رسد شیعیان بنده از قیادت و سرپرستی روحانی مطلقاً محروم گشته اند!

از آن وقت تا کنون بعضی مراجع در مواقع مختلف نمایندگان خود را فرستاده اند و آنها حالات و شئون عموم شیعیان در همان زمین بنده را مشاهده نموده مراجعت فرمودند بعضی از آن آقایان بعد باسے فرمودند و تا بحال و فاکرند !!

دو سال میگزرد که از تا حیرت جناب آیت الله سید محمد رضا گلپایگانی اتقاء الله نمانده به هندوستان آمد که بعضی افراد را بطیقا تم نمود — این نمانده در اوقات مختلف به بنده می آید و فقط ارتباط ادبیه چند نفر مخصوص می باشد مقصود و مرام دولت کار آن کس تکمیل مفادات شخصی و سعی در ترویج آیت الله گلپایگانی میباشد — در این ضمن از وجه تقدس بهم امام علیه السلام آنچه حائل میشود بیشتر در محل تلف و ضیاع صرف میشود و متأسفانه این عمل موجب تأثیرات پر خیر بذات آیت الله گلپایگانی گشته است و این عصر شیعیان بنده محتاج کمک و سرپرستی دودارسی اندر چه اگر حوزه علیه خیف از دست مظالم دولت عراق در معرض تلف برآید است و نگاه مسلمانان دنیا متوجه تم است که قائم سے برائے حل مشاكل و دشواری کار باقیام کند و مفادات اجتماعی در نظر گرفته کمک و مبرایمی کند —

نظر به حالات از طرف علماء و خطباء و عموم شیعیان بنده این حقیر سرکار عالی را دعوت میدهم که درین عهد سیکسی سرپرستی قیادت و کفالت فرمایند - مدارس و ذبیه، اهل علم، و عوام محتاج سرپرستی جناب عالی هستند -

آنچه از اخبار و مدارک صحیح ایران ایجاد سیده فقط عقیده بنده است بلکه اکثر علی و دردها بنیبن هندقیان دارند که پس از رحلت مرحوم آیت الله العظمی انگلیس طالب تر خداوند متعال صلاحیت و استطاعت این منصب جلیل بحضرت عالی مرحمت فرموده است و آنجناب میتواند شکر کفیل این هفت عظیم که مقدر دوش مقدس بر دارند

بسم الله الرحمن الرحيم

السید علی ناصر سعید العبقاتی

به محضر مقدس حضرت آیه الله العظمی السید محمد صادق روحانی ادام الله ظله
الوارف

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

از خداوند متعال مسئولیت می نمایم که حضرت مستطاب عالی را همیشه محفوظ و سلامت بدارد.

عرض می شود که پس از فوت مرحوم مبرور آیت الله العظمی آقای السید محسن
الحکیم طیب الله رمسه شیعیان هند از قیادت و سرپرستی روحانی مطلقاً محروم گشته اند!
از آن وقت تاکنون بعض مراجع در مواقع مختلفه نمایندگان خود را فرستاده اند و آنها
حالات و شئون عموم شیعیان و روحانیین هند را مشاهده نموده مراجعت فرمودند بعض از
آن آقایان وعده هایی فرمودند و تباحال وفا نکردند!!

دو سال می گذرد که از ناحیه جناب آیت الله سید محمدرضا گلپایگانی ابقاء الله نماینده
به هندوستان آمد و به بعض افراد رابطه قائم نمود. این نماینده در اوقات مختلفه به هند می-
آید و نقطه ارتباط او به چند نفر مخصوص می باشد مقصود و مرام و هدف کار آن کس
تکمیل مفادات شخصی و سعی در ترویج آیت الله گلپایگانی می باشد. در این ضمن از
وجه مقدس سهم امام علیه السلام آنچه حواله می شود بیشتر در محل تلف و ضیاع صرف
می شود و متأسفانه این عمل موجب تأثیرات بد منجر بذات آیت الله گلپایگانی گشته است.
در این عصر شیعیان هند محتاج کمک و سرپرستی و دادرسی اند چرا که حوزه ی علمیه
نجف از دست مظالم دولت عراق در معرض تلف بر بادی است و نگاه مسلمانان دنیا متوجه
قم است که قانندی برای حل مشاکل و دشواری کارها قیام کند و مفادات اجتماعات در
نظر گرفته کمک و همراهی کند.

نظر به حالات از طرف علماء و خطباء و عموم شیعیان هند این حقیر سرکار عالی را
دعوت می دهد که درین عهد بیکیسی سرپرستی و قیادت و کفالت فرمایند. مدارس دینی،
اهل علم، و عوام محتاج سرپرستی جناب عالی هستند.

آنچه از اخبار و مدارک صحیحه ایران اینجا رسیده نه فقط عقیده بنده است بلکه اکثر
علماء و روحانیین هند یقین دارند که پس از رحلت مرحوم آیت الله العظمی الحکیم طاب
ثراه خداوند متعال صلاحیت و استطاعت این منصب جلیل به حضرت عالی مرحمت
فرموده است و آنجناب می توانند که ثقل این هدف عظیم کما حقہ بر دوش مقدس
بردارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲ شوال المکرم سنه ۱۳۹۰ هجری

به محضر اقدس حضرت آیه الله العظمی و حجة الكبرى مرجع الشیعة و الشریعه آقای
آقا سید محمد صادق روحانی ادام الله بقاته الشریف

بعد از ابلاغ سلام گرم خادمانه و مخلصانه

امیدوارم از خدای متعال که سرکار عالی را من جمیع الجهات سالم و آسوده بگذارد.
نامه ای اقدس و گرامی که موجب افتخار و سربلندی این بنده حقیر بود مشرف فرمود.
چونکه نشانی به زبان انگلیزی نوشته شده بود لذا خیلی معطل شد همچنین کتابها را هم
معطل کردند. فله الحمد هر دو تا رسیدند.

اجازه نامه مقدس جنابعالی برای بنده شرف فوق العاده است که قلم طاقت و زبان
طلاقت ندارد که اظهار تشکر و امتنان بنمایم. غیر از این که به درگاه رب العالمین دعا کنم
که اللهم اجعلنی احسن من ما جعلونی الکرام.

و كذلك استطاعت ندارم که برای ارسال فرمودن مؤلفات جلیله حضرت تعالی تشکر قلبی
را بنگارم. فلا رب لطفکم ارفع من شکری فلا اقدر علیه الا ان اسئل الله ربی ان ینصر بکم
الاسلام و یعلی بجهادکم شرع سیدی سید الانام. بمحمد و آله الکرام.

عطیه مؤلفات علمیه جلیله و اجازه عالییه هر دو تا برای بنده احسان عظیم و لطف بی -
پایان است ولو هذا لیس بغریب علی امثالکم فانکم رب الکمال و من نمیر فضلکم یطلب
الافضال و هذا دلیل واضح عن الرّوح الجبّار و الفکر العملاق و التبصر الخلاق و الخصال
الملکیة التي تصیرکم القائد بحق لزام الامة، الی نحو الرشاد.

و ختاماً اهنتکم و جمیع المؤمنین الذین حولکم بمناسبة العيد السعید من الصمیم القلب.
و السلام علیکم و رحمة الله و بركاته
خادمکم: السید علی ناصر سعید عبقاتی

السید علی ناصر موسیٰ بن سعید العبدی القمی

ضمیمہ منسل
مولانا محمد نصیر وارگ ریخاس
لکھنؤ شاہ پورہ - حداد دستخان
فون: ۲۲۹۹۲۹

Ref. No.....

Dated.....

چہ قدر شاکستہ بود کہ مقومین سرکار عالی تشریف آورده محتاق و اجال ہند کحضرت عالی اعلام کنند۔ نیز جنابعالی در خصوص
این کار با از جناب آقای شیخ کبیر الحسن سلطانی سلمہ اللہ تعالیٰ مدرسہ آیت اللہ مخفی مرعشی معلوات تفصیل حاصل فرمائید ایشان
مربوہ داینت و صلاحتیت اندوہ اکثر ظلال ہند روابطہ طلند۔
امیدوارم کہ سرکار عالی بر گزارشات حقیر توجہ مبذول داشته کرم و احسان و جواب عنایتہ در اسرع ادان مرحمت
فرمودہ موجب تشکر و امتنان فرام فرمائید

انفص
علی

السید علی ناصر موسیٰ بن سعید العبدی القمی

۱۰ جمادی الثانی ۱۳۹۵ھ

بسم الله الرحمن الرحيم

السید علی ناصر سعید العبقاتی

چه قدر شایسته بود که معتمدین سرکار عالی تشریف آورده حقائق و احوال هند به حضرت عالی اعلام کنند. نیز جنابعالی در خصوص این کارها از جناب آقای شیخ کبیر الحسن سلطانی سلمه الله مقیم مدرسه آیت الله نجفی مرعشی معلومات تفصیلی حاصل فرمایند ایشان مرد با دیانت و صلاحیت اند و با اکثر علماء هند روابط دارند. امیدوارم که سرکار عالی بر گزارشات حقیر توجه مبذول داشته کرم و احسان و جواب عریضه در اسرع اوان مرحمت فرموده موقع تشکر و امتنان فراهم فرمایند.

المخلص: السید علی ناصر سعید العبقاتی
۱۰ / جمادی الثانی سنه ۱۳۹۶ هـ ج

المیرزا علی ناصح و سرعبد العبقاتی

نصیر منجیل
مولانا محمد نصیر مبارک نخاس
لکھنؤ
فون: ۲۵۱۶۶

Ref. No.....

Dated..... ۱۳ محرم ۱۳۰۶

الذی
الذی
الذی
الذی

مجنور اندر حضرت آیت الله العظمی الرج
السلام علیکم ورحمته وبرکاته

اسید و دام از حد امیرگ (که وجود خود را بنیاد بر محبت منور و ولی عصر صلی الله علیه و آله و سلم قرار داده)

مکتوبه شکر سرکار رسیده

ما نصیر سرکار که تقریباً منجم روزنامه خود را تمام کرده هستیم نزدیک جمعیت و بنیاد شما
کنیم و فکر بر آنی روزنامه شما را مطالعه کنیم مادی من حیف انتخاب لازم است حتی اینکه ملا و دوام
منوجه شود تا حصول و ارسال حقوقی که سهام از اینجانبان سرکار شما را ممکن شود.

والسلام علیکم ورحمته وبرکاته

المخلص

علی محمد

صفحه در یک مجله و احوال سرکارت لایع کرده ام که به این مجله خواهد رسید
لطفاً آدرس در اختیار بنویسند

Naseer Manzil Nakhass
L U C K N O W - 3

بسم الله الرحمن الرحيم

السيد على ناصر سعيد العبقاتي

٢٥ رجب ١٣٩٩ هـ - ج

به حضور اقدس حضرت آيت الله العظمى الروحاني دام ظله الوارف على رؤس الامّة

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

اميدوارم از خدای بزرگ که وجود آنجناب را برای ترويج مقاصد حضرت ولى عصر

عجل الله فرجه نگاه بدارد.

مکتوب مقدس سرکار رسيد.

ما مخلصين سرکار (که تقريباً چهل و پنج روحاني هند هستيم) آماده هستيم ترويج

مرجعيت و قيادت جنابعالي کنيم ولكن برای رد تأثر آقای گلپایگانی کمک مادی من

جانب آنجناب لازم است حتى اينکه علماء و عوام متوجه شوند تا حصول و ارسال حقوق و

سهام از اينجا برای سرکار عالی ممکن شود.

و السلام عليكم ورحمة الله و بركاته.

المخلص: على سعيد

ضمناً دريک مجله عکس و احوال سرکار شایع کرده ام که به این عريضه خواهد رسيد

تاریخ ۹۹ - شعبان - ۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم

و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم
 رز و جليل و صبر جميل و حسبا الله و نعم الوكيل
 نعم علينا يا عظيم نعمة محبة السلام و الي محبة العلم و ملا روحانية الصلاة
 و ملاك الانسانية الصاهرة فكان لهذا الخبر اثر مؤلم في قلب من اخلص
 لهذا البيت الروحاني و لا بد و عرف قدر رسالتهم غير ان المصائب هبت
 المصيبة الجليل لتجفف من وطئها النقية و تجف من نكباتها الاليمه
 انه يرى ان هذا البيت انقذ مصيبتاً ابداً ان الله قد سطحت في
 جنبه مصابيح نيرة و اشرف في سائه كواكب مزهره فتور اخذ بالاعتاد
 و شرفه بالازدياد و ظل الامداد فاصف المثل في حق فقيد العزيم اما
 من كان خلف نعمه ان خلفه نعم اكلف فاسئل الله ان يحولهم بسا
 و ان يرعاهم باحسن رعايته و ان يمدد اعانهم و ان يبرمجهم بانوارهم
 و اجبارهم و ان يبيح روح فقيد العظيم ثواب الفائق
 بحفظه النبي

به تاریخ ۲۹ - شعبان - ۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم

و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم رزء جليل فصر جميل و حسنا الله و نعم الوكيل

فقد بلغنا نبأ عظيم نبأ وفاة حجة الاسلام و ابي حججه الأعلام و منار الروحانية الصادقه و مثال الإنسانية الظاهرة فكان لهذا الخبر اثر مؤلم في قلب من اخلص لهذا البيت الروحاني و لائه و عرف قدره و سنأته غيران المصاب بهذه المصيبة الجليله ليخفف من وطئتها الثقيلة و نجفض من نكابتها الاليمه انه يرى ان هذا البيت و إن فقد مصباحاً نيراً الا انه قد سطعت في جنبانه مصابيح نيره و اشرقت في سماءه كواكب مزهره فنوره آخذ بالانقاد و شرفه بالازدياد و ظله بالامتداد فما اصدق المثل في حق فقيدنا العزيز - مامات من كان له حُلف نعم و انه لخلف و نعم الحُلف فنسئل الله تعالى أن يحوطهم بعنايته و ان يرعاهم باحسن رعايته و ان يمد في اعمارهم و ان يسرّ محبيهم بآثارهم و اخبارهم و ان يبلغ روح فقيدنا العظيم ثواب الفاتحه

محمد طه الدمشقي^۱

۱. نامه، در فوت مرحوم آیت الله حاج میرزا محمود روحانی - والد معظم له - است.

[The main body of the page contains several paragraphs of text that are extremely blurry and illegible. The text appears to be arranged in a standard paragraph format with some line breaks.]

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام على حزب الله و احبائه السلام على اهل الله و اودائه السلام على المجاهدين فى سبيل الله الذين يواصلون الدفاع عن حرمانت الله - بالنفس و النفس و السلام على عبادالله الصالحين و رحمة الله و بركاته ... حقاً آن بزرگمرد الهی وجه تسمیه روحانی را به نحوی صادق و واضح در اعمال و رفتار خود نمودار فرموده و با کمال متانت و صبر در طول مدت تبعید تمامی رنج‌های روحانی و جسمانی را بر خود هموار داشته و لا تأخذک فی الله لومة لائم و اهل الله یشکرون موفک المشرق فی وجه الظلم و الزندقه طوبی لکم و حسن ماب - و ضمناً چنانکه در رقیمه‌ی مبارکه‌ی خود اشاره فرموده بودید در چنان زمانی که کتاب و قانون خدا دستخوش گروهی لامذهب لایعقل واقع شده است و هر روزی به بهانه‌ای حکمی از قرآن را مسخره و نسخ قانونی می‌کنند. درین زمینه چنانچه پاسبانان و پاسداران دیانت که تمامی وجاهت و حیثیت خود را در زیر سایه‌ی دین فراهم ساخته‌اند اینان تن از زیر بار نصرت دین و اهل دین خالی کنند و با عناوین تائبه و عنوان تقیه و حفظ حوزه‌های روحانی و... از ناموس قرآن دفاع نکنند. حفا اینگونه بی-حسی و بی‌حیثیتی فسق تنها نیست و بلکه در بعضی موارد خروج از حدود دین است.

رقیمه‌ی مبارکه جنابعلی که از طرفی مرا خیلی متأثر کرد و از طرف دیگر از لحاظ روح مستقیم و ثبات فی الله که از جنابعلی پیداست بسیار خرسند شدم. این نامه که در جلسه‌ی رسمی شب پنجشنبه در حضور متجاوز از ۱۵۰ نفر از اهل علم نجف در منزل خواندند و بسیار مدح و ذکر خیر شما به میان آمد. امید است خداوند بر تائیدات و توفیقات آن حضرت بیفزاید.

و لولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله «ذو فضل على العالمين» این مدافعات جوانمردانه دعای الی الله خود فضل بزرگ الهی است که مردان حق به منظور دفاع از حریم حق بپاخیزند و به بهای حال و جان و مال و همه چیز خود در قافله تندر و فساد ایجاد وقفه و یا عقب نشینی نمایند. من در این تبلیغات مختصر خود در مجاللات گوناگون در حوزه‌ی عتیق و عجیب نجف اشرف به خوبی احساس می‌کنم که چقدر نافع است و احیاناً روح جهاد فی سبیل الله را در جوانمردان زنده و تازه نگه می‌دارد و علی‌ای- حال جنبش‌های ما و شما و همگی اهل الله تحت دو عنوان: عذراً او نذراً در حد وجوب و لزوم است هدایه لهم او حجة عليهم و علی سائر الناس لئلا یكون للناس علی الله حجة... سخن بسیار است ولی بیش از این مصدع اوقات گرانبهای جنابعلی نمی‌شوم. نامه‌ی شما را به اعلام نیز ارائه دادیم و همی متأثر شدند و دعاگو می‌باشند و استقامت جنابعلی و آقای خمینی و آقای قمی و من الیکم برای دیگران حجت بالغه است لازتم مأجورین و مؤیدین. ... و السلام علیکم و رحمة الله و بركاته

نجف اشرف، محمد صادقی طهرانی اول ربیع الثانی ۱۳۸۸

شماره خصوصی است

تاریخ: ۵ / ۳ / ۵۰

پیوست:

محضر مبارک عالم مجاهد حضرت آیه الله روحانی دامت برکاته

بنفسی انت، از آستان اعلای ربوبی حصول توفیقات محترمه آن جناب را مسئلت دارد. نامه محبت انگیز و تشویق آمیز آن حضرت زیارت شد از مراسم و عواطف عالیه آن مقام ارجمند سیادت و فقاہت سپاسگزارم، خدایتان همواره بر مقام والای هدایت پایدار بدارد.

راجع به انتشار کتاب معلوم و نامه ای که اخیراً درباره آن مرقوم گردیده با نویسنده محترم مذاکره شد و چون بیان آن از حوصله مقال خارج است - ان شاء الله - در تشریفی که به زودی حاصل خواهد شد به محضر عالی معروض خواهد گردید. از درگاه باری تعالی رفع مشکلات مسلمین و اتحاد همگان را در سایه تعالیم قرآن خواستارم. استدعا آنکه به هنگام توسل و توجه از دعای خیر فراموشم نفرمایید.

ارادتمند فخرالدین حجازی

تهران: خیابان شاه رضا جنب لاله زار نو ساختمان الوند

..... شماره
 تاریخ
 پیوست

تهران - خیابان شاپور بختیار - پلاک ۱۵۶ - ۳۱

بنفی انت از آستان اعدا این توضیحات محبت
 آن فقیه عظیم بیدار است در
 عنایتی که نسبت به این بنده بی لایحه مبدول مغفرت
 در جنب افتخار و دیگری است امید است که سایر محبت
 تا همواره پایدار باشد
 از کلمات آن وجه مقدس نگارم امید که خدا در صفای
 کاس و جام محبت مزایه
 دو جلد فقه از زنده مرتضی شامی درین کتاب
 مبدول تکر دارد در اینجا ادوار جز در این محض ما
 بموجب دعای که در علمین دعای ما
 را آرزو خیرالدین صحرایی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

بنفسی انت از آستان اعلای الهی توفیقات محترمه آن فقیه عظیم بیدار را مسئلت دارد. عنایاتی که نسبت به این بنده بی‌ارج مبدول می‌فرمایید موجب افتخار و دلگرمی است، امید است که سایهٔ مرحمت شما همواره پایدار باشد. از کسالت آن وجود مقدس نگرانم، امید که خداوند شفای کامل و عاجل مرحمت فرماید.

دو جلد فقه ارزندهٔ مرحمتی شما دریافت شد، از عنایات مبدوله تشکر دارد در انجام اوامر حاضر و از محضر عالی به موقع دعا و توجه ملتمس دعا هستم. ارادتمند فخرالدین حجازی

محضر مقدس حضرت آیه الله روحانی مرجعیت مجاهد اسلامی

روحی لک الفداء در هنگامه قدس و برکت ماه فرخنده رمضان و در آستانه حلول عید سعید فطر با دنیایی احترام و اخلاص مراتب تبریک و تهانی مخلصانه خود را به حضور مبارک تقدیم می‌دارد و پیروزی و دوام عمر آن عنصر پاک و فداکار اسلامی را از درگاه اعلای الهی مسئلت دارد. ضمناً وظیفه خود می‌داند از تأییدات مدام آن جناب که نسبت به این کوچک ابراز می‌فرمایید، ابراز سپاس نماید. خوشبختانه ماه رمضان را توفیقاتی بزرگ حاصل آمد و هر شب در مساجد خاتم الانبیاء (ص) و هدایت در حضور گروهی فراوان از مؤمنان، خاصه طبقه جوان به انجام خدمات تبلیغی مشغول بوده و گروهی از جوانان به معارف اسلامی آشنا شدند و برخی به طهارت و عبادت گرائیدند که شمه‌ای از آن را حضرت خسروشاهی ملاحظه فرموده‌اند.

از خدای متعال دوام دوران هدایت آن حضرت را خواستار بوده به هنگام توسل و توجه التماس دعا دارد.

ضمناً اولین نشریه مؤسسه اسلامی بعثت را که به عاملیت اینجانب تأسیس یافته به نام اسلام و بهشت به حضور عالی تقدیم می‌دارد.

ارادتمند کوچک
فخرالدین حجازی
۱۵ رمضان ۸۹

۲۸ / مندر / ۶۴

صحت حضرت ابوبکر روایت

عمر تمام سم حضرت شادان و ضایع محمد که از طرف اسلام

بشیر می باشد

در دست در اینم که از شادان حضرت با خدمت و ضایع محمد تمام

دیده دارند هم که از بشیر مع در پیشر با دیده دیده در دیده

طرحت اینجاست بشیر و ضایع محمد نیز مسکن از

کندک بشیر با دیده حضرت شادان

بشیر
محمد

۶۳ / اسفند / ۲۸

خدمت حضرت آیت الله العظمی روحانی قم

ضمن تقدیم سلام تندرستی و شادمانی جنابعالی و خاندان محترم [و] نزدیکان را از خداوند خواستارم و امید است ان شاء الله ناراحتی نداشته باشید.

به مناسبت فرا رسیدن سال نو، شادباش های مخلصانه را خدمت جنابعالی و خاندان محترم تقدیم داشته و آرزومندم سال نو، مبشّر صلح و آرامش و سازندگی و امید و زندگی برای ملت ایران باشد و جنابعالی و خاندان محترم نیز مصون از هر گزندی باشید.

با آرزوی موفقیت و شادمانی
دوستدار احمد مدنی

प्रधान मन्त्री, भारत
PRIME MINISTER,
INDIA.

New Delhi,
July 31, 1980

Dear Ayatullah Roohani,

I am grateful for your message of condolence.

The vast masses of India were witness to the dignity and courage with which Sanjay braved consistent persecution and malicious propaganda. To them - and particularly the youth - he had become a symbol of determination, decisive action and an urge to move forward.

I thank you again for your kind words, which have given solace in the personal loss that my family and I have suffered.

Yours sincerely,

Indira Gandhi
(Indira Gandhi)

Ayatullah Syed Mohammad Sadiq Roohani,
GHOM,
IRAN

نخست وزیری هندوستان

دهلی نو

۳۱ جولای ۱۹۸۰

آیت الله روحانی عزیز

من از پیام همدردی شما تشکر می کنم. به گواهی آئین عشای ربانی وسیع هندوستان مقام و منزلت و جرأت سنجای (پسر نخست وزیر) باعث زجر و شکنجه و تبلیغات کینه توزان می شد.

او نمونه بارزی بود مخصوصاً برای طبقه جوان به خاطر فعالیتها و پشتکار جدی او در راه پیشرفت هندوستان.

من مجدداً از بیانات محبت آمیز شما متشکرم که تسکینی بود برای از دست دادن عضوی از خانواده ام و من صبر خواهم داشت.

مخلص شما ایندرا گاندی (نخست وزیر هندوستان)^۱

۱. دختر جواهر لعل نهرو و رهبر حزب ملی کنگره.

[The main body of the page contains a large, extremely low-resolution and pixelated image or document scan, which is illegible.]

سید محمد موسوی

«واعظ»

حضور مبارک حضرت آیت الله آقای سید صادق روحانی دامت افاضاته قربانت گردم تا بحال برای اقداماتی که راجع به حضرت حجت الاسلام آقای آشیخ محمد قائمی تهرانی بعمل آمده بود ۲ نامه به وسیله مسافر خدمتتان فرستادم در قم تشریف نداشتید و نامه ها برگشت اکنون برای اینکه خاطر محترم عالی راحت شود عرض می کنم در اجراء نظریه آن جناب و انجام وظیفه مقدس شرعی و مذهبی مقدماتی پیش آمد و با جناب آقای نخست وزیر در روز ۲ شنبه ملاقات بعمل آوردم با ایشان مذاکرات مفصلی کردم مخصوصاً راجع به زندانیان صحبت زیاد شد و بالاخره نام آقای آشیخ محمد تهرانی را در اول و اسامی دیگران همه گفته شد و ایشان وعده کامل فرمودند تا اواسط این هفته انشاء الله همه آقایان را آزاد نمایند بدیهی است مراجعه برای زندانیان به این جانب از حد گذشته به طوریکه خدا شاهد است خیلی قدرت و توانائی می خواهد که بتوان این اندازه ایستادگی کرد و کارها را انجام داد تصدیق می فرمایید ارادتمند هم بشری هستم که با یک دنیا احتیاط باید مراجعین و برادران مسلمان را راضی نمایم تماس و ارتباط زیاد هم که در حال حاضر مصلحت دین و دنیای من نیست فقط از رهگذر منبر و ملاقاتی که همه روزه با افراد مؤثر پیش می آید موجب خدماتی می شود خلاصه هیچگونه کوتاهی تا بحال بعمل نیامده و به یاری خداوند بزرگ و توجهات حضرت ولی عصر ارواحنا فداه و دعای آن جناب خیلی زود نتیجه حاصل می شود. بدیهی است چون کارها را فقط به خاطر خداوند متعال انجام می دهیم امید است مورد عنایت و لطف واقع گردم.

قربان شما

سید محمد موسوی واعظ^۱

شماره:..... ۱۵ بهمن ۱۳۵۶

تاریخ:.....ماه.....۱۳۳

مظفر بقایی کرمانی

پیوست:.....

عرض می‌شود با اهداء تحیات وافره و استعمال از چگونگی حالات مزاج شریف
صدع این که از مراتب محبت و عواطف شریفه به وسیله دوستان محترم اطلاع حاصل
نمودم. ضمن تقدیم تشکرات قلبی از محتوای بیانات و راهنمایی‌هایی که در پیرامون
حوادث مؤلمه و فاجعه اخیر قم برای جمعی از طلاب علوم دینی و برادران ایمانی ایراد
شده بود با استماع از نوار، مستحضر شدم شیوه متین و عمق مطالب که با الهام از متون
قرآن مجید و تعالیم عالیه دین، مورد استفاده قرار گرفته بود، بیش از حد انتظار باعث
مسرت و تحسین و تمجید گردید و چنان که دوستان گرامی متذکر شدند اظهار علاقه
فرموده بودید که اگر نظر اصلاحی یا پیشنهادی داشتیم متذکر باشیم لذا از باب «فذكر انّ
الذکرى تنفع المؤمنین» در اتمام بیانات عالی دو نکته یکی مربوط به اجرای مو به موی
احکام مقدسه اسلامی و دومی مربوط به اصل اول متمم قانون اساسی:

به نظر بهتر خواهد بود که اگر در صواب دید آتی و ارشادی صرف تکیه کلام بر
اجرای تام و تمام اصول قانون اساسی تاکید داشته باشد نیت خیرخواهانه حضرت عالی
حتماً جامه عمل خواهد پوشید و قناعت وجدانی حاصل خواهید فرمود. رجاء و اتق دارم
که در مواقع لزوم از تنویر افکار مسلمین و مواعظ خداپسندانه برای آماده ساختن برادران
مسلمان برای احقاق حق خود مضایقه نخواهید فرمود. در خاتمه در ایام استجابت دعا
استدعای دعای خیر دارم.

دکتر بقایی کرمانی^۱

۱. رهبر حزب زحمتکشان ملت ایران.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارج

اداره هشتم سیاسی شماره ۸۰۵۹۴ تاریخ ۲۹/۴/۵۹ زیر دایره

حضرت آیت الله محمد صادق روحانی - قم

يك پاكٲ محتوی نامه آقای احمد الداعور از شخصیت‌های
محترم و معتقد اردنی است و توسط سفارت جمهوری
اسلامی ایران در اردن ارسال شده جهت استحضار
به پیوست ایفاد میگردد.

سرپرست اداره هشتم سیاسی - هوشنگ لاهوتی

ا

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

اداره هشتم سیاسی شماره ۸/۵۶۴ تاریخ ۵۹/۴/۳۰ ضمیمه دارد

حضرت آیت الله محمد صادق روحانی - قم

یک پاکت محتوی نامه آقای احمد الداعور که از شخصیت های محترم و معتقد اردنی است و توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در اردن ارسال شده، جهت استحضار به پیوست ایفاد می گردد. ن

سرپرست اداره هشتم سیاسی - هوشنگ لاهوتی

۱۳۲۱/۹۶

۹۶/۹/۱۵

حضرة العکرم الاستاذ سيد محمد صادق الروحانىسى

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

وردتنا رسالتكم المؤرخة نسي ۱۲ / ۱ / ۱۳۹۶ هـ بشأن ما أشرتم اليه عن عزيم بعض

الشركات السينمائية التخريبية على احراج فيلم مصور عن الرسول صلى الله عليه وسلم واعتراضكم على

ذلك ، وطلبكم القسوف ضد هذا العمل الرخيص المتجنى على شخصيته عليه الصلاة والسلام .

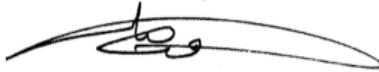
ومع تقديرنا لمشاعركم الطيبة ، نحب ان نطمئنكم اننا ضد هذه الفكرة ولا يمكن

أن نقرها وقد أشعرنا ممثلياتنا عندما اطلعنا على ما نشر في الصحف ببذل كافة الجهود لايقناف

مثل هذا العمل المشين .

وفتنا الله وأخذ بيدنا لعانيه خدمة امتنا واعلاء شأن المسلمين .

والله يحفظكم

۲۰۱۳/۹۴
۹۴/۲/۱۵

حضرة المكرم الاستاذ سيد محمد صادق الروحاني
السلام عليكم و رحمة الله و بركاته.

و ردتنا رسالتكم المورخه في ١٢ / ١ / ١٣٩٤ هـ بشأن ما أشرتتم اليه عن عزم بعض الشركات السينمائية الغريبه على اخراج فيلم مصور عن الرسول صلى الله عليه و سلم و اعتراضكم على ذلك، و طلبكم الوقوف ضد هذا العمل الرخيص المتجنى على شخصيته عليه الصلاة و السلام.

و مع تقديرنا لمشاعركم الطيبه، نحب ان نطمئنكم اننا ضد هذه الفكره و لا يمكن أن نقرأها و قد أشعرنا ممثلياتنا عندما اطلعنا على ما نشر في الصحف ببذل كافة الجهود لايقاف مثل هذا العمل المشين.

وقفنا الله و أخذ بيدنا لمافيه خدمة امتنا و اعلاء شأن المسلمين .

والله يحفظكم
فصل

دارالتقریب
بنیاد احیای اسلام

بیت المقدس
قدس سره

الرقم ۷۷۷
التاریخ ۱۹۶۴/۷/۸

سطحة العلاء الجليل محمد صادق الحسيني الروحاني

سلام الله عليكم ورحمته . اما بعد فقد ظفقت
تمزيك في الشغور له الاستاذ الاكبر الفين حرد غلوت فيخ الجامع الازهر
ولست تاترككم بغجمة الاسلام والسلمين فيه ، وما تقدمت به من الدماء المسى
الله العلى القدير أن يجعل لنا خلفاً له في الحفاظ على مبادئه التي تقسم
روح الاسلام ، وصلاح الصلبيين .

واننا نذكركم لساحكم هذا الغفل ، ونحن معكم باننا عرفنا نسي
احتفال العمى كما أننا عرفنا في احتفال الرزق ، ونسال الله جل جلاله ان يحسننا
على القيام بنميينا وواجبيننا في خدمة الدين والعلم والتقريب بين المسلمين ، وانها
لرسالة طالبة تخفى من كل ذى رأى وقله ان يبذل جهوده في سبيل حقيقة مسلمة
وتخمس كتابنا بلكركم والدماء لكم طول الصبر والله صفتنا ومعكم وسامع
سائر الصابرين والحمسين .

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ، ، ،

محمد محمد الرزق
(محمد محمد الدنسي)

بسم الله الرحمن الرحيم

دار التقريب

بين المذاهب الاسلامية

الرقم: ۳۲۳

التاريخ: ۸ / ۲ / ۱۹۶۴

سماحة العلامة الجليل محمد صادق الحسيني الروحاني

سلام الله عليكم ورحمته. اما بعد فقد تلقيت تعزيتكم في المغفور له الاستاذ الاكبر الشيخ محمود شلتوت شيخ الجامع الازهر و لست تأثركم بفاجعة الاسلام و المسلمين فيه و ما تقدمتم به من الدعاء الى الله العلي القدير أن يجعل منا خلفا له في الحفاظ على مبادئه التي تترسم روح الاسلام و مصلحة المسلمين .

و أننا لنشكر لسماحتكم هذا الفضل و نحن معكم بأننا شركاء في احتمال العبا كما أننا شركاء في احتمال الرزء و نسال الله جلّت قدرته ان يعيننا على القيام بنصيبنا و واجبنا في خدمة الدين و العلم و التقريب بين المسلمين و انها لرسالة غالبية تقتضي من كل ذي رأى وقفه ان يبذل جهوده في سبيل تحقيقها و نختم كتابنا بشكركم و الدعاء لكم طول العمر و الله معنا و معكم و مع سائر الصابرين و المحسنين .

و السلام عليكم ورحمة الله و بركاته
محمد محمد المدني^۱

۱ . از علمای مصر و از اعضا و موسسین دارالتقريب بين مذاهب اسلامي در قاهره، سردبير مجله «رسالة الاسلام».

دارالتقريب
بين الذاهب والارباب

بسم الله الرحمن الرحيم

الرقم ۴۱۸
التاريخ ۱۸۶۶/۱/۲۰

فيلسة العملة الجليل

اليد محمد صادق الحسين الروحاني - دامت بركاته

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

استظنا نصرتكم المصورة لادق الطامير ، المعبرة عن شديد الكرم
لوفاء فيلسفة الاسنان الاكبر العملة غسفت وان رجسالم
العلم والفكر " وانضم خيم " يعرفون قبل غيرهم قيمة الرجال
الذين يتوسون لخدمة الاسلام ولا يخافون في الله لومة لائم .
لقد كان لما كتيم أحسن الأتروفي نفوسنا . ونحن
وان قدنا بوفائه زبلا كهما ومجاهدا من الطراز الأول الا أن زبلا
نسى هذه الدعوة هم من فضل الله من الذين آضوا بها ومدفوسا
ما ماهدوا الله عليه . " من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا
الله عليه فذهبهم من نفس نجه ونهم من ينظروا ما بدلوا تبديلا " .
أرجو يا صاحب الساحة قبول شكوى وشكم أغفلسه
الجماعة .

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته . . . محمد حسين الحسيني

دارالتقريب

بسم الله الرحمن الرحيم

دار التقريب

الرقم: ۳۱۸

بين المذاهب الاسلامية

التاريخ: ۲۰ / ۱ / ۱۹۶۴

فضيلة العلامة الجليل السيد محمد صادق الحسيني الروحاني دامت بركاته

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

استلمنا تعزيتكم المصورة لادق المشاعر، المعبرة عن شديد ألمكم لوفاة فضيلة الاستاذ الاكبر العلامة شلتوت و ان رجال العلم و الفكر و انتم منهم يعرفون قبل غيرهم قيمة الرجال الذين يقومون لخدمة الاسلام و لا يخافون في الله لومة لائم. لقد كان لما كتبتم أحسن الأثر في نفوسنا و نحن و إن فقدنا بوفاته زميلاً كريماً و مجاهداً من الطراز الأول، إلّا أن زملائنا في هذه الدعوة هم من فضل الله من الذين آمنوا بها و صدقوا ما عاهدوا الله عليه. «من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه فمنهم من قضى نحبه و منهم من ينتظر و ما بدلوا تبديلاً»

أرجو يا صاحب السماحة قبول شكري و شكر أعضاء الجماعة، و السلام عليكم و

رحمة الله و بركاته

محمد تقى القمى^۱
دار التقريب

۱ . مرحوم علامه شيخ محمد تقى قمى مؤسس دارالتقريب بين المذاهب الاسلامية در مصر.

الجمهورية العراقية
البيروتية

مكتب الرئيس للشئون الداخلية

عند الرد يذكر رقم وتاريخ المكاتبه بالكامل

٢٥٨ / ٧٥ / ١٢ / ٤

السيد سيد محمد صادق الروحاني

تحية طيبة وبعد ،

بالإشارة الى الرسالة التي بعثت بها للسيد الرئيس بشأن فكرة إنتاج

فيلم عن حياة الرسول محمد صلى الله عليه وسلم .

انشرف بالاحاطة بأن المسئولين بوزارة الثقافة قد أفادوا أن سيناريو

الفيلم قد رجبه الأزهري ووافق عليه بشرط الا يظهر الرسول ولا أحد الخلفاء

الراشدين في الفيلم وان أربع دول عربية هي ليبيا والكويت والمغرب والبحرين

قد وافقت على السيناريو وهي دول اسلامية يهمها أن يظهر الفيلم في صورة

مشرفة للاسلام وهذه الدول هي التي ستقوم بتمويل الفيلم .

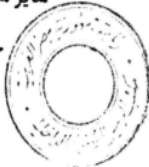
مع وافر الاحترام ،

٢٤ / ٥ / ١٨

مدير مكتب الرئيس للشئون الداخلية

الرجاء
مستند

(محمود الجبار)

ریاسة جمهوریة مصر العربیة
مکتب الرئیس المشئون الداخلیة
السید سید محمد صادق الروحانی
تحیة طیبة و بعد،

بالاشارة الى الرسالة التي بعثت بها للسید الرئیس بشأن فكرة انتاج فيلم عن حياة الرسول محمد صلى الله عليه و سلم.

أتشرف بالاحاطة بأن المسئولين بوزارة الثقافة قد أفادوا أن سيناريو الفيلم قد رحب به الأزهر و وافق عليه بشرط الا يظهر الرسول و لا أحد الخلفاء الراشدين في الفيلم و أن أربع دول عربية هي ليبيا و الكويت و المغرب و البحرين قد وافقت على السيناريو و هي دول اسلامية يهملها أن يظهر الفيلم في صورة مشرفة للاسلام و هذه الدول هي التي ستقوم بتسويل الفيلم.

مع وافر الاحترام،
١٨ / ٢ / ٧٤ مدير مكتب الرئیس للشئون الداخلیة
(محمود الجيار)^١

١ . رئیس دفتر محمد أنور سادات، رئیس جمهور أسبق مصر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَتَّصِمُوا بِحَبْلِ الْجَمِينِ وَلَا تَقْرَبُوا

الرقم ۱۵۴
التاريخ ۹۴/۲/۱۹
المرقات ۱

رَبِّطُوا بِحَبْلِ الْجَمِينِ
الأمانة العامة
كافة

صاحب الفضيلة سيد محمد صادق الروحاني
المحترم
ايران - تم : الجامعة الاسلامية

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته . وبعد :-

نشير الى رسالتكم المؤرخة في ۱ / ۳ / ۱۳۹۴ هـ . حول تشييل الرسول الاعظم صلى الله عليه وسلم . نعلمكم بان رابطة العالم الاسلامي بركة المبكرة قد استنكرت اخراج فيللم (محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم) و أصدر المجلس التأسييس للرابطة قرارا بتحرير اسم تشييل الرسول صلى الله عليه وسلم أو احد من آل بيته الطاهرين وصحابته الاكبرين . رضوان الله عليهم اجمعين . كما قامت الامانة العامة للرابطة بتوزيع الكتيب الذي نبعت لكم بطييه نسخة منه .

كما اجرت الامانة العامة للرابطة عدة اتصالات بالجهات المسؤولة في الدول الاسلامية بهذا الخصوص ولقد تم بحمد الله ثم بمساعدة بعض الدول ايقاف تنفيذ هذا الفيلم ، علما بان الرابطة كانت قد اتصلت بفضيلة شيخ الجامع الازهر الذي اعلمها عدم موافقته على اخراج الفيلم وما زالت الرابطة تواصل جهودها في هذا المضمار .
سائلين العولى التوثيق والسوداد . والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

الامين العام
محمد صالح القسراي

بسم الله الرحمن الرحيم

و اعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا

الرقم: ۱۵۴۲

رابطه العالم الاسلامی

التاریخ: ۱۹ / ۲ / ۹۴

الامانة العامة

المرفقات: ۱

مكة المكرمة

صاحب الفضيلة سيد محمد صادق الروحاني المحترم

ایران - قم : الجامعة الاسلامية

السلام عليكم و رحمة الله و بركاته و بعد :

نشیر الى رسالتکم المورخة فی ۳ / ۱ / ۱۳۹۴ هجرى. حول تمثیل الرسول الاعظم - صلی الله علیه و سلم - . نعلمکم بان رابطه العالم الاسلامی بمكة المكرمة قد استنكرت اخراج فيلم (محمد رسول الله صلى الله عليه و سلم) و اصدر المجلس التأسيسي للرابطة قراراً بتحریم تمثیل الرسول - صلی الله علیه و سلم - أو احد من آل بيته الطاهرين و صحابته الاكرمين - رضوان الله عليهم اجمعين - كما قامت الامانة العامة للرابطة بتوزيع الكتب الذى نبعت لكم بطيه نسخة منه.

كما اجرت الامانه العامة للرابطة عدة اتصالات بالجهات المسؤولة فى الدول الاسلامية بهذا الخصوص و لقد تم بحمد الله تم بمساعدة بعض الدول ايقاف تنفيذ هذا الفيلم، علماً بان الرابطة كانت قد اتصلت بفضيلة شيخ الجامع الازهر الذى اعلمها عدم موافقته على اخراج الفيلم و مازالت الرابطة تواصل جهودها فى هذا المضمار.

سائلين المولى التوفيق و السؤدد، و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

الامين العام

محمد صالح القرآز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۴۵۵
 ۱۸۷۱/۶/۴۹

الأزمز
 مكتبة الأمام الأكبر
 شيخ الأزهر

السيد / محمد صادق الحسيني
 قسم - ايران

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته وبعد :

فقد تلغيت بيد شاكرة لكم الجزء السابع من " فقه الصادق
 في شرح التنصرة " وهو عمل طيب تشكرون عليه حيث سيسد فراغنا
 في مكتبة الفقه الاسلامي ، وهذا يشجعني على ان اطلب من سيادتك
 الاجزاء السابقة لتكون النسخة كاملة .

نفع الله بكم وما تحقون وتكتبون .. وجعلكم من جنود العالمين
 في خدمة الاسلام والسلمين .

وشكر الله لكم .

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

شيخ الأزهر
 د. محمد محمد البرام
 (دكتور محمد محمد الفحام)

٠٣ من ربيع الاول ١٣٩٤ هـ

٢٨ من ابريل ١٩٧١ م

حامد

۳۲۵
۱۹۷۱/۴/۲۹

بسم الله الرحمن الرحيم

الازهر

مكتب الامام الاكبر

شيخ الازهر

السيد محمد صادق الحسيني

قم - ايران

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته و بعد:

فقد تلقيت بيد شاكرة لكم الجزء السابع من «فقه الصادق في شرح التبصرة» و هو عمل طيب تشكرون عليه حيث سيسد فراغا في مكتبة الفقه الاسلامي و هذا يشجعني على ان اطلب من سيادتكم الاجزاء السابقة لتكون النسخة كاملة.

نفع الله بكم و بما تحققون و تكتبون... و جعلكم من جنوده العاملين في خدمة الاسلام و المسلمين و شكر الله لكم، و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

شيخ الازهر

د. محمد محمد الفحام

نخست وزیر

تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۷

شماره ۵۲۱۲

پیوست ۱/۱/۱

حضرت آیه اله آقای محمدصادق روحانی

باسج نامه مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۷ طبق گزارش وزارت راه

برای توقف قطار راه آهن مشهد در اوقات نماز اقامات لازم

معمول و رونوشت آگهی که درج گردیده برای استحضار

تلوا ایفا میگردند
ارادت نخست وزیر

تاریخ: ۳۶/۳/۱۲

شماره: ۵۲۱۲

پیوست: دارد

نخست وزیر

حضرت آیه الله آقای محمدصادق روحانی

پاسخ نامه مورخ ۳۶/۲/۲۷ طبق گزارش وزارت راه برای توقف قطار راه آهن مشهد در اوقات نماز اقدامات لازم معمول و رونوشت آگهی که در جراید درج گردیده برای استحضار تلوأ ایفاد می گردد.

از طرف نخست وزیر^۱

۱. نخست وزیر در آن زمان - خرداد ۱۳۵۶ - جمشید آموزگار بوده است.

نوبت ۱۵

نخست وزیر

..... رونوشت

..... تاریخ

..... شماره

رونوشت آگهی - راه آهن دولتی ایران از نظر علاقه خاص کیمرفاه حال زائرین محترم مشهود - در مقدس دارد برنامه و قطار مسافری خط مشهد در این شرح زیر منجوب تنظیم نموده است که از لحاظ ادای فریضه نماز مسافین گرام هیچگونه اشکالی نداشته باشد بعلاوه در ایستگاهها نیز برای نماز پیشه پیششده محل مسافین با وسائل لازم آماده میگردد .

الف - قطار تهران - مشهد

ساعت ۷ بعد از ظهر از تهران حرکت مینماید و مدت ۱۵ دقیقه در گرمسار توقف میکند تا فرصت کافی برای ادای نماز مغرب و عشا باشد در شاهرود هم مدت توقف سی دقیقه است و این مدت کافی برای ادای نماز صبح میباشد . ضمناً چون این قطار در ساعت چهار بعد از ظهر مشهد میرسد و پیش از سه ساعت بغروب افتاب باقی است زوار محترم فرصت کافی برای ادای نماز ظهر و عصر را در مشهد دارا میباشد .

ب - قطار مشهد - تهران

۱ - ساعت ۸ / ۵۰ بعد از ظهر از مشهد حرکت میکند و بالطبع نماز مغرب و عشا انجام شده است .
 ۲ - در ایستگاه آزاد برای نماز صبح مدت ۱۵ دقیقه قطار توقف خواهد داشت .
 ۳ - قطار در ساعت ۵ / ۵۰ بعد از ظهر به تهران خواهد رسید و فرصت کافی برای ادای نماز ظهر و عصر در تهران باقی میباشد . ضمن تغییر فصل برنامه جدید تهیه و مراتب جدید با اطلاع عامه خواهد رسید

مدیرکل راه آهن دولتی ایران مهندس گروگان - رونوشت به اول اصلا سینه

مدار - امور وزارت راه

رونوشت آگهی: راه آهن دولتی ایران از نظر علاقه خاص که به رفاه حال زائرین محترم مشهد مقدس دارد برنامه قطار مسافری خط مشهد را به شرح زیر به نحوی تنظیم نموده است که از لحاظ ادای فریضه نماز مسافرین گرام هیچ گونه اشکالی نداشته باشند به علاوه در ایستگاه‌هایی که برای نماز پیش بینی شده محل مناسبی با وسایل لازم آماده می‌گردد.

الف - قطار تهران - مشهد

ساعت ۷ بعد از ظهر از تهران حرکت می‌نماید و مدت ۱۵ دقیقه در گرمسار توقف می‌کند تا فرصت کافی برای ادای نماز مغرب و عشا باشد، در شاهرود هم مدت توقف سی دقیقه است و این مدت کافی برای ادای نماز صبح می‌باشد. ضمناً چون این قطار در ساعت چهار بعد از ظهر به مشهد می‌رسد و بیش از سه ساعت به غروب آفتاب باقی است زوار محترم فرصت کافی برای ادای نماز ظهر و عصر را در مشهد دارا می‌باشند.

ب - قطار مشهد - تهران

۱. ساعت ۵ / ۸ بعد از ظهر از مشهد حرکت می‌کند و بالطبع نماز مغرب و عشا انجام شده است.

۲. در ایستگاه آزاد ور برای نماز صبح مدت ۱۵ دقیقه قطار توقف خواهد داشت.

۳. قطار در ساعت ۵ / ۵ بعد از ظهر به تهران خواهد رسید و فرصت کافی برای ادای نماز ظهر و عصر در تهران باقی می‌باشد. ضمن تغییر فصل برنامه جدید تهیه و مراتب مجدداً به اطلاع عامه خواهد رسید.

مدیر کل راه آهن دولتی ایران مهندس گروگان - رونوشت برابر اصل است.^۱

۱. در آن زمان قطار مسافرتی در وقت نماز توقف نمی‌کردند که به دنبال اعتراض و تذکر آیت الله العظمی روحانی این بخشنامه صادر و رونوشتی نیز برای ایشان ارسال شد.

شماره ... ۷۸ ... ج
تاریخ ... ۱۳۰۲ ...
پرست ...

حضور محترم حضرت آیت الله العظمی
آقای حاج صادق روحانی ، دامت برکاته

به پیوست ده برگ فتوکی گواهی مقاماتیکه مسئول ذبح
اسلامی در کشور استرالیا هستند حضور حضرتعالی ایفاد
میگردد ، متغنی استبه هر نحو که مقتضی بدانند نسبت
به روشن ساختن اذهان عمومی هم وطنان مسلمان
در این مورد اقدام فرمایند .

عند الله مأجور خواهد بود . ج

منوچهر آزمون
معاون نخست وزیر و سرپرست سازمان اوقاف

سازمان اوقاف و قریات

شماره: ۷۸ / ح
تاریخ: ۲۷ / ۱ / ۵۳
پیوست: دارد

حضور محترم حضرت آیت الله العظمی آقای حاج صادق روحانی دامت برکاته
به پیوست ده برگ فتوایی گواهی مقاماتی که مسئول ذبح اسلامی در کشور استرالیا
هستند، حضور حضرت تعالی ایفاد می گردد. متمنی است به هر نحو که مقتضی بدانند نسبت
به روشن ساختن اذهان عمومی هم وطنان مسلمان در این مورد اقدام فرمایند.
عند الله مأجور خواهد بود.

منوچهر آزمون^۱
معاون نخست وزیر و سرپرست سازمان اوقاف

۱. این نامه در پی اعتراض آیت الله العظمی روحانی درباره شبهات پیرامون عدم رعایت ذبح اسلامی، ارسال شده است.

المجده وحرع و الصلاه و السلام على من لا نبى بعده

Prof. Al Sid Boubakrout Hamza
Conseiller de l'Ordre de Mérite Saharien
Agréé de l'Université
Directeur de l'Institut Musulman de la Mosquée de Paris
Départ des Cara

بالمدينة المنورة في القصر
1378
1909
في عنوان

19

PARIS (7e) ALGER
47, Rue Geoffroy-Saint-Hilaire "Dar Andalous" - la Redoute
Tel.: KEL. 1934 - GCB. 3915 78 - 42-48

29/

OBJET:

REFERENCE:

باسمه الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم
رسالتنا ابعت بها، الحاشية الستة، الذي جرد قلبه
لطقس العتنة، حامل الكتاب باليمين، في يوم الدين،
ليخص على أهل الدم المظلمين، الذين غمّتهم مياه
الحياة، فأنجسوا في اللذات، تاركين وراء ظهورهم
ما نفعهم في الدنيا والآخرة، فأقبحهم بالنصوص
الزاجرة، في ثوب قشيب، وأسلوب حكيم عجيب،
ولا غرو إذا ما مملكتكم الزهو، والحجب، بعد تصيب ذككم المصعبا،
الذي مضى آيتين، وحاز منقبتين، الاستظهار بالنص القديم، وص
في قالب جديد نظيم، و إذا ما اعتبرتم آمالكم النظرية، وآراءكم العبر
مصلحة للغير، فإنكم (صادقون)، و إذا ما حسبتم أنفسكم (روحانيا) فإنكم
للحقيقة السعدية مهتدون، ولقد أوصانا ديننا بعدم إخطاء المراهب
ومحب للاتب، وفي القرآن الكريم « واتنا نعمة ربك فحدث » صدق الله
العظيم .

هذا وإنكم قد تمون في قلادة جافت الياقوت والمجوهر، ولقبتموني بالقاب
تفوق المظهر والمخبر، وشأنكم بشأن المؤمنين الذين همز كلوهم
بالأيمان، وعصهم الله من الزيف وبتنة الشيطان، الذين يرجعون
الدرجات و يجترمون المقامات، لأنهم يبصرون بنور الله، ولم يردن على
كلوهم ما حرم الله، ياني أعمل في كواضع و يقين، لإعلاء شأن
الدين، مستلهم ما منه جلت قدرته الإعانة، حتى أؤدي الأمانة. و إذا
ما كان في الوجدان شوق أكيد، والتلاقي بكم في يوم سعيد، تنزلون
فيه مجلن مكرمين، بالمعبد الإسلامي ومسجد باريس حيث يتمكن
المستلون من النهل من المعين، يحفظ الله ذاتكم، و بالتحكم في الأرائق
رغبناكم، ونقع الجليل بعلكم الغزير، وفضلكم الوفير، والسلام
عليكم ورحمة الله تعالى وبركاته

خزنة الوثائق
مدير المعهد الإسلامي بباريس
INSTITUT MUSULMAN DE LA MOSQUEE DE PARIS
1909

الحمد لله وحده

والصلاة والسلام على من لا نبيء بعده

٢٩ ذى القعدة ١٣٧٨ و في جوان ١٩٥٩

باسمه الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم رسالتى ابعث
بها الى محيى السنّة، الذي جرّد قلمه لطمس الفتنة، حامل الكتاب

باليمين، فى يوم الدين، ليقضى على أهل البدع المضللين، الذين غرتهم مباحج الحياة، فانغمسوا فى اللذات، تاركين وراء ظهورهم ما ينفعهم فى الدنيا و الآخرة، فأنتبهم بالنصوص الزاجرة، فى ثوب قشيب، و اسلوب حكيم عجيب، فلا غرو اذا ما تملككم الزهوُ و العُجب، بعد تصنيف ذلك المصنّف المعجب، الذى ضم آيتين، و حاز منقبتين، الاستظهار بالنصّ القديم، و صوغه فى قالب جديد نظيم، و اذا ما اعتبرتم آماليكم النظرية، و آراءكم العبقريّة، مجلبة للفجر، فانكم (صادقون)، و اذا ما حسبتهم أنفسكم (روحانيا) فانكم للحقيقة السرمديّة مهتدون، و لقد أوصانا ديننا بعدم اخفاء المواهب، و حجب المراتب، و فى القرآن الكريم «و اما بنعمة ربك فحدّث» صدق الله العظيم.

هذا و انكم قلدتموني قلادة جاقّت الباقوت و الجوهر، و لقبتموني بألقاب تجوق المظهر و المخبر، و شأنكم شأن المؤمنين الذين عمرت قلوبهم بالايمان، و عصمهم الله من الزيف و فتنة الشيطان، الذين يعرفون الدرجات، و يجترمون المقامات، لانهم يبصرون بنور الله، و لم يرن على قلوبهم ما حرّم الله، فانى أعمل فى تواضع و يقين، لاعلاء شأن الدين، مستنلهما منه جلّت قدرته الاعانة، حتى أودى الامانة. و اذا ما كان فى الوجدان شوق أكيد، بالتلاقى بكم فى يوم سعيد، تنزلون فيه مبجلين مكرّمين، بالمعهد الاسلامى و مسجد باريس حيث يتمكن المسلمون من النهل من المعين، حفظ الله ذاتكم، و بلّغكم فى الدارين رغباتكم، و نفع الجيل بعلمكم الغزير و فضلكم الوجيه. والسلام عليكم و رحمة الله تعالى و بركاته.

حمزة ابوبكر

مدير المعهد الاسلامى و مسجد باريس

[The main body of the page contains a large area of extremely low-resolution, pixelated text that is illegible.]

۲۹ رجب المکرم ۱۳۶۸

بسمه تعالی

العلامة الاخ السيد صادق الروحاني المحترم دامت فضيلته
السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

ايه ايته النفس اراك تطمحين القيام بامر عظيم اني اراك قائمه لتمسكي البراعة وفتنا مالتفتحي باب
المراسله للاخ الصادق - حقا انه لامر عظيم - ولكن ماذا اعددت لهذا الامر. نعم انك قد اعددت له الاخوة
الصادقة و كفى.

ولكني اعود عليكم بالسؤال ثانيا فاقول بم تفتحين رسالتك الجديدة مع اخيك الصادق
اليسوع لي ان استهل مع رسالتي بما يمثل له عواطف الرقيقه بمناسبة زفافه اليمين ليرفع لمقامه خالص
تهاني و يعبرله عن شعوري يسوع لي ان افتح حديثي معه بذكر بعض ما اجده في نفسي من الأشتياق الكامن
لرؤياه الجميله و المتمتع بالنظر الى محياة الباسم يسمح لي ان ابداً معه في موضوعي بما يعرضه على البيان
الحرمان اسجل له بعض حمل العتيبي التي يسمح لي بها الولاء الصادق كاني اراه يحرص
اشد الحرص على أن لا أقتبس من نور جبينه اللامع نظرة فاحصة لا احتفظ بها لنفسي وقت الوداع و لا
ادري بم اعلى ذلك اسمع بي ان اجعل في مفتح كتابي شيئا من المداعبة معه فاني اراه يهيم بالخروج من
صنف ليدخل في اخر فيرتدي برداء الفارنين ليدخل النقص في صنفنا نحن (معاشر العزاب) فيفضي بالزياده
على الطرف الآخر فتصبح كفة الفارنين في رجحان
و بعد هذا و ذاك بما تراني ستهل مع رسالتي

نعم اني اخترت من بينها ان استهل رسالتي بما يعبرله عن شعوري ازاء زفافه اليمين فاليك ايها الاخ
الوفى خالص تهاني متمنيا لك السرور الدائم ميتهلا للحق جلت نعماته ان يرزقك منها قرة عين لك
و لعلك ايها الاخ تسائلني قاتلا لماذا اخترت لفتح رسالتك ها الاسلوب من الحديث
فاقول اين ارتأيت ان ادخل في رسالتي به لاني اراني - لما سمعت بهذا الحديث - قدهيمن على السرور
و احاطت بي الافراح من كل جانب حتى اني لا اري حديثنا يلذ لنفسي غيره و لا اشهى لديها سواه
اخى طالما كنت اتنى ان اسعد بالمشاطرة لك بالافراح و المسرات بمثل هذه المناسبه بان ارى قائما بما
يلزمني فيها و لا اقل من الحضور في مثل هذه الليلة السعيدة ولكن شانت المقادى اوقل حال بيني و بين
مااتنى سوء الطالع لأحرم من التقيام بما يلزم.

على زين الدين^۱

۱ . آيت الله شيخ علي زين الدين (برادر مرحوم آيت الله شيخ محمد أمين زين الدين) از فضلاي نجف اشرف.

بیم یومک اخی فی الدنیا و الدین فی غرض علی العزب الله و اخرجک الدین
 و اهله و الاراک و جوده الامال فی صالحی الایمال و بسلا علیک نامی رسول الله
 دعی من الدنیا من الامرة المبرکة و العرة الطاهرة و رحمتهم و برکاتهم
 علیهم اهل البیت انه محمد ص

کتاب الکریم امامی فی نظریه و اقلب فی عوارضی فاعده لیه غرض علی
 علی ما دلالات من عوارضکم و قالها عوارض و عوارض عمتهم بها الحنا
 الفاطمی باصع نظاره فی تم بهار هان السبق جونا علی سننکم
 فی الحکایات فکر الحنا تکم و لکم الفضل بالسبق الیه فله انتم
 و الله ما تحضرونا به من (الغردوس) و قد حطینا بها الساعده و انما
 تاخرنا فی الحروب لتاخر و صولها و بسلمکم ان اولیة علی مع
 الیوم مطلوبکم الصف ان فی من اظهار الحی لنقفوا به علی
 صلاتکم المنشوره من کلام اعلام الامامته رضوان الله علیهم

فلما انکر و قد اصبحنا نشطر منکم التسم الیه کل ما نحدونه
 محلا للنظر من لیتنا المواقف لکل من ینتقدها
 مع الشکر و السلام

بسم الله تعالى اخى فى الله تعالى و ولىبى فيه عزوجل اعزك الله و اعزبك الدين واهله
ولازلت وجهة الآمال فى صالح الاعمال و السلام عليك يابن رسول الله، و على من اليك
من الاسرة المباركه و العترة الطاهرة و رحمة الله و بركاته عليكم اهل البيت انه حميد مجيد.
كتابك الكريم أمامى فيه نظرى و اقلب فيه خواطرى فاحمدالله عزوجل على ما و الانا
من عواطفكم و يالها عواطف و عوارف مثلتم بها الحنان الفاطمى باجلى مظاهره فخرتم
بهارهان السبق جريا على سننكم فى الحلبات فشكراً لحنانكم ولكم الفضل بالسبق اليه فله
انتم و الله ما اتحفتمونا به من (الفردوس) و قد حظينا بها الساعة و انما تاخرنا فى الجواب
لتاخر وصولها و سيصلكم انشاءالله تعالى مع البريد مطلوبكم النصف الثانى من اظهار الحق
لنقفوا به على صالتكم المنشودة من كلام اعلام الامامية رضوان الله عليهم فلكم الشكر و قد
اصبحنا ننتظر منكم التنبيه الى كل ما تجدونه محلا للنظر من كتبنا المتواضعه لتكمل من
ينتقدها مع الشكر و السلام.

بِسْمِ اللَّهِ نَسَبُ - السلام علی سده الخلیج و الاممه بالحنی و رحمة ربهم
 فرع الدوقه الیه السیمه و ثمره السرقه الفاطمه ددعه الیهدی و الامان
 و سرقه الثقوی و الرضوان و لدنا الامر الاعز العلم علامه و مخزنه
 کل سراج لعامة ادم الله انامه و رفع فی الدارین معافه و سلام
 هوی کل امر سلام محفوظا بکل مجله و اعتراف لک سناد سربین الید
 و رحمة له ذبکاته کتابک و کن ب... الايمان امامی الی سراج
 لظری داخل فیها رؤس فاجدها قره عنی و برد السرد و لندی
 و عدتها محطان فیها من العوارف و العواطف فاتیلی بخلی عظیم
 و عنقریبم و علم تعد العورف لک الله لک هذه العاطفه و لک
 انما عاطفه مقدره انما اهلها لکم ان الی
 فک ما طلبت فی الروایه عنی جمیع ما تقبلت و عنی روایت و هذا
 الشب امانه ما طلبت و فقیه الی الی لکم سلوک جاده اسلف
 الصالح فی العلم و العمل و اقتفاد آثارهم و الاستضاءه
 سواطع انوارهم و السلام علیکم

بسم الله تعالى - السلام على سادة الخلق و الائمة بالحق و رحمة اله و بركاته فرع
الدوحة الها شمية و ثمرة السرحة الفاطمية دوحة الهدى و الايمان و سرحة التقوى و الرضوان
ولدنا الابر الاعز العيلم العلامة و مفخرة كل متوج بعمامة ادام الله ايامه و رفع فى الدارين
مقامه و سلام هو من كل امر سلام محفوظا بكل بجلة و احترام لك مناو لسائر من اليك و
رحمة الله و بركاته كتابك و كتاب.. الكريمان امامى اسرح فيهما نظرى و اعمل فيهما رؤيتى
فاجد بهما قرة عينى و برد السرور فى كيدى وجدتكما تحيطان فيهما من العوارف و
العواطف تتجلى بخلق عظيم و عنصر كريم و حلم بعيد الفوز فشكر الله لكما هذه العاطفة و
لعمرى انها عاطفة مقتدرة انتما اهلها يقبلكم انشاء الله.

فلك ما طلبت فى الرواية عنى جميع ما تصح لى و عنى روايته فى هذه الثبت اجابة لما
طلبت و فتنى الله و اياكم لسلوك جادة السلف الصالح فى العلم و العمل و اقتفاء آثارهم و
الاستضاءة بسواطع انوارهم و السلام عليكم.

بسم الله الرحمن الرحيم
 ودر تالیف کتبه من احسن الافاضل فی القرن و هو لود اطلاع علی الاجزاء السابقه من (نزهة الصالحين) ۲
 و لود بر جو در جزا فی هذا الجزء و هو من مطوية لا وقد انظفنا ما منها فقد الراضع
 سيدی العلماء الفخر سيد محمد الصادق الروحاني نفع الله المسلمين بافاضاته المباركة

لما لمت سفرکم الجمیل فوقفت عند کل مورد من موارد استنبالها تکم
 الحکمه المدد و فقه متاعل بحسب سمریانه و دقه تعبیره و
 حکمة الاستنباط و امانة النقل و عنه القلم و حسن التوجیه
 و التوفیق الالهی فی کل ذلك مما یدل بواضح الدلالة علی
 انه لطف من الله و تدبیره ربانی قیض الله له قلوبکم الحرا لایان
 و عبقریتکم الفذة و علمکم الحکم و ایمانکم الذی یزکم الله به
 علی الانذار و الاقران لیلجوه لامل الا سلامی آیه
 اللهم و نفیحة من فقه صادق آل بیت محمد صلوات
 الله و سلامه علیکم .

أقول انه وفتت عند هذا السفر الجمیل فترة لا توصف
 بالتصرنا فخذنه قرأ فی لحوال هذه الفترة ا نلوه تارة لایین
 ما ورا مبیانه الرصینه من المعانی الدقیقه و انلوه مرة
 تعبداً و استجاباً و أنه لتکشف لی عند کل تلاوة من
 لواحی عظمتیه و اسرار حکمتیه ما اجد به اجدیداً فی کل
 مره و لهذا فانه أحب - لوان یجی - ان اوصی فواده و

بسم الله الرحمن الرحيم

وردتนา هذه الكلمة من احد الافاضل في العراق بعد اطلاعه على الأجزاء السابقه من (فقه الصادق) و هو يرجو درجها في هذا الجزء. و هي طويلة و قد اقتطفنا منها هذا سيدى العلامة الفذ السيد محمد الصادق الروحاني نفع الله المسلمين بأفاضاته الباركة.

طالعت سفركم الجليل فوقفت عند كل مورد من موارد استنباطاتكم الحكيمه المسددة و فقه متأمل معجب بسحر بيانه ودقة تعبيره و حكمة الإستنباط و أمانة النقل و عفة القلم و حسن التوجيه و التوفيق الإلهي في كل ذلك مما يدل بواضح الدلالة على أنه لطف و تسديد رباني قبض الله له اقلمكم الحرّ الأمين و عبقريتكم الفذة و علمكم الجم و إيمانكم الذي ميزكم الله به على الأنداد و الأقران ليجلوه للملاّ الإسلامي آية للهدى و نفعة من فقه صادق آل بيت محمد صلوات الله و سلامه عليهم.

أقول إني وفتت عند هذا السفر الجليل فترة لا توصف بالقصر فاتخذته قرآني طوال هذه الفترة أتلوه تارة لأتبين ما وراء مبانيه الرصينه من المعاني الدقيقة و أتلوه مرة تعيداً و استحباباً و أنه لتتكشف لي عند كل تلاوة من نواحي عظمته و أسرار حكمته ما أجده بها جديداً في كل مره و لهذا فأني أحب - لو اتيح بي - أن أوصي قراه و

در وارد منزل العذب ان بننا و لوه ^{بالطریق} و الذین و الذین و الذین
 و حرات و مرات لیغزوا فکل مرة من فخره فضلہ غزوه من لوتره
 العذب او لیر هو المحجور ^{منه} من الدرر و المجرهات اما یزینوا
 به صدر و فضیلهم .

و فتت عند هذا السفر الجلیل فوجدت ان المكتبة الاسلامیه
 بحاجه کل الحاجه الی ان یزین صدرها به لالانه الوحید
 فی بابم و العزید فی موضوعه و انما لالانه لیسهل ما استصفا
 علی طلبه العلم و ارباب العلم الیمت الفقهی فطالما تناونا
 الذین من کتب الفقه فی موضوعه و بابیه مما حضرت بها المكتبة
 الاسلامیه فوجدناها ریزاً و الفازاً بعد المرام و تقصیر المراد
 و لقف تعبیراتها المعقده سداً منبعا و محاباها جزاً بان
 المصل و ما یرید تحصیلہ فیظرمین بعینه نبل مراده و یکل
 فهمه و استعدادہ ان یحفظه سواد علمی بیاض رون
 ما تحضیق و لا تضخم ، و لا یخفی ما فی ذلك من الخطر علی
 سلفه ارباب العلم الاسلامی و استعداد رجال
 العلم و فضیلة الشریعہ المحمدیه فی التفتیل لاسیما فی
 عصر الریمه هذا الذی اراه قد و لجم ابواب دور العلم

و رواد منهله العذب أن يتناولوه بالدرس و التدقيق و التلاوة و التحقيق مرات و مرات ليغترفوا في كل مرة من خضم فضله غرفة من كوثره العذب أو ليخرجوا منه بمجموعة من الدرر و اللثالي و الجواهرات الغوالي مما يزينوا به صدور فضيلتهم.

وقفت عند هذا السفر الجليل فوجدت أن المكتبة الإسلامية بحاجة كل الحاجة الى أن يزين صدرها به لا لأنه الوحيد في بابه والفريد في موضوعه وإنما لأنه يسهل ما استعصى على طلبية العلم وأرباب البحث الفقهي فطالما تناولنا الكثير من كتب الفقه في موضوعه و بابه مما زخرت بها المكتبة الإسلامية فوجدناها رموزاً والغازاً تبعد المرام و تقصى المراد و تقف تعبيراتها المعقدة سداً منيعاً وحجاباً حاجزاً بين المحصّل وما يريد تحصيله فيضطر حين يعيبه نيل مراده ويكمل فهمه واستعداده أن يحفظه سواداً على بياض دون ما تحقيق ولا هضم. ولا يخفى ما في ذلك من الخطر على سليقة أرباب القلم الاسلامي واستعداد رجال العلم وحفظة الشريعة المحمدية في المستقبل لاسيما في عصر السرعة هذا الذي اراه قد ولح أبواب دور العلم

الربانی و مدارس الفقه الاسلامی فرستند و او را من
 من هذه الطبقة التي تصف نفسها بالتجدد وليس عندها
 من التجدد الا هذا التعليل البعض من الغوایس الدينية
 المقدسه والاستعمال في كل شئ حتى في طلب العلم الذي
 ارادوه كلمة فخره وكلمه واصحت حياتهم العملية التي بصفتها
 بحياة النور والهدى باطلاناً واسباباً توجبها في دياره
 واصبحت افهامهم غايه لا تضئ الا مخافت الذبالة .
 اقول قد عم هذا الداء اكثر من طلبه العلم حتى صرنا
 لسع في زماننا هذه اللبنة منهم ليصبح بالشكوى من تعقيد
 الكتب وطريقة الدرس وطول المدد والذي افهمه
 من هذا ان الصبر الذي يجب ان ينحى به لجملة العلم
 ومحل الشاق في سبيل الوصول الى الغاية السامية
 المشوذة قد اخذ لضعف وتضائل في النفوس شيئاً
 فشيئاً ونواوتنا سوا معتقة كان من اوجب الواجبات
 عرفانها وهضمها قبل النطوع الا الانحراط في هذا السلك
 الشريف المقدس الا وهي ان طلب العلم كلما كان شاقاً
 متعباً وكلما كان المصعب مدراً بالصبر متصفاً بطولته

الربانی و مدارس الفقه الأسلامی فسرت عدواه من هذه الطبقة التي نصف نفسها بالتجدد وليس عندها من التجدد ألا هذا التحلل البغیض من النوامیس الدینیة المقدسة والإستعجال فی كل شیء حتی فی طلب العلم الذی ارادوه كله فخرسروه كله وأصبحت حیاتهم العلمیه التي یصفونها بحیة النور والكهرباء ظلاماً دامساً وتخیطاً فی دیاجیر واصبحت أفهامهم خامده لا تضحی الا بخافت الذبالة. أقول قد عم هذا الداء كثيراً من طلبة العلم حتی صرنا نسمع فی زماننا هذا الكثير منهم یضح بالشكوى من تعقید الكتب وطریقة الدرس وطول المدة والذی أفهمه من هذا أن الصبر الذی یجب أن یتحلى به طلبة العلم وتحمل المشاق فی سبیل الوصول الى الغایه السامیه المنشوده قد أخذ یضعف یتضائل فی النفوس شیئاً فشیئاً ونسوا أو تناسوا حقیقة كان من أوجب الواجبات عرفانها وهضمها قبل التطوع الى الأنخراط فی هذا السلك الشریف المقدس ألا وهی أن طلب العلم كلما كان شاقاً متعباً وكلما كان المحصل مدرعاً بالصبر متصفاً بالبطولة

والمنازه والجد كانت النتائج والقرات ايسر في التناول
من جهة واشهر واينع من جهة ثانية وهذا امر بما جده المتبع
لسير المال في نتاج الف الصالح من طلبة العلم الذين
اصبحوا منار الهدى ومصايح الرشاد لنا ولنا من سياتي
بعدنا من ابناء هذه الحوزة .

الا ان هذا كله لا يبرر للاستاذ والمؤلف ان يضعوا
الثوك في الطريق والاحجار في المسالك ثم يقولون
للسائر انما طلب العلم مخوف بالمشايخ والفتوح
طريقك في وسط هذه العراقيل واعلم هذه الموانع لتصل
الى غايتك المنشودة بل ولا يصح للاستاذ والارباب
الاقلام ان ينهونوا في رفع العراقيل من المسالك و
المعابر لتبين المسترهد لهم من الطلاب الطريق
اللاهب والراط المستقيم بل ويجب ان يوفر واعليه
عنا ورفعا بنفسه قدر استطاع فمثل المبتدئ مثل الطفل
الذي يجرب فيما اول النهوض والسير على قدميه وكما يجب
على المربي ان ترفع من طريقه ما يبلجه ويصده عن
مواصله السير يجب على الاستاذ ان يمهّد الطريق

والمثابره والجد كانت النتائج والثمرات أيسر في التناول من جهة وأشهى وأينع من جهة ثانية وهذا أبرز ما يجده المتتبع لسير الرجال في منهاج السلف الصالح من طلبة العلم الذين أصبحوا منارالهدى ومصاييح الرشاد لنا ولمن سبأتى بعدنا من أبناء هذه الحوزه.

ألا أن هذا كله لا يبرر للأساتذه والمؤلفين أن يضعوا الشوك في الطريق والأحجار في المسالك ثم يقولون للسائر أنما طلب العلم محفوف بالمتاعب والمشقات فشق طريقك في وسط هذه العراقيل واعبر هذه الموانع لتصل الى غايتك المنشوده بل ولا يصح للأساتذه وأرباب الأقالام أن يتهاونوا في رفع العراقيل من المسالك والمعابر ليتبين المستنير بهديهم من الطلاب الطريق اللاعب والضراط المستقيم بل و يجب أن يوفروا عليه عناء رفعها بنفسه قدر المستطاع فمثل المبتدئ مثل الطفل الذي يجبو فيحاول النهوض والسير على قدميه وكما يجب على المربية أن ترفع من طريقه ما يكبحه ويصده عن مواصلة السير يجب على الأستاذ أن يمهد الطريق

الطالب العالم المبتدئ بأزالة ما يعوق سيره ولتفت عينه وبين صلوة
مباركه في طلب العلم.

هذا أمر طالما أصطدبت به وأصطدم به تجرب من الناشئة العالميه
ولكن وجدت السيد الصادق سره الله وأنده في كتابه هذا قد
أعطى هذه المناصبه - ناصيه سهوله التناول - أهمية كبيره فما ركبناه
المذكور بوقفاً لكل الترتيب في هذا المجال وعلى كل حاله ان كان هذا
الأمر متصرداً أو غير متصرداً فإنه عنقه لا لتقبل الحركه وواقعه
مفروع منها ولهذا فإنه أحمده ما قبله في صدر هذه الطكمه الموضعه من
أن هذه الكتاب عنايه الإلهيه ولطف رباني جبري على علم سيدنا
الصادق ليستغ من يشار من عباره الذين فتح أبواب أفهامهم
لتنقل العلم ومهد الأيمان قلوبهم للتقوى ونظمت الهدايه انكلامهم
ويعقوبهم لتنقذي بهذا الزاد الساعف الفيدان شاره الله.

سیدی العلامة الصادق ان خدمتک هذه لأهل العلم لاقتل
عن خدمات وألطف حدك فقيد الأمة الإسلاميه السيد محمد
صادق الروحاني الكبير قد مؤسس هذه الأسرة الكريمه التي قد
- ردم ما قدمت - العجزه العلميه عمداً بما من العلماء الربانيين الذي
أشرفوا في سماء قوم البلاد الإسلاميه عامه شمس هدايتهم وصالح
أرشاد وعلى ذلك فليس بالغريب وأنت سليل هذه الأسرة العلميه
الكريمه ان تقدم الأطلية العلم وأرباب العلم بهذه الحره الجليله
التي أأمل ان يحصا ستاًة أهلها ان شاء الله.

وفي الختام أسأله تعالى أن يوفقكم في سعالكم هذا الإكمال الأجزاء الأخرى
لكون دوره فقههم تامة المفائدة عامه النفع والتجديد في سجل الخدمات
الإسلاميه صفحة فخرا ومباركه خالده ان شاء الله.

الموافق - الحلة - ١٤ / صفر ١٤٧١ هـ - الخليلي توفيق بيته

لطالبا العلم المبتدئ بأزالة ما يعوق سيره ويقف بينه وبين مواصلة جهاده في طلب العلم. هذا أمر طالما أصطدمت به وأصطدم به غيري في الناشئة العلمية ولكني وجدت السيد الصادق سدد الله وأيده في كتابه هذا قد أعطى هذه الناحية - ناحية سهولة التناول - أهمية كبيرة فجاء كتابه المذكور موقفاً كل التوفيق في هذا المجال وعلى كل حال إن كان هذا الأمر مقصوداً أو غير مقصود فإنه حقيقة لا تقبل الجدل وواقعه مفروغ منها ولهذا فإنني أعيد ما قلته في صدر هذه الكلمة الموجزة من أن هذا الكتاب عناية الهية ولطف رباني جرى على قلم سيدنا الصادق ليبتنع به من يشاء من عباده الذين ففتح أبواب أفهامهم لتلقى العلم ومهد الأيمان قلوبهم للتقوى ونشطت الهداية افكارهم وعقولهم لتنفيذ بهذا الزاد السائغ المفيد ان شاء الله. العراق - الحلة - في ۳ / صفر / ۱۳۷۶ - المخلص موسى بهيه

سيدى العلامة الصادق، إن خدمتك هذه لأهل العلم لا تقل عن خدمات والطاف جدك فقيد الأمة الاسلامية السيد محمد صادق الروحاني الكبير - قدس سره - مؤسس هذه الاسرة الكريمة التي قدّمت - ونعم ما قدمت - للحوزة العلمية عدداً جما من العلماء الربانيين الذين اشرفوا في سماء قم و البلاد الاسلامية عامه شمس هداية ومصاييح ارشاد وعلى ذلك فليس بالغريب وانت سليل هذه الاسرة العلمية الكريمة ان تتقدم الى طلبة العلم وارباب القلم بهذه الخدمة الجليلة التي أأمل أن سناتي أكلها انشاءالله.

وفي الختام اسئله تعالى ان يوفقكم في سعاكم هذا الى اكمال الأجزاء الأخرى لتكون دورة فقهية تامة الفائدة، عامة النفع و لتسجلوا في سجل الخدمات الاسلامية صفحة غراء مباركة خالدة ان شاءالله.

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فضيلة الغدوة الجليل والمجاهد الكبير ساحة حجة الاسلام اية الله العظمى السيد محمد صادق
الروحاني العظمى دام حفظه وتأييده

بعدم يدرك الغدوة المجاهدة والرعاء لكم بطون العرود والتمنييد والتوفيق
قد عرفكم سابقا من حدود مطالعاتي المتفرقة للكتاب العلمي الثمين - غفة الصادق -
علامته تحريا وجاهة قدرا ومجتهدا مطلقا منطلعا يتناول المسائل المعنوية بالبحث
الرفيق والنظر العميق والاطاعة الواضحة بالذوق الواردة فيها والروايات
المختصة لمحتها ثم يخرج بالنتيجة الاستدلالية ويقدمها بحجة فكرية بانغمس بجوانبها
مع المروعة المعنوية السليم والنظر العلمي المتعمق -

الجزء
كما عرفتمك لديهما وبعد تفعلتم بارسال جواب الرسالة واسماء الصيغ المعنوية
عندي - من كتابكم الجليل - علامته روحانيا تتجلى فيه القيمة الروحية باسمي
معانيها والاشهدت الاسلاميته بابرز واروع نظارهما - فانظمت
لكم في مرآة فكري صورة مثالية يلتقي فيها شرف العلم مع فضل الاطراف
وانما اجتمعت في صورة بلغت من العلية حل مطان

مولانا الرجل القدران المعهود من تقديم الرسالة لساحتكم جوابا الهاميا بنفسياتكم
العلمية وجرادكم المشرب البناء الذي اعطيتكم القيمة الرفيعة وحررت اليانعة في كتابكم
الجليل واسأمت لفتانكم القيمة - ولشعوري العميق بالجاهة الحاسنة وجود هذا
الفضا الحائل والموسوعة الشاملة - في سائر الحوزات العلمية الاخرى ولا سيما
هوية البحث - اجل لشعوري بشدة الحاجة وعظم الفائدة التي يجتريها انما العولمة في الكتاب
وهذا الاضطرار مدرسي وطبيب بحث الخرج - طلبت من ساحتكم بذك الجهد في
سبل انتشاره ووصول اليه بصورة سوية - لا تتوقف مع الاخرين لا تشاء
جميع اجزائه - بالثوابها - كما توفقت لاشياء الاجزاء الاولى منه - برز
الاداء طارم اخلاقكم ابنت الاذن تفضلوا بتقديم الاجزاء المطلوبة - هدم
روحية ساجد طاب لها البغى الاثر في نفسي لما تغيرت عن رعايتكم هدمكم
وسوا غدهمكم وجاهدكم روحيا وفكريا مع من يعوم ببعض الواجب اتجاها
ساحتكم - تقديرا واجما بالفضل والعدل

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

فضيلة العلامة الجليل والمجاهد الكبير سماحة حجة الاسلام آية الله العظمى السيد محمد صادق الروحاني المعظم دام حفظه و تأييده

بعدلثم يدكم المقدسة المجاهدة والدعاء لكم بطول العمر و دوام التأييد و التوفيق

قد عرفتكم سابقا من خلال مطالعاتي المتكرره لكتابكم العلمي الثمين - فقه الصادق - علامة نحريرا و بحائة قديرا ومجتهداً مطلقا متطلعا بتناول المسائل الفقهيه بالبحث الدقيق والنظر العميق والاحاطة الواسعة بالأقوال الواردة فيها والروايات المتضمنة لحكمها ثم يخرج بالنتيجة الاستدلالية ويقدمها ثمره فكرية يانعه متجاوبه مع الذوق الفقهي السليم والنظر العلمي المستقيم.

كما عرفتكم لاحقا وبعد تفضلكم بارسال جواب الرساله واهداء الأجزاء المفقودة عندي - من كتابكم الجليل - علامة روحانياً تتجلى فيه القيم الروحية باسمي معانيها والاخلاق الاسلامية ببرز و اروع مظاهرها، فانطبعت لكم في مرآة فكرى صورة مثاليه يلتقي فيها شرف العلم مع فضل الاخلاق و اذا هما اجتماعا لنفس حرة بلغت من العلياء كل مكان

مولانا الاجل: لقد كان المقصود من تقديم الرسالة لسماحتكم هو ابداء اعجابي بفضيلتكم العلمية وجهادكم النمر البناء الذي اعطى نتيجته الرائعه وثمرته البانعه فى كتابكم الجليل وسائر مؤلفاتكم القيمه و لشعورى العميق بالحاجة الماسة ان وجود هذا السفر الخالد والموسوعة الشامله - فى سائر الحوزات العلمية الاخرى ولاسيما حوزة النجف. اجل شعورى بشدة الحاجة وعظيم الفائدة التى يجتنيها لبناء العلم من هذا الكتاب وعلى الأخص مدرسى وطلاب بحث الخارج - طلبت من سماحتكم بذل الجهد فى سبيل انتشاره و وصوله الى النجف بصورة دورة لأتوفق مع الآخرين لاقتناء جميع اجزائه - بالشراء طبعاً - كما توقفت لاقتناء الاجزاء الأولى منه بذلك الا ان مكارم اخلاقكم ابت الا ان تفضلوا بتقديم الاجزاء المطلوبة هدية روحية سامية كان لها ابلغ الاثر فى نفسى لما تعبر عنه من رحابة صدركم وسمو اخلاقكم وتجاوبكم روحيا و فكريا مع من يقوم ببعض الواجب اتجاه، سماحتكم - تقديرا واعجابا بالفضل واهله.

مولانا الاظم ان العجايب بفضلكم العلية والخليفة هزه ما هري وأوهي
بالذبيات الشعرية التالية التي فوضتها لهما حتى تدبيرة تغريب وكتبة
عبد واخلصه وصي :

العالم والاخلاق مجتمعات	لهذا بدأ بسخص الصادق الروائي
فيهم تزهوا شمة فكره	وكلفه بيدو هدي القرآن
منه الطاف الاله فضائلا	فهي ابشر نعمة الرحمن
اسدى لعلم الدين اسى خديرة	يحيى القلوب بحكمة العرفان
اسفاره الافراد مدرسة بها	تلقي العلوم على مدى الأزمان
طلابها ابناء شريح محمد	اساذها علم رفيع الشأن
ودروسها ففقه لمعربيه	لذوي المواهب عالم رباني
الذالك للدرجيات بدر نديته	بكلو الغيايب عن سما الأذهان
ما اشرفت شمس الحقيقة بالهدى	وازدان قلب المرء بالابحان
وختمها اشكر سدنتهم العتية و	تور جهودكم المحرة وادعوا لكم بطول
البقاء ودوام الحفظ والتأبير	والهدم عندكم من ودمكم المحب
٤ ربيع أول ١٩٢٤ هـ	حسن طرد العالين

رجاه

سيدنا العظيم اذا احييت النفضل فيما بعد - بلقائبة رسالتي فالرجو من سماحتكم
ان تخروها باللغة العربية - لان التقطاعي لاشغالني الدر اسيد وندوة مسكراتي
لهواني ابناء اللغة الفارسية - حرمي من نعلها

مولانا الأعظم: ان اعجابی بفضیلتکم العلمیه والخلفیه. هزّ مشاعری وأوحى بالأبیات
الشعریه التالیه التي قدمتها لسماحتکم هدیه تقدیر و تحیه حب و اخلاص و هی:
العلم والاخلاق مجتمعان أبداً بشخص الصادق الروحاني
فیعلمه تزهو شعله فکره وبخلقه يبدو هُدى القرآن
منحته ألطاف الاله فضائلا فسعی لیشکر نعمه الرحمن
اسدی لعلم الدین اسمی خدمه تُحیی القلوب بحکمه العرفان
اسفاره الغراء مدرسه بها تُلقی العلوم علی مدى الأزمان
طلابها ابناء شرع محمد استاذها علمٌ رفیع الشأن
و دروسها فقهٌ لجعفر بنه لذوی المواهب عالمٌ ربانی
لازال للاجیال بدر هداية یجلو الغیاهب عن سما الأذهان
ما اشرفت شمس الحقیقه بالهدی وازدان قلب المرء بالایمان
وختاماً: اشکر هدیتکم التمیمة و أفدّر جهودکم المثمرة وأدعو لكم بطول
البقاء، ودوام الحفظ والتأیید والسلام علیکم من ولدکم المحبّ
۲۰ ربیع أول سنه ۹۲ المخلص - حسن طراد العاملی^۱

رجاء

سیدنا المعظم: اذا أحببتم التفضل فیما بعد بكتابة رساله لی فالمرجون سماحتکم ان
تحرروها باللغه العربیه لأن انقطاعی لأشغالی الدراسیه وندرة معاشرتی لاختوانی ابناء اللغه
الفارسیه حرمنی من تعلّمها

۱ . حجت الاسلام والمسلمین شیخ حسن طراد، از شاگردان آیت الله العظمی خونی و از علمای لبنان ساکن
در بیروت.

فصل چهارم

تلگراف ها

LION COMPANY OF

NAJAF 18 20 10000

IRAN QUM FAZEELAT AYETALLAHALSAYIDE MHMONAMMAD SAID AL ROUHANY
DAME I YDOH

L NASKOR TEAZEKOM VE NASAU ALLAH DEWAME GAIKOM
AYOYI

COLNIL

نجف اشرف

ایران - قم - فضیله آیه الله السید محمدصادق الروحانی دام تأییده.

نشکر تعازیکم و نسأل الله دوام توفیقکم

الخوئی

۱۳۷۲/۸/۱۴

شمش ۶۹ کسات ۹/۸/۱۴

آیت اله آقا سید محمد صادق روحانی دامت برکات

طکرا فتلیت موجب زیدت شکر خوی

امضا خوشی

تکرام - وزارت پست و تلگراف و تلفن - تکرام - وزرا

قم ش ۶۹۴ ک ۱۵ ت ۴۹/۸/۱۴

۱۳۴۹/۸/۱۴

آیت الله آقای سید محمد صادق روحانی دامت برکاته
تلگراف تسلیت موجب مزید تشکر. خویی

امضاء خوئی

مکتب
شکر مبارک ایران مکتب
شکر مبارک

تهران قم ۳۰۰ ۳۵ ۳۵ ۸ ۲۵ / ۸ / ۱۳۶۹

حضرت ایت الله آقا حاج سید هادی روحانی دامت برکات^ه شریفه تم

تکرام شریف و اصل از مراجع عالی^ه متشکر بحمد الله عالم

کمی بهتر است تا شیدا^ه صلوات انجناب را از خداوند

متمتع مسألت دارم احمد الموسوی الخونساری

۱۳۶۱/۸/۲۵

تهران قم ۲۰۰ ۳۵ ۲۵ ۸

حضرت آیت الله آقای حاج سید صادق روحانی دامت برکاته قم
تلگرام شریف واصل از مراجع عالیہ متشکر بحمدالله عالم کمی بهتر است تأییدات و
سلامت آن جناب را از خداوند متعال مسئلت دارم.
احمد الموسوی الخونساری^۱

۱. آیت الله العظمی سید احمد خوانساری.

تقریباً تم ۱۹۲ ۳۱ ۱۱۸

۱۳۵۴ / ۱ / ۱۹

حضرت آیت الله آقای حاج سید محمد طاهر روحانی دامت برکاتہم

تلکبرام شریف زیارت و موجب تشکر گردید مزید تأییدات عالیہ را

از خدمات مستظمت ملتس دعا هستم احمد الموسوی الحوائسان

۱۳۵۴ / ۱ / ۱۹

تهران قم ۴۹۷ ۳۱ ۱۸ ۱

حضرت آیه الله آقای حاج سید محمد صادق روحانی - دامت برکاته - قم
تلگرام شریف زیارت و موجب تشکر گردید مزید تأییدات عالییه را از خدا مسئلت،
ملتمس دعا هستم.

احمد الموسوی الخوانساری

تاریخ ایران - مکرّم

تهدیه رقم شماره ۳۳۱۸۱ تا ۴/۱۳/۵۹

۱۳۸۹ / ۱۳ / ۴

حضرت ایت الله آقا حاج سید محمد باقر روحانی دامت برکات

تلگراف تسلیت شریفه واصل و موجب تشکر است و امید است بقاء وجود

آنحضرت را بخداوند متعال مسئلت دارم اجمعاً للموسوی الخونساری

تهران قم شماره ۱۸۱ ک ۳۲ ت ۵۹ / ۱۲ / ۴ ۱۳۵۹ / ۱۲ / ۶

حضرت آیه الله آقای حاج سید محمد صادق روحانی دامت برکاته

تلگرام تسلیت شریف واصل و موجب تشکر است دوام تأییدات و بقاء وجود آن

حضرت را از خداوند متعال مسئلت دارم.

احمد الموسوی الخوانساری

تهران قم ۹۹ ۳۶ ۱۲

حضرت ایبه الله اقا حاج سید محمد... دق الروحانی دام تبرکاته
تلگرام تسلیت واصل وموجب شکر است دوام تائیدا تا حضرت راز
خداوند متعال مسئلت دارم والسلام علیکم ورحمته الله وبرکاته
احمد الموسوی الخونساری

ایران شکر
بزرگت مبارکات ایران

تهران قم ۱۲۳۶۹۹

۱۳۶۰ / ۷ / ۱۲

حضرت آیه الله آقای حاج سید محمد صادق الروحانی دامت برکاته
تلگرام تسلیت واصل و موجب تشکر است دوام تأییدات آن حضرت را از خداوند
متعالم مسئلت دارم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

احمد الموسوی الخوانساری

رت پست و تلگراف و تلفن
تلفن
تلفن - وزارت پست و تلگراف و تلفن

GHOM DE RIYADH NR 3 00 22 0120

ALSHAIKH MOHAMMAD SADIQ ALROOHANI GHOM

IRAN TEHERAN

17686

NASHKOROKOM ALA TAAZIKOM LANA BIWAFAJ FAQID ALISALM WALMUSLIMIN,

WALOROOBAN ALMALIK FAISAL,ASKANHAO ALLAH JANNATIHI

WATACAMMADHO BIRAHMATIHI,5

KHILD BEN ABDUL AZIZI

من الرياض الى قم
الشيخ محمد صادق الروحاني - قم - ايران - تهران.
نشكرکم على تعازيكم لنا بوفاة فقيد الاسلام والمسلمين و العروبة الملك فيصل، اسكنه
الله جنته و تعمدہ برحمته.^۱
خالد بن عبدالعزيز

۱. تلگراف تشکر خالد بن عبدالعزيز پادشاه عربستان سعودی در فوت ملک فيصل.

KOM DE NAJAF NR 69 29 13 0900

۱۳۰۱ / ۱۹ / ۲۶

IRAN KOM SAMAHAT AYATOLLAH AL SIED MOHAMAD SADEK ALROHANI

DAMAT BARAKAATOH

~~TALAKOTEP5~~ TALAKITO TAZEITOKOM AL HKARIMEH BLMOSAB FA ASHKOROKOM

WA ASAL AL MOLA TAALA ANYOUMATEVONA BRE EWGODOKOM AL

SHIRF WAY AHFAZA AL HOZAT AL AL MIREH AL GALILAH FIKOM

AL SADR

COLL NIL

ایران - قم

سماحة آية الله السيد محمدصادق الروحاني دامت بركاته
تلفيت تعزيتكم الكريمة بالمصاب فاشكرکم و اسئل المولى تعالى ان يمتعنا بوجودكم
الشريف و يحفظ الحوزة العلمية الجلييلة فيكم
الصدر^۱

۱ . مشهور به امام موسى صدر.

سرویس تلکس
وزارت پست و تلگراف و تلفن - سرویس تلکس
وزارت پست و تلگراف و تلفن - سرویس تلکس
وزارت پست و تلگراف و تلفن - سرویس تلکس

GHOM DE BEYROUTH NO, 11 27 1 1Q15

LT

IRAN GHOM SAMHAT AYTOALOLAH ALROOHN I

SAANA NABA ENHRAF SEHAT SAMAHTCOM MANNALLAHO AALAL

MOSLEMINA HE SHEFAATOOM ALAAGEL AL KHLILI

AL MAGLESAL ASLAMI

AL SHEIY ALAALA

۱۱۵۱/۹/۱۱

ایران - قم - سماحة آية الله الروحاني

سمعنا نباء انحراف صحة سماحتكم مَنْ اللهُ على المسلمين في شفائكم العاجلة.

الخليفي

المجلس الاسلامي الشيعي الاعلى

مشهد قم شماره ۳۹۷ ک - ۵ ت ۷۲۱

آقای آیه الله روحانی تلگراف مرحمتی موجب تشکر، له الحمد حالم قدری بهتر، دعا
نموده ملتتمس دعايم.

المیلانی

۱۳۴۴/۷/۲۱

مشهد قم ۵۵۹۲۶ تا ۱۳۴۴/۷/۲۱

حضرت آیت الله آقایان سید محمد صادق روحانوردی امامت افراطی قم

مصیبت رحلت حضرت آیت الله اراکند قدس سره موجب تأثر و متقابلاً تسلیمت عرض

شود دعا مینماید المیلتی

مشهد قم ۵۵۹ ک ۲۶ ت ۱۳۴۴ / ۷ / ۲۱

حضرت آیه الله آقای سید محمد صادق روحانی دامت افاضاته قم

مصیبت رحلت حضرت آیه الله اراکی - قدس سره - موجب تأثر متقابلاً تسلیت عرض

نموده دعا می نمایم.

المیلانی

۱۲۵۵ / ۵ / ۹

مشهد قم ۵۵۳۰۵۴۶

بسم الله الرحمن الرحيم
مستظا بحجت الاسلام المسلمین آیت الله اقا حاج سید محمد صادق

روحانی دامت برکاتہ تلکلمات واصلوجیا متنازا سمتقا بلا با عرض

تبریک عید سعید میهمت را تا بییدات عالی را از خداوند متعال خواستاریم

سید کاظم سرکندی

مشهد قم ۵۴۶ ۳۰ ۵ ۵ ۱۳۵۵/۵/۵

حضرت مستطاب حجت الاسلام والمسلمین آیت الله آقای حاج سید محمد صادق
روحانی دامت برکاته.

تلگراف واصل موجب امتنان است متقابلاً با عرض تبریک عید سعید مبعث را تأییدات
عالی را از خداوند متعال خواستاریم.

سید کاظم شریعتمداری

قم تهران ش ۲۴۲ S ۲۸ ۹ ۱۰

بیمارستان آلبرت ۱۹۶۳

حضرت مستطاب جهاد الاسلام والمسلمین آیت الله اقصا حاج سید

محمد صادق روحانی دامت برکاته

بحمدالله تعالی که عمل جراحی بخوبی انجام شده است امیدوارم که عنتربیب بود

بهبودی کامل حاصل گردد سیدکاتم شریعتداران

۹ / ۱۰ / ۱۳۵۴
استادان

قم تهران ش ۲۴۲ ک ۱۰۹۳۸

بیمارستان الوند

حضرت مستطاب حجة الاسلام والمسلمين آيت الله آقای حاج سيد محمد صادق

روحانی دامت برکاته

بحمدالله تعالی که عمل جراحی به خوبی انجام شده است امیدوارم که عنقریب بهبودی

کامل حاصل گردد.

سيد کاظم شریعتمداری

۱۳۵۴ / ۱۰ / ۹

وزارت تعلیم و تربیت و آموزش عالی و تحقیقات

۱۳۴۵/۲/ ۵

همدان رقم ۲۰۶ ۲۳ ۲۵ ۴۵

حضرت ایثار روحانیدامت ببرکات ته قم

تلکرا نمحترم زیارت حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقا ناسراقی

سالم در خدمت شما هستیم علی بن ابی طالب همدا نی

۱۳۴۵/۲/۵

همدان قم ۲۰۶ ۲۳ ۲۵ ۴۵

حضرت آیت الله روحانی دامت برکاته قم

تلگراف محترم زیارت، حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای اشراقی^۱

سالم در خدمتشان هستم. علی بن ابراهیم همدانی.^۲

۱. حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا شهاب اشراقی.

۲. تلگراف مرحوم آیه الله آخوند ملا علی همدانی.

ممدان دماوندش ۹ کذات ۱۲۲

حضرت آیت الله اقان سید محمد صادق روحانی دام تبرکاته

تلکرافت عالی بمناسبت والادت با سعادت ولی عصر ارواحنا فدا

ریا // زیارت حقیر هم متقابلا تبریک عرض نموده سلامت و جود مبارک خواستارم

علی بن اسراهیم معصومی

همدان دماوند ش ۶۹ ک ۳۵ ت ۱۲۲

حضرت آیت الله سید محمد صادق روحانی دامت برکاته

تلگراف عالی بمناسب ولادت با سعادت ولی عصر ارواحنا فدا

زیارت حقیرهم متقابلاً تبریک عرض نموده سلامتی وجود مبارک خواستارم

علی بن ابراهیم معصومی^۱

۱. آیت الله آخوند ملاعلی همدانی.

۱۳۵۰/۹/۱۲

اهواز قم شماره ۱۷ ک ۲۰ ۱۷ ۹

حضرت آیت الله آقای روحانی - دامت برکاته - از ابراز لطف آن جناب متشکر و

ملتمس دعا هستم.

علی الموسوی البهبهانی^۱

۱. آیت الله میر سید علی بهبهانی، از علما و مراجع تقلید خوزستان، مقیم اهواز.

۱۲۵۵ / ۱ / - ۳

تهران قم شماره ۱۳۳ ک ۳۵ ت ۳

تل قم ج ۸۶ مورخه ۱۲ / ۱ / ۵۵ ردیف ۱۵۳۳ ذیلنا تکرار میشود تکرار
تهران قم حمزور محترم ابیکاله افغان محمد طاهر روحانی دامت

برکاته از التفتات متدس عالی نهایت تشکر را دارم امیدوارم

حزنی تقاضات بکلی مرتفع شده باشد الاحترام بمبعانی

۱۳۵۵ / ۱ / ۲

تهران قم شماره ۱۳۳ ک ۳۵ ت ۳

تهران قم: حضور محترم آیت الله آقای محمد صادق روحانی - دامت برکاته - از التفات
مقدس عالی نهایت تشکر را دارم. امیدوارم جزئی نقاهت به کلی مرتفع شده باشد.
الاحقر بهبهانی^۱

۱. آیت الله میر سید محمد بهبهانی.

پست و تلگراف و تلفن
تلفگرام - وزارت پست و تلگراف

۲۲ / ۸ / ۱۳۸۰

شماره تم ۱۵۹ ۱۸ ۲۲

حضرت آیت اله آقای روحان دامت برکاتہ از اظفار منظر از جناب متشکرم

حالم بجمدا له روبه بچوون است ملتحمدا هستم علی الموسوی الجبجانی

۱۳۸۰

۵

اهواز قم ۱۵۹ ۱۸ ۲۲ ۱۳۵۰/۱/۲۲

حضرت آیت الله آقای روحانی - دامت برکاته - از اظهار نظر آن جناب متشکرم حال
محمدالله رو به بهبودی است ملتمس دعا هستم.

علی الموسوی البهبهانی

۱۳۴۵/۱۰/۲۸

وزارت پست و تلگراف و تلف

اهران قم ۴۷۸ ۳۰ ۲۸ ۱۰ ۴۵

حضرت آیت اله قاسمید صا در روحا شادامت بزرگواران صلوات و ابرازن همدردی

انجیناب نهایت متشکر توفیق حضرت در شریح دیدن ان حضرت احدیت مسئلت

علما الموسونا لجهبا ش

اهواز قم ۴۷۸ ۳۰ ۲۸ ۱۰ ۴۵ ۱۳۴۵/۱۰/۲۸

حضرت آیت الله آقای سید صادق روحانی دامت برکاته

از تسلیت و ابراز همدردی آن جناب نهایت متشکر توفیق آن حضرت در ترویج دین از

حضرت احدیت مسئلت.

علی الموسوی البهبهانی

۲۲ / ۱ / ۱۳۸۰

اموازقم ۱۵۱ ۱۸ ۲۲

حضرت ایت اله آقای روحانی دامت برکاته از اظفار نظر انجناب متشکرم

حالم بحمد اله روبه بهبودی است ملتزم دعا هستم علی المسوسون الجبجبان

مؤرخ پست
مستشار ایت

و تلگراف و تلفن
تلفگرام - وزارت پست

اهواز قم ۱۵۹ ۱۸ ۲۲ ۱۳۵۰/۱/۲۲

حضرت آیت الله آقای روحانی - دامت برکاته - از اظهار نظر آن جناب متشکرم حال
بحمدالله رو به بهبودی است ملتزم دعا هستم.

علی الموسوی البهبهانی

تجربش قم ش ۱۹۱ ک ۳۳ ت ۱۲ ۱۱ ۶۰

بسمه تعالی حضرت ایتاله روحانی دامت برکاته
۱۳۶۰ / ۱۱ / ۲

تلگراف شریف پس از تاخیر امروز واصل از لطف محبت متشکر بجمعال

کسالت روبه بهبودی دوام توفیق سلامت جنابعالی مسئلت الاحقر

محمدعلی المراقی

۱۳۶۰/۱۱/۱۲

تجربش قم ش ۱۹۱ ک ۳۳ ت ۱۲ ۱۱ ۶۰

بسمه تعالی

حضرت آیت الله روحانی دامت برکاته

تلگراف شریف پس از تأخیر، امروز واصل از لطف محبت متشکر، بحمدالله کسالت
رو به بهبودی دوام توفیق سلامتی جنابعالی مسئلت.

الأحقر

محمد علی العرانی^۱

۱ . مرحوم آیت الله العظمی اراکی.

شماره قلم ۲۶۸ ۲۸ ۲۴
۱۳۵۲ / ۲ / ۲۴
محضر مبارک آیتاله العظمی آقان روحانی دامتبرکاته تسلیمت آنجناب موجب
تسلی خاطر گردید طول عمر و مزید تائیدتان را حق متعال خواستارم
محمد خلیلی

برای
مکرم
مکتب حضرت بران
مکرم
مکتب حضرت بران
مکرم

۱۳۵۶/۷/۲۴

تهران قم ۲۶۸ ۲۸ ۲۴

محضر مبارک آیت الله العظمی آقای روحانی - دامت برکاته - تسلیت آن جناب
موجب تسلی خاطر گردید طول عمر و مزید تأییدتان را از حق متعال خواستارم.
محمود حلبی^۱

۱. مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمود تولایی حلبی مؤسس انجمن حجتیه مهدویه.

بیروت قم ش ۲۳۴ ۱۳ ۱۳ ۳۷

۱۳۵۲ / ۱ / ۱۴

محدث آیت اله العظمی العرواحی قم

تفقدات سامیه موجب تسلیت عموم اهالی اناظر کرمه متشکر

ندو قس

کتابخانه ملی ایران - تهران

یزد قم ش ۲۳۴ ۱۳ ۱۳ ۱ ۳۷ ۱۳۵۷/۱ / ۱۴

حضرت آیت الله العظمی الروحانی قم

تفقدات سامیه موجب تسلیت عموم اهالی، از الطاف کریمه متشکر.

صدوقی^۱

۱. مربوط به شهادت جمعی از مردم یزد در چهلم شهدای تبریز.

۱۳۵۵ / ۱۱ / ۲۲

عج قم ۲۲ ۲۳ ۲۷

حضرت ابیت اله روحانی دامت برکات

تلکراف شریف عالی واصل از مراجع والظاف مبدوله متشکرم اسئل اله

حکم المنصر والمفره والتاییدا القمی

کتابت بزرگ محرم
کتابت بزرگ محرم

۱۳۵۵/۱۱/۲۳

کرج قم ۳۷ ۲۳ ۲۳

حضرت آیت الله روحانی دامت برکاته
تلگراف شریف عالی واصل از مراجع و الطاف مبذوله متشکرم اسئل الله لكم النصر
والعزة والتأييد.

القمی

تیسیر دماوندش ۱۲۵۲ تا ۱۲

محضر حضرت آیت‌الله العظمی آقا‌ن حاج سیدمحمدصادق روحانی

مدخله تیسیرکات صمیمانه با ادمه حاله تقدیم و ارمراحم عالیه

شکر مینماید قاص طباطبائی

تبریز دماوند ش ۷۳ ک ۳۵ ت ۱۲

محضر حضرت آیت الله العظمی آقای حاج سید محمد صادق روحانی - مدظله -
تبریکات صمیمانه با ادعیه خالصه تقدیم و از مراجع عالیہ تشکر می نماید.
قاضی طباطبائی^۱

۱. آیت الله شهید سید محمد علی قاضی طباطبائی.

۱۳۵۸ / ۴ / ۱۷

تهران قم ش ۲۷۲ ک ۱۴۰ ت ۴۱۸

پیشگاه اقدس مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی آقای حاج سید محمد صادق روحانی قمی دام ظلّه العالی

با عالی ترین تحیت و سلام مفتخرأً سالروز افتخار آفرین میراث دار خاتم پیامبران محمد مصطفی و امامان پاک شیعیان حضرت حجة ابن الحسن العسکری - ارواح العالمین له الفدا - به آن میراث دار ولایت مطلقه الهیه نیابت کبری آن ذات اقدس تبریک عرض نموده دوام عمر و عزت آن پیشوای عظیم الشان را در راه تحقق بخشیدن به آرمان های حیات - بخش تشیع و دفاع از مرزهای اعتقادات روح اسلام اصیل که همان تشیع محسوب می شود از پیشگاه خداوند منان - جلت عظمته - خواهانم. ان شاء الله به تمامی ارادتمندان و پیروان خاندان عصمت وارث حاملان وحی نبوی - علیهم السلام - توفیق اطاعت از اوامر مطاع حضرتت که تبعیت از فرمان مبارک حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - محسوب می شود، نصیبشان گردد.

بازار بین الحرمین مدیر و بنیان گذار مؤسسه انتشارات فراهانی

شمس فراهانی

یزد قم ۱۲ / ۱۹۸

۱۳۵۶/۱۲/۴

حضرت مستطاب آیت الله العظمی روحانی دامت برکاته
 حادثه اسفناک و ضایعه بزرگ اسلامی آذربایجان هر مسلمان با وجدان را ناراحت و
 سخت متأثر ساخته، سرهای قدسیان همه بر زانوی غم است، این حادثه غم انگیز را به آن
 حضرت و جامعه روحانیت سپس به عموم مسلمین جهان تسلیت، مراتب همدردی با اعلام
 بقاء وجود مبارک خواستارم.

محمد الصدوقی

مشهد قم شماره ۴۸۵۲۸۵۲/۷۰

فم آیتا له افای سیدمان قدوجا نهدامتا فاما غما ته

مخبر کسا لتتا نموجبتا شرکردید شفاء ما جلتا نرا از مجددا وندمتعال

مسفلت مینما یم البسکم الیه توپ الصحتهمو العافییه

۱۲/ربیع الاول ۱۴۰۳ الشیرازی

مشهد قم شماره ۳۴ کک ۲۸ ت ۱۰ / ۷
قم آیت الله آقای سید صادق روحانی دامت افاضاته
خبر کسالتان موجب تأثر گردید شفای عاجلتان را از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم.
البسکم الله ثوب الصحة و العافية.

۱۲ / ربيع الاول ۱۴۰۳
الشیرازی'

تجربش تم ۹۸۸ ۴۶ ۹ ۶

۹ = ۶ / ۲۰۲۲

تم حضرت مستطاب آیتاله العظمی حاج سید محمد صادق روحانی

رفع گرفتاری از وجود محترم که توهینی بمقام شامخ روحانیت

موجب تاثر تمام مردم مجاهدو مبارز ایران بود تبریک عرض

نموده پیروزی ملت شریف ایران را از خداوند متعال مسئلت

دارم دکتر کریم سنجابی

تجریش قم ۹۸۸ ۴۶ ۹ ۶

۲۵۳۷/۶/۹

قم حضرت مستطاب آیت الله العظمی حاج سید محمد صادق روحانی
رفع گرفتاری از وجود محترم که توهینی به مقام شامخ روحانیت، موجب تأثر تمام
مردم مجاهد و مبارز ایران بود، تبریک عرض نموده، پیروزی ملت شریف ایران را از
خداوند متعال مسئلت دارم.

دکتر کریم سنجابی

ایران - تهران - شرکت صادرات ایران - سحر

۱۳۸۱/۲/۱۹

تجربش قم ۵ ۲۱ ۳۱۸
حضرت آیت الله العظمی آقا حاج سید صادق روحانی دامت برکاته
از عنایات و الطاف عالی تشکر می کنم و التماس دعای مخصوص دارم

تولیت

تجربش قم ۵ ۲۱ ۳۱۸

۵۸/۲/۱۹

حضرت آیت الله العظمی آقای حاج سید صادق روحانی دامت برکاته
از عنایات و الطاف عالی تشکر می کنم و التماس دعای مخصوص دارم.

تولیت^۱

۱. مرحوم حاج سید ابوالفضل تولیت - متولی آستانه مقدسه قم -

شماره ۱۳۳۲ / ۶ / ۸ - شماره ۶۸۳۳۸۶۶ قمش - تهران

۶۸۳۳۸۶۶ قمش

تهران قمش ۶۸ ۳۳۸۶۶

خیابان ارم حضرت ایت اله العظمی حاج سید صادق روحانی

شنیدن خبر آزادی آن حضرت موجب نهایت شادمانی گردید در شرایط

کنونی مردم بها خاسته ایران بی گمان نیاز بیشتری به رهنمودهای دلیرانه

شما برای رسیدن به رهنمودهای دلیرانه شما برای رسیدن به آزادی

و استقلال در پرتو آموزشهای عالی اسلام دارند در پیش

فروهر

تهران قم ش ۸۶۶ گک ۶۸۳۲

۲۵۳۷/۶/۸

خیابان ارم حضرت آیت الله العظمی حاج سید صادق روحانی
شنیدن خبر آزادی آن حضرت موجب نهایت شادمانی گردید. در شرایط کنونی مردم
پیاخته ایران بی گمان نیاز بیشتری به رهنمودهای دلیرانه شما برای رسیدن به آزادی و
استقلال در پرتو آموزش های عالی اسلام دارند.

داریوش فروهر^۱

۱. رهبر حزب ملت ایران.

شماره رقم شما ره ۲۰۳۱۳۲۴۶ ت ۵۹ ۵

۱۳۵۹ / ۵ / ۲۱

بنا م خدا

قم پیشگاه حضرت ایت الله العظمی سیدما دقروحا نی

فرا رسیدن عید بزرگ فطر را به ان حضرت شا دیا ش میگویم و تندرستی جنا بما لی

را از خدا ن بزرگخوا ها نم با احترام دا ریوش فروهر ۱۳۵۹/۵/۲۰

تهران قم شماره ۳۴۶ ک ۳۱ ت ۵۹۵ ۲۰

۱۳۵۹/۵/۲۱

به نام خدا

قم پیشگاه حضرت آیت الله العظمی سید صادق روحانی
فرا رسیدن عید بزرگ فطر را به آن حضرت شادباش می گویم و تندرستی جنابعالی را
از خدای بزرگ خواهانم.

با احترام داریوش فروهر^۱

۱۳۵۹/۵/۲۰

۱. وزیر کار و امور اجتماعی در دولت مهندس بازرگان

تهران قم ش ۲۲۳ ک ۴۵ ت ۴ ۱۱

۱۳۵۹ / ۱۱ / ۵

بنام خدا

حضرت بظله العالی سید صادق روحانی

میلاد نجسته حضرت محمد ص واپسین فرستاده خدا و میلاد

فرخنده حضرت امام جعفر صادق ع را به حضور عالی شادباش

میکویم و تندرستی آن ~~را~~ وجود کرامی را از خداوند بزرگ

خواهانم با احترام داریوش فروهر

کتابخانه اسرار آستان کرامت حضرت محمد مصطفی ص

تهران قم ش ۲۲ ک ۴۵ ت ۱۱۴

۱۳۵۹/۱۱/۵

به نام خدا

حضرت آیت الله العظمی سید صادق روحانی

میلاد خجسته حضرت محمد (ص) واپسین فرستاده خدا و میلاد فرخنده حضرت امام

جعفر صادق (ع) را به حضور عالی شادباش می گویم و تندرستی آن وجود

گرامی را از خداوند بزرگ خواهانم.

با احترام داریوش فروهر

نخستوزیرین قم ش ۳۹۲ کلمه ۷۰ تاریخ ۱۳۵۲/۶/۱۲ ۲۵۲۷ / ۶ / ۱۲

حضرت ایت الله عفتن ا تا ن حاج محمدما دق روحا نی مرجعما لیتدره ا متبرکا ته

ا جا زه میخواستیم هم عید سعید نظرا بحضور حضرت معتظا ب عالی تبریک

و تعینت عرض کنیم انشا اله ~~بجایه~~ درما به عنا یات تا درمتعال و بذل

توجیفات ~~بجایه~~ تا نی ولی عصر عجل الله تعالی فرجه همه پرا دران و نجوا هرا ن

مسلما نظا مات و عبا دات نمود ما جوربا کند امینیا رب العالمین

منوچهر ا زمون و وزیرمنا و دردا مورا جراتی

نگارخانه اسناد تاریخی مرکز اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیری قم ش ۳۹۲ کلمه ۷۰ تاریخ ۱۳۵۷/۶/۱۲

۲۵۳۷/۶/۱۲

حضرت آیت الله العظمی آقاسی حاج محمد صادق روحانی مرجع عالیقدر
دامت برکاته

اجازه می‌خواهم عید سعید فطر را به حضور حضرت مستطاب عالی تبریک و تهنیت
عرض کنم. ان شاء الله در سایه عنایات قادر متعال و بذل توجهات خاص ولی عصر- عجل
الله تعالی فرجه - همه برادران و خواهران مسلمان طاعات و عبادات خود مأجور باشند. آمین
یا رب العالمین.

منوچهر آزمون وزیر مشاور در امور اجرایی

مجله پژوهش‌های تاریخی - شماره ۱۱ - زمستان ۱۳۹۵

مشهد، شماره ۱۱، زمستان ۱۳۹۵

مجموعه کتابخانه روحانی دامت برکات

تذکره تسلیت فاجعه عظمی و اعزاز لطف عالی متشکره ابوالحسن شیرانی

مشهد قم شماره ۹۹ ک ۱۸ ت ۱۲ ۱۱
قم حضرت آیت الله روحانی دامت برکاته
تلگراف تسلیت فاجعه عظمی واصل از لطف عالی متشکرم.

ابوالحسن شیرازی^۱

۱. پاسخ آیت الله شیخ ابوالحسن شیرازی، از علمای مشهد پس از حوادث مشهد در دوران انقلاب اسلامی.

۱۳۴۲ / ۹ / ۱۵

تهران قلم ۱۱۶ ۲۲ ۶۱۵

تم حضرت ابی‌الله العظمی‌ا‌قا‌ن سیدصا‌دق روحا‌سی

ازمراحم شما متشکر بیهودن خیلن‌متقدم بدعا‌ن شما خیلن‌محتاج

سجفی عرا‌قی اداره پست و تلگراف و تلفن شهرستان قم

دایره‌مخا‌برات

۱۳۴۳/۹/۱۵

تهران قم ۱۱۶ ۲۲ ۹۱۵

قم حضرت آیت الله العظمی آقای سید صادق روحانی

از مراحم شما متشکر، به بهبودی خیلی معتقدم، به دعای شما خیلی محتاج.

نجفی عراقی^۱

۱. مرحوم آیت الله حاج شیخ عبدالنبی نجفی عراقی.

اهواز قم ۵۴ ۵۰ ۱۹ ۶

۱۳۶۴/۶/۱۹

قم مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی جناب آقای روحانی مدظله العالی تلگراف
تسلیت عزّ و وصول بخشید موجب تسلی و امتنان بازماندگان و مؤمنین گردید دوام آن ذات
کثیرالبرکات را مسئلت داریم.

بیت آیت الله حاج شیخ علی انصاری
الاحقر میرزا حسن و محسن انصاری و اخوان

۱۳۵۰ / ۱ / ۲

دژنولقم شماره ۱۲۳ ۲۱ ۲ ۱

تم جناب حجت الاسلام ایت اله اقان روحان دامت برکاته

ظکرانہ تسلیمیت تفقد امیر جناب عالی موجب تلمی خاطر

مراحم را متشکرم سید اسداله نبیون

رام - وزارت پست و تلگراف و تلفن - تکریم - و

۱۳۵۰/۱/۲

دزفول قم شماره ۱۲۳ ۲۱ ۲ ۱

قم جناب حجت الاسلام آیت الله آقای روحانی دامت برکاته

تلگراف تسلیت تفقد آمیز جنابعالی موجب تسلی خاطر، مراحم را متشکرم.

سید اسدالله نبوی^۱

۱. مرحوم آیت الله نبوی - از مراجع تقلید خوزستان و مقیم دزفول -

۲۲۲ ۲۲۲ ۲۲۲

محضر مبارک حضرت آیتالله العظمی سید محمود طالق روحانی دامت برکاته
 تلگراف حضرتعالی و اهل حسب الماهر دربار حضرت حجت الاسلام جناب آقای
 شیخ عبدالرحمن پس از استقبالی مفصلی همه گونه اجتهادات تاکنون
 نقل و عمل آمده و توجه و لطف عالی شما را بمردم ابراهیم کرده سلامتی
 و موفقیت این بزرگ مردم رهبر دینی را از خدا ابراهیم میکنم احمد کانی عباسی

بزرگ مرد درسته

کرمانشاه قم ۲۷۲ ۶۰ ۳۲

محضر مبارک حضرت آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی دامت برکاته
تلگراف حضرت تعالی واصل حسب الامر درباره حضرت حجت الاسلام جناب آقای شیخ
عبدالرحمن پس از استقبال مفصلی همه گونه احترامات تاکنون به فضل خدا به عمل آمده
و توجه و لطف خاص شما را به مردم ابلاغ کرده، سلامتی و موفقیت آن بزرگ مرد رهبر
دینی را از خدا آرزو می‌کنم.

احمد کافی خراسانی^۱

۱. واعظ شهیر مرحوم حجت الاسلام کافی.

فهرست اعلام

<p>احمد مدنی ۳۹۳</p> <p>احمد موسوی خوانساری.... ۳۹، ۱۷۳، ۲۸۵، ۳۲۷، ۴۵۵، ۴۵۲، ۴۵۱، ۴۴۹، ۳۳۱</p> <p>اخروی ۶۹</p> <p>اسدالله نبوی ۵۱۹، ۳۴۱</p> <p>اسماعیل رستگاری ۱۲۵</p> <p>آشتیانی ۲۸۵</p> <p>امام جعفر صادق(ع)..... ۵۰۹</p> <p>امام حسین(ع)..... ۵۳، ۴۱</p> <p>امام زمان(عج)..... ۴۹۵، ۲۰۵، ۱۵</p> <p>انور سادات..... ۹</p> <p>آیه اللهی ۲۳۷</p> <p>ایندرا گاندی ۳۹۷، ۳۹۵</p> <p>باهلی ۱۷۷</p> <p>بستان آبادی تبریزی ۴۷</p> <p>بقایای کرمانی ۳۹۹</p> <p>بلوچی ۱۲۳</p> <p>بهبهانی ۱۱۵، ۵۹</p> <p>تقی قمی ۱۶۳</p> <p>تهرانی ۱۶۹</p> <p>تولیت..... ۱۶۹</p> <p>جعفر مرقاتی ۱۰۵، ۵۵</p> <p>جلال الدین فقیه ایمانی ۲۱۷، ۹۱</p> <p>جلال فقیه ایمانی..... ۱۹۵</p> <p>جلیل ملکی ۱۲۱، ۸۱، ۷۷</p> <p>جمشید آموزگار ۴۱۵</p> <p>حاج آقا بزرگ حسینی ۲۱۷</p> <p>حافظ اسد ۹</p>	<p>ابراهیم علوی ۱۳۷، ۱۱۱</p> <p>ابراهیم مقبره‌ای ۶۱</p> <p>ابراهیم مقبره‌ای ۷۹، ۶۷، ۶۳، ۵۹</p> <p>ابوالحسن اصفهانی ۸</p> <p>ابوالحسن زنجانی ۱۳۱</p> <p>ابوالحسن شیرازی ۵۱۳</p> <p>ابوالفضل تولیت ۵۰۳، ۳۶۹</p> <p>ابوالفضل خونساری ۹۹، ۹۵، ۳۵</p> <p>ابوالقاسم کاشانی..... ۳۹، ۶۳، ۱۶۹، ۲۸۷، ۳۲۵، ۳۲۷، ۳۳۱، ۳۲۹</p> <p>ابوالقاسم موسوی خوئی ... ۱۷، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۵، ۲۷، ۲۹، ۳۱، ۳۵، ۳۷، ۳۹، ۴۱، ۴۵، ۴۹، ۵۳، ۵۷، ۵۹، ۶۱، ۶۳، ۶۷، ۷۳، ۷۵، ۷۷، ۷۹، ۸۳، ۸۵، ۸۹، ۹۱، ۹۳، ۹۵، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۱۵، ۱۱۹، ۱۲۳، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۴۹، ۱۵۳، ۱۵۷، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۷، ۱۷۹، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۸۹، ۱۹۱، ۱۹۳، ۱۹۵، ۱۹۷، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۵، ۲۰۷، ۲۰۹، ۲۱۱، ۲۱۳، ۲۱۵، ۲۱۷، ۲۲۳، ۲۲۵، ۳۰۷، ۴۴۵</p> <p>ابوطالب فاضلی ۴۷، ۶۷</p> <p>احمد الداعور ۴۰۱</p> <p>احمد انصاری قمی ۱۸۱، ۳۹</p> <p>احمد طباطبایی قمی ۸</p> <p>احمد کافی خراسانی..... ۵۲۱</p> <p>احمد کلانتر..... ۳۵۷</p>
---	---

شاهرودی.....	۳۰۷، ۱۵۱	حبیب الله اراکی.....	۱۶۳
شمس فراهانی.....	۴۹۵	حجت.....	۵۷، ۵۵، ۳۵
شهاب اشراقی.....	۴۷۱	حسن انصاری.....	۵۱۷
شهاب الدین حسینی مرعشی نجفی..	۲۸۳، ۲۸۱، ۳۷۹	حسن طراد عاملی.....	۴۴۱
شیخ خلیل.....	۶۱	حسن قزوینی.....	۷۷
شیخ عبدالرحمن.....	۵۲۱	حسن قمی.....	۴۹۱، ۲۸۱
صادق خلخالی.....	۳۵۷	حسین احمد شجاده.....	۳۳۳، ۳۳۵، ۳۳۷
صادق خوبی.....	۲۹	حسین حمای.....	۱۳۳
صادق قمی.....	۸	حسین طباطبائی بروجردی.....	۱۷، ۱۵، ۱۱، ۸، ۳۰۷، ۲۳۷، ۲۲۹، ۱۵۳، ۱۳۱، ۱۰۹، ۹۷
صدرا یادکوبه ای.....	۱۶۳	حسین قاضی.....	۹۷، ۵۱
صدوقی.....	۴۸۹، ۲۹۳	حسین قزوینی.....	۸۳
ضیاء خوافی.....	۳۴۳	حسین منصری.....	۳۳۷
ضیاء زنجانی.....	۹۹، ۹۳، ۹۱	حضرت جعفر بن محمد الصادق (ع).....	۳۰۹
طالب رفاعی.....	۳۳۹	حضرت زهر(س).....	۲۸۱
طسوجی.....	۱۰۵	حضرت علی اکبر(ع).....	۴۵
عباس ایزدی.....	۳۵۷	حضرت محمد(ص).....	۴۱۱، ۴۰۹، ۳۶۵، ۲۶۷، ۹
عباس چاووشی.....	۱۷۳	حضرت معصومه(س).....	۲۸۷
عباس قوجانی.....	۱۴۳	حکیم.....	۵۱، ۱۲، ۱۱
عباس مرندی.....	۷۹، ۷۵	حمزه ابوبکر.....	۴۲۱
عبد النبی نجفی عراقی.....	۳۱۷	خالد بن عبدالعزیز.....	۴۵۷
عبدالحسن بیضانی.....	۲۲۷	خسروشاهی.....	۳۹۱، ۲۹۵، ۲۴۳
عبدالحسین امینی.....	۳۰۱	خلیلی.....	۳۵۱
عبدالحسین دستغیب حسینی.....	۳۴۹، ۳۴۷، ۳۴۵	داریوش فروهر.....	۵۰۹، ۵۰۷، ۵۰۵
عبدالحمید ماکوئی.....	۱۱۷، ۸۳، ۵۷، ۴۹، ۴۱، ۳۵	دهخوارقانی.....	۵۱
عبدالرحیم زنجانی.....	۸۵، ۸۳، ۸۱	رحیم زنجانی.....	۱۰۷
عبدالرزاق موسوی مرقم.....	۳۰۷	رضا خلخالی.....	۴۵
عبدالرضا شهرستانی.....	۳۰۹	رضی شیرازی.....	۶۹
عبدالعلی اصفهانی.....	۲۵۹	روح الله کمالوند.....	۳۶۱
عبدالعلی اهری.....	۱۲۵	روح الله موسوی خمینی..	۲۸۵، ۲۶۷، ۲۵۷، ۲۵۳، ۲۴۹، ۱۲، ۱۱
عبدالکریم تبریزی.....	۷۱	روحانی.....	۳۲۵، ۳۲۱، ۳۲۵، ۳۲۱، ۳۲۵، ۳۸۳، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۹۱، ۳۹۳، ۳۹۵، ۴۶۱، ۴۶۳، ۴۶۱، ۴۷۱، ۴۷۵، ۴۷۹، ۴۸۳، ۴۸۵، ۴۸۷، ۴۸۹، ۴۹۱
عبدالکریم مذکور.....	۷۱	سناری.....	۲۷۱
عبدالله الطهرانی.....	۳۰۷	سجاسی.....	۱۲۵
عبدالله شیرازی.....	۴۹۹	سجایی.....	۳۲۳
عبدالنبی اراکی.....	۴۶۵، ۳۰۵	سلامت.....	۹۹
عبدالنبی نجفی عراقی.....	۵۱۵	سلمان خاقانی.....	۳۳۹، ۱۹
عبدالهادی شیرازی.....	۲۳۱، ۱۱	سید ابراهیم.....	۱۱۷
علم الهدی.....	۲۴۳	سید جمال.....	۱۴۷، ۱۴۳، ۱۳۹، ۱۰۳، ۹۹، ۶۷، ۳۹
علمی.....	۲۴۱	سید محمد تقی.....	۲۱۵
علی ابراهیمی.....	۳۲۱	سیدجمال.....	۹۱
علی احمدی میانجی.....	۳۳۳	شالچیلر.....	۶۹، ۵۷
علی اصغر احمدی شاهرودی.....	۱۶۳		
علی اصغر خوبی.....	۵۱		
علی اصغر سلامت.....	۵۱		
علی اصغر مروارید.....	۳۵۷		

مهدی شیرازی	۴۸۷
محمود حسینى شاهردى	۳۱۹, ۲۹۹
محمود خسروشاهی	۸
محمود خلیلی قزوینی	۴۶۱
محمود روحانی	۱۵, ۱۱, ۸
محمود شلتوت	۴۰۷, ۴۰۵
محمود طالقانی	۳۳۳
محمود یاسرى	۱۵۳
محبی الدین مامقانی	۳۳۳
مرتضی تبریزی	۱۰۳
مرتضی زنجانی	۸۹
مشهدی عبدالمناف حقیری	۶۹
مصباح	۲۰۷
مصطفوی	۷۵, ۷۱, ۴۹
مظفر بقایى کرمانی	۳۹۹
مقرم	۱۳۱
ملک خالد	۳۳۹
ملک فیصل	۴۵۷, ۴۰۳, ۹
منوچهر آزمون وزیر	۵۱۱, ۴۱۹
مهدی بازگان	۳۳۳
مهدی حسینى شیرازی	۳۱۱, ۳۰۹
مهدی روحانی	۳۳۳
مهدی شیرازی	۱۱
موسی نهیه	۴۳۷
موسی صدر	۴۵۹, ۳۵۱, ۳۳۹
موسی مازندرانی	۱۵۹, ۱۵۱, ۷۳, ۳۳
ناصر زاده	۱۱۷
ناصرالدین انصاری قمی	۱۲
نصرالله خلخالی	۲۳۷, ۱۴۹
نصرالله مستنبط	۹۱
نصرت الله معینی	۸۷
نورالدین امامی	۱۱۷, ۱۱۵
نورالله	۱۴۹
نیک بین	۲۹۱
هادی نیری میانچی	۶۳
هاشم آملی	۳۳۱, ۳۲۹
هوشنگ لاهوتی	۴۰۱
ولی الله کریمی	۲۰۳
یحیی باغمیشه‌ای	۱۰۹
یحیی سلماسی خوبی	۵۱
یحیی مدرسی یزدی	۱۶۳
یحیی واصل	۱۰۳
یوسف ایروانی	۷۹, ۷۵

فهرست کتب

زبدة الاصول	۱۰
طهارت	۴۵
فقه الصادق ۹, ۱۰, ۶۱, ۷۳, ۷۵, ۸۳, ۸۵, ۹۳, ۱۱۱, ۱۹۹, ۲۳۹, ۳۰۹, ۳۴۵, ۳۴۷, ۳۴۹, ۴۱۳, ۴۲۹	
فقه القرآن على المذاهب الخمسة	۱۳۵
قرآن کریم	۴۴۱, ۴۲۱, ۳۹۹, ۳۸۷, ۳۸۵
مصباح الاصول	۱۲۷
منهاج الفقاهه	۳۶۱, ۲۹۹, ۱۵۹, ۱۰
البيان	۱۲۷
المسائل المستحدثة	۲۲۳
جملة البيان	۱۳۳
حاشیه عروه الوثقی ... ۴۱, ۴۹, ۴۵, ۵۵, ۵۷, ۶۷, ۷۳, ۷۹, ۹۱, ۱۰۳, ۱۵۵	
حاشیه کتاب صلوة	۴۱
حاشیه کتاب طهارة	۴۱
حاشیه مکاسب منهاج الفقاهة	۱۴۹

جلد هشتم از مجموعه

اسناد نهضت اسلامی ایران

شامل کلیه اعلامیه‌ها و بیانیه‌های

حضرت آیت الله العظمی سید محمد صادق روحانی

حفظه الله تعالی

می‌باشد که در طول دوران مقدس مبارزات - تا پیروزی انقلاب اسلامی - صادر و منتشر شده است.

این مجموعه، در واقع هشتمین مجلد از «اسناد نهضت اسلامی ایران» است که به همت و کوشش حجت الاسلام والمسلمین استاد سید هادی خسروشاهی، مانند بقیه بیانیه‌ها و اعلامیه‌های دیگر مراجع عظام و علماء گرام، جمع‌آوری و تنظیم شده و برای استفاده عموم علاقمندان به تاریخ معاصر ایران منتشر می‌گردد.

از این مجموعه تاکنون ۴ جلد از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی، در تهران به چاپ رسیده و چهار جلد بعدی آن نیز آماده چاپ می‌باشد... قابل ذکر است مجموعه کامل اسناد نهضت اسلامی ایران ۱۵ جلد خواهد بود.
هشتمین مجلد، به زودی در اختیار محققین قرار خواهد گرفت.